

Seria do nauki języka polskiego jako obcego

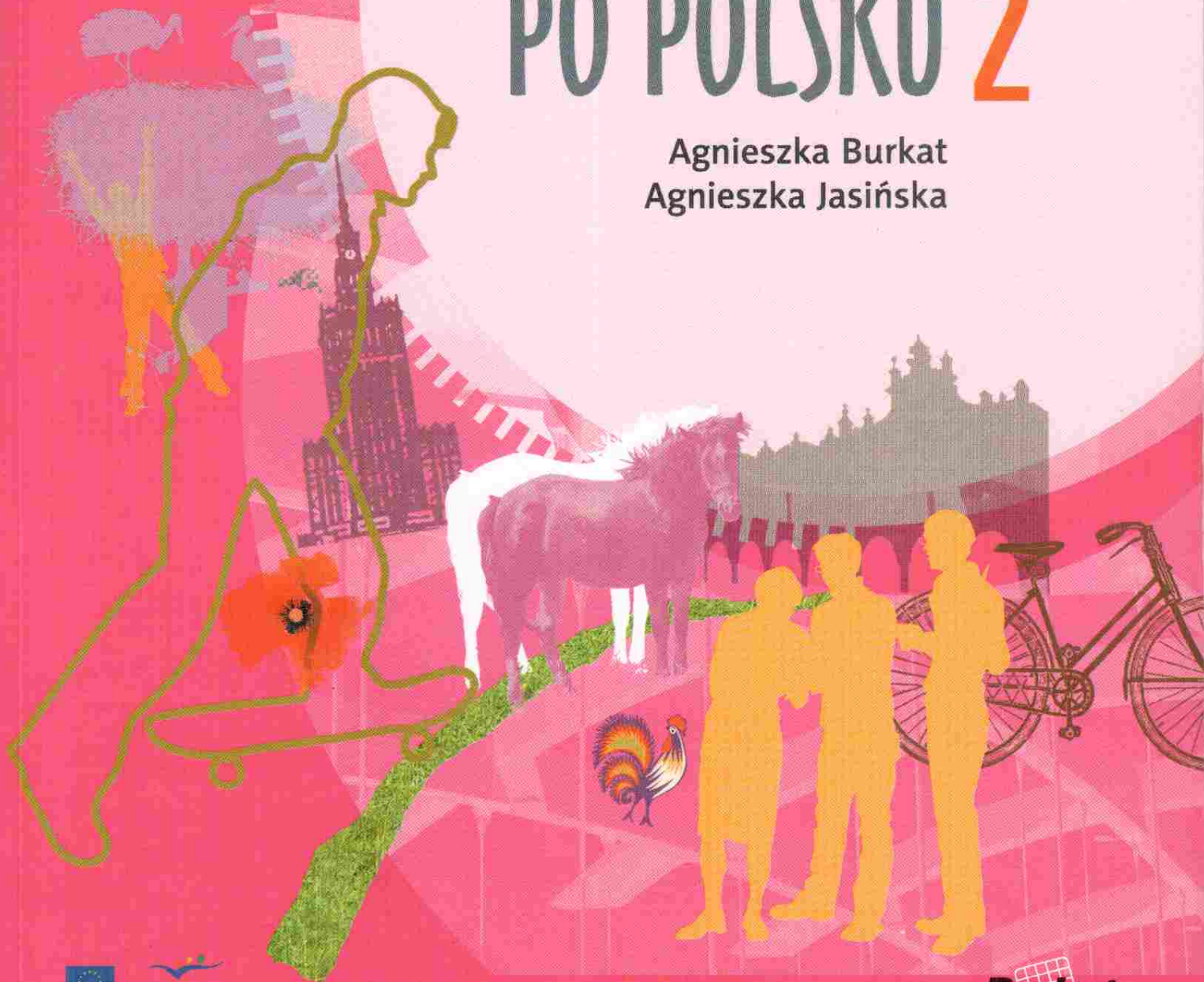
2 Audio CD

HURRA!!!

PO POLSKU 2

Agnieszka Burkat
Agnieszka Jasińska

Education and Culture

Socrates

Propozycja programowa na poziom A2

Prolog
AKADEMIA JĘZYKÓW OBCEJ

PODRĘCZNIK STUDENTA

Podręcznik opracowano z uwzględnieniem standardów wymagań egzaminacyjnych
Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego

Podręcznik PO POLSKU 2 powstał w ramach projektu „Hurra!!!” Socrates Lingua 2 (103360-CP-1-2002-1-PL-LINGUA-L2)

SOCRATES TRANSNATIONAL CO-OPERATION PROJECT
LINGUA ACTION 2 - DEVELOPMENT OF TOOLS AND MATERIALS

HURRA!!! A COMPREHENSIVE SET OF POLISH TEACHING AND LEARNING MATERIALS
103360-CP-1-2002-1-PL-LINGUA-L2

This project has been carried out with the support of the European Community in the framework of the Socrates programme.

The content of this project does not necessarily reflect the position of the European Community, nor does it involve any responsibility on the part of the European Community.

Redaktor prowadzący serii HURRA!!!: Agata Stępnik-Siara
Konsultacje metodyczne: Ron Mukerji
Recenzenci: prof. dr hab. Anna Dąbrowska, prof. dr hab. Jan Mazur, dr Waldemar Martyniuk

Ośrodki współpracujące i testujące podręczniki:
Uniwersytet Wiedeński, Instytut Sławiastyki (www.univie.ac.at/slawistik)
Uniwersytet Jagielloński, Szkoła Języka i Kultury Polskiej UJ (www.uj.edu.pl/SL)
The Brasshouse Centre Birmingham (www.birmingham.gov.uk/brasshouse)
Kolleg für Polnische Sprache und Kultur Berlin (www.kolleg.pl)

Projekt graficzny i łamanie: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)
Projekt okładki: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)
Redakcja językowa i korekty: KS & zespół
Nagrania: Studio Nagrań Nieustraszeni Łowcy Dźwięków (www.nld.com.pl)
Dobór zdjęć do lekcji: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)

Autorzy i Wydawcy serii HURRA!!! pragną podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania serii. Bez ich wsparcia nie udałooby się zrealizować projektu i złożyć książek do druku.

Recenzentom i konsultantom, w szczególności pani prof. Annie Dąbrowskiej za szczegółową recenzję części serii: PO POLSKU 1, PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz za cenne wskazówki przekazane Autorkom.

Nauczycielom testującym podręczniki w Szkole Języków Obcych PROLOG: Izie Murzyn, Romanowi Jędrusiowi, Simonowi Lunn i Robertowi Syposzowi oraz Edycie Gałat testującej materiały w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ w Krakowie.

Nauczycielom testującym materiały w ośrodkach zagranicznych: dr Grzegorzowi Gugulskiemu (Uniwersytet Wiedeński), Ewie Krauss (Uniwersytet w Jenie), Annie Zinserling, Jolancie Schmidt, Beacie Dietrich, Alexandrze Czupalla, Magdalenie Wiażewicz, Ewelinie Meyer, Arturowi Kolasińskiemu, Lidii Liebmann (Kolleg für Polnische Sprache und Kultur, Berlin) oraz Bogumile Brożek-Miller (The Brasshouse Centre Birmingham). Autorki dziękują również Piotrowi Paliwodzie za całą pomoc, której udzielił podczas trwania projektu.

Wszystkim osobom, które uzczyły swoich głosów do nagrań próbnych (rodzinie i znajomym Auterek oraz uczestnikom kursów języka polskiego w szkole PROLOG), a także pani Ruth Fruchtman za udostępnienie sprzętu nagrywającego.

Copyright © by Agnieszka Burkat and Agnieszka Jasińska and PROLOG Szkoła Języków Obcych, Kraków 2007
Wydanie II poprawione z 2 płytami Audio CD

ISBN 978-83-60229-18-7

Przygotowanie do druku: Pogotowie Reklamowe ERKA (www.erka-pr.com)
Druk: WERS DESIGN Sp. z o.o., Brzoza k. Bydgoszczy

PROLOG Szkoła Języków Obcych
ul. Bronowicka 37, 30-084 Kraków
tel./faks +48 (12) 638 45 50, tel. +48 (12) 638 45 65
e-mail: prolog@prolog.edu.pl
www.prolog.edu.pl

HURRA!!! PO POLSKU 2

Agnieszka Burkat
Agnieszka Jasińska

PODRĘCZNIK STUDENTA

Prolog
SZKOŁA JEZYKÓW OBcych

Strona	Numer i tytuł lekcji	Funkcje i sytuacje komunikacyjne, pojęcia ogólne	Słownictwo	Gramatyka i składnia
6	1. Osobowość	<ul style="list-style-type: none"> – opis osoby – porównywanie – wyrażanie opinii Powtórzenie: deklinacja przymiotników	<ul style="list-style-type: none"> – opis osoby: cechy charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba mnoga przymiotników męskoosobowych – struktura porównawcza <i>tak samo... jak</i>, zaimek względny <i>który</i> Powtórzenie: deklinacja przymiotników w liczbie pojedynczej – użycie spójników <i>a, i, albo, ale</i>
14	2. Praca	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie opinii na temat pracy – dyskutowanie – formułowanie uogólnień Powtórzenie: wyrażanie relacji czasowych	<ul style="list-style-type: none"> – praca, czas pracy, zarobki, warunki pracy Powtórzenie: godziny, pory dnia	<ul style="list-style-type: none"> – liczba mnoga rzeczowników i zaimków męskoosobowych Powtórzenie: użycie niektórych spójników takich jak: <i>a, ani, lecz, ale, jednak</i> – okoliczniki czasu związane z godzinami i porami dnia – zaimki <i>każdy</i> i <i>wszyscy</i>
22	3. To już historia...	<ul style="list-style-type: none"> – opisywanie sytuacji i przedstawianie faktów z przeszłości – wyrażanie relacji czasowych związanych z przeszłością 	<ul style="list-style-type: none"> – życie człowieka od urodzin do śmierci – daty 	<ul style="list-style-type: none"> – liczebniki główne i porządkowe w okolicznikach czasu (daty) Powtórzenie: tworzenie czasu przeszłego (aspekt dokonany i niedokonany)
30	4. Plany na przyszłość	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie uczuć pozytywnych i negatywnych takich jak: nadzieja, obawa, strach, zmartwienie – wyrażanie przyszłości – dyskusja o szkole, edukacji, wykształceniu, planach na przyszłość – wyrażanie warunku Powtórzenie: wyrażanie relacji czasowych związanych z przyszłością	<ul style="list-style-type: none"> – szkoła, edukacja, wykształcenie, kursy 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i użycie czasu przeszłego (aspekt dokonany) Powtórzenie: wybrane okoliczniki czasu – tworzenie czasu przyszłego (aspekt niedokonany) – tworzenie czasu przyszłego czasowników modalnych – zdania warunkowe ze spójnikiem <i>jeśli / jeżeli</i>
38	5. Powtarzamy!!!			
44	6. Miasto	<ul style="list-style-type: none"> – porównywanie – uzasadnianie – opisywanie życia w mieście Powtórzenie: wyrażanie swoich preferencji	<ul style="list-style-type: none"> – życie w mieście – architektura, infrastruktura, sklepy, urzędy, punkty usługowe, rozrywka 	<ul style="list-style-type: none"> – stopniowanie przymiotników Powtórzenie: tworzenie i użycie przysłówków – tworzenie i użycie miejscownika w liczbie pojedynczej i mnogiej
52	7. Wieś i przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – porównywanie (cd.) – uzasadnianie (cd.) – wyrażanie przekonania – opisywanie życia na wsi, jego dobrych i złych stron – opisywanie środowiska naturalnego Powtórzenie: wyrażanie swoich preferencji	<ul style="list-style-type: none"> – życie na wsi, miejsca typowe dla środowiska wiejskiego, środowisko naturalne, zwierzęta, rośliny 	<ul style="list-style-type: none"> – stopniowanie przysłówków Powtórzenie: tworzenie i zastosowanie przysłówków w zdaniu
62	8. Relacje z ludźmi – kobieta i mężczyzna	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie życzenia, oczekiwania, powinności – opisywanie związków rodzinnych – obowiązki rodzinne 	<ul style="list-style-type: none"> – rodzina, małżeństwo, rozpad rodziny, para, miłość, zazdrość, świat uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie zdań ze spójnikiem <i>żeby</i> w opozycji do <i>że</i>
70	9. Przyjaźń	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie przypuszczenia i warunku – opisywanie związków uczuciowych z innymi ludźmi – przyjaźń Powtórzenie: wyrażanie życzenia, propozycji, prośby, sympatii, antypatii	<ul style="list-style-type: none"> – przyjaźń, relacje z innymi ludźmi (cd.) 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i użycie zdań warunkowych – rekcja czasownika – celownik liczby pojedynczej i mnogiej – odmiana zaimka <i>się</i> – odmiana rzeczownika <i>przyjaciel</i> Powtórzenie: okoliczniki miejsca – tryb warunkowy
80	10. Powtarzamy!!!			

Sprawności językowe

Mówienie

Pisanie

Rozumienie ze słuchu

Rozumienie tekstów pisanych

- opisywanie osób z najbliższego otoczenia
- wyrażanie opinii o osobach publicznych

- list prywatny

- opis znanych postaci z życia publicznego
- minidialogi opisujące osoby
- wywiad z Martą Guzy, specjalistką od wizerunku

- *Nagroda Wiktory*
- *Powiedz mi, jaki kolor lubisz – a powiem Ci, kim jesteś*

- opisywanie warunków pracy, wyrażanie opinii na temat pracy

- przygotowanie ogłoszenia prasowego o poszukiwaniu kandydata do pracy

- zawody – prezentacja
- opinie na temat pracy

- *O swojej pracy opowiedzieli*
- psychozabawa

- opowiadanie o swojej przeszłości, opisywanie sytuacji i faktów z przeszłości, umieszczenie ich w czasie

- opis w czasie przeszłym

- rozpoznawanie różnicy między liczebnikiem głównym i porządkowym
- dialog między starymi przyjaciółmi, którzy opowiadają o swojej przeszłości

- *Historia jednej rodziny*
- polscy nobliści

- planowanie przyszłości, wyrażanie nadziei, obawy, zmartwienia

- opis systemu edukacji w Polsce na podstawie danych statystycznych

- wywiad
- miniprezentacje osób i ich wykształcenia
- wybór kursu
- miniprezentacje

- *Młodzi i ich przyszłość*
- oferty kursów specjalistycznych

- list motywacyjny
- list prywatny

- oferty pracy i prezentacje kandydatów

- porównywanie życia w dużym i małym mieście, uzasadnianie swoich wyborów
- mówienie o swoich preferencjach

- moje miasto: opis

- minidialogi w różnych miejscach publicznych
- wypowiedzi argumentacyjne
- opisy miast

- *Moja przyszłość – miasto*
- tekst argumentacyjny
- miasta polskie

- uzasadnianie swoich wyborów
- mówienie o swoich preferencjach
- wady i zalety życia na wsi
- ekologia

- moja wieś: opis

- minidialogi w różnych miejscach publicznych
- wypowiedzi argumentacyjne
- opisy wsi

- *Na wsi zdrowiej*

- opowiadanie o swoim życiu uczuciowym
- wyrażanie życzeń, oczekiwań, powinności
- komentarz do danych statystycznych

- ogłoszenie matrymonialne

- problemy w rodzinie, problemy w związkach, życzenia

- wizyta u psychoterapeuty
- *Było, minęło – przyczyny rozwodów*
- *Moja druga połowa – serwis randkowy*

- wyrażanie warunku i przypuszczenia
- opowiadanie o swoich przyjaciółach
- opisywanie wzajemnych relacji, zaufanie w przyjaźni

- opis osoby

- *Co to jest przyjaźń* – wypowiedzi na temat przyjaźni
- wyrażanie warunku, hipotezy, życzenia, prośby
- wyrażanie relacji przestrzennych

- psychozabawa *Czy jesteś dobrym przyjacielem?*
- *Co myślą o Ewie jej przyjaciół i wrogowie*
- *Dokąd na wakacje?*

Strona	Numer i tytuł lekcji	Funkcje i sytuacje komunikacyjne, pojęcia ogólne	Słownictwo	Gramatyka i składnia
86	11. Sprzęty domowe	<ul style="list-style-type: none"> – określanie celu i przeznaczenia rzeczy z najbliższego otoczenia – zachęcanie do zakupów – reklamowanie – porównywanie przeszłości z teraźniejszością <p>Powtórzenie: wyrażanie prośby</p> <ul style="list-style-type: none"> – pytanie o informacje 	<ul style="list-style-type: none"> – artykuły i sprzęty używane na co dzień w gospodarstwie domowym 	<ul style="list-style-type: none"> – formy bezosobowe czasownika w czasie teraźniejszym i przeszłym – tworzenie i użycie rzeczowników odczasownikowych <p>Powtórzenie: aspekt czasownika: wybrane problemy</p>
96	12. Technika i wynalazki	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie zadowolenia i niezadowolenia, reklamacja, skarga – reklamacja i składanie skargi – opisywanie wynalazków i odkryć, ich wykorzystywanie w życiu codziennym <p>Powtórzenie: wyrażanie przypuszczenia, formułowanie hipotez</p> <ul style="list-style-type: none"> – określanie celu i przeznaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wynalazki i odkrycia, ich wykorzystanie w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i użycie imiestowu przymiotnikowego biernego – tworzenie i użycie strony biernej (wstęp)
106	13. Samopoczucie	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie uczuć pozytywnych i negatywnych (cd.) – pytanie o samopoczucie <p>Powtórzenie: opisywanie stanu zdrowia, prośba o radę</p> <ul style="list-style-type: none"> – doradzanie i odradzanie 	<ul style="list-style-type: none"> – zdrowie, zdrowy styl życia – samopoczucie 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i użycie trybu rozkazującego w formie twierdzącej i przeczącej – aspekt w trybie rozkazującym <p>Powtórzenie: zaimki osobowe w celowniku</p> <ul style="list-style-type: none"> – aspekt czasowników: wybrane problemy
116	14. Turystyka	<ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie i zniechęcanie do różnych form spędzania czasu – opowiadanie o podróżach <p>Powtórzenie: lokalizowanie w przestrzeni</p>	<ul style="list-style-type: none"> – turystyka i podróże 	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażenia przyimkowe w funkcji okolicznika miejsca <p>Powtórzenie: tryb rozkazujący</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyimki w okolicznikach miejsca
126	15. Powtarzamy!!!			
132	16. Święta, uroczystości, tradycje	<ul style="list-style-type: none"> – składanie życzeń i gratulacji – wyrażanie żalu, smutku, współczucia i radości – opowiadanie o świętach i tradycji 	<ul style="list-style-type: none"> – święta religijne i państwowe <p>Powtórzenie: relacje rodzinne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zdania współrzędnie złożone i podrzędnie złożone okolicznikowe czasu i miejsca <p>Powtórzenie: formy bezosobowe czasownika</p> <ul style="list-style-type: none"> – wybrane spójniki w zdaniach złożonych
142	17. Internet	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie zdziwienia, zaskoczenia – mówienie o Internecie, jego podstawowych funkcjach i roli w naszym życiu <p>Powtórzenie: określanie celu i przeznaczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie do kupna sprzętu komputerowego 	<ul style="list-style-type: none"> – słownictwo związane z Internetem – elementy języka potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie zdań okolicznikowych celu – tworzenie zdań przydawkowych <p>Powtórzenie: zaimki pytające</p> <ul style="list-style-type: none"> – rzeczowniki odczasownikowe
152	18. Prasa i książka	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie upodobania – wyrażanie protestu – opowiadanie o książce i prasie – recenzowanie <p>Powtórzenie: dyskusja i wyrażanie opinii</p>	<ul style="list-style-type: none"> – książki i prasa 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie zdań podrzędnie złożonych podmiotowych i dopełnieniowych
162	19. Kino czy telewizja	<ul style="list-style-type: none"> – cytowanie wypowiedzi innych – opowiadanie o telewizji i kinie – ich roli we współczesnym świecie – wyrażanie opinii o filmie <p>Powtórzenie: proponowanie spędzenia wolnego czasu</p> <ul style="list-style-type: none"> – argumentowanie – recenzowanie 	<ul style="list-style-type: none"> – kino i telewizja, czas wolny 	<ul style="list-style-type: none"> – mowa zależna
170	20. Powtarzamy!!!			

Sprawności językowe

Mówienie

- opisywanie przedmiotów z najbliższego otoczenia, ich przeznaczenia
- zachęcanie, reklamowanie

- opisywanie urządzeń, wynalazków, ich przeznaczenia
- wyrażanie zadowolenia i niezadowolenia
- dialogi w punktach usługowych
- formułowanie hipotez: *Co by było, gdyby...*

- doradzanie, odradzanie
- mówienie o stanie zdrowia, o zdrowym trybie życia

- lokalizowanie w przestrzeni
- zachęcanie i zniechęcanie do różnych form spędzania wolnego czasu

- opowiadanie o świętach, uroczystościach rodzinnych, tradycjach
- składanie życzeń, kondolencji, wyrazów współczucia, wyrażanie żalu i radości

- mówienie o podstawowych funkcjach Internetu
- rola Internetu w życiu człowieka
- wyrażanie zdziwienia i zaskoczenia
- zachęcanie do kupna sprzętu komputerowego

- wyrażanie upodobania
- wyrażanie protestu
- mówienie o książkach i prasie

- wyrażanie opinii na temat filmu
- mówienie o telewizji, jej funkcji i roli we współczesnym świecie
- przytaczanie wypowiedzi innych osób

Pisanie

- streszczenie tekstu *Potęga designu*

- list z reklamacją

- artykuł o zdrowym stylu życia

- list prywatny

- kartki okolicznościowe
- opis świąt, uroczystości rodzinnych z przeszłości

- recenzja

- recenzja

Rozumienie ze słuchu

- opisywanie sprzętów domowych
- formułowanie prośby
- dziś i wczoraj

- wypowiedzi na temat przedmiotów niezbędnych do życia
- dialogi w punktach usługowych
- rola wynalazków w naszym życiu: opinia psychologa

- moje samopoczucie: krótkie wypowiedzi
- doradzanie i odradzanie: krótkie wypowiedzi

- zachęcanie i zniechęcanie
- oferta biura turystycznego
- fragmenty wywiadu z właścicielem biura turystycznego

- składanie życzeń i kondolencji
- opis świąt i uroczystości
- wyrażanie radości, współczucia, żalu
- składanie życzeń i gratulacji

- *Bajka o Jakubie i Internecie*
- rola Internetu w naszym życiu
- język oficjalny i nieoficjalny

- prezentacja ulubionych czasopism
- protest
- sytuacja na rynku książki

- prezentacja filmów
- jakie kino lubisz
- propozycja wyjścia do kina

Rozumienie tekstów pisanych

- *Co się zmieniło w Polsce po 1989 roku*
- *Potęga designu*

- list z reklamacją
- wynalazki, które zmieniły naszą rzeczywistość

- *Co decyduje o naszym samopoczuciu*
- *Nieletni w depresji*

- oferty turystyczne *Wakacje pod gruszą*
- Zmiana klimatu w rozwoju turystyki

- *Niezapomniane święta*

- *Bajka o Jakubie i Internecie*
- Anna Leśko: jak Internet zmienił moje życie
- fragmenty prasowe o nowinkach technologicznych

- Nike: prezentacja nagrody
- fragmenty recenzji książek nominowanych do Nike
- prezentacja tytułów prasowych

- opis adaptacji filmowej *Zemsty*
- *Czy znasz i lubisz polskie kino?*

Sytuacje komunikacyjne opisywanie osób, porównywanie, wyrażanie opinii o ludziach

Słownictwo opis osoby

Gramatyka i składnia tworzenie liczby mnogiej przymiotników męskoosobowych, struktury porównawcze: *tak samo... jak...* • użycie zaimka względnego *który* w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej
Powtórzenie: deklinacja przymiotników w liczbie pojedynczej (w strukturach: *wyglądać na* + biernik, *być* + narzędnik) • użycie prostych spójników: *a, i, ale, albo*

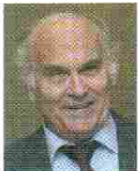
Słownictwo

1a Proszę przeczytać tekst i uzupełnić tabelę.

Nagroda telewizyjna Wiktory

Wiktory to polska nagroda dla osobowości telewizyjnych – ludzi, których znamy z małego ekranu: aktorów, prezenterów, dziennikarzy, polityków, sportowców, piosenkarzy. Laureatów w dziewięciu kategoriach wybiera Akademia Telewizyjna. Dziesiąty, specjalny Wiktor, jest nagrodą publiczności.

Za co lubimy ludzi mediów? Co nas w nich irytuje? Oto, co o swoich ulubieńcach piszą polscy internauci:

Ryszard Kapuściński
1932 – 2007, Superwiktor 2001

Moim faworytem był Ryszard Kapuściński, świetny pisarz i publicysta, bardzo mądry, niezależny człowiek. Przeczytałam kilka jego książek i myślę, że był bardzo wrażliwym człowiekiem.

Szymon Majewski
Nominowany w roku 2006 w kategorii Osobowość telewizyjna

Szymon jest fantastyczny!!! Dynamiczny, otwarty, wesoły. Nie rozumiem, dlaczego nie dostał Wiktoru ☹ Uwielbiam jego programy, są naprawdę śmieszne. Oczywiście jak każdy ma zalety i wady. Wygląda na osobę roztrzepaną i bywa trochę irytujący. Ale w sumie zabawny człowiek.

Monika Olejnik
Wiktor 1995 i 2000 w kategorii Najwyżej ceniony dziennikarz, komentator, publicysta; Superwiktor

Monika Olejnik jest osobą kontrowersyjną. Bardzo inteligentna, odważna dziennikarka, jej rozmowy z politykami są zawsze ciekawe. Nie jest zarzucała, ale bywa agresywna i zbyt pewna siebie.

Adam Małysz
Wiktor 2001, 2002, 2003 w kategorii Najpopularniejszy sportowiec

Adam to wspaniały sportowiec, ambitny i pracowity! Moja babcia zawsze mówi, że Adam to taki miły chłopiec, tylko trochę nieśmiały, zamknięty w sobie ☺

Joanna Brodzik
Wiktor 2003 w kategorii Najpopularniejszy aktor telewizyjny

Uwielbiam Joasię, oglądałam wszystkie jej filmy, ale zdecydowanie najlepszy był serial Magda M. Podoba mi się też jej program. Brodzik jest otwarta, spontaniczna, ma kontakt z ludźmi. Bardzo sympatyczna.

Tomasz Lis
Wiktor 2007 w kategorii Osobowość telewizyjna

Moim zdaniem doskonały dziennikarz! Cieszę się, że wreszcie dostał nagrodę. Bardzo profesjonalny, ambitny, wygląda na osobę dobrze zorganizowaną. Wiem, że wielu ludzi uważa, że jest arogancki, ale dla mnie jest OK. Nikt nie jest doskonały ☺

zalety (plusy)

wady (minusy)

Ryszard Kapuściński
Szymon Majewski
Monika Olejnik
Adam Małysz
Joanna Brodzik
Tomasz Lis

Jest inteligentna,...

Bywa zbyt pewna siebie,...

1b Proszę porównać osoby zaprezentowane w tabeli.

Joanna Brodzik jest **tak samo** otwarta **jak** Szymon Majewski, **ale nie jest tak samo** nieśmiała **jak** Adam Małysz.

1c Proszę utworzyć zdania według wzoru.

Gramatyka

0. on jest znany / on jest pisarzem – *On jest znanym pisarzem*.....
1. ona jest nerwowa / ona jest kobietą –
2. on jest roztrzepany / on jest człowiekiem –
3. ona jest kontrowersyjna / ona jest dziennikarką –
4. on jest agresywny / on jest politykiem –

1c Proszę uzupełnić zdania.

- a) aktualny, dziennikarka, ciekawy, publiczny
 Monika Olejnik jestdziennikarka..... . Pracuje w radiu i w telewizji, rozmawia z politykami i z osobami
 o problemach. Jej programy są bardzo
- b) różny, znany, podróżować
 Ryszard Kapuściński był w Polsce i w Europie pisarzem. Ten publicysta dużo
 i pisał książki – reportaże z kontynentów.

1d Proszę wysłuchać wypowiedzi dwóch osób i porównać swoją wersję ćwiczenia 1c z nagraniem.

OPIS OSOBY

on / ona jest

inteligentny / -a, mądry / -a
 dynamiczny / -a, energiczny / -a
 pewny / -a siebie
 otwarty / -a
 ciekawy / -a, interesujący / -a
 ambitny / -a
 pracowity / -a
 towarzyski / -a, sympatyczny / -a
 wesoły / -a
 spontaniczny / -a, oryginalny / -a
 wrażliwy / -a
 niezależny / -a
 romantyczny / -a
 odważny / -a, zdecydowany / -a
 zabawny / -a, śmieszny / -a
 spokojny / -a
 dobrze zorganizowany / -a

głupi / głupia
 powolny / -a
 nieśmiały / -a, zarozumiały / -a, arogancki / -a
 zamknięty / -a w sobie
 nieciekawy / -a, nudny / -a
 mało -ambitny / -a
 leniwy / -a
 nietowarzyski / -a, niesympatyczny / -a
 smutny / -a
 mało spontaniczny / -a, przeciętny / -a
 niewrażliwy / -a
 zależny / -a
 mało romantyczny / -a, rozsądny / -a
 mało odważny / -a, niezdeterminowany / -a
 mało zabawny / -a, poważny / -a
 nerwowy / -a
 roztrzępany / -a

On / ona wygląda na mądrego człowieka / mądrą osobę. (+ biernik)

On / ona jest tak samo miły / -a jak... (+ mianownik)

On / ona bywa niezdecydowany / -a. (+ mianownik)

1e Proszę wybrać jedną z osób znajdujących się na fotografiach. Proszę opisać tę osobę koleżance / koleżance, a następnie zapytać, czy wie, o kim Pan / Pani mówi.

Myślę, że ta osoba pracuje w banku. Wygląda na osobę sympatyczną i bardzo spokojną. Nie jest spontaniczna, ale wygląda na dobrze zorganizowaną. Myślę, że bywa nerwowa, kiedy jest zmęczona, ale...

2. WYRAŻANIE OPINII O LUDZIACH

- To świetna dziewczyna, chociaż bywa niesympatyczna.
 - Romek jest miłym chłopcem.
 - To bardzo uprzejmy człowiek.
 - Fajna dziewczyna!
 - Marek jest super!
- On wygląda na inteligentnego; ona wygląda na mądrą osobę.
 - On / ona mnie irytuje.
 - Trudno powiedzieć coś złego o...
 - ... to bardzo kontrowersyjna osoba.
 - Nie rozumiem dlaczego krytykujesz...
 - Nie rozumiem...
 - Denerwuje mnie jego / jej... (+ mianownik)
 - Zgadzam się z tobą. / Nie zgadzam się z tobą.
 - Masz rację. / Nie masz racji.

lekcja

1

2a Proszę wpisać numer dialogu, który dotyczy tych osób:

- a) kolega ze szkoły
- b) uczeń
- c) żona kolegi
- d) koleżanka ze studiów
- e) chłopak koleżanki
- f) koleżanka z pracy

2b Proszę zaznaczyć, w którym dialogu przedstawione osoby wyrażają się o kimś z sympatią, a w którym z antypatią.

	sympatia	antypatia
Dialog 1	☐	☒
Dialog 2	☐	☐
Dialog 3	☐	☐
Dialog 4	☐	☐
Dialog 5	☐	☐
Dialog 6	☐	☐

2c Proszę posłuchać nagrania jeszcze raz i zanotować wady i zalety osób, o których jest mowa w dialogach.

	zalety
Anka	...odpowiedzialna...
Wojtek
Kaśka
Mateusz
Artek
Matylda

	wady

	...niesiekawny...

2d Role. Proszę przygotować, a następnie przedstawić scenki w grupach dwu- lub trzyosobowych.

- a) Córka. Od tygodnia masz nowego chłopaka. Chcesz się z nim spotykać, ale twoi rodzice nie są zadowoleni.
- b) Matka. Twoja córka ma nowego chłopaka. Nie lubisz go, ale uważasz, że córka może się z nim spotykać.
- c) Ojciec. Twoja córka ma nowego chłopaka. Nie znasz go i nie chcesz, żeby córka się z nim spotykała.
- a) Sąsiadka. Twój znajomy zrobił karierę w mediach – jest popularnym piosenkarzem. Nie lubisz go.
- b) Sąsiad. Twój znajomy zrobił karierę w mediach – jest popularnym piosenkarzem. Bardzo go lubisz.
- a) Osoba 1. Za tydzień są wybory do parlamentu europejskiego. Kandydatką jest burmistrz twojego miasta. Bardzo ją lubisz.
- b) Osoba 2. Za tydzień są wybory do parlamentu europejskiego. Kandydatką jest burmistrz twojego miasta. Nie lubisz jej.
- c) Osoba 3. Za tydzień są wybory do parlamentu europejskiego. Kandydatką jest burmistrz twojego miasta. Nie masz o niej zdania.

Proszę przeczytać tekst, a następnie zdecydować, o jakich kolorach mówią specjaliści. Czy uważa Pan / Pani, że rezultaty tych badań są prawdziwe? Proszę wyrazić swoją opinię na ten temat.

~~biały~~ pomarańczowy niebieski
czerwony zielony czarny

Powiedz mi, jaki lubisz kolor – a powiem ci, kim jesteś!

Masz w szafie siedem białych bluzek? Lubisz czerwone buty? Właśnie kupiłaś następny czarny sweterek? Nasi specjaliści udowodnili, że pewne cechy charakteru decydują o tym, jaki lubimy kolor. Chcesz wiedzieć jaka jesteś naprawdę? Oto rezultaty badań:

1.

Lubią go ludzie dynamiczni, pewni siebie i otwarci. Zawsze chcą dominować i kontrolować sytuację. Lubią być w centrum zainteresowania. Mogą mieć tendencje do manipulowania innymi ludźmi.

Bywają agresywni i niewrażliwi.

2.

Wybierają go ludzie spokojni, ambitni i pracowici. Chcą osiągać sukcesy w pracy. Są praktyczni, dobrze zorganizowani, dokładni i punktualni. Są mało spontaniczni. Bywają nudni i nietowarzyscy.

3.

Lubią go ludzie towarzyscy, weseli i spontaniczni. Mają dużo przyjaciół. Kochają życie i ludzi. Są otwarci na świat i tolerancyjni. Bywają leniwi i nerwowi.

4. *biały*

Kochają go ludzie wrażliwi, często zamknięci w sobie. Nie są praktyczni, interesują się literaturą i sztuką, zwykle mają dobry gust. Bywają nieśmiali i niezdecydowani.

5.

Wybierają go ludzie niezależni i energiczni. Są bardzo romantyczni, kochają muzykę i piękne pejzaże, lubią zwierzęta. Są bardzo krytyczni. Bywają smutni i depresyjni. Często są samotni.

6.

Uwielbiają go ludzie odważni, zdecydowani i pełni życia. Są bardzo oryginalni. Zawsze osiągają swój cel. Są ciekawi świata i chętnie podróżują. Bywają ekscentryczni i aroganccy.

A jacy ludzie lubią kolor szary?

PRZYMIOTNIK MIANOWNIK LICZBA MNOGA RODZAJ MĘSKOOSOBOWY

towarzyski – towarzyscy	-ki	-cy	-y
drogi – drodzy	-gi	-dzy	
dobry – dobrzy	-ry	-rzy	
interesujący – interesujący	-cy	-cy	

bogaty – bogaci	-ty	-ci	-i
tłusty – tłuści	-sty	-ści	
młody – młodzi	-dy	-dzi	
głuchy – głusi	-chy	-si	
lepszy – lepsi	-szy	-si	
miły – mili	-ty	-li	
smutny – smutni	inne	-i	
ciekawy – ciekawi			

UWAGA!

wesoły – weseli

3b

Proszę poszukać w tekście odpowiednich przymiotników i uzupełnić tabelę.

-ny / -ni

smutny / smutni

..... /

..... /

-wy / -wi

..... / leniwi

..... /

..... /

-ty / -ci

..... / pracowici

..... /

..... /

-ty / -li

miły /

..... /

..... /

-ry / -rzy

..... / starzy

..... /

..... /

-ki / -cy

..... / eleganccy

..... /

..... /

-i / -i

ostatni /

..... /

..... /

-ący / -ący

..... / gorący

..... /

..... /

UWAGA!**który, która, które, którzy**

Człowiek, **który** lubi porządek, jest dobrze zorganizowany.
 Osoba, **która** uczy się języka polskiego, jest ambitna.
 Drzewo, **które** ma tysiąc lat, jest bardzo stare.
 Ludzie, **którzy** myślą pozytywnie, są optymistami.
 Osoby, **które** uprawiają sport, mają dobrą kondycję.

3c Proszę zbudować zdania według wzoru:

0. człowiek, ambitny, pracować, lubić *Człowiek, który jest ambitny, lubi pracować.*
1. ludzie, otwarci, nowe, sytuacje, lubić
2. nie, lubić, osoba, spontaniczna, grać
3. mieć, charyzmatyczna, osoba, silny, charakter
4. ludzie, widzieć, więcej, wrażliwi
5. zdanie, ludzie, niezależni, mieć, swoje
6. nowe, człowiek, lubić, kontakty, towarzyski

Słownictwo**3d Prawda czy nieprawda?**

0. Człowiek ambitny dużo pracuje. P / N
1. Człowiek wrażliwy nie lubi ludzi. P / N
2. Ludzie otwarci lubią nowe miejsca. P / N
3. Osoba roztrzępana ma zawsze porządek. P / N
4. Ludzie towarzyscy spotykają się często z przyjaciółmi. P / N

Ortografia**3e Dyktando. Proszę posłuchać tekstu i uzupełnić brakujące litery.**

Dla mnie autorytetem jestłowiek, który ma ...ilny charakter. Ludzie zdecydowan..., tak samo jak pracowi...i, toęsto ludzie sukcesu. My...lę, że autorytet to tak...e osoba wra...liwa i odwa...na. Czy mu...i być romanty.....na? To ...iekawe pytanie.

Gramatyka**3f Proszę uzupełnić zdania za pomocą spójników.**

Ludzie popularni mają dużo pieniędzy,*ale*..... nie mają czasu.

i a ale albo

- a) Wieczorem pójdę do kina na koncert.
- b) Lubię słuchać muzyki, nigdy nie chodzę na koncerty.
- c) Wieczorem zjem kolację, potem pójdę do kina.
- d) Dzisiaj wieczorem zostanę w domu. Najpierw zjem kolację, potem posłucham muzyki.
- e) Dzisiaj wieczorem zostanę w domu. Zjem kolację posłucham muzyki.
- f) Ludzie mediów są popularni, nie zawsze bywają sympatyczni.
- g) Ludzie mediów są popularni często bywają autorytetem dla widzów.
- h) Pojadę na wakacje na Mazury nad morze.
- i) W lipcu pojadę nad morze, w sierpniu pojadę na tydzień w góry.
- j) W tym roku nie pojadę na wakacje. Zostanę w domu będę się uczyć do egzaminu.

4.

4a

Proszę przeczytać list Anny do przyjaciółki, a potem napisać podobny list do przyjaciółki / przyjaciela. Jest Pan niezadowolony / Pani niezadowolona ze stażu w telewizji. Proszę użyć maksymalnej liczby przymiotników pejoratywnych.

Cześć Gosiu!

Warszawa, 16 lipca

Przepraszam, że nie pisałam tak długo, ale dwa tygodnie temu dostałam wreszcie staż w telewizji. Jako stażystka nie robię nic ciekawego, ale ludzie tu są fantastyczni! Otwarci i dynamiczni, pracowici i zdecydowani. Bardzo podoba mi się atmosfera w pracy. Mój szef też jest wspaniały. Ambitny, ale wrażliwy. Zawsze mogę z nim pogadać o moich problemach.

A Ty? Co słychać u Ciebie w pracy? Mam nadzieję, że jesteś tak samo zadowolona jak ja. Czekam na odpowiedź. Pa, pa

Anka

4b

A jaka jest Pana / Pani opinia na temat kolegów w pracy? Jakich ludzi lubimy, a jakich nie? Jakie zachowania akceptujemy, a jakich nie. Proszę przeczytać poniższy tekst i przedyskutować na forum grupy, czego nie akceptujemy w pracy.

CBOS przeprowadził badania „Etyka zawodowa – opinie społeczne i faktyczne zachowania Polaków”. Wynika z nich, że:

- Jesteśmy bardzo krytyczni wobec osób, które piją alkohol w pracy. (96%)
- Nie lubimy też kolegów, którzy są nieuczciwi i niepunktualni. (78%)
- Jesteśmy bardziej tolerancyjni wobec pracowników, którzy w czasie pracy wychodzą do urzędu, albo do sklepu. Jednak większość z nas nie akceptuje takich praktyk. (75%)
- Nie tolerujemy również prywatnych rozmów telefonicznych, używania faksu, drukarki i różnych materiałów biurowych dla własnych celów. (60%)
- Młodzi Polacy są bardziej „nieetyczni” w pracy niż starsi. Łatwiej akceptują negatywne wzory zachowań.

www.praca.gazeta.pl

Gramatyka

4c

Proszę znaleźć w powyższym zadaniu przymiotniki w liczbie mnogiej i podać ich formę w liczbie pojedynczej.

Przykład: krytyczni – ...*krytyczny*.... nieuczciwi – –

4d

Proszę zrobić w grupie następującą ankietę. Jacy ludzie powinni być w pracy:

a) uczciwi	☐	☐	☐	☐	☐
b) punktualni	☐	☐	☐	☐	☐
c) odpowiedzialni	☐	☐	☐	☐	☐
d) pracowici	☐	☐	☐	☐	☐
e) otwarci	☐	☐	☐	☐	☐
f) dynamiczni	☐	☐	☐	☐	☐
g) inni (jacy?)	☐	☐	☐	☐	☐

Proszę przedstawić wyniki na forum grupy.

Przykład: Z naszych ankiet wynika, że ludzie w pracy powinni być przede wszystkim

5.

5a

Proszę wysłuchać fragmentu wywiadu ze znaną warszawską stylistką, przeczytać zdania i powiedzieć, czy są prawdziwe czy nieprawdziwe.

lekcja

1

Marta Guzy jest znaną warszawską stylistką. Na co dzień ma kontakt z największymi polskimi gwiazdami, a obecnie pracuje dla uczestników popularnego programu telewizyjnego *Talenty*.

1. Marta Guzy pracuje obecnie z uczestnikami programu telewizyjnego *Talenty*. (P) N
2. Marta Guzy woli pracować z młodymi ludźmi, bo akceptują wszystko, co im proponuje. P / N
3. Marta Guzy woli pracować z gwiazdami, które mają charyzmę. P / N
4. Marta Guzy nie pracowała nigdy z muzykami heavymetalowymi. P / N
5. Marta Guzy najbardziej lubi muzyków jazzowych. P / N

5b

Proszę posłuchać tekstu jeszcze raz i zaznaczyć określenia, które pasują do ludzi charakteryzowanych przez Martę Guzy.

	uczestnicy <i>Talentów</i>	gwiazdy	muzycy pop	muzycy rockowi	muzycy reggae	jazzmani
zarozumiali	☐	☐	☐	☐	☐	☐
mili	☐	☐	☐	☐	☐	☐
nieśmiali	☐	☐	☐	☐	☐	☐
pewni siebie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
otwarcy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
naturalni	☐	☐	☐	☐	☐	☐
zamknięci	☐	☐	☐	☐	☐	☐
spokojni	☐	☐	☐	☐	☐	☐
zdecydowani	☐	☐	☐	☐	☐	☐
inteligentni	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5c

Co Pan / Pani o tym myśli? Proszę podyskutować z koleżanką / kolegą i odpowiedzieć na poniższe pytania.

- Jacy są popularni ludzie mediów? Czy są wrażliwi? A może cyniczni? Mądrzy czy otwarcy?
- Co to znaczy „mieć charyzmę”? Jacy ludzie są charyzmatyczni?
- Jakie wady mają ludzie mediów?

– Moim zdaniem...
– Myślę, że...
– Myślę, że często są...

5d

Proszę porozmawiać z kolegą / koleżanką o osobach, które znacie (osobowość telewizyjna, polityk, artysta, pisarz...). Proszę uzasadnić swoją sympatię lub antypatię do tych osób.

- Zgadza się ze sobą – oboje lubicie tę osobę.
- Zgadza się ze sobą – oboje nie lubicie tej osoby.
- Macie różne zdania na temat tej osoby.

6.

6a

W jednym z banków ktoś zdefraudował dużą sumę pieniędzy. Policja podejrzewa trzy osoby. Proszę przeczytać ich charakterystykę przygotowaną przez psychologa sądowego i zdecydować, kto może być przestępcą. Proszę podzielić się na grupy, każda grupa przedstawia swoją hipotezę. Proszę uzasadnić swój wybór.

Podejrzany 1

dyrektor generalny banku, 45 lat, kawaler
Jest osobą wesołą i towarzyską. Koledzy z pracy bardzo go lubią, ale uważają, że nie jest dobrym dyrektorem banku. Jest roztrzepany i niepunktualny. Od czasu, kiedy jest dyrektorem, bank ma problemy finansowe. Lubi kobiety i szybkie samochody.

Podejrzana 2

kasjerka, 36 lat, samotna matka trojga dzieci

Jest osobą bardzo pracowitą i solidną, ale koledzy z pracy nie bardzo ją lubią, bo jest zamknięta w sobie i nieśmiała. Wszyscy wiedzą, że jej sytuacja finansowa nie jest dobra. W zeszłym roku dostała kredyt z banku na mieszkanie, ale ma problemy ze spłatą.

Podejrzany 3

dyrektor finansowy, 61 lat, żonaty

Jest bardzo spokojny i zdecydowany. Koledzy w pracy nie lubią go, bo jest zarozumiały i nietolerancyjny. Konfliktowy. Nie lubi dyrektora generalnego i robi wszystko, żeby ten zrezygnował z pracy.

- Naszym zdaniem przestępcą jest..., bo ma problemy finansowe i...
- Uważamy, że przestępcą może być..., ponieważ...
- ... wygląda na przestępcę, bo...

6b

Proszę przygotować w grupach portrety psychologiczne przestępców. (Proszę sprawdzić w słowniku znaczenie niżej podanych wyrazów). Proszę przedstawić grupie wybrany portret psychologiczny.

Kieszonkowiec jest osobą pewną siebie i...

oszust

gangster

złodziej
kieszonkowiec

włamywacz

Sytuacje komunikacyjne wyrażanie opinii na temat pracy
• dyskusja • formułowanie uogólnień (wszyscy, każdy)
Powtórzenie: wyrażanie relacji czasowych

Słownictwo praca, czas pracy, zarobki, warunki pracy
Powtórzenie: godziny, pory dnia

Gramatyka i składnia tworzenie liczby mnogiej rzeczowników i zaimków męskoosobowych **Powtórzenie:** wyrażenia czasowe – formy deklinacyjne • użycie niektórych spójników: a, i, ani, lecz, ale, jednak • zaimki każdy i wszyscy

1. 1a Proszę przedstawić osoby na rysunkach. Gdzie pracują? Czy ich praca jest interesująca? Co robią każdego dnia?

- 1b Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Gdzie pracuje / studiuje?
- Ile godzin dziennie pracuje? Ile dni w tygodniu?
- Jakie są plusy i minusy jego / jej pracy?
- Co jest dla niego / niej ważniejsze: satysfakcja czy wynagrodzenie?
- Ile dni urlopu ma rocznie?
- Czy woli pracę na etacie czy na własny rachunek?

14

Słownictwo

2. 2a Proszę przeczytać tekst i połączyć wyrażenia znajdujące się pod tekstem.

O swojej pracy opowiedzieli...

Lilka Pawłowska, 24 lata
asystentka prezesa zarządu PRO-NET

Moja praca jest... stresująca, ale nie monotonna. Muszę być punktualna i oczywiście świetnie zorganizowana. Prowadzę kalendarz spotkań mojego szefa i korespondencję. To odpowiedzialna praca, moja pomyłka może kosztować firmę dużo pieniędzy.

Czas pracy... Jestem w pracy o ósmej, czytuję korespondencję, przygotowuję terminarz spotkań, odpowiadam na listy, odbieram telefony i tak dalej. Nie zawsze mam czas na obiad. Teoretycznie kończę pracę o 16.00, ale zwykle wychodzę o 17.00, 18.00, a czasem o 20.00. Kawa? Kawę robi mój szef! Jest mistrzem cappuccino!

Wynagrodzenie... Średnia krajowa, ale jestem zadowolona. Mam dobrą pensję, czasem premię i ekstra pieniądze na urlop i na święta.

Urlop... Zwykle dwa tygodnie w lecie i tydzień zimą. Ale terminy muszę negocjować dużo, dużo wcześniej. Zawsze jest coś ważnego do zrobienia.

Lubię moją pracę..., bo mam kontakt z ludźmi, czasem jeżdżę za granicę... Mój szef ma do mnie pełne zaufanie i to jest bardzo ważne.

Minusy... Pracuję bardzo intensywnie i mam mało czasu dla siebie i dla przyjaciół, to fakt. Ale jestem młoda i nie mam rodziny, więc na razie to nie jest problem.

Mateusz Kozera, 31 lat
informatyk programista

Moja praca jest... moją pasją.

Czas pracy... 24 godziny na dobę.

5 **Pracuję na własny rachunek:** piszę programy dla różnych firm, ale nie mam nigdzie etatu. Sam decyduję o której zaczynam, o której kończę.

10 **Wynagrodzenie...** To zależy, ilu mam klientów. Między 3 a 6 tysięcy na miesiąc.

15 **Urlop...** Co to jest urlop? Ha, ha, ha... Moja żona i córka jadą na urlop beze mnie. Ale święta zawsze spędzamy razem.

Lubię moją pracę..., bo jest moją pasją.

20 **Minusy...** Nie mam jeszcze własnego biura, pracuję w domu i moja córka trochę mi przeszkadza, ale ta sytuacja ma też swoje plusy...

Elżbieta Kruk, 48 lat
pediatra

Moja praca jest... ważna.

5 **Czas pracy...** to zależy. Pracuję w szpitalu, czasem w nocy, w weekendy, w święta. Mam też prywatną praktykę, trzy razy w tygodniu od 16.00 do 20.00.

10 **Wynagrodzenie...** pensja lekarza plus pieniądze z praktyki prywatnej. Trochę więcej niż średnia krajowa.

Urlop... dwa razy w roku: w lecie nad wodą i zimą na nartach.

Lubię moją pracę... Tak.

15 **Minusy...** Moje dzieci są już duże, ale chciałabym mieć więcej czasu dla rodziny.

Wiesław Grzybowski, 36 lat
nauczyciel polonista w liceum ogólnokształcącym

Moja praca jest... trudna.

5 **Czas pracy...** W szkole jestem od 8.00 do 15.00, ale to nie koniec, wieczorami pracuję w domu, dużo czytam, przygotowuję lekcje, sprawdzam zadania.

10 **Wynagrodzenie...** 1800 złotych, uważam, że nauczyciele zarabiają za mało.

Urlop... mam wakacje w lipcu i sierpniu i ferie w zimie, tak jak uczniowie.

Lubię moją pracę... Moja praca

15 czasami daje dużo satysfakcji, czasami nie, to zależy od uczniów.

Minusy... Ludzie uważają, że praca nauczyciela jest łatwa, a to nieprawda.

- 1. prywatna praktyka
- 2. wynagrodzenie
- 3. pracuję na własny rachunek
- 4. średnia krajowa
- 5. urlop

- a) pensja, zarobki
- b) własny gabinet lekarski
- c) wakacje
- d) średnie zarobki Polaków
- e) mam swoją firmę

2b Osoby wypowiadające się w ćwiczeniu 2a mówią o swoich obowiązkach. Proszę zastanowić się z kolegą / koleżanką, jakie zalety i jakie wady ma ich praca, a następnie uzupełnić tabelę.

	zalety	wady
Lilka		
Mateusz	<i>pracuje na własny rachunek</i>	
Elżbieta		
Wiesław		<i>musi pracować wieczorami w domu</i>

WYKREŚLIŁEM DYSKUSJA

Wyrażasz opinię

- Przepraszam, chcę coś powiedzieć.
- Chcę powiedzieć, że...
- Myślę, że...
- Uważam, że...
- Jestem pewien / jestem pewna, że...

Nie zgadzasz się z rozmówcą / dyskutantem

- Nieprawda!
- Nie zgadzam się z tobą.
- Nie masz racji.
- Chcę dodać, że...
- To nie jest tematem (naszej) dyskusji.

Zgadzasz się z rozmówcą / dyskutantem

- Absolutnie się z tobą zgadzam!
- Masz rację.
- Ja też tak myślę.
- To wszystko, co mam do powiedzenia.
- Kończmy tę dyskusję!

lekcja

2

2c Jak Pan / Pani myśli, czy ankietowane osoby lubią swoją pracę? Dlaczego? Proszę podyskutować o tym w grupie.

WYKREŚLIŁEM WYRAŻAMY OPINIĘ O PRACY

Uważam, że Lilka lubi swoją pracę, bo ma kontakt z ludźmi i często wyjeżdża za granicę. A poza tym, praca Lilki nie jest monotonna...

Nie masz racji, praca Lilki jest stresująca i odpowiedzialna, Lilka nie ma czasu dla siebie.

- **praca:** ciekawa, interesująca, odpowiedzialna, atrakcyjna, nudna, monotonna, stresująca, męcząca
- **praca daje:** satysfakcję, zadowolenie
- **dobrze zarabiać** = mieć wysokie zarobki
- **źle zarabiać** = mieć niskie zarobki

A ja się zgadzam, że Lilka lubi swoją pracę. Czasami jest zmęczona, ale nieźle zarabia i ma dobrego szefa.

2d Proszę uzupełnić tekst.

1. kancelaria, satysfakcja, być, zarobki, zawód, stresujący

Studiuje prawo, ponieważ chcębyć..... adwokatem. Praca adwokata na pewno jest, ale daje dużo i oczywiście gwarantuje wysokie Chcę mieć własną w moim mieście. Uważam, że to dobry

2. wieczorami, zawód, satysfakcja, łatwy, zarobki, odpowiedzialny, wakacje

Ludzie myślą, że nauczyciela jest i przyjemny, ale to nieprawda. Moja praca jest i nie zawsze daje, to zależy od uczniów. To fakt, mam dwa miesiące i ferie, ale moje nie są wysokie i muszę pracować w domu.

3. kontakt, satysfakcja, zarabiać, monotony

Praca fryzjerki na pewno nie jest W mojej pracy mam z ludźmi, często z nimi rozmawiam, a oni mnie lubią. Moja praca daje mi, chociaż nie dużo.

2e Proszę posłuchać wypowiedzi trzech osób i porównać swoją wersję ćwiczenia 2d z nagraniem.

3.

3a

Poniżej znajduje się pięć grup zawodów. Proszę porównać zawody z każdej z nich, a następnie odpowiedzieć na pytania.

grupa 1	grupa 2	grupa 3	grupa 4	grupa 5
pisarze malarze reżyserzy	fryzjerzy pracownicy fizyczni taksówkarze	aktorzy piosenkarze kreatorzy mody	inżynierowie architekci adwokaci	lekarze księża naukowcy

- Jaki charakter ma praca tych ludzi, umysłowy, artystyczny czy fizyczny?
- Czy wykonywanie tej pracy wymaga studiów lub praktyki?
- Które zawody wymagają odpowiednich predyspozycji psychicznych?
- Jakie są dobre i złe strony pracy w tych zawodach?

3b

Proszę postuchać informacji o grupach zawodów i podać kolejność, w jakiej są przedstawiane.

grupa 3... grupa grupa grupa grupa

3c

Proszę postuchać po raz drugi nagrania i zanotować cechy wspólne dla zawodów z list.

grupa 1

grupa 2

grupa 3 *Są artystami, zarabiają dużo pieniędzy, są*

grupa 4

grupa 5

Gramatyka

RZECZOWNIK MIANOWNIK LICZBA MNOGA RODZAJ MĘSKOOSOBOWY

pan – panowie profesor – profesorowie ojciec – ojcowie syn – synowie mąż – mężowie				-owie
Polak – Polacy pedagog – pedagodzy kolega – koledzy aktor – aktorzy Niemiec – Niemcy	-k	-cy		-y
student – studenci artysta – artyści Szwed – Szwedzi Włoch – Włosi	-t	-ści		-i
lekarz – lekarze listonosz – listonosze gracz – gracze gość – goście nauczyciel – nauczyciele	-rz	-sz	-cz	-ści
			-l	-e
Amerikanin – Amerykanie	-anin	-anie		

UWAGA!

mężczyzna – mężczyźni
brat – bracia
ksiądz – księża

3d

Proszę zamienić zdania w liczbie pojedynczej na liczbę mnogą. Jak Pan / Pani myśli, czy poniższe opinie są prawdziwe? A może to stereotypy?

- Każdy student lubi się bawić. *Wszyscy studenci lubią się bawić. Myślę, że to stereotyp. Nie wszyscy studenci lubią się bawić.*
- Każdy mężczyzna kocha swój samochód.
- Każdy ojciec kocha swoje dzieci.
- Każdy nauczyciel ma wakacje.
- Każdy dyrektor ma swój gabinet.
- Każdy robotnik pracuje fizycznie.
- Każdy pisarz pracuje na własny rachunek.
- Każdy architekt dużo zarabia.
- Każdy urzędnik jest zatrudniony na etacie.

**ZAIMEK
WSKAZUJĄCY
DZIERŻAWCZY**

czyj? jaki?	czyi? jacy?
ten	ci
tamten	tamci
mój	moi
twój	twoi
nasz	nasi
wasz	wasi
jego	
ich	
pana	
panów	
państwa	

lekcja

2

Wymowa

3g Proszę posłuchać nauczyciela i wpisać brakujące litery:

lekarz...	fryzjerz...	taksówkarz...	kelnerz...
sprząta.....ki	pisa.....e	wie.....órekawy
za.....ynam	pra...uję	koń.....ę	prowa.....ę

Słownictwo

3h Proszę rozwiązać quiz.

QUIZ JAK MYŚLISZ?

1. Czy *bezrobotny* to człowiek, który:
 - a) nie ma pracy,
 - b) nie lubi pracy.
2. Czy *zatrudniać* to znaczy:
 - a) wykonywać trudną pracę,
 - b) dawać komuś pracę.
3. Czy *pracownik* to człowiek, który:
 - a) pracuje na etacie,
 - b) pracuje na własny rachunek.
4. Czy *zwalniać* to znaczy:
 - a) mieć mało obowiązków w pracy,
 - b) zrezygnować z pracownika, rozwiązać umowę.

3e Proszę zapytać kilka osób w grupie:

- Jacy są ich koledzy z pracy / ze studiów?
- Jakie problemy w pracy mają ich przyjaciele?
- Czy w ich kraju jest bezrobocie? Czy ktoś z ich znajomych jest bezrobotny?
- Jacy politycy w ich kraju mówią o problemach społecznych? Czy ci politycy są popularni?
- Czy dziadkowie / rodzice jeszcze pracują? Kiedy ludzie w jego / jej kraju odchodzą na emeryturę?
- Czy wszyscy ludzie, którzy mają 60-65 lat powinni odchodzić na emeryturę?

3f Proszę wybrać z kolegą / koleżanką jeden z poniższych zawodów i opowiedzieć, jak żyją te osoby.

- O której godzinie wstają i zaczynają pracę?
- O której kończą?
- Czy pracują na etacie czy nie? Jakie to ma konsekwencje dla ich codziennej rutyny?
- Czy mają dość czasu dla rodziny? Kiedy?
- Kiedy mają urlop?
- Czy ich praca jest stresująca?
- Czy ich praca daje im satysfakcję?

*biznesmeni taksówkarze
lekarze nauczyciele
księża pracownicy fizyczni
aktorzy fryzjerzy pisarze*

Biznesmeni wstają wczesnie, na przykład o szóstej rano. Kończą pracę późno...

3i Poniżej znajdują się trzy fotografie. Proszę razem z kolegą / koleżanką opisać jedną z nich. Jak Państwo myślą, co się wydarzyło w życiu tej osoby. Proszę użyć słów: *bezrobotny, zatrudniać, pracownik, zwalniać* oraz innych poznanych w tej lekcji.

4.

4a

Czy praca daje Panu / Pani satysfakcję? Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

PSYCHOZABAWA

1. Co chciałbyś / chciałybyś powiedzieć swojemu szefowi?

- a) Jesteś fajny, lubię cię!
- b) Jesteś dobrym szefem, ale nie zaproszę cię na piwo.
- c) Idiota!

2. Kiedy dostajesz pensję, myślisz:

- a) Jutro idę na zakupy!!!
- b) Nie pojadę na wakacje do Egiptu, ale mogę pojechać w góry.
- c) Muszę zmienić pracę.

3. Ostatnio sobie kupiłeś / kupiłaś:

- a) nowy samochód,
- b) ulubiony film na DVD,
- c) to było tak dawno, że już nie pamiętasz...

4. Kiedy planujesz urlop, myślisz:

- a) Dwa tygodnie bez pracy???! Nie jadę!
- b) Pojadę bez telefonu komórkowego.
- c) Pojadę i już nie wrócę!

5. W sobotę wieczorem:

- a) Spotykasz się ze znajomymi z pracy.
- b) Idziesz do kina z dziewczyną / chłopakiem.
- c) Oglądasz telewizję.

6. Jak zaczynasz dzień w pracy?

- a) Pijesz kawę z kolegami i koleżankami.
- b) Czytasz korespondencję.
- c) Spóźniasz się i szef mówi, że jesteś niepunktualny / niepunktualna.

Proszę policzyć swoje punkty: odpowiedź a – 2 punkty, odpowiedź b – 1 punkt, odpowiedź c – 0 punktów. Rozwiązanie quizu znajduje się na końcu lekcji.

lekcja

2

4b

Pięć osób wyraża opinie o swojej pracy. Proszę wysłuchać ich wypowiedzi i zaznaczyć w tabeli, czy te osoby lubią swoją pracę czy nie.

	1	2	3	4	5
lubi	☐	☐	☐	☐	☐
nie lubi	☐	☐	☐	☐	☐

4c

Poniżej zamieszczono trzy ogłoszenia o pracy. Proszę je przeczytać, a następnie zdecydować:

- Kto odpowie na to ogłoszenie – osoba młoda, starsza, studenci?
- Jakie cechy charakteru powinny mieć osoby zatrudniane na podobnych stanowiskach?
- Która oferta pracy podoba ci się najbardziej i dlaczego?

Duża firma spedycyjna zatrudni kierowców

Wymagania:

- prawo jazdy kategorii B+C
- minimum roczne doświadczenie w pracy na podobnym stanowisku

Tel. 765-654-943

Szkoła Języków Obcych zatrudni

lektorów języka angielskiego i niemieckiego

Poszukujemy też:

cudzoziemców mówiących po polsku, z doświadczeniem w nauczaniu języka lub dyplomem ukończenia studiów pedagogicznych.

tel. 0-12 221-34-54

Firma farmaceutyczna zatrudni przedstawiciela handlowego

Wymagania:

- wiek do 35 lat,
- własny samochód,
- pełna dyspozycyjność.

Oferujemy wysokie zarobki!

Tel. 0-12 654-87-21

4d

Role. Proszę wybrać z kolegą / koleżanką jedną z ofert i przygotować następujący dialog:

Rozmowa kwalifikacyjna:

Osoba 1. Jesteś kandydatem. Rozmawiasz z szefem firmy, która dała ogłoszenie. Opowiadasz o sobie, pytasz o warunki pracy.

Osoba 2. Jesteś szefem firmy, która chce zatrudnić nowego pracownika. Rozmawiasz z kandydatem o jego / jej kwalifikacjach, predyspozycjach itd.

5.

5a Proszę wysłuchać audycji i zanotować, o jakich zawodach mówią słuchacze.

- a) Słuchacz 1 *nauczyciele*
- b) Słuchacz 2
- c) Słuchacz 3

lekcja

2

5b Prawda czy nieprawda? Proszę zaznaczyć, czy poniższe opinie są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

- a) Nauczyciele mają dużo wolnego czasu i dobrze zarabiają. P / N
- b) Wizyta u lekarza w prywatnym gabinecie kosztuje około 100 zł. P / N
- c) Prawnicy często zakładają własne kancelarie. P / N
- d) Młodzi ludzie często malują graffiti, bo chcą studiować malarstwo. P / N
- e) Zawód informatyka to już przeszłość. P / N
- f) Studia gwarantują atrakcyjną i prestiżową pracę. P / N

5c Poniżej zamieszczono wypowiedzi pięciu osób, które znajdują się na fotografiach. Proszę zdecydować, kto mógłby to powiedzieć i uzasadnić swój wybór. Następnie proszę powiedzieć, co jest dla nich najważniejsze w pracy.

- 0. *samodzielność*
Jestem osobą spokojną i zamkniętą, lubię pracować sama, zawsze chcę sama podejmować decyzje.
- 1.
Kocham narty. Zawsze w lutym jeżdżę na dwa tygodnie do Zakopanego.
- 2.
Mam dwoje dzieci. Bardzo ważna jest dla mnie opieka lekarska.
- 3.
Lubię komfort: drogie samochody, dobre restauracje, modne ubrania, doskonałe perfumy...
- 4.
Byłam już w USA, Kanadzie, Brazylii i Meksyku. Mam nadzieję, że w tym roku pojadę na kontrakt do Azji.

zarobki urlop *vs* samodzielność
ubezpieczenie podróże

5d Proszę zapytać kolegów / koleżanki w grupie, co jest dla nich najważniejsze w pracy.

imię	bardzo ważne	istotne	obojętne
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

zarobki
urlop
ubezpieczenie
samodzielność
atmosfera w pracy
podróże

6.

6a Jak Pan / Pani myśli, jaki aspekt pracy jest ważny dla kobiet, a jaki dla mężczyzn. Dla młodych i dla starszych ludzi? Proszę podyskutować o tym w grupie.

Pensja lekarza to średnia krajowa, *ale w moim kraju lekarze zarabiają poniżej średniej krajowej.*

- Biznesmen ma pieniądze na kino, teatr czy książki, ale...
- W moim kraju nauczyciele zarabiają...
- Praca na własny rachunek daje satysfakcję i wolność, ale...
- Praca na etacie gwarantuje stałe zarobki, ale...
- Sekretarka musi...
- W moim kraju bezrobocie jest...

6b Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź:

1. Odpowiedzialny pracownik to:

- a) pracownik, który nie lubi firmy.
- b) pracownik, który lubi pracować.
- c) pracownik, który odpowiada za swoją pracę.

2. Praca na własny rachunek to:

- a) praca na etacie.
- b) praca na pół etatu.
- c) praca w swojej firmie.

3. Wynagrodzenie to:

- a) premia.
- b) zarobek.
- c) nagroda.

4. Średnia krajowa to:

- a) minimum socjalne.
- b) średnia pensja.
- c) dobry zarobek.

5. Pensja to:

- a) zarobek.
- b) dom starców.
- c) emerytura.

6c Role. Proszę przedstawić scenki w grupach dwu- lub trzyosobowych:

- a) Jesteś szefem firmy. Proszę przeprowadzić rozmowę kwalifikacyjną z kandydatem na pracownika.
- b) Jesteś kandydatem. Proszę opowiedzieć o swoim doświadczeniu zawodowym i wymaganiach.

- a) Prowadzisz swoją firmę. Chcesz zatrudnić nowego pracownika.
- b) Twój kolega prowadzi swoją firmę. Chce zatrudnić nowego pracownika. Nie zgadzasz się z jego decyzją. Proszę przedyskutować dobre i złe strony zatrudnienia nowej osoby.

- a) Jesteś matką. Twój syn za rok zdaje maturę i nie chce iść na studia. Chce pracować razem z ojcem w jego warsztacie samochodowym. Uważasz, że powinien studiować i zostać inżynierem.
- b) Jesteś ojcem. Uważasz, że syn może pracować w firmie, ale powinien też studiować w weekendy.
- c) Jesteś synem. Absolutnie nie chcesz studiować. Chcesz pracować u ojca, a potem założyć własny salon lub serwis samochodowy.

Proszę przeprowadzić dyskusję rodzinną na ten temat.

- a) Jesteś szefem, musisz zwolnić pracownika. Proszę powiedzieć mu o tym i wytłumaczyć, dlaczego to robisz.
- b) Szef chce cię zwolnić. Nie zgadzasz się z tą decyzją. Proszę powiedzieć o tym szefowi.

- a) Jesteś córką. Chcesz iść na studia i być informatykiem.
- b) Jesteś matką. Uważasz, że córka może zrobić karierę modelki albo projektantki mody.
- c) Jesteś babcią. Uważasz, że wnuczka zdecydowanie nie powinna być modelką, bo to niemoralne, ani informatykiem, bo to niezdrowe, ale może zostać lekarzem pediatrą, bo to dobry zawód dla kobiety.

Proszę przeprowadzić dyskusję rodzinną na ten temat.

Rozwiązanie psychozabawy z ćwiczenia 4a

- 12 – 9 Gratulacje! Uwielbiasz swoją pracę. Twój szef uważa, że jesteś dobrym pracownikiem, a koledzy i koleżanki bardzo cię lubią.
- 8 – 4 Twoja praca daje ci satysfakcję, lubisz ją, ale jesteś osobą ambitną i szukasz lepszej oferty.
- 3 – 0 Musisz zmienić pracę!

Sytuacje komunikacyjne: opowiadanie o przeszłości, opis sytuacji i przedstawianie faktów z przeszłości • wyrażanie relacji czasowych (daty)

Słownictwo: życie człowieka, daty

Gramatyka i składnia: liczebniki główne i porządkowe w datach **Powtórzenie:** tworzenie czasu przeszłego, użycie czasowników w czasie przeszłym (aspekt dokonany i niedokonany)

Słownictwo

1. 1a Proszę obejrzeć fotografie i zdecydować, kiedy urodziły się te osoby.

0. czternastego sierpnia tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego pierwszego roku
1. dwudziestego pierwszego września dwutysięcznego roku
2. w tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym roku; w listopadzie
3. w tysiąc osiemset czterdziestym ósmym; w styczniu
4. dwunastego kwietnia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego szóstego roku

1b Proszę uzupełnić tabelę.

Gramatyka

LICZEBNIKI

	mianownik	dopełniacz	miejsownik
1	pierwszy / a / e	pierwszego / ej	<i>pierwszym / ej</i>
2	drugi	drugiego	
3	trzeci		<i>trzecim</i>
4	czwarty		
5	piąty		
6	szósty		
7	siódmy		
8	ósmy		
9	dziewiąty		
10	dziesiąty		
11	jedenasty	jedenastego	
12	dwunasty		
13	trzynasty		
14	czternasty		<i>czternastym</i>
15	piętnasty		
16	szesnasty		
17	siedemnasty		
18	osiemnasty		
19	dziewiętnasty		
20	dwudziesty		
21	dwudziesty pierwszy	dwudziestego pierwszego	<i>dwudziestym pierwszym</i>
30	trzydziesty		
40	czterdziesty		
50	pięćdziesiąty		
60	sześćdziesiąty		
70	siedemdziesiąty		
80	osiemdziesiąty		
90	dziewięćdziesiąty		
100	setny	setnego	
101	sto pierwszy		
2000	dwutysięczny		
2001	dwa tysiące pierwszy		

1c Proszę napisać na kartce swoją datę urodzenia i oddać ją nauczycielowi. Proszę wylosować jedną kartkę i zdecydować, kto z grupy ma taką datę urodzenia.

1d Proszę przeczytać datę i miejsce urodzenia sławnych osób. Co jeszcze o nich wiemy?

0. Adam Mickiewicz (24.12.1798), Litwa
1. Franz Kafka (3.07.1883), Czechy
2. Pablo Picasso (25.10.1882), Hiszpania
3. Fryderyk Chopin (22.02.1810), Polska
4. Tomasz Mann (1.1.1875), Niemcy
5. Fiodor Dostojewski (11.11.1821), Rosja

Adam Mickiewicz, znany polski poeta, urodził się 24 grudnia 1798 roku na Litwie. Był Polakiem, ale mieszkał na Litwie, w Rosji i we Francji. Mówił po polsku i po francusku.

MIESIACE

mianownik	dopełniacz	miejsownik
1 styczeń	stycznia	w styczniu
2 luty	lutego	w lutym
3 marzec	marca	w marcu
4 kwiecień	kwietnia	w kwietniu
5 maj	maja	w maju
6 czerwiec	czerwca	
7 lipiec	lipca	
8 sierpień	sierpnia	
9 wrzesień	września	
10 październik	października	
11 listopad	listopada	w listopadzie
12 grudzień	grudnia	

Który jest dzisiaj?

- Dzisiaj jest 17.06 (siedemnasty czerwca).

Kiedy się urodziłeś?

- Urodziłem się 22.01.1980 (drugiego lutego tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego) roku.

Kiedy Polska weszła do Unii Europejskiej?

- W maju 2004 (dwa tysiące czwartego) roku Polska została członkiem Unii Europejskiej.

W którym roku został wprowadzony w Polsce stan wojenny?

- Stan wojenny został wprowadzony w 1981 (tysiąc dziewięćset osiemdziesiątym pierwszym) roku.

Jak długo mieszkałaś za granicą?

- Mieszkałam za granicą od 1998 (tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego ósmego) do 2000 (dwutysięcznego) roku.

1e Najważniejsze wydarzenia XX wieku. Kiedy to było? Proszę dopasować daty.

1.09.1939 23.08.1968 11.09.2001 ✓22.01.1905 29.10.1929
28.06.1914 8.05.1945 11.11.1918 9.11.1989 13.12.1981

-22.01.1905..... • krwawa niedziela w Petersburgu
- • zamach w Sarajewie – zabójstwo Arcyksięcia Ferdynanda
- • odzyskanie niepodległości przez Polskę
- • „czarny wtorek” – krach na giełdzie w Nowym Jorku
- • wybuch II wojny światowej
- • zakończenie II wojny światowej w Europie
- • „Praska wiosna” – interwencja wojsk Układu Warszawskiego w Pradze
- • wprowadzenie stanu wojennego w Polsce
- • upadek Muru Berlińskiego
- • atak terrorystyczny na Nowy Jork

Jakie inne wydarzenia XX wieku były ważne dla ludzi?

Wymowa

1f Proszę wysłuchać wypowiedzi sześciu osób i zaznaczyć, co słyszymy.

	1	2	3	4	5	6
liczebnik główny	☐	☐	☐	☐	☐	☐
liczebnik porządkowy	☐	☐	☐	☐	☐	☐

1g Proszę zadać kilku osobom w grupie poniższe pytania.

- Kiedy ostatnio byłeś na wakacjach? – *Ostatnio byłem na wakacjach w sierpniu 2004 roku.*
- Kiedy ostatnio byłeś / byłaś za granicą?
- Kiedy skończyłeś / skończyłaś szkołę?
- Kiedy zacząłeś / zaczęłaś studiować / pracować?
- Kiedy ostatnio byłeś / byłaś nad morzem?
- Kiedy ostatnio się przeprowadzałeś / przeprowadzałaś?

Historia jednej rodziny

Mój dziadek Antoni

- urodził się 12 kwietnia 1910 roku koło Wilna. Jego ojciec, znany inżynier i kolekcjoner sztuki, często wyjeżdżał za granicę. Mieszkali w dużym, pięknym domu z ogrodem, do którego matka co tydzień zapraszała swoich przyjaciół artystów. W takiej atmosferze wychowywał się mały Antoni.
- 5 Mój dziadek chodził do szkoły w Wilnie, ale potem wyjechał do Warszawy, gdzie studiował prawo. Tam poznał moją babcie. W 1936 roku dostał stypendium we Francji. Prawie trzy lata mieszkał w Paryżu u swojej ciotki Wandy, siostry matki. Wrócił do Polski w 1939 roku i w lipcu ożenił się z moją babcie.

Moja babcia Maria

- 20 urodziła się 4 października 1917 roku w Warszawie. Jej ojciec, profesor uniwersytetu, zmarł, kiedy miała 2 lata. 14 lat później jej matka wyszła za mąż za bogatego producenta kapeluszy. Babcia wyprowadziła się z domu. Najpierw była nauczycielką, potem dostała pracę w kancelarii znanego warszawskiego adwokata. Tam poznała mojego dziadka.

30 Moi dziadkowie

- pobrali się w lipcu 1939 roku, zaraz potem wybuchła wojna. Przez całą okupację mieszkali w Warszawie. Dziadek pracował nielegalnie, publikował artykuły i uczył studentów podziemnego uniwersytetu, babcia studiowała historię. 8 maja 1945 roku skończyła się wojna. Tego dnia babcia urodziła córeczkę, moją mamę.

40 Kilka lat po wojnie

- komuniści aresztowali mojego dziadka. Zmarł w więzieniu, wiosną 1955 roku.

Moja babcia i mama

- 45 zostały same. Przeprowadziły się do Krakowa, gdzie moja babcia dostała pracę jako archiwistka w Bibliotece Jagiellońskiej. Było im ciężko, babcia nie zarabiała dużo, mieszkaly w obskurnym pokoiku na ulicy Smoleńsk, ale mama uczyła się dobrze i w 1963

roku zaczęła studiować polonistykę. Po studiach została na uniwersytecie i tam poznała mojego ojca.

55 Moi rodzice

- pobrali się w 1970 roku, zaraz potem urodził się mój brat. Oboje zaangażowali się w działalność opozycyjną. Kiedy 13 grudnia 1981 roku zaczął się stan wojenny, mama była w czwartym miesiącu ciąży. Mój ojciec został internowany. Moja mama została sama.

Urodziłam się

- 8 maja 1982 roku, tak jak moja mama, tylko 37 lat później.
- 65 Teraz jestem już dorosła. Moja mama nadal pracuje na uniwersytecie, tata nadal angażuje się w politykę, a mój brat ożenił się i ma swoją firmę.
- 70 Babcia zmarła dwa lata temu. Nigdy po raz drugi nie wyszła za mąż.

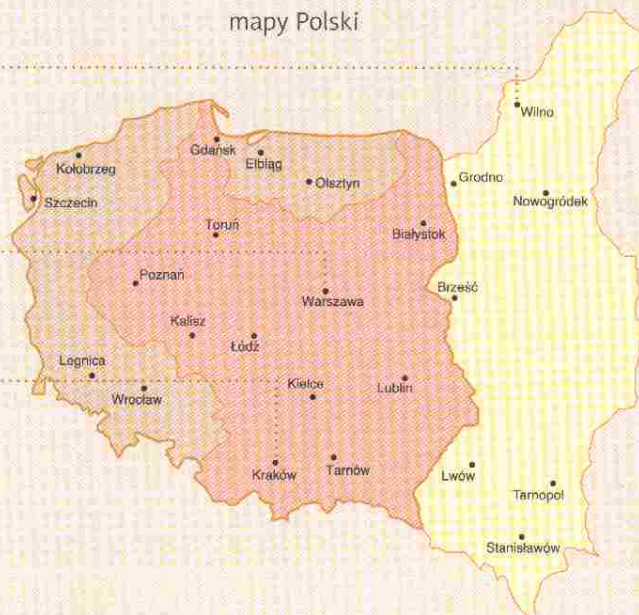
wydarzenia

-
- Dziadek Antoni dostał stypendium we Francji.
-
- Dziadkowie mieszkali w Warszawie.
-
- Babcia i mama przeprowadziły się do Krakowa.
-
-
- Zaczął się stan wojenny.
-

daty

- 12.04.1910
-
- 1939
-
- 8.05.1945
- 1955
- 1963
- 1970
-
- 8.05.1982

mapy Polski

Słownictwo

2b Czy to jest to samo?

- urodzić się – umrzeć
- wyść za mąż – ożenić się
- urodzić się – urodzić dziecko
- wyprowadzić się – przeprowadzić się

2c Proszę podkreślić informację, która jest prawdziwa.

0. Ojciec dziadka był inżynierem i interesował się sztuką.
Ojciec dziadka był inżynierem i nie interesował się sztuką.
1. Dziadek pracował we Francji.
Dziadek studiował we Francji.
2. Matka babci miała dwóch mężów.
Matka babci miała jednego męża.
3. Babcia poznała dziadka, kiedy była nauczycielką.
Babcia poznała dziadka, kiedy pracowała w kancelarii adwokackiej.
4. W czasie okupacji dziadkowie wyprowadzili się z Warszawy.
W czasie okupacji dziadkowie mieszkali w Warszawie.
5. Babcia i mama wyprowadziły się do Krakowa po wojnie.
Babcia i mama wyprowadziły się do Krakowa, kiedy zmarł dziadek.
6. Babcia i mama miały trudną sytuację materialną.
Babcia i mama miały dobrą sytuację materialną.
7. Matka i ojciec interesowali się polityką.
Matka i ojciec nie interesowali się polityką.
8. Brat pracuje na uniwersytecie.
Brat pracuje na własny rachunek.

2d Proszę napisać, co robiły w tych latach osoby opisane w tekście *Historia jednej rodziny*.

- a) dziadek: 1936 – 1939
- b) babcia i dziadek: 1939 – 1945
- c) babcia: 1955 – 1965
- d) mama: 1963 – 1970
- e) babcia i mama: 1955 – 1960
- f) rodzice: 1970 – 1981

..... *Od 1936 do 1939 roku dziadek mieszkał we Francji.*

.....

.....

.....

.....

.....

2e Proszę opowiedzieć historię z perspektywy:

- a) dziadka: *Urodziłem się na Litwie w 1910 roku,...*
- b) babci c) matki d) ojca e) brata

Wymowa

2f Proszę wysłuchać wypowiedzi ośmiu osób. W których wypowiedziach słyszymy entuzjazm (E), a w których niezadowolenie (N)?

1. Przeprowadziliśmy się! E / N
2. Poznał fantastyczną dziewczynę. E / N
3. Zarobili dużo pieniędzy. E / N
4. A więc pobrali się! E / N
5. Wyjechali wcześniej. E / N
6. To ona dostała pracę. E / N
7. Nasza sąsiadka wyprowadziła się. E / N
8. Ożenił się w ubiegłym tygodniu. E / N

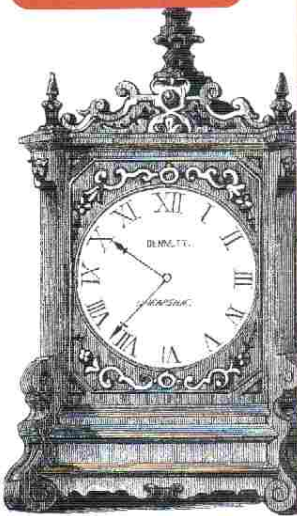

Wymowa

2g Proszę powtórzyć powyższe wypowiedzi najpierw z entuzjazmem, a następnie z niezadowoleniem.

3.

Gramatyka

ASPEKT NIEDOKONANY

czytać, pisać, robić, poznawać, kupować, przeprowadzać się, spotykać, zaczynać, brać, wyjeżdżać, widzieć

ASPEKT DOKONANY

przeczytać, napisać, zrobić, poznać, kupić, przeprowadzić się, spotkać, zacząć, wziąć, wyjechać, zobaczyć

Wyrażenia czasowe w czasie przeszłym (aspekt niedokonany)

Kiedy czynność trwała jakiś czas lub powtarzała się w przeszłości. Kiedy opisujemy: osoby, rzeczy, stany fizyczne i emocjonalne.

zawsze, zwykle, często, rzadko, długo, od czasu do czasu, dawniej, raz dziennie, raz na tydzień, raz na miesiąc, raz na rok, codziennie, co godzinę, co tydzień, co miesiąc, co rok, co dwa lata, od... do..., przez cały tydzień, całą noc

Wyrażenia czasowe w czasie przeszłym (aspekt dokonany)

Kiedy czynność została zakończona lub kiedy czynność została wykonana tylko jeden raz.

nagle, w pewnej chwili, w pewnym momencie, wreszcie, w końcu, pewnego razu, pewnego dnia

kiedy, kiedyś, nigdy, dawno temu, ostatni raz, między..., a..., jeszcze, już, w czasie, podczas

3a Proszę podkreślić odpowiednią formę czasownika, a następnie uzasadnić swój wybór.

- Kiedy byłem mała, moja mama czytała / przeczytała mi bajki przed snem. (*opis*)
Kiedy byłem mała, przeprowadzaliśmy się / przeprowadziliśmy się z rodzicami na wieś. (*jeden raz*)
- Podczas studiów spotykałem się / spotkałem się z moją przyszłą żoną.
Poznawałem / poznałem moją przyszłą żonę podczas studiów.
- W styczniu jeszcze pisałem / napisałem mój doktorat.
Jeszcze nie pisałem / napisałem mojego doktoratu.
- Dawno temu uczyłem się / nauczyłem się francuskiego, ale nie mówię dobrze w tym języku.
Poznawałem / poznałem mojego przyjaciela dawno temu, jeszcze na studiach.
- Między 12.00 a 13.00 pisałem / napisałem listy i słuchałem muzyki.
Między 12.00 a 13.00 pisałem / napisałem e-mail i wysyłałem / wysłałem go do koleżanki.

3b Proszę napisać czasownik w odpowiedniej formie.

- Kiedy miałem 5 lat, często (grać / zagrać)grałem..... w szachy z dziadkiem.
- Kiedy byłem mały, często (dostawać / dostać) prezenty od mojej babci. Raz na miesiąc (wyjeżdżać / wyjechać) z rodzicami za miasto. Codziennie od 17.00 do 19.00 (uczyć się / nauczyć się) z kolegami.
- Kiedy moja babcia była małą dziewczynką, (wychowywać się / wychować się) na wsi w domu z dużym ogrodem. Pewnego dnia (dostawać / dostać) piękny prezent – małego konia. Kiedy miała 8 lat, (wyjeżdżać / wyjechać) do szkoły z internatem.
- Kiedy moi rodzice byli młodzi, (mieszkać / zamieszkać) w mieście i często (zapraszać / zaprosić) wielu artystów. Pewnego razu moja mama (dostawać / dostać) propozycję pracy za granicą. Moi rodzice długo (myśleć / pomyśleć) co zrobić w tej sytuacji, aż wreszcie (wyprowadzać się / wyprowadzić się) z Polski.
- W roku 1980 moi rodzice (brać / wziąć) ślub i (przeprowadzać się / przeprowadzić się) na stałe do Warszawy.

3c Proszę uzupełnić tabelę:

aspekt niedokonany	aspekt dokonany
rodzić się	<i>urodzić się</i>
umierać	
wyjeżdżać	wyprowadzić się
wychodzić za mąż	
żeńić się	
wychowywać się	
zarabiać	
dostawać	zacząć

4. **4a** Pan Ryszard i pani Maria są kuzynami. Pan Ryszard od wielu lat mieszka w USA, teraz przyjechał z wizytą do swojej rodziny w Polsce. Proszę wysłuchać rozmowy pana Ryszarda z kuzynką i jej mężem Władysławem i odpowiedzieć na poniższe pytania.

- a) Od ilu lat pan Ryszard mieszka w USA?
- b) Kim była Basia?
- c) Ile dzieci ma pan Ryszard?

 4b Proszę postłuchać jeszcze raz i zaznaczyć, kogo z wymienionych osób dotyczą podane informacje.

	Ryszard	Basia	Robert	Halina
0. Kto wyjechał 40 lat temu do USA?	☒	☒	☐	☐
1. Kto umarł 7 lat temu?	☐	☐	☐	☐
2. Kto jest na emeryturze?	☐	☐	☐	☐
3. Kto jest w wojsku?	☐	☐	☐	☐
4. Kto wyszedł po raz drugi za mąż?	☐	☐	☐	☐
5. Kto się często przeprowadza?	☐	☐	☐	☐
6. Kto wziął ślub 10 lat temu?	☐	☐	☐	☐
7. Kto ułożył sobie życie?	☐	☐	☐	☐
8. Kto ma dwoje dzieci?	☐	☐	☐	☐
9. Kto ma troje dzieci?	☐	☐	☐	☐
10. Czyj syn idzie niedługo do college'u?	☐	☐	☐	☐
11. Kto ma małą córeczkę?	☐	☐	☐	☐
12. Kto był na wakacjach w Polsce 12 lat temu?	☐	☐	☐	☐
13. Kto się ożenił w wieku 25 lat?	☐	☐	☐	☐

5.

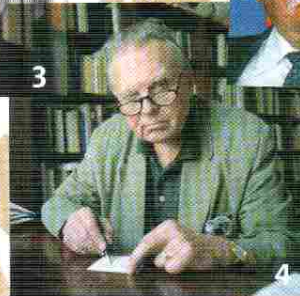

5a

Proszę przeczytać życiorysy polskich noblistów, a następnie wpisać właściwe nazwisko pod każdym z nich.

lekcja

3

Lech Wałęsa
Henryk Sienkiewicz
Maria Skłodowska-Curie
✓ Władysław Reymont
Wisława Szymborska
Czesław Miłosz

0. Urodził się na wsi pod Radomskiem. Pracował na kolei, potem wyjechał do Warszawy, gdzie publikował pierwsze teksty. Nagrodę Nobla za powieść *Chłopi* – znakomity obraz polskiej wsi i folkloru – otrzymał w 1924 roku. Jego kontrkandydatami byli wtedy: Thomas Mann, Thomas Hardy, Sigrid Undset i Maksym Gorki.
.....*Władysław Reymont*.....

1. Kiedy w 1905 roku otrzymał Nagrodę Nobla, miał 49 lat. Był już bardzo popularny w kraju i za granicą, a jego powieści historyczne takie jak *Quo vadis* tłumaczono na różne języki. Angażował się w politykę i publikował swoje wypowiedzi w prasie angielskiej, francuskiej i niemieckiej.

2. Urodziła i wychowała się w Polsce, jednak mieszkała i pracowała we Francji, gdzie razem z mężem prowadziła badania nad promieniotwórczością. W 1903 roku oboje otrzymali Nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki.
.....

3. Przyjechała z rodzicami do Krakowa jako ośmioletnia dziewczynka i tutaj już została. Studiowała polonistykę, ale nie skończyła studiów. Przez wiele lat publikowała w krakowskim „Dzienniku Polskim” swoje wiersze. Nagrodę Nobla otrzymała w 1996 roku.
.....

4. Urodził się na Litwie, studiował w Wilnie, okupację spędził w Warszawie. Na początku lat pięćdziesiątych pracował w polskiej dyplomacji. Uciekł do Francji, a potem pracował na uniwersytecie w Berkeley w USA. Jego książki i tomy poezji drukowane na emigracji były zakazane. Wielu młodych Polaków usłyszało o nim po raz pierwszy, gdy w 1980 roku dostał Nagrodę Nobla.
.....

5. Legendarny przywódca Solidarności. Organizował strajki w Stoczni Gdańskiej. Kiedy w 1983 roku otrzymał Nagrodę Nobla, władze PRL nie pozwoliły mu wyjechać do Sztokholmu, nagrodę odebrała jego żona Danuta. Był pierwszym wybranym w wolnych wyborach prezydentem Polski.

5b

Czy zna Pan / Pani laureatów Nagrody Nobla w Pana / Pani kraju? Kim są / kim byli? Proszę przygotować w parach sylwetki znanych noblistów i przedstawić je grupie (nie podajemy nazwiska).

5c

Poniżej opisano w kilku punktach, jak dawniej wyglądało życie ludzi w Polsce. Proszę przeczytać te zdania, a następnie napisać tekst w czasie przeszłym.

Rok 1978 w Polsce

- Nikt nie jest bezrobotny.
- Każdy człowiek ma zagwarantowaną pracę w swoim zawodzie.
- Nie wszyscy mogą założyć własną firmę.

Dawniej w Polsce nikt nie był bezrobotny......

- Ludzie długo czekają na mieszkanie lub samochód.
- Nie wszyscy mogą podróżować do Europy Zachodniej.
- Ludzie stoją w kolejkach, żeby kupić coś do jedzenia.
- Jest cenzura.
- Polacy nie mogą czytać książek Orwella i Miłosza.

5d

Co zmieniło się w życiu ludzi przez ostatnie 100 lat? Czy dawniej ludzie mieli komputery i oglądali telewizję? Proszę podyskutować o tym w grupie.

6.

6a Poniżej podano definicje opisujące stan cywilny człowieka. Proszę połączyć wyrażenia.

Słownictwo

1. osoba, która się rozwiodła
2. osoba, która nie ma męża / żony
3. osoba, której mąż / żona już nie żyje
4. osoba, która ma męża / żonę

- a) mężatka / żonaty
- b) panna / kawaler
- c) wdowa / wdowiec
- d) rozwiedziona / rozwiedziony

6b Proszę postuchać wypowiedzi ośmiu osób. Kim są z zawodu, skąd pochodzą i jaki jest ich stan cywilny? Proszę wpisać odpowiedzi do rubryk.

ZGADNIJ, KIM JESTEM?

imię	data urodzenia	kraj	stan cywilny	zawód
Dominik	12.12.1970			

6c Role. Proszę razem z kolegami / koleżankami zagrać scenkę.

Spotkanie po latach

25 lat temu skończyłeś / skończyłaś studia. Wasz uniwersytet co roku organizuje „Bal Absolwentów – 25 lat później”. Jesteś na balu i spotykasz swoich kolegów i koleżanki z roku. Nie widziałeś / widziałaś ich od dawna. Rozmawiasz z nimi, pytasz, co u nich słychać. Opowiadasz też o swoim życiu.

Sugerowane role:

dziennikarz,
dwoje dzieci,
dwa razy
żonaty

pisarka,
partner,
jedna
córka

bezrobotny,
nie mieszka
z żoną,
troje dzieci

gospodyni
domowa,
jeden syn,
mąż nie żyje

nauczycielka,
mąż,
dwaj synowie,
pięć psów

profesor,
partnerka,
nie ma
dzieci

6d Proszę obejrzeć fotografie i opisać, co wydarzyło się w życiu tej osoby przez ostatnie 10 lat.

Sytuacje komunikacyjne wyrażanie uczuć pozytywnych i negatywnych: nadziei, obawy, strachu, zmartwienia • wyrażanie przyszłości • mówienie o edukacji, szkole, wykształceniu, zdobywaniu nowych umiejętności • wyrażanie warunku **Powtórzenie:** wyrażanie relacji czasowych (czas przyszły)

Słownictwo szkoła, edukacja, wykształcenie, kursy

Gramatyka i składnia tworzenie i użycie czasu przyszłego (aspekt dokonany) **Powtórzenie:** okoliczniki czasu • tworzenie i użycie czasu przyszłego (aspekt niedokonany) • tworzenie i użycie czasowników modalnych w czasie przyszłym • zdania warunkowe ze spójnikiem *jeśli / jeżeli...*

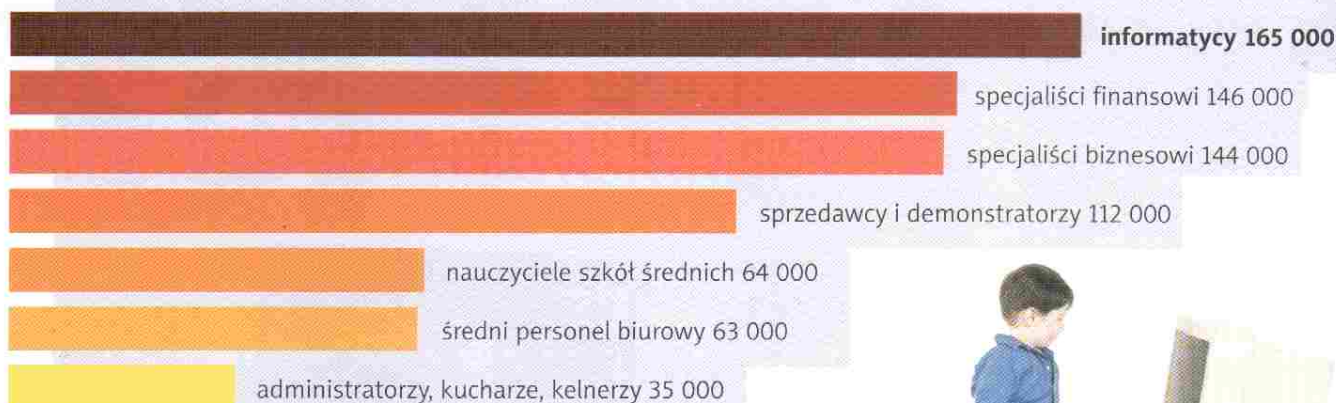
1. 1a Oto zawody przyszłości w Polsce. Proszę skomentować poniższe dane.

Proszę powiedzieć, jakie wykształcenie będzie musiał mieć młody człowiek, który będzie chciał pracować w jednym z tych zawodów.

- Kto z tej grupy będzie musiał zdać maturę?
- Kto będzie musiał skończyć studia licencjackie lub magisterskie?
- Kto będzie musiał znać angielski, francuski lub inne języki?
- Kto będzie musiał mieć prawo jazdy?
- Kto będzie mógł podróżować, poznawać nowych ludzi?
- Kto będzie pracować przy komputerze?
- Czego nowego będą mogli się nauczyć?

Szanse na pracę mają przede wszystkim informatycy i specjaliści finansowi.

Prognozowane zapotrzebowanie na pracowników do 2010 roku:

„Polityka” 2002, nr 48, fragment artykułu *Będzie praca*

Gramatyka

CZASOWNIKI MODALNE W CZASIE PRZYSZŁYM

Czasownik *być* w czasie przyszłym + 3 osoba liczby pojedynczej lub liczby mnogiej czasownika w czasie przeszłym

będę musiał / będę musiała
będziemy chcieli / będziemy chciały

1b Proszę zrobić z kolegą / koleżanką listę zawodów, które Państwa zdaniem będą ważne w przyszłości. Proszę opowiedzieć, jak zmieni się praca w tych zawodach.

Nauczyciele – będą mogli kontaktować się z uczniami przez Internet.

1c Proszę przeczytać wypowiedzi absolwentów i ich rodziców. Co czują, kiedy mówią o przyszłości? Która z zaprezentowanych młodych osób jest dzieckiem Marii, Jana i Heleny. Proszę uzasadnić swój wybór.

MŁODZI i ich przyszłość

Marek, absolwent psychologii:

Kiedy pięć lat temu przyszedłem do mojego instytutu byłem optymistą. Dzisiaj wiem, że nie jest tak łatwo. Na pewno będę długo szukać pracy. Moi koledzy mówią, że 6 – 8 miesięcy to minimum.

Jan: Mój syn nigdy nie lubił w szkole przedmiotów ścisłych. Zawsze interesował się historią, poezją, językami. Kiedy powiedział mi, co będzie robić w przyszłości, nie protestowałem. Teraz trochę się boję, że będzie miał problemy na rynku pracy.

Helena: Mój syn zawsze mówił mi, że komputery to przyszłość. Chyba miał rację. Dzisiaj wszyscy pracują przy komputerze, niedługo chyba dzieci w szkołach nie będą już pisać długopisami. Nie boję się o to, co mój syn będzie robić. Na pewno praca będzie czekać na niego.

- Marek:** boi się / jest optymistą
- Ewa:** jest pewna swojej przyszłości / boi się
- Piotr:** ma nadzieję, że wszystko będzie dobrze / jest pewny swojej przyszłości
- Maria:** jest pesymistką / jest optymistką
- Jan:** jest optymistą / boi się
- Helena:** jest pewna, że wszystko będzie dobrze / ma nadzieję, że wszystko będzie dobrze

Ewa, absolwentka medycyny:

Moja mama zawsze chciała mieć córkę lekarkę. Moje studia to realizacja jej ambicji. Ja bardzo bałam się egzaminów, ale kiedy zdałam, byłam szczęśliwa. Dzisiaj próbuję dostać staż w szpitalu, ale jest to bardzo trudne. Boję się, że to początek moich problemów.

Maria: Moja córka zawsze była bardzo zdolna. Miała dobre oceny, wiedziałam, że będzie chciała studiować. Zawsze mówiłam, że medycyna to prestiż i uznanie. Ewa skończyła medycynę, dzisiaj ma trochę problemów z pracą, ale mam nadzieję, że ta sytuacja jest chwilowa.

Piotr, absolwent informatyki:

W tym roku skończyłem informatykę. Praca dla informatyków będzie zawsze.

WYRAŻANIE UCZUĆ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH

Nadzieja

- Mam nadzieję, że...
- W tej kwestii jestem optymistą.

Obawa, strach, zmartwienie

- Obawiam się, że... / Obawiam się o (+ biernik)
- Boję się, że... / Boję się o (+ biernik)
- Jestem pesymistą.
- Wolę nie myśleć, co...
- Martwię się, co... / Martwię się, czy... / Martwię się o (+ biernik)

1d Proszę zareagować na poniższe wypowiedzi.

- Jestem zmęczona. – *Martwię się o ciebie, za dużo pracujesz.*
- Mam wysoką temperaturę.
- Piotr nie zdał egzaminu.
- Moje dziecko nie chce chodzić do szkoły.
- Chodziłem na kurs, więc na pewno zdam ten egzamin bez problemu.
- W przyszłym roku kończę studia i będę musiała poszukać pracy.
- Adam jest bezrobotny już od pięciu miesięcy.
- Moja córka jutro będzie zdawała maturę z matematyki.

2.

Gramatyka

lekcja

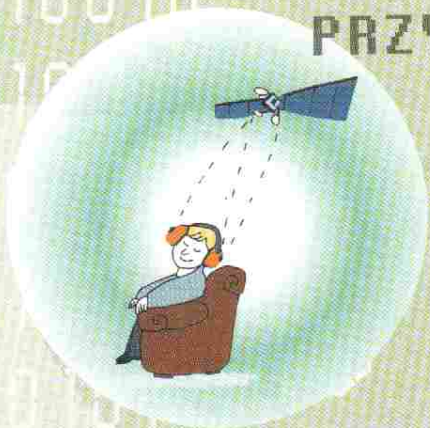
4

2a Proszę uzupełnić opinie na temat szkoły przyszłości.

1. W nowej szkole, podobnie jak dzisiaj, dzieci (pisać) ręcznie i (czytać) książki.
2. (być) więcej komputerów.
3. Dzieci (robić) więcej błędów ortograficznych.
4. Dzieci (chodzić) do szkoły tylko 5 lat.
5. Dzieci nie (chodzić) do szkoły.
6. Zawód nauczyciela nie (być) potrzebny.

2b Proszę obejrzeć, a następnie opisać rysunek przedstawiający szkołę przyszłości.

SZKOŁA PRZYSZŁOŚCI

Co się zmieni?

- *Boję się, że w szkole przyszłości dzieci będą...*

Co się nie zmieni?

- *Mam nadzieję, że w szkole przyszłości, podobnie jak dzisiaj, dzieci będą...*

CZAS PRZYSZŁY

aspekt niedokonany

czasownik być w czasie przyszłym + bezokolicznik czasownika niedokonanego

Będę pracować w firmie.
Będziemy studiować prawo.

2c Proszę porozmawiać z kolegą / koleżanką:

- Czy podoba się mu / jej wizja autora rysunku?
- Jak myśli, który to rok?
- Co jego / jej zdaniem jest, a co nie jest realne? Dlaczego?
- Czego jeszcze brakuje na rysunku?

CZAS PRZYSZŁY

aspekt dokonany

tworzymy go od bezokolicznika czasownika dokonanego

pisać / **napisać** – napiszę, napiszesz

zdawać / **zdać** – zdam, zdasz

powtarzać / **powtórzyć** – powtórzę, powtórzysz

mówić / **powiedzieć** – powiem, powiesz

WYRAŻENIA CZASOWE

- jutro, pojutrze
- za dwa, trzy dni
- za tydzień
- za dwa tygodnie
- za miesiąc
- za dwa miesiące
- za rok
- za dwa lata
- w przyszły wtorek, czwartek, w przyszłą sobotę
- w przyszłym tygodniu, miesiącu, roku

2d Proszę podać dokonaną formę bezokoliczników oraz 1. i 2. osobę liczby pojedynczej od poniższych czasowników, a następnie zbudować zdania w czasie przyszłym. Proszę dodać wyrażenia czasowe.

czytać	<i>przeczytać, przeczytam, przeczytasz</i>	zaczynać	
uczyć się		kończyć	
zdawać		jechać	
robić		znajdować	<i>znaleźć, znajdę, znajdziesz</i>
brać		dostawać	

W przyszłym roku na pewno przeczytam „Pana Tadeusza” w oryginale.

2e Proszę powiedzieć, co mówi Ewa o swoich planach.

Ewa ma nadzieję, że napisze szybko pracę magisterską.

- napisać szybko pracę magisterską
- zdać egzamin magisterski
- znaleźć pracę na uniwersytecie
- zrobić doktorat
- napisać książkę

2f Proszę powiedzieć, czego się boi Piotr.

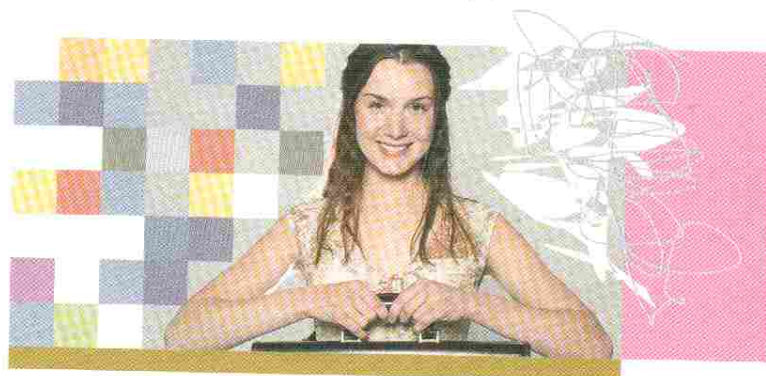
Piotr boi się, że nie zda egzaminu.

- nie zdać egzaminu
- nie przeczytać wszystkich lektur potrzebnych do egzaminu
- nie nauczyć się angielskiego
- zrobić za dużo błędów w teście

3. 3a Nie mam problemu z moją przyszłością. Proszę wysłuchać fragmentu reportażu radiowego. Dziennikarka rozmawia z osiemnastoletnią Majką, która właśnie zdała maturę i opowiada o swoich planach na przyszłość. Proszę zdecydować, czy są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

a) Majka będzie zdawać na studia.	☒ P ☐ N
b) Majka nie będzie pracować w czasie studiów.	P / N
c) Majka będzie malarką.	P / N
d) Majka będzie miała swoje studio mody.	P / N
e) Majka nie weźmie kredytu.	P / N
f) Majka myśli, że zrobi karierę.	P / N
g) Majka nie wyjdzie za mąż.	P / N
h) Majka będzie miała dzieci.	P / N
i) Majka boi się o swoją przyszłość.	P / N

3b Proszę napisać, jakie plany na przyszłość ma osiemnastoletnia Majka.

Studia:

- * *zda egzamin na Akademię Sztuk Pięknych*
- *
- *

Praca:

- * *weźmie kredyt*
- *
- *

Rodzina:

- *
- *
- *

Słownictwo

4a Proszę powiedzieć, czy to jest to samo?

certyfikat – świadectwo
 dyplom – dyplom magisterski
 licencjat – magisterium
 akademia – uniwersytet

4b Kim będzie absolwent tych szkół?

Proponowane zawody: chemik, matematyk, inżynier mechanik, aktor, specjalista finansowy, muzyk, dentysta, filolog, fizyk, reżyser, lekarz, dyrygent, informatyk

politechnika akademia ekonomiczna
 uniwersytet akademia medyczna
 szkoła teatralna akademia muzyczna

Absolwent politechniki może zostać inżynierem,...

4c Proszę przeanalizować polski system edukacji i powiedzieć, jak on wygląda w Pana / Pani kraju. Proszę użyć struktur: *chodzić do zerówki, chodzić do szkoły, zaczynać szkołę, kończyć szkołę, zdawać egzamin, maturę, uzupełnić wykształcenie.*

18 – 24 lat	studia magisterskie	uzupełniające studia magisterskie licencjat lub inżynier
matura państwowa		
15 – 18 lat	liceum, liceum profilowane lub technikum	liceum uzupełniające lub technikum uzupełniające szkoła zawodowa
egzamin preorientujący		
12 – 15 lat	gimnazjum	
egzamin kompetencji		
7 – 12 lat	szkoła podstawowa	
6 lat	zerówka	

W Polsce dziecko idzie do szkoły, kiedy ma 7 lat, następnie...

4d Proszę wysłuchać wypowiedzi trzech osób, a następnie powiedzieć, które z nich mają wykształcenie:

CD

- a) podstawowe: b) średnie: c) wyższe:

4e Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Czy ma maturę?
- Czy jego wykształcenie gwarantuje mu interesującą pracę?
- Czy jego studia były ciekawe?
- Jaki ma tytuł naukowy?

Wymowa

4f Proszę powtórzyć z odpowiednią intonacją.

- Chyba nie zdam.
- Może przyjdzie...
- Nie mogę już.
- Nie napiszę tego.
- Jestem prawie pewna, że to zrobi.
- Nie mam pewności, czy będę dobrym kandydatem.
- W tej kwestii jestem optymistą.

Które z podanych zdań wyrażają obawę, a które nadzieję?

5.

5a

Proszę wysłuchać wypowiedzi 4 osób i zdecydować, kto to mówi:

a) Elżbieta Wodecka, bibliotekarka

b) Paweł Klusek, biznesmen

c) Karol Bąk, uczeń

d) Mariola Kubicka, studentka

lekcja

4

5b

Proszę zdecydować, która wypowiedź wyraża: nadzieję, obawę, strach, zmartwienie.

	nadzieja	obawa	strach	zmartwienie
1. Elżbieta Wodecka	☐	☐	☐	☐
2. Paweł Klusek	☐	☐	☐	☐
3. Karol Bąk	☐	☐	☐	☐
4. Mariola Kubicka	☐	☐	☐	☐

5c

Proszę przeczytać ogłoszenia, a następnie posłuchać jeszcze raz wypowiedzi i zdecydować, który kurs wybiorą te osoby.

„ADYTON” proponuje:

- kurs projektowania stron internetowych
- kurs grafiki komputerowej
- kurs moderowania

Zajęcia w grupach 3 – 5 osobowych w każdy poniedziałek i czwartek, w godzinach od 16.00 do 20.00.

Przyjmujemy zgłoszenia do końca lipca br.

- telefonicznie: 0 12 564 87 59
- przez Internet: adyton@uw.pl

SPECJALISTYCZNE KURSY KOMPUTEROWE!

- obsługa komputera
- programy komputerowe (MS Office)
- obsługa oprogramowania dla biur, urzędów i szkół

Nasz adres:

„Pro-GRAM”

ul. Kopernika 34, Poznań

tel. 0 61 423 76 54

UWAGA!

Zgłoszenia tylko do końca maja!

Szkoła Języków Obcych „EPILOG”

www.epilog.pl

zaprasza na kursy językowe!

- angielski
- niemiecki
- francuski

Proponujemy:

- zajęcia w grupach do 10 osób
- pracę z doświadczonymi lektorami
- miłą atmosferę
- zajęcia rano i wieczorem

Zapraszamy na testy kwalifikacyjne do naszej szkoły!

Adres: ul. Kasprowicza 7, Kraków
tel. 0 12 657 98 21

NIE MASZ JESZCZE PRAWA JAZDY???

Szkoła Jazdy „SYRENKA” zaprasza na bezstresowy kurs prawa jazdy.

Mamy:

- 10 lat praktyki
- wykwalifikowanych instruktorów
- popularne modele samochodów do nauki jazdy

Przyjmujemy zgłoszenia przez cały rok.

Nasz adres:
ul. Kapelanka 132,
Warszawa
tel. 0 22 5649120

Gramatyka

5d

Który kurs wybiorą te osoby?

→ jeśli..., (to)...

- a) Mariola wybierze *kurs języka francuskiego w szkole „Epilog”*
Jeśli nauczy się francuskiego, to będzie mogła pojechać na staż do Francji.
- b) Paweł na pewno zdecyduje się na
- c) Elżbieta na pewno pójdzie na
- d) Karol zapisze się na

UWAGA!

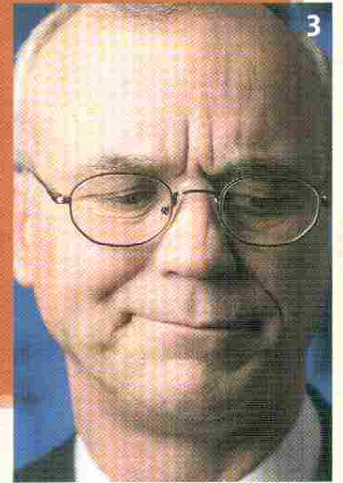
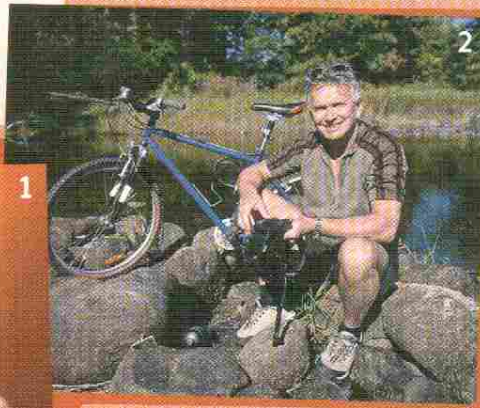
- wybrać kurs
- zdecydować się na kurs
- pójść na kurs
- zapisać się na kurs
- być na kursie

5e Proszę obejrzeć fotografie i dopasować do nich poniższe wypowiedzi. Proszę uzasadnić swój wybór.

lekcja

4

- a) Kursy to wspaniała sprawa. Można się dużo nauczyć i poznać ciekawych ludzi...
- b) Kursy są dla ludzi, którzy mają za dużo czasu. Normalny człowiek uczy się na studiach!
- c) Kursy to świetna rozrywka. Dobrze jest mieć swoje hobby.

5f Proszę dokończyć zdania, używając spójników: **bo, ponieważ, ale**.

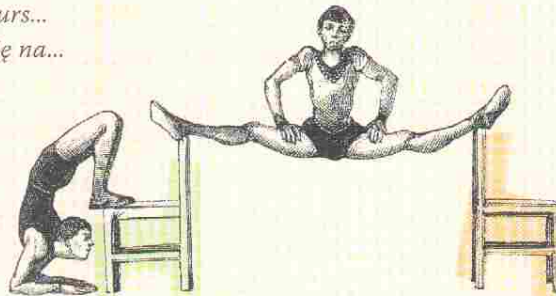
*Wnauczyć się dobrze języka chcieć studiować w Rzymie musieć pracować przy komputerze
poznać nowych ludzi nie mieć pieniędzy chcieć nauczyć się gotować być za droгим lubić podróżować*

0. Ewa chodzi na kurs angielskiego, bo *chce nauczyć się dobrze języka*.....
1. Pani Jadzia wybrała kurs komputerowy, ponieważ
2. Mateusz zapisał się na kurs gotowania,
3. Marta nie chodzi na żaden kurs,
4. Pan Henio uczy się języków,
5. Roman uczy się włoskiego,
6. Adam chce zapisać się na jakiś kurs,
7. Iza nie może chodzić na kurs projektowania mody,

5g Jest Sylwester, zdecydował Pan / zdecydowała Pani zmienić coś w swoim życiu w Nowym Roku i pójść na jakiś kurs. Który kurs Pan / Pani wybierze? Proszę zapytać kilka osób w grupie, który kurs wybiorą i dlaczego.

*Mam bardzo stresującą pracę, często się denerwuję, dlatego zapiszę się na jogę.
Chętnie wybiorę kurs...
..., dlatego pójdę na kurs...
Myślę, że zdecyduję się na...*

- kurs prawa jazdy
- kurs językowy
- kurs fotografii
- kurs gotowania
- kurs rysunku
- kurs grafiki komputerowej
- kurs projektowania mody
- kurs jogi
- kurs szycia
- aerobik
- kurs wideofilmowania
- kurs

6.

6a Proszę zapytać kilka osób w grupie o ich plany na przyszłość. Proszę zapytać też o ich obawy i nadzieje.

skończyć studia, mieć rodzinę, pracować, mieć dom, mieszkać w..., robić doktorat, pracować na własny rachunek, mieć dzieci, wyjść za mąż, ożenić się, zmienić styl życia, przeprowadzić się do...

imię	Za 10 lat będzie miał / miała... lat	Na pewno...	Ma nadzieję, że...	Boi się...	Martwi się...

Słownictwo

6b Proszę uzupełnić tekst, wykorzystując poniższe słowa:

- a) *prawo jazdy, być, skończyć, dobrze, lata, gwarantować, musieć*
 Mam dużo planów. Teraz mam 23*lata*....., ale za rok studia i będę szukać pracy. Myślę, że to nie trudne. Znam bardzo angielski, mam jestem ambitny i inteligentny. Myślę, że moje kwalifikacje dobrą pracę. Będę menedżerem!
- b) *pojechać, przyszyły, zapisać się, sytuacja, znaleźć, dużo*
 Mam dużo planów. W roku będę już magistrem, ale chcę dobrą pracę, więc jeszcze na kurs niemieckiego i na staż do Niemiec. Teraz jest trudna na rynku pracy, dlatego się uczyć.

6c Proszę wysłuchać wypowiedzi dwóch osób i porównać swoją wersję ćwiczenia 6b z nagraniem.

- Uważam, że ten kurs nie jest ci potrzebny.
- To głupi pomysł!
- Boję się, że to dużo kosztuje.
- Nie widzę sensu, żeby chodzić na ten kurs.
- Mam nadzieję, że to nie jest tylko kaprys.
- Martwię się, czy będziesz miał / miała na to czas.

6d Role. Proszę przygotować w grupach wybraną scenkę.

Dyskusja rodzinna. Dziecko chce zapisać się na kurs, ale rodzice się nie zgadzają. Każde z nich ma inną opinię na ten temat. Wyrażają obawy i nadzieje związane z kursami.

syn – kurs komputerowy
 matka – kurs językowy
 ojciec – kurs prawa jazdy

córka – kurs jogi
 matka – aerobik
 ojciec – kurs gotowania

córka – kurs projektowania mody
 matka – kurs szycia
 ojciec – kurs grafiki komputerowej

1 Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

1. Ryszard Kapuściński był:
 - znanym pisarzem
 - znany pisarzem
 - znany pisarz
2. Wrażliwy to inaczej:
 - zamknięty
 - nieśmiały
 - ten, który widzi nieszczęście ludzi
3. Monika Olejnik jest inteligentna jak Mariusz Max Kolonko.
 - takie samo
 - taki sam
 - tak samo
4. Dziennikarze to ludzie.
 - otwarci
 - otwarty
 - otwarte
5. Ludzie, lubią inne osoby, są towarzyscy.
 - które
 - który
 - którzy
6. Anna chce pojechać na wakacje w lipcu w sierpniu.
 - albo
 - a
 - ale
7. Adam pracuje na własny rachunek – Adam
 - ma swoją firmę
 - jest odpowiedzialny
 - ma duże rachunki
8. Pensja to inaczej:
 - nagroda
 - emerytura
 - zarobki
9. Monotonna praca jest:
 - stresująca
 - nudna
 - atrakcyjna
10. mają trudną i odpowiedzialną pracę.
 - Lekarzy
 - Lekarze
 - Lekarzowie
11. Mój brat często za granicę.
 - wyjeżdżał
 - wyjechał
 - pojechał
12. Moi rodzice w 1980 roku.
 - pobrali się
 - ożenili się
 - wyszli za mąż
13. Moja babcia urodziła się:
 - w pierwszym maju tysiąc osiemset dziewięćdziesiątym dziewiątym roku
 - pierwszy maj tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć
 - pierwszego maja tysiąc osiemset dziewięćdziesiątego dziewiątego roku
14. Wojna skończyła się w:
 - czterdziestym piątym
 - czterdziesty piąty
 - czterdziestego piątego
15. Wykształcenie średnie ma człowiek, który skończył:
 - gimnazjum
 - liceum
 - studia
16. Jutro na pewno tę książkę. Jeśli tego nie zrobię, na pewno nie zdam egzaminu.
 - będę kończyć czytać
 - będę skończyć czytać
 - skończę czytać
17. W 2010 ludzie będą więcej komputerów.
 - kupili
 - kupić
 - kupować
18. Ona ma trudny charakter. życie z nią jest bardzo trudne.
 - Moim zdaniem
 - Z mojego zdania
 - W moim zdaniu
19. Moja przyszłość jest trochę niepewna., że nie znajdę pracy w swoim zawodzie.
 - Mam nadzieję
 - Boję się
 - Cieszę się
20. pojadę na stypendium do Francji.
 - Przyszłego roku
 - W przyszłym roku
 - Przyszłego roku

Czas przeszły

- wczoraj, przedwczoraj
- w ubiegłą sobotę, w zeszły wtorek
- w ubiegłym roku, w zeszłym roku
- dwa lata temu

Czas przyszły

- jutro, pojutrze
- w przyszły wtorek, w przyszły czwartek
- w przyszłym roku, w przyszłym tygodniu, w przyszłym miesiącu
- za dwa dni, tygodnie, miesiące, lata

Gramatyka**2 Proszę uzupełnić zdania wyrażeniami z tabeli.**

1. *Za tydzień* pojadę do domu.
2. byłam w Pradze.
3. pójdę do profesora, żeby przedyskutować moją prezentację.
4. miałem trudny egzamin.
5. zdałam maturę.
6. zacząłem pracować na własny rachunek.
7. na pewno dostanę się na studia.
8. przyjadę znowu do Polski.
9. znajdę lepszą pracę.
10. zmieniłem mieszkanie.

3 Ewa myśli o ubiegłym roku. Jest niezadowolona, bo nie zrealizowała wszystkich swoich planów, ale obiecuje:

przyszłym roku
nie będę palić
papierosów.

Za dwa miesiące
zdam egzamin
z angielskiego.

- nie palić papierosów
- chodzić na kurs angielskiego
- chodzić na jogę
- więcej czytać

a także:

- zdać egzamin z angielskiego
- zdać egzamin na prawo jazdy
- nauczyć się pracować z komputerem
- zmienić pracę

4 Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika, a następnie uzupełnić teksty.

- a) 10 lat temu Anka i Paweł *zdali* (zdawać / zdać) maturę i (wyjeżdżać / wyjechać) na studia do Lublina. Anka (dostawać się / dostać się) na socjologię, a Paweł na prawo. (spotykać się / spotkać się) ze sobą przez 4 lata, aż w końcu (pobierać się / pobrać się) na ostatnim roku studiów. Zaraz potem (zaczynać / zacząć) szukać pracy. Anka (dostawać / dostać) propozycję pracy na uniwersytecie, ale Paweł (postanawiać / postanowić) założyć własną kancelarię prawną. Rok temu Anka (rodzić / urodzić) synka, ale nie (rezygnować / zrezygnować) z pracy. W przyszłym miesiącu wraca na uniwersytet i chce zrobić doktorat.
- b) Moja babcia była śpiewaczką. Bardzo (kochać / pokochać) swoją pracę. Była bardzo znana i często (wyjeżdżać / wyjechać) na tournée po Europie. Kiedy miała 30 lat, po raz pierwszy (wyjeżdżać / wyjechać) do Nowego Jorku. Była zachwycona tym miastem. Codziennie spacerowała po Central Parku, (oglądać / obejrzeć) muzea i wystawy, (robić / zrobić) zakupy, a wieczorami (dawać / dać) koncerty. Pewnego dnia (iść / pójść) na premierę do jednego z nowojorskich teatrów i tam (poznawać / poznać) mojego dziadka. 2 miesiące później (wychodzić / wyjść) za niego za mąż. Moja babcia (umierać / umrzeć) 5 lat temu. Nigdy nie (wracać / wrócić) do Polski.

- 5 Proszę opisać jedną z poniższych fotografii i odpowiedzieć na pytania.

1

2

- a) Jakie emocje wyrażają osoby na fotografiach?
b) Co było wcześniej? Proszę opisać historie tych osób.

- 6 Proszę zapytać koleżankę / kolegę:

- Jak uczyłeś / uczyłaś się do tej pory języka polskiego? Na kursach, prywatnie, sam / sama?
- Czy będziesz kontynuować naukę polskiego w twoim kraju?
- Czy masz certyfikat znajomości innego języka? Jakiego?
- Czy będziesz mówić w przyszłości po polsku? Gdzie?
- Co będziesz robić w przyszłości?

- 7 Role. Proszę przedstawić scenki w grupach dwu- lub trzyosobowych.

Jesteś przewodnikiem w biurze turystycznym. Przedstawiasz grupie licealistów program wycieczki. Podajesz godziny pobudki, wejść do muzeów, śniadania, obiadu, kolacji itp.... Licealiści próbują skrócić czas przeznaczony na zwiedzanie i zyskać więcej wolnego czasu...

Jesteś studentem pierwszego roku. Kolega dzwoni do ciebie, żeby zapytać jaki jest plan zajęć w pierwszym semestrze. Przed wami bardzo ciężki rok, będziecie mieć 36 godzin wykładów i ćwiczeń. Macie nadzieję, że nie trzeba będzie chodzić na wszystkie zajęcia.

Jesteś na kursie języka polskiego. Zajęcia są rano, a ty lubisz spać. Próbujesz przekonać grupę, żeby zaczynać lekcje później.

Masz bardzo dużo pracy, a jutro egzamin. Dzwonisz do swojej dziewczyny / swojego chłopaka. Mówisz o swoich obawach przed egzaminem. Informujesz, ile jeszcze masz do zrobienia i jak zaplanowałeś / zaplanowałaś naukę, żeby zdążyć wszystko zrobić.

- 8 Proszę przygotować podobny dialog. Kolega / koleżanka proponuje Panu / Pani kurs. Odmawia Pan / Pani.

- Monika: Może zapiszesz się na kurs angielskiego?
Hania: Wiesz, nie mam ochoty...
Monika: Będziemy razem chodzić na zajęcia.
Hania: Tak, ale nie mam czasu...
Monika: Jeśli nauczysz się angielskiego, znajdziesz dobrą pracę!
Hania: Mam już pracę...
Monika: Będziesz mogła rozmawiać z ludźmi w Internecie!
Hania: Nie lubię Internetu...
Monika: Jeśli pojedziesz za granicę, nie będziesz miała problemów...
Hania: To nie jest argument...

- 9 Poniżej przedstawiono kilka sytuacji. Proszę wylosować jedną z nich i zaprezentować grupie swoją reakcję.

- a) Ostatnio zmieniłeś / zmieniłaś pracę. Podoba ci się to, co robisz, ale nie lubisz ludzi, z którymi pracujesz. Opowiadasz o tym znajomym.
b) Spotykasz kolegę ze studiów. Opowiadasz o tym, co zdarzyło się w twoim życiu przez ostatnich kilka lat.
c) Za pół roku zdajesz maturę. Dziadkowie pytają, jakie masz plany na przyszłość. Opowiadasz o tym.
d) Twoja córka od miesiąca chodzi do liceum i jest bardzo zadowolona ze swoich nowych nauczycieli. Opowiadasz o tym sąsiadce.
e) Właśnie wróciłeś / wróciłaś z pracy. Jesteś bardzo zmęczony / zmęczona, bo twoja praca jest stresująca. Opowiadasz o tym mężowi / żonie.
f) Twój kuzyn chce studiować filozofię. Obawiasz się, że po takich studiach nie będzie mu łatwo znaleźć pracy. Mówisz mu o tym.
g) Za miesiąc będą wybory parlamentarne. Masz nadzieję, że jeśli wygra twoja partia, sytuacja ekonomiczna w kraju będzie lepsza. Wyrażasz swoją opinię na ten temat.
h) Chcesz zmienić pracę. Chcesz mieć lepsze kwalifikacje i zastanawiasz się, czy zapisać się na jakiś kurs. Rozmawiasz o tym z rodziną.

10

Proszę napisać list do kolegi lub koleżanki. Można wykorzystać informacje podane w tabeli.

Kraków,

[1]

Przepraszam, że tak długo nie pisałam, ale w zeszłym tygodniu [2] ...*zmieniłam pracę*.....
 i nie miałam czasu. Przez ostatnie dwa miesiące [3] Teraz trochę
 odpoczywam i planuję wakacje. Prawdopodobnie w lipcu [4], ale
 jeszcze nie wiem. Mam jednak nadzieję, że [5] ludzi, którzy będą
 mili i otwarci. Po wakacjach [6], więc znowu będę bardzo zajęty /
 zajęta. Mam jednak nadzieję, że spotkamy się w grudniu i może [7]
 A co u Ciebie? Pisałeś / pisałaś, że masz problemy i [8]

Mam nadzieję, że wszystko jest już w porządku?

Czekam na twój list albo e-mail. Proszę napisz szybko!

[9]

Twój / Twoja

1.

Drogi / Droga...
Kochany / Kochana...

2.

zdałem / zdałam wreszcie maturę
zmieniłem / zmieniłam pracę
przeprowadziłem / przeprowadziłam
się wreszcie do Warszawy

3.

szukałem / szukałam mieszkania
szukałem / szukałam pracy
uczyłem / uczyłam się do egzaminu

4.

nie będę mógł / mogła pojechać na
urlop
pójde na kurs językowy
będę szukać pracy

5.

spotkam
poznam

6.

zaczę studia
na pewno będę już pracować
wyjadę na miesiąc do Londynu

7.

pojdziemy gdzieś razem
pójdziemy razem na Sylwestra
przyjedziesz do mnie

8.

trochę martwiłem / martwiłam się
o Ciebie
dużo myślałem / myślałam o Tobie
bałem / bałam się o Ciebie

9.

Trzymaj się!
Pozdrawiam!
Cauję!

Słownictwo

11 Proszę połączyć definicje z odpowiednimi słowami.

1. ma zawsze dużo dobrych pomysłów
2. skończył kilka kierunków studiów
3. lubi być z ludźmi
4. wszystko robi szybko, ma dużo entuzjazmu
5. jest pesymistą
6. myśli, że jest najmądrzejszy na świecie

- a) wykształcony
- b) smutny
- c) energiczny
- d) zarozumiały
- e) towarzyski
- f) kreatywny

12

Proszę podać definicje.

- pewny siebie -
- tolerancyjny -
- spontaniczny -
- roztrzepany -
- nieśmiały -

13 Proszę przeczytać charakterystykę osób przedstawionych na fotografiach. Proszę dopasować tekst do fotografii, a następnie powiedzieć, które osoby Pana / Pani zdaniem mogą się ze sobą zaprzyjaźnić. Dlaczego tak Pan / Pani myśli?

- a) Kasia jest dietetyczką. Jest osobą młodą i ambitną. Bardzo lubi sport.
- b) Jurek jest spokojnym człowiekiem. Interesuje się malarstwem. Lubi czytać.
- c) Ewa jest bardzo roztrzepana. Pracuje jako lektorka w szkole językowej i jest bardzo kreatywna. Interesuje się literaturą. Lubi podróżować.
- d) Wojtek jest trenerem. Pracuje w klubie sportowym. Jest osobą dynamiczną.
- e) Norbert interesuje się fotografią. Jest miłym, inteligentnym chłopakiem. Lubi podróżować.
- f) Marta jest bardzo nieśmiała. Pracuje w biurze turystycznym. Często chodzi do muzeum, bo bardzo lubi sztukę.

Kasia i Wojtek pasują do siebie, bo są tak samo energiczni,...
Ewa i Wojtek pasują do siebie, bo Ewa jest tak samo... jak Wojtek.

● ● ● **Słownictwo**

14 Proszę zdecydować, jaki to zawód i opisać go według wzoru.

reżyserować film ✓grać na pianinie pracować w domu
mieć dużo wolnego czasu dawać koncerty programować
pisać książki wychowywać dzieci trenować
dostać nagrodę literacką malować organizować wystawy
mieć dobrą kondycję fizyczną fotografować nie pracować
projektować strony internetowe prowadzić samochód

1. *..Muzycy grają na pianinie i ..*
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

15 Proszę uzupełnić tekst.

✓awans ubezpieczenie
pensja zarobki prestiż urlop

1. Jan, 30 lat, makler
Dla mnie najważniejsza w pracy jest możliwość *awansu* i duże Lubię pieniądze i chcę zrobić karierę.
2. Ewa, 33 lata, sekretarka premiera
Dla mnie najważniejszy jest oczywiście Lubię moją pracę, bo mam kontakt z różnymi znanymi ludźmi. No i stała!
3. Marta, 50 lat, księgowa
Najważniejsze jest stałe zatrudnienie i samodzielność. Niestety nie mam dużo
4. Piotr, 40 lat, biznesmen
Mam rodzinę, więc dla mnie najważniejsze w pracy jest Cieszę się też, bo mam służbowy samochód.

16 Proszę wysłuchać wypowiedzi czterech osób i porównać swoją wersję ćwiczenia 15 z nagraniem.

17 Proszę przeczytać ofertę i zdecydować, jakie zalety i wady mają poszczególni kandydaci.

A oto pięciu najpoważniejszych kandydatów. Kogo wybrać?

IKEA
ogłasza konkurs na stanowisko
Szef Działu Zabawek

- Wymagania:**
1. Wiek do 35 lat.
 2. Wykształcenie średnie lub wyższe.
 3. Cechy charakteru: optymista, otwarty, życzliwy, kreatywny i bezkonfliktowy.

- Oferujemy:**
1. Atrakcyjne zarobki.
 2. Możliwość awansu.

Marcin Pyrek, 29 lat
projektant zabawek
Jest bardzo sympatyczny i otwarty, ma dużo przyjaciół. Spontaniczny. Bywa jednak chaotyczny, nerwowy i niesolidny. Ma dwoje dzieci.

Lidia Górska, 45 lat
nauczycielka

Zrezygnowała z pracy w szkole, chce więcej zarabiać. Jest energiczna, pewna siebie i otwarta. Bywa apodyktyczna i uparta. Jest osobą bardzo solidną i punktualną.

Marek Kamiński, 32 lata
Prowadził własną firmę, jednak bez sukcesu. Podczas studiów pracował w Anglii jako au pair. Bardzo lubi dzieci. Jest wesoły i dynamiczny. Często zmienia własne plany.
Wada: jest niepunktualny.

Ewa Bielak, 35 lat
psycholog szkolny

Jest bardzo ambitna, kreatywna i inteligentna. Jest konsekwentna i chce zrobić karierę. Bywa egoistką. Nie lubi dzieci. Potrafi manipulować ludźmi i zawsze odnosi sukcesy. Konfliktowa.

Marta Piekarz, 27 lat
menedżer

Nie interesuje się zabawkami, jest jednak świetnym menedżerem. Bezkonfliktowa, asertywna. Dobry organizator. Wady: jest bezwzględna i nietolerancyjna. Nie lubi ludzi spontanicznych.

	Lidia	Ewa	Marek	Marta	Marcin
zalety		<i>jest ambitna</i>			
wady					<i>bywa chaotyczny, nerwowy</i>
plusy kandydatury			<i>lubi dzieci</i>		
ryzyko dla firmy	<i>interesuje się tylko pieniędzmi</i>				

18 Proszę podyskutować w grupie o tym, kto jest najlepszym kandydatem na stanowisko Szefa Działu Zabawek. Dlaczego tak Państwo uważają?

19 Proszę wysłuchać wypowiedzi przedstawiciela firmy IKEA. Opowiada o osobie, która dostała pracę na stanowisku Szefa Działu Zabawek.

- a) Jak Pan / Pani myśli, który z kandydatów dostał / która z kandydatek dostała tę pracę?
- b) Co Pan / Pani sądzi o decyzji firmy?

Sytuacje komunikacyjne porównywanie, argumentowanie • opisywanie życia w mieście **Powtórzenie:** wyrażanie swoich preferencji, wyrażanie lokalizacji w przestrzeni

Słownictwo życie w mieście, architektura, infrastruktura, sklepy, urzędy, punkty usługowe, rozrywka

Gramatyka i składnia stopniowanie przymiotników **Powtórzenie:** tworzenie i zastosowanie miejscownika • tworzenie i zastosowanie przysłówków

1.

1a Proszę obejrzeć fotografie i zdecydować, gdzie jest Adam Śpiewak, reporter radia „Iks”:

Słownictwo

1b Reporter Adam Śpiewak przeprowadza sondę uliczną. Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, czy wypowiadające się osoby są zadowolone czy niezadowolone z tego, że są mieszkańcami dużego miasta.

	osoba 1	osoba 2	osoba 3	osoba 4	osoba 5
jest zadowolona	☐	☐	☐	☐	☐
jest niezadowolona	☐	☐	☐	☐	☐

1c Proszę powiedzieć, jakie argumenty podają wypowiadające się osoby.

Osoba 1 jest zadowolona z tego, że mieszka w dużym mieście, ponieważ tu jest wszystko...

1d Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Gdzie mieszka? W mieście? Na wsi? W małym miasteczku? Czy jest z tego zadowolony / zadowolona?
- Czy jego / jej rodzina mieszka w tym samym mieście? Nie? Dlaczego?
- Gdzie będzie mieszkać za 10 lat? Dlaczego?

1e Proszę wysłuchać dialogów i zdecydować, gdzie są wypowiadające się osoby.

1.
a) w sklepie
b) w kawiarni
c) w parku

2.
a) na skrzyżowaniu
b) na przystanku
c) na stacji benzynowej

3.
a) na poczcie
b) w banku
c) w urzędzie

4.
a) na dworcu
b) na lotnisku
c) na przystanku

5.
a) w pubie
b) na ulicy
c) w budce telefonicznej

6.
a) w budce telefonicznej
b) na światłach
c) na przystanku

7.
a) na ulicy
b) na parkingu
c) w supermarkecie

8.
a) na ulicy
b) w warsztacie
c) na parkingu

9.
a) w teatrze
b) na uniwersytecie
c) w muzeum

6

1f Często słyszymy, że w miejscach publicznych nie powinniśmy palić. Co Pan / Pani o tym myśli? Czy w Pana / Pani kraju można palić:

- w dentysty
- na przystanku
- na basenie
- na stadionie
- na koncercie
- w biurze

- w szkole
- w pubie
- w urzędach
- w parku
- w pracy
- w restauracji
- na dworcu

1g A co z telefonami komórkowymi? Gdzie nie powinniśmy ich używać? Proszę przedstawić Państwa opinię na ten temat.

1h Gdzie można zobaczyć taki napis?

- dworzec, kino, teatr, kościół, apteka,
- sklep, supermarket, restauracja,
- przychodnia, muzeum, ulica

Napis **PROSZĘ ZACHOWAĆ CISZĘ** można zobaczyć w muzeum lub...

Proszę zachować ciszę!

Przyjazdy / Odjazdy

KASY

Czynna

od 7.00 do 18.00

ZAKAZ PARKOWANIA

Proszę wziąć koszyk!

SZATNIA

Msze codziennie o 18.30

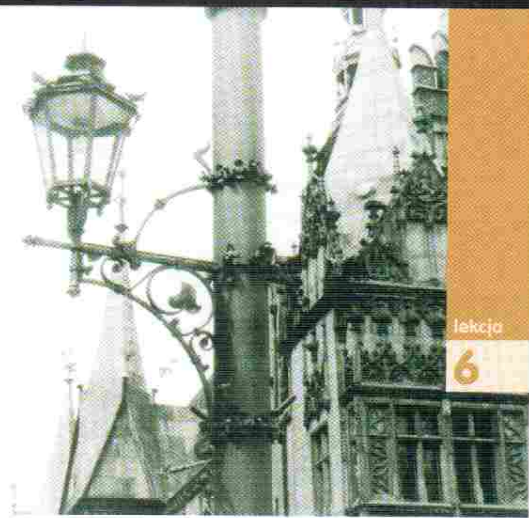
PROMOCJA!
30%

Przyjmuje od 9.45 do 13.00

3a Proszę przeczytać następujące dane statystyczne, dotyczące życia w różnych miastach Polski i odpowiedzieć na poniższe pytania.

- Które z podanych miast jest największe? Czy największe znaczy najdroższe?
- Ile kosztuje:
 - obiad w dobrej restauracji w Warszawie, Wrocławiu, Olsztynie?
 - mieszkanie. Ile kosztuje wynajem małej kawalerki w tych miastach?
 - wizyta w prywatnym gabinecie kardiologicznym?
- Dlaczego Wrocław jest droższy niż Olsztyn?
- A jak jest w Pana / Pani kraju? Czy miasta największe są najdroższe? Czy to znaczy, że są najbardziej atrakcyjne?

lekcja
6

Cenne miasto – porównanie cen* w trzech polskich miastach

	Warszawa	Wrocław	Olsztyn
obiad w bardzo dobrej restauracji (drugie danie dla 1 osoby z winem)	130 („Belvedere”)	90 („Casablanca”)	40 („Panorama”)
wstęp do dyskoteki w sobotę	20 („Park”)	15 („Między Mostami”)	10 („Come in”)
czesne w społecznej szkole podstawowej	600 – 740	500 – 550	370
porada u prywatnego lekarza kardiologa	60 (80 profesor)	50 (80 – 100 profesor)	50
średnia cena wynajmu kawalerki w centrum miasta	1600	1000	600
średnia cena 1 m ² powierzchni przy zakupie mieszkania w centrum miasta	4500	3000	2000

*ceny w PLN

STOPNIOWANIE PRZYMIOTNIKA

stopień wyższy

gruby – grubszy, stary – starszy

ładny – ładniejszy, piękny – piękniejszy

wysoki – wyższy, drogi – droższy

impulsywny – bardziej / mniej impulsywny

otwarty – bardziej / mniej otwarty

znany – bardziej / mniej znany

nieśmiały – bardziej / mniej nieśmiały

bezzadny – bardziej / mniej bezradny

Porównanie

niż + mianownik / od + dopełniacz

Miasto jest większe niż wieś.

Miasto jest większe od wsi.

-ny -niejszy

-k-, -ok-:ø, -s:ż, -g:ż

wyjątki:

mały – mniejszy

duży – większy

dobry – lepszy

zły – gorszy

stopień najwyższy

grubszy – najgrubszy

ładniejszy – najładniejszy

wyższy – najwyższy

bardziej impulsywny – najbardziej impulsywny

mniej otwarty – najmniej otwarty

Porównanie

z (ze) + dopełniacz

Warszawa jest największa.

Warszawa jest największa ze wszystkich polskich miast.

3b Iza i Bartek Pawłowscy mają dwoje dzieci i niewielkie, dwupokojowe mieszkanie w Warszawie. Mieszkanie jest za małe, więc małżonkowie znaleźli odpowiednie dla siebie oferty. Proszę porównać te oferty.

oferta 1

Dom jednorodzinny, **140 m²**, duży ogród, garaż
 lokalizacja: 45 km od Warszawy w okolicy: rzeka, trasa rowerowa
Cena: 1 mln 250 tys. złotych

oferta 2

Mieszkanie, **72 m²**, trzy pokoje, drugie piętro, balkon, garaż
 lokalizacja: osiedle na Kabatach w okolicy: Lasy Kabackie blisko stacji metra
Cena: 860 tys. złotych

	dom	mieszkanie
za	<i>wygodniejszy</i>	<i>łatwiejsze do utrzymania</i>
przeciw		

4. **4a** Proszę przeczytać dialog i zdecydować, czy mieszkania, o których mówią małżonkowie, są rzeczywiście takie same.

Iza i Bartek zdecydowali, że kupią mieszkanie. Jednak Bartkowi nie podoba się oferta, którą znalazła Iza i próbuje przekonać żonę, że warto kupić inne mieszkanie bliżej centrum.

- Zobacz, to jest świetna oferta: trzypokojowe, z balkonem, a przede wszystkim blisko centrum. I cena jest podobna!
- Sama nie wiem Bartek... To mieszkanie jest droższe...
- Jest droższe, bo znajduje się blisko centrum, ale zobacz ma 73 metry kwadratowe. To jest ten sam metraż, a nawet jest większe!
- Tylko o metr. Poza tym, to mieszkanie różni się od mojego tym, że nie ma garażu i jest na czwartym piętrze.
- Ale to tylko jedna, mała różnica, a oba mieszkania są bardzo podobne do siebie: trzypokojowe, z balkonem... Moim zdaniem to jest takie samo mieszkanie jak twoje, a nawet lepsze.
- Bartek, to nie to samo!

4b Role. Poniżej przedstawiono w punktach, czym różnią się od siebie oba mieszkania. Proszę z kolegą / koleżanką dokończyć rozmowę Izy i Bartka. Jak Państwo myślą, które mieszkanie wybiorą?

mieszkanie Bartka:

- większy pokój dzienny, mniejsze sypialnie
- telefon
- blisko przystanku tramwajowego
- bez garażu
- w okolicy tylko małe sklepy, daleko do centrum handlowego
- stara architektura
- w okolicy znajdują się kina i teatry

mieszkanie Izy:

- większa kuchnia
- bez telefonu
- blisko stacji metra
- garaż
- blisko do centrum handlowego
- nowoczesny budynek
- blisko do szkoły i przedszkola
- w okolicy znajduje się trasa rowerowa i duży park

- On / ona jest tak samo... jak...
- On jest podobny do...
- Ona jest podobna do...
- Ono jest podobne do...
- On jest taki sam jak...
- Ona jest taka sama jak...
- Ono jest takie samo jak...
- To jest ten sam...
- To jest ta sama...
- To jest to samo...

- Obaj / obydwaj są...
- Obie / obydwie są...
- Oboje / obydwójce są...
- Oba / obydwa są...

- On jest wyższy, niższy, mniejszy, większy niż / od...
- On jest inny.
- Nie jest podobny do...
- Różni się od...

4c Proszę porównać następujące miasta według podanego przykładu.

Przykład: Berlin, duży, Warszawa
 Berlin jest większy niż Warszawa, ale oba miasta są stolicami.
 Berlin jest większy od Warszawy, ale Warszawa jest tak samo atrakcyjna.

- a) Wiedeń, mały, Nowy Jork
- b) Moskwa, duża, Ryga
- c) Gniezno, stare, Nowa Huta
- d) Łódź, brzydka, Gniezno
- e) Sopot, mały, Gdańsk
- f) Zakopane, popularne, Chamonix-Mont-Blanc

4d Proszę dokończyć zdania, używając przymiotników w stopniu najwyższym.

- a) Gniezno *jest najstarszą stolicą Polski*
- b) Marilyn Monroe
- c) Empire State Building
- d) Paryż
- e) Mount Everest
- f) Sahara
- g) Dunaj
- h) Himalaje
- i) Chopin
- j) Goethe

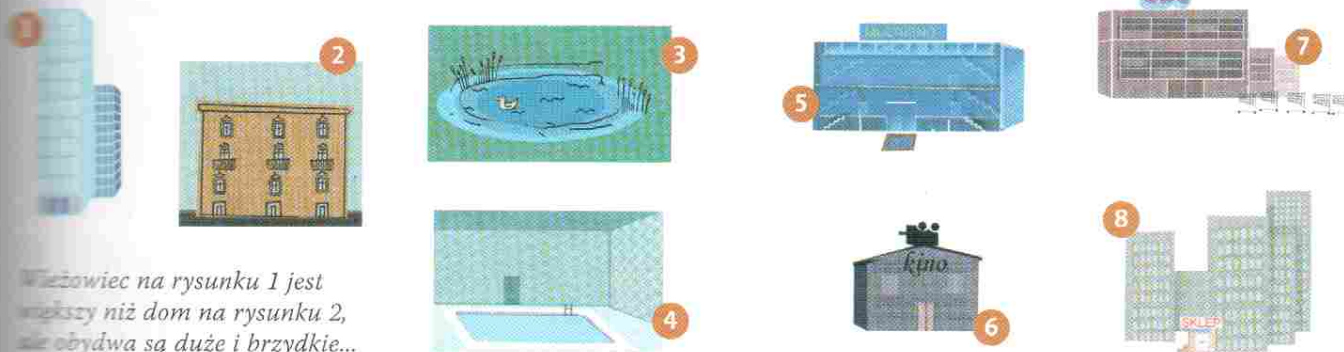
4e Quiz. Proszę przygotować w grupach 10 pytań testowych. Oto przykład takiego pytania:

1. Najślawniejszą świątynią na Akropolu jest:
- a) Koloseum
 - b) Stonehenge
 - c) Partenon

szczyt pustynia rzeka góry aktorka
 kompozytor poeta budynek miasto stolica

Proszę wymienić się w grupach pytaniami i zaznaczyć prawidłowe odpowiedzi. Grupa, która najszybciej i najlepiej odpowie na pytania – wygrywa.

4f Proszę porównać obiekty znajdujące się na poniższych rysunkach. Proszę znaleźć ich podobieństwa i różnice.

Wieżowiec na rysunku 1 jest większy niż dom na rysunku 2, ale obydwa są duże i brzydkie...

4g W Państwa mieście powstaje nowe osiedle. Proszę zdecydować, jak powinno wyglądać i co powinno się tam znaleźć: nowoczesne domy czy wieżowce, basen, trasa rowerowa, a może klub, kino i kawiarnie...? Proszę narysować schematyczny plan osiedla, a następnie przedstawić go grupie.

5.

5a

Proszę przeczytać krótkie informacje o polskich miastach, a następnie znaleźć odpowiedzi na pytania.

Łódź: 806 000 mieszkańców. Miasto w centralnej Polsce. Największy w kraju ośrodek przemysłu włókienniczego. Ponadto jest centrum przemysłu odzieżowego, chemicznego, metalowego, elektrotechnicznego, papierniczego, spożywczego.

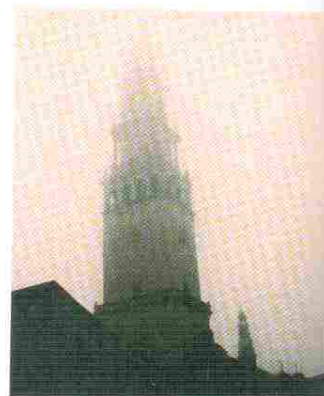
Poznań: miasto w zachodniej Polsce, nad Wartą, 600 000 mieszkańców. Największy organizator targów w naszym kraju. Międzynarodowe Targi Poznańskie działają od 1931 roku. 15 000 wystawców prezentuje swoją ofertę dla 600 000 zwiedzających.

Ustrzyki Dolne: 10 tysięcy mieszkańców. Największe centrum sportów zimowych w południowo-wschodniej Polsce. W sercu Bieszczadów. Życie kulturalne i intelektualne koncentruje się w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Pracownicy badają tu bieszczadzką przyrodę, kulturę i tradycję. Miasto ma chaotyczną zabudowę, ale warto zwiedzić synagogę z 1870 i cerkiew greckokatolicką z 1874 roku.

Częstochowa: 260 000 mieszkańców, miasto na południu Polski. Największy w kraju ośrodek kultury religijnej. Sanktuarium Maryjne znajduje się na Jasnej Górze obok klasztoru Paulinów (XIV w.) i bazyliki (XVII w.).

1. Które z tych miast będzie najbardziej interesujące dla: handlowca, katolika, przemysłowca, osoby na urlopie? Dlaczego? Proszę podać argumenty.
2. Które z przedstawionych miast jest: największe, najmniejsze, najbardziej znane? Które z nich będzie najbardziej atrakcyjne dla osoby, która szuka pracy?

5b

Proszę porównać przedstawione powyżej typy miast. Proszę podyskutować o tym w grupach.

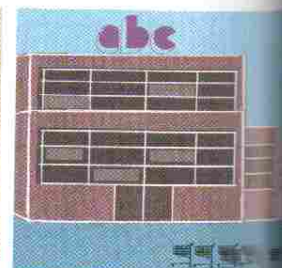
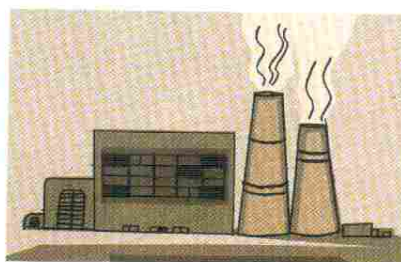
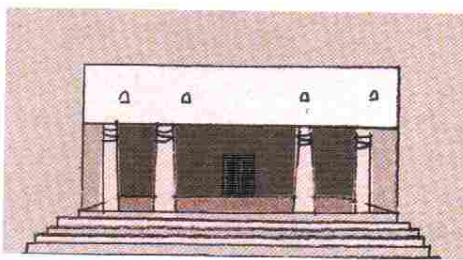
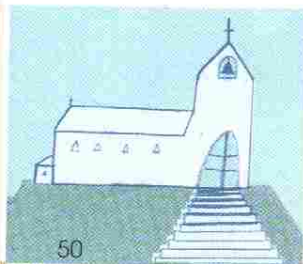
- Czy żyje się w nich tak samo?
- W jakich zawodach pracują najczęściej mieszkańcy tych miast?
- Które z tych miast jest najbogatsze, a które ma najciekawszą architekturę?
- W którym z tych miast chciałby Pan / chciałaby Pani mieszkać, a w którym nie? Dlaczego?

Słownictwo

5c

Proszę wymienić obiekty typowe dla:

a) ośrodków kultury religijnej	c) miast przemysłowych
b) miast turystycznych	d) miast handlowych

Wymowa

CD: **5d** Proszę wysłuchać następujących zdań, a następnie powtórzyć je z właściwą intonacją.

a) z przekonaniem

- On jest niższy? Neeee, on na pewno jest trochę wyższy.
- Ona jest najmiłą osobą jaką znam.
- Miasta różnią się od siebie.
- Tu jest większy ruch.

b) bez przekonania

- To miasto jest chyba większe niż nasze.
- Tu można kupić fajne rzeczy.
- Rzeszów to miasto przemysłowe?

6. **6a** Proszę wysłuchać wypowiedzi Polaków. Opowiadają oni o miastach, w których mieszkają, mieszkali dawniej lub które zwiedzili. Proszę dopasować numer wypowiedzi do miasta.

6b Proszę podzielić się na dwie grupy, a następnie wysłuchać nagrania po raz drugi. Każda z grup notuje, jakie cechy decydują o unikalnym charakterze wskazanych miast.

- Grupa 1
- Kraków
 - Wenecja
 - Kalisz
 - Berlin
- Grupa 2
- Warszawa
 - Nowy Jork *..najwyższe wieżowce..*
 - Gdańsk
 - Paryż

6c Proszę opisać swoje miasto.

- Gdzie leży? Gdzie się znajduje? (na północy, na południu, na wschodzie, na zachodzie, na północnym / południowym wschodzie / zachodzie kraju, nad rzeką / jeziorem)
- Ilu ma mieszkańców?
- Czy jest to miasto przemysłowe, turystyczne, handlowe?
- Co ciekawego można zobaczyć w tym mieście? (muzeum, zamek, plac, katedrę, fabrykę, zakład, sanktuarium)
- Czy lubi Pan / Pani swoje miasto? Tak? Nie? Dlaczego?

Sytuacje komunikacyjne opowiadanie o środowisku naturalnym • porównywanie i argumentowanie, wyrażanie przekonania • opisywanie życia na wsi
Powtórzenie: wyrażanie swoich preferencji

Słownictwo życie na wsi, miejsca typowe dla środowiska wiejskiego, przyroda, rośliny, zwierzęta

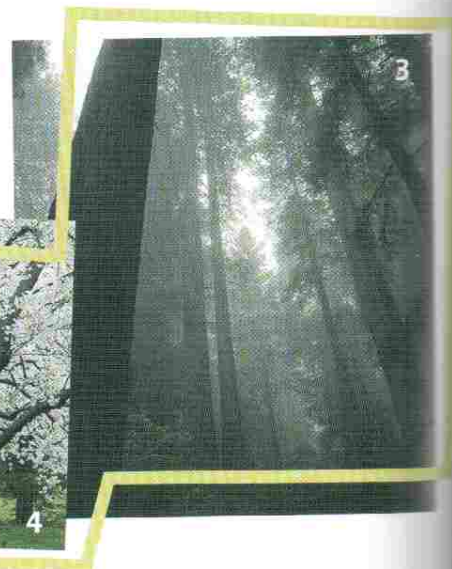
Gramatyka i składnia stopniowanie przysłówków
Powtórzenie: tworzenie i zastosowanie przysłówków w zdaniu

1. 1a Proszę przeczytać tekst, a następnie dopasować fotografie do fragmentów.

Słownictwo

Blisko 15 milionów Polaków mieszka na wsi. Oto słownik polskiej wsi w pigułce.

- Rolnicy**
to osoby, które mieszkają i pracują na wsi. Ich praca jest bardzo ważna dla ludzi, to oni produkują żywność, którą kupujemy w sklepach.
- Gospodarstwo rolne**
to dom, w którym mieszka rolnik, ale nie tylko. Znajdują się tu również pomieszczenia gospodarcze dla zwierząt i produkowanej żywności.
- Pole**
to miejsce pracy każdego rolnika. Rosną tutaj warzywa, a także zboże, z którego produkuje się chleb, mąkę, makarony i inne artykuły spożywcze.
- Sad**
to miejsce, gdzie rosną drzewa owocowe: jabłonie, grusze, śliwki, wiśnie i inne owoce.
- Łąka**
to miejsce, gdzie rośnie trawa i kwiaty. Wiosną i latem przez cały dzień pasą się tu krowy, kozy, owce i inne zwierzęta gospodarskie.
- Las**
to miejsce, w którym rosną drzewa i mieszka dużo zwierząt. Można tutaj zbierać grzyby.

1b Czym życie na wsi różni się od życia w mieście? Proszę podyskutować o tym w grupie. Proszę wziąć pod uwagę następujące aspekty życia.

praca / mieszkanie / pejzaż / czas wolny / przyroda

Ludzie w mieście pracują w firmach i instytucjach, a ludzie na wsi pracują w polu...

Ludzie w mieście mieszkają w...

1c Mówię wieś, myślę... Z czym jeszcze kojarzy się Państwu wieś? Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką przygotować listę skojarzeń.

1d Proszę zdecydować, które przysłówki najlepiej opisują wieś.

spokojnie, głośno, trudno, miło, ciekawie, cudownie, pusto, szybko, cicho, nudno

1e Proszę posłuchać wypowiedzi trzech osób na temat życia na wsi. Proszę zdecydować, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N):

- a) Adam ma w mieście swoją firmę. P / N
- b) Adam mieszka i pracuje na wsi. P / N
- c) Profesor Zarębski uważa, że wieś jest cudowna, ale nie chciałby tu mieszkać. P / N
- d) Anna uważa, że wieś to wspaniałe miejsce dla turystów. P / N
- e) Anna mówi, że model życia na wsi i w mieście jest podobny. P / N

1f Proszę posłuchać wypowiedzi po raz drugi i uzupełnić brakujące wyrazy.

1.

Mam na imię Adam, jestem rolnikiem, mam 25 lat. Mieszkałem w mieście lat, kiedy chodziłem do szkoły, ale nie chciałem tam zostać. Moim zdaniem na wsi jest lepiej: czyste, zdrowe,, Mam duże,, zwierzęta, 30 hektarów i to jest moja firma, moja

2.

Marian Zarębski, skromny profesor polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim, 58 lat. Naturalnie uważam, że wieś jest, naprawdę, można spacerować po i pić mleko. Słuchać ptaków, siedzieć pod i pisać książki... Chciałbym być rolnikiem!

3.

Mam na imię Anna, jestem socjologiem, mam 34 lata. Myślę, że wieś to oczywiście piękne miejsce dla Ale praca w polu jest naprawdę i nie ma tu dobrej Dzieci mają do szkoły, dorośli do To jest po prostu model życia.

1g Proszę napisać, o jakich zaletach lub wadach wsi mówią Adam, prof. Zarębski i Anna.

	zalety	wady
Adam	czyste powietrze	
prof. Zarębski		
Anna		

2.

2a Proszę przeczytać tekst i odpowiedzieć na pytania.

Na wsi zdrowiej!

W ostatnich latach agroturystyka staje się coraz bardziej popularnym sposobem na spędzanie wakacji. Sondaże pokazują, że na wsi najchętniej wypoczywają mieszkańcy dużych miast, a przede wszystkim rodziny z małymi dziećmi. Po pierwsze dlatego, że to właśnie one najbardziej potrzebują świeżego powietrza i kontaktu z przyrodą, po drugie, zainteresowanie wypoczynkiem na wsi jest rezultatem nie tylko mody, ale też potrzeby. Lekarze alarmują! Coraz więcej dzieci i dorosłych cierpi na alergie, choroby dróg oddechowych, serca, coraz więcej ludzi żyje w stresie. Zanieczyszczenie środowiska naturalnego staje się ważnym tematem dyskusji w polskich mediach. Coraz częściej mówimy o życiu w pośpiechu.

Z drugiej strony prawda jest brutalna: miasta nie tak szybko będą znowu czyste i przyjazne dla naszego zdrowia, a życie w nich zawsze będzie stresujące. Tak więc na razie pozostają nam wypady na łono przyrody.

1. Kto najchętniej wypoczywa na wsi?
2. Z jakich powodów agroturystyka staje się coraz bardziej popularnym sposobem na wakacje?
3. Dlaczego życie w mieście jest niezdrowe?
4. Jakie zalety spędzania wakacji na wsi widzą rodzice?
5. Jak myślisz, czy dzieci też są zadowolone z tej sytuacji? Dlaczego?
6. Czy w twoim kraju ludzie chętnie wypoczywają na wsi? Gdzie? U rodziny, w gospodarstwach agroturystycznych, w hotelach?

A oto trzy fragmenty listów czytelników strony internetowej portalu e-maluch:

Przez pierwsze cztery lata moje dzieci ciągle chorowały. Najgorzej było jesienią i wczesną wiosną. Wreszcie jakiś rozsądny lekarz poradził nam, żeby na wakacje wyprowadzić się na wieś. Tak też zrobiliśmy. Przez całe lato wynajmujemy dom w Glichowie pod Krakowem. Jest nam trochę trudniej, jest dalej do pracy, ale wszyscy jesteśmy zdrowsi, a nasze dzieci przestały brać antybiotyki.

Agata, 23-06-2005 17:16

Nasz syn spędza całe wakacje na wsi u znajomych, którzy mają małe gospodarstwo agroturystyczne. Nie tylko jest zdrowszy, ale też ma kontakt ze zwierzętami, które bardzo lubi. Spędza dużo czasu na łące i w lesie, a nie na ulicy czy placu zabaw w mieście. Poza tym pije mleko prosto od krowy i je świeże jajka. Bardzo się cieszę, że ma taką możliwość.

Mimi, 23-06-2005 18:40

Pochodzę z małej miejscowości na południu Polski. Od dziecka byłem przyzwyczajony do życia na wsi. Pomagałem rodzicom w gospodarstwie i w polu. Kiedy skończyłem studia, zamieszkałem w Warszawie. Życie tu jest bardzo ekscytujące, ale teraz, kiedy mam małą córkę, czuję, że powinienem częściej jeździć do rodziców. Ona potrzebuje świeżego powietrza i spokoju.

Radek_31, 23-06-2005 20:10

www.e-maluch.pl

2b Co to znaczy? Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką wyjaśnić znaczenie poniższych zwrotów.

miasto przyjazne dla naszego zdrowia -

wypady na łono przyrody -

pić mleko prosto od krowy -

2c W ćwiczeniu 1b mówili Państwo o różnicach między życiem w mieście i na wsi. Proszę uzupełnić te różnice na podstawie lektury tekstu. Proszę użyć jak największej liczby zwrotów o znaczeniu przeciwnym, a w razie potrzeby skorzystać ze słownika.

życie w mieście

zanieczyszczenie środowiska jest bardzo duże

ludzie cierpią na choroby serca i dróg oddechowych

życie jest stresujące

miasto jest mało przyjazne dla naszego zdrowia

życie na wsi

powietrze jest świeże

życie jest trochę nudne

nie ma pośpiechu

jest dalej do pracy

dzieci spędzają czas na łące i w lesie

- Moim zdaniem...
- Jestem przekonany, że...
- Z jednej strony...
- Z drugiej strony...
- Po pierwsze...
- Po drugie...
- Podsumowując...
- ..., bo... / ponieważ... /... dlatego, że...

2d Czy ochrona środowiska naturalnego to dla Pana / Pani ważny problem? Proszę przekonać kolegę / koleżankę, że warto lub nie warto:

- żyć ekologicznie
- segregować śmieci
- działać w organizacjach ekologicznych
- być wegetarianinem
- mieszkać na wsi

2e Wykorzystując wyrażenia z tabeli, proszę napisać krótki tekst argumentacyjny, uzasadniając następujące tezy:

- „Życie w mieście to koszmar”.
- „Wieś to atrakcyjne miejsce, ale tylko dla turystów”.

Teza: *Życie w mieście może być prawdziwym koszmarem.*

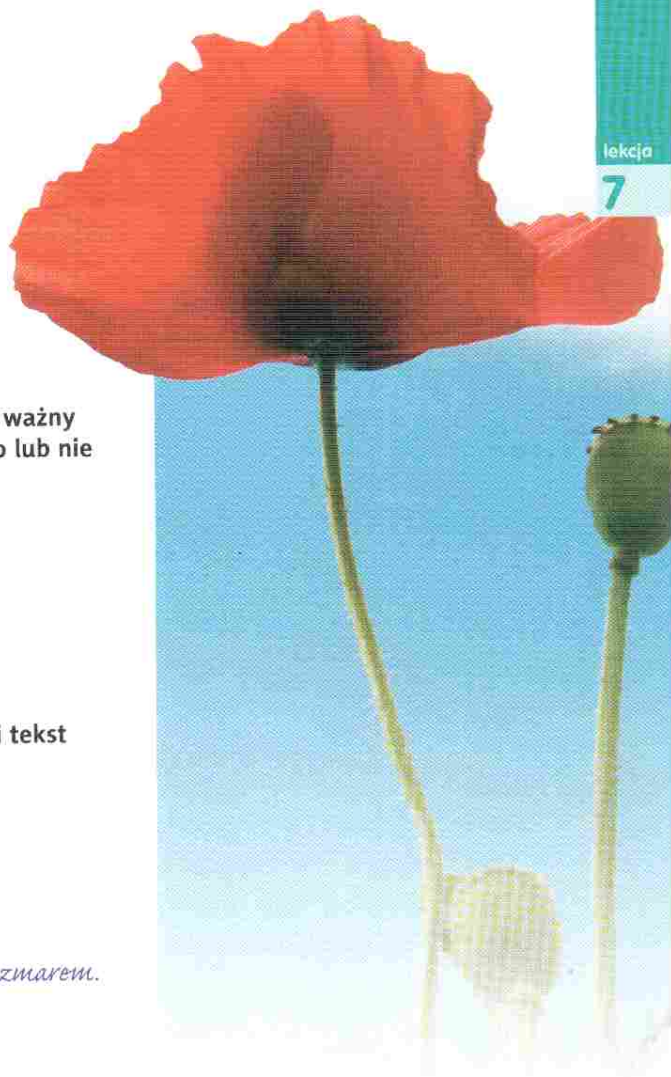
Argumenty za: *Na przykład...*

Argumenty przeciw: *Z drugiej strony...*

Konkluzja: *Podsumowując, należy powiedzieć, że...*

2f Role. Spotkanie z agentem nieruchomości. Musi Pan / Pani podjąć z rodziną bardzo ważną decyzję, związaną ze zmianą mieszkania. Proszę wybrać role, a następnie przedstawić scenki w grupach.

a) Mąż: Jesteś biznesmenem. Chcesz zrezygnować z pracy, zamieszkać na wsi i zostać malarzem. b) Żona: Nie pracujesz. Nie chcesz mieszkać na wsi, bo lubisz życie towarzyskie. c) Dziecko (17 lat): Jest ci wszystko jedno, gdzie będą mieszkać rodzice. Po maturze masz zamiar wyprowadzić się z domu.	a) Syn: Próbujesz namówić ojca, który jest na emeryturze, żeby kupił dom na wsi. b) Dziadek: Nie chcesz mieszkać na wsi, bo lubisz teatr i sztukę. c) Wnuczka (16 lat): Uważasz, że dziadek powinien sam decydować o tym, gdzie chce mieszkać.	a) Żona: Mieszkaś na wsi, ale pracujesz w mieście. Chcesz przeprowadzić się do miasta, bo uważasz, że wasze dzieci będą miały tam większe możliwości. b) Mąż: Twoja rodzina od pokoleń mieszka na wsi i uważasz, że tam jest twoje miejsce.

3. 3a Proszę znaleźć nazwy zwierząt, łącząc część wyrazu z kolumny A z częścią wyrazu z kolumny B.

lekcja
7

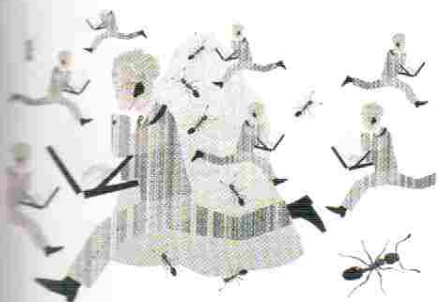
A	B
1. mo...	-ba
2. je...	-lik
3. nie...	-ot
4. kro...	-ra
5. ow...	-ń
6. pszczo...	-sz
7. mró...	-perz
8. ry...	-nia
9. ża...	-ak
10. kró...	-ba
11. k...	-ła
12. ku...	-es
13. ko...	-ca
14. my...	-wa
15. nieto...	-dzwiedź
16. świ...	-leń
17. pt...	-tyl
18. pi...	-wka

3b Proszę przyporządkować te zwierzęta do podanych poniżej grup.

- a) zwierzęta domowe: ...*kot*.....
- b) zwierzęta hodowlane: ...*krowa*.....
- c) zwierzęta leśne:
- d) zwierzęta wodne:
- e) owady:

3c Poniższe rysunki ilustrują wyrażenia frazeologiczne: *zdrowy jak ryba*, *silny jak koń*, *pracowity jak mrówka*, *wierny jak pies*. Proszę je podpisać.

3d Proszę przeczytać podane wyrażenia i przedyskutować w grupie, co one oznaczają.

- Czy „zdrowy jak ryba” znaczy bardzo zdrowy czy chory?
- A „silny jak koń”? To bardzo silny czy słaby?
- Dlaczego mówimy „pracowity jak mrówka”?
- Czy określenie „wierny jak pies” ma zawsze pozytywne znaczenie?

3e Proszę uzupełnić tekst.

1. Mój syn ma swoje zdanie na każdy temat. Nie mogę go do niczego przekonać, bo jest *...uparty jak osioł...*
2. Nie boję się grypy. Uprawiam sport, jem dużo warzyw i owoców, bo chcę być
3. W przyjaźni i miłości jestem
4. Ta książka jest za ciężka. Człowiek musi być, żeby móc ją nosić codziennie do szkoły.
5. Jeżeli chcesz odnieść sukces w tej pracy, musisz być ambitny i

3f Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką przygotować listę podobnych wyrażeń frazeologicznych. Mogą Państwo przetłumaczyć na język polski typowe dla Pana / Pani języka ojczystego idiomy ze zwierzętami lub stworzyć własne nowe wyrażenia.

przymiotnik + *jak* + zwierzę

głodny jak wilk

4. 4a Proszę wyjaśnić podkreślone formy przysłówków.

Czy to prawda, że:

- Ktoś, kto jest silny jak koń, może pracować więcej niż inni?
- Ktoś, kto jest zdrowy jak ryba, żyje dłużej niż inni?
- Ktoś, kto jest pracowity jak mrówka, ma mniej wolnego czasu niż inni?
- Ktoś, kto jest wierny jak pies, kocha bardziej niż ktoś, kto jest niewierny?

STOPNIOWANIE PRZYSŁÓWKÓW

trudno – trudniej – **najtrudniej**

drogo – drożej – **najdrożej**

wysoko – wyżej – **najwyżej**, krótko – krócej – **najkrócej**

g:ż

s:ż t:c

dobrze – lepiej – **najlepiej**, źle – gorzej – **najgorzej**

dużo – **więcej** – **najwięcej**, mało – mniej – **najmniej**

UWAGA!

intensywnie – **bardziej** intensywnie – **najbardziej** intensywnie

elegancko – **mniej** elegancko – **najmniej** elegancko

Zdania porównawcze

Stopień wyższy

Na wsi ludzie żyją **dłużej niż** w mieście.

Piotr mówi po polsku **lepiej od** Ewy / **lepiej niż** Ewa.

Na świecie jest **coraz** mniej zwierząt.

Mam **coraz** więcej pracy.

Stopień najwyższy

Mrówka pracuje **najlepiej ze wszystkich** zwierząt.

- 4b Proszę poszukać w tekście *Na wsi zdrowiej!* (ćwiczenie 2a) przysłówków w stopniu wyższym, które występują z wyrazem *coraz*. Proszę wyjaśnić funkcję tego wyrazu w zdaniu.

„... agroturystyka staje się coraz bardziej popularnym sposobem na spędzenie wakacji...”

To znaczy, że agroturystyka jest teraz bardziej popularna niż dawniej.

4c Proszę podać formę przysłówka w stopniu wyższym.

- 1. On mówi po polsku *lepiej* (dobrze) niż jego brat. *On mówi coraz lepiej po polsku*
- 2. Człowiek żyje (długo) niż sto lat temu.
- 3. Mamy (dużo) problemów niż nasi dziadkowie.
- 4. Przyroda cierpi (bardzo) niż dawniej.
- 5. Na wsi jest (trudno) niż w mieście.
- 6. Wiosną jest (ciepło) niż zimą.

4d Proszę podać formę przysłówka w stopniu wyższym lub najwyższym.

- 1. Myślę, że *gorzej* (źle) nie może już być.
- 2. W miastach jest coraz (brudno).
- 3. W tym regionie żyje się naprawdę (źle) ze wszystkich miejsc, które znam.
- 4. Tu jest (trudno) o pracę niż w moim mieście.
- 5. Polskie rodziny coraz (często) wypoczywają na wsi.
- 6. W czerwcu w Polsce jest (pięknie). Kwitną kwiaty, jest dużo owoców.
- 7. Trzeba mieć (dużo) czasu dla siebie. Życie jest krótkie.
- 8. Moi znajomi coraz (rzadko) wyjeżdżają na wakacje za granicę.
- 9. Warto żyć (blisko) natury. Mamy z nią coraz (mało) kontaktu.

4e Proszę porównać.

- a) pies – jeść dużo – kot *Pies je więcej niż kot*
- b) dzisiaj – być ciepło – wczoraj
- c) jutro – być zimno – dzisiaj
- d) krowa – dawać dużo mleka – owca
- e) lubić – bardzo – kot – pies *Lubię bardziej kota niż psa*
- f) znać – dobrze – zwierzęta domowe – zwierzęta leśne
- g) kupować – często – zwierzęta małe – zwierzęta duże
- h) oglądać w zoo – rzadko – zwierzęta leśne – zwierzęta egzotyczne

Wymowa

4f Proszę wystuchać następujących par wyrazów i zdecydować, czy słyszą Państwo to samo czy nie? Następnie proszę powtórzyć wyrazy.

	1	2	3	4	5	6
to samo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
nie to samo	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5.

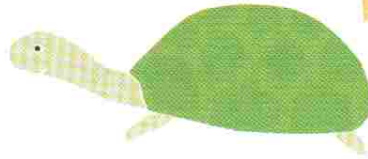
5a Proszę przeczytać tekst i skomentować dane statystyczne:

„Polacy lubią zwierzęta”. Taka myśl przychodzi mi do głowy, kiedy czytam dane statystyczne. Jeszcze 20 lat temu zwierzę w domu to była rzadkość. Teraz każde dziecko chce mieć psa, kota lub chomika. Oto aktualne dane:

A oto dane z 1980 roku:

15% Polaków ma zwierzę w domu
2,5 miliona ma psa
1,5 miliona ma kota
1,5 miliona ma rybki w akwarium
100 000 ma króliki lub żółwie

35% Polaków ma zwierzę w domu
5 milionów ma psa
3 miliony ma kota
1 milion ma ptaki
600 000 ma rybki w akwarium
200 000 ma króliki lub żółwie

- Polacy mają więcej kotów czy psów?
- Lubią bardziej króliki czy ryby?
- Wolą ptaki czy żółwie?
- Czy mamy w domach coraz więcej zwierząt, czy coraz mniej?

- Czy ma Pan / Pani jakieś zwierzę w domu?
- Czy to prawda, że „kto nie lubi zwierząt, ten nie lubi ludzi”?
- Czy zwierzę w domu może zastąpić człowieka?
- Czy zwierzę może mieć wpływ na zdrowie człowieka? Jaki? Pozytywny czy negatywny?
- Jakie zwierzęta są najbardziej lubiane w Pana / Pani kraju?

Gramatyka

5b Proszę utworzyć zdania według wzoru.

35% Polaków / lubić / zwierzęta *35% Polaków lubi zwierzęta*

- 9 milionów Polaków / mieć / kot
- Coraz więcej ludzi / lubić / zwierzęta domowe
- Coraz mniej ludzi / akceptować / ogrody zoologiczne
- Większość ludzi / żyć / w zgodzie z naturą
- Wiele osób w Polsce / segregować / śmieci
- Większość Polaków / mieszkać / na wsi
- Coraz więcej Polaków / chcieć mieszkać / w mieście
- 60% ludzi w Polsce / deklarować / miłość do natury

5c Proszę wysłuchać trzech nagrań i zdecydować, w jakiej sytuacji znajdują się te osoby i na jaki temat rozmawiają.

- są uczestnikami programu telewizyjnego
- rozmawiają w domu
- rozmawiają przez telefon
- o zanieczyszczeniu środowiska
- o zwierzętach domowych
- o agroturystyce

5d Proszę posłuchać po raz drugi nagrania i odpowiedzieć na pytania.

- Jakie zwierzęta chce mieć Mateusz?
- Dlaczego mama Mateusza się nie zgadza?
- O czym był reportaż z gminy Wodzisław?
- Dlaczego ekspert jest oburzony?
- Skąd dzwoni Tomek?
- Gdzie chciała spędzić wakacje dziewczyna Tomka?
- Tomek chce spędzić wakacje na wsi. Jak to argumentuje? Dlaczego zarezerwował już miejsce?

6a Proszę przeczytać tekst i objaśnić wyrazy pod tekstem. Który z argumentów z tekstu o ogrodach zoologicznych przekonuje Pana / Panią najbardziej? Dlaczego? Proszę przedstawić swoje zdanie.

Ogrody zoologiczne budzą wiele kontrowersji. Ich zwolennicy mówią, że ogrody są często jedyną możliwością poznania większości zwierząt egzotycznych. Ciągłym przeciwników, zwierzęta mają za mało przestrzeni, męczą się, nie mogą żyć tak, jak w normalnym środowisku.

Opinie ekspertów:

Prof. dr hab. Werner, zoolog

Zoo jest przede wszystkim dla ludzi. Możemy powiedzieć, że przecież są filmy przyrodnicze, albumy. Ale to nie jest prawdziwe życie zwierząt. Filmy pokazują najczęściej zwierzęta w akcji, a przecież ich życie to nie jest tylko bieganie, walka, szukanie pożywienia. Zwierzęta, tak samo jak ludzie, śpią, odpoczywają, obserwują w spokoju. Nic nie może zastąpić człowiekowi prawdziwego kontaktu z naturą, tak jak w zoo. Niestety. Lepiej zobaczyć zwierzę w zoo niż nigdzie.

Dr. Anna Pietras, przedstawicielka organizacji ekologicznej

Zoo to dla mnie miejsce, gdzie zwierzęta tylko się męczą. Nie żyją w swoim naturalnym środowisku, ich funkcje fizjologiczne są zaburzone. Nie mają dość przestrzeni, żeby biegać, ruszać się, dlatego stają się bardziej agresywne, zestresowane, zestresowane. Nie akceptuję ogrodów zoologicznych. Jest zbyt dużo filmów przyrodniczych, albumów o zwierzętach... Moja córka nie musi oglądać zmęczonych, nieszczęśliwych zwierząt w zoo.

Prof. dr hab. Walczak, dyrektor ogrodu zoologicznego

Problema jest bardzo smutna. W dzisiejszym środowisku wiele gatunków zwierząt nie może przeżyć. Człowiek za bardzo ingeruje w naturę. Dziś nie ma już terenów dziewiczych. Człowiek był wszędzie. Dlatego chcę chronić zwierzęta w zoo. Wolę oglądać je w zoo, niż nie oglądać ich nigdzie. Wybieram mniejsze zło. Ogrody zoologiczne to ratunek dla zwierząt.

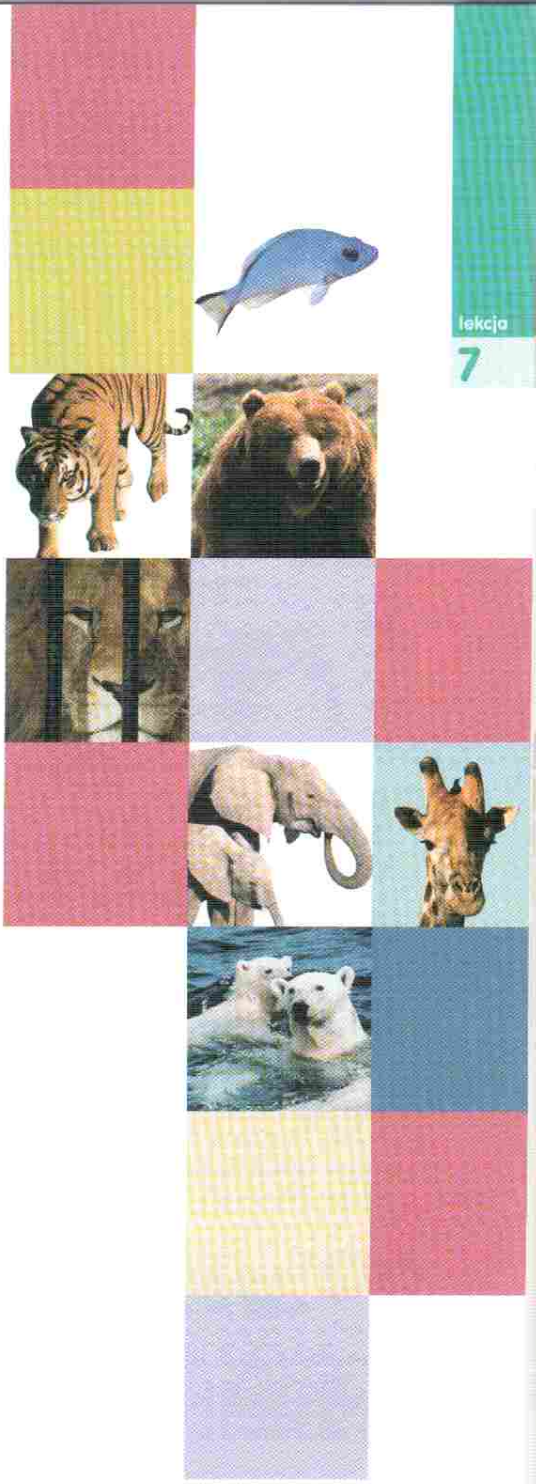
- przeżyć -
- środowisko -
- pożywienie -
- gatunek -
- teren dziewiczy -
- chronić -

6b Czy to jest to samo?

- wszędzie - nigdzie
- przyroda - natura
- żyć - przeżyć
- pożywienie - jedzenie
- działalność - aktywność

6c Proszę uzupełnić.

	rzeczownik	czasownik
	zmęczenie	męczyć się
	działalność	
	ochrona	
		spać
		odpoczywać
	ingerencja	

Sytuacje komunikacyjne: opisywanie relacji rodzinnych • wyrażanie życzenia, oczekiwania, powinności • opisywanie obowiązków rodzinnych

Słownictwo: rodzina, małżeństwo, rozwód, para, miłość, zazdrość, świat uczuć

Gramatyka i składnia: zdania podrzędnie złożone dopełnieniowe ze spójnikiem *żeby* w opozycji do *że*

Relacje z ludźmi – kobieta i mężczyzna

1. **1a** Oto cztery fotografie rodzinne. Proszę przeczytać, co o swoich rodzicach mówią dzieci, a następnie dopasować ich wypowiedzi do poniższych fotografii.

Jaś, 8 lat

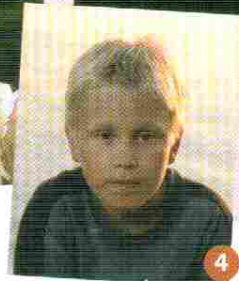
Moi rodzice ciągle się tylko kłócą. Tata jest ważnym biznesmenem i nigdy nie ma czasu, a mama chce, żeby tata wracał wcześniej do domu i wyjeżdżał z nami w weekendy. Tata mówi, że mama nic nie rozumie i nie chce z mamą rozmawiać, tylko siedzi w Internecie i pije drinki.

Sebastian, 8 lat

Mieszkam tylko z mamą, bo tata ma nową żonę i nowe dzieci. Tata chce, żebym przychodził w niedzielę do jego domu, ale mama nie chce, żebym się z nim spotykał. A kiedy powiedziałem, że chcę pojechać z tatą na wakacje, to mama miała do mnie pretensje i płakała.

Julia, 7 lat

Mój tata chce, żeby mama była szczęśliwa i dlatego często kupuje jej kwiaty i pierścionki. A mama nie chce, żeby tata jej kupował prezenty, bo to dużo kosztuje, a potem się cieszy i mówi, że to bardzo ładne.

Karolina, 6 lat

Moi rodzice pracują w filmie i nigdy ich nie ma w domu, ale jest babunia. Kiedy są w domu, to zawsze się kłócą, bo mama nie chce, żeby tata grał w filmie z taką ładną panią. A potem to się zawsze całują i przytulają.

 1b Proszę napisać, czego oczekują od siebie rodzice ankietowanych dzieci. Jak Państwo myślą, co powinni zrobić rodzice ankietowanych dzieci, żeby ich życie było szczęśliwsze i spokojniejsze?

- Mama Jasia chce, żeby tata wracał...
- Tata Julii chce, żeby...
- Mama Julii nie chce,...

2.

Gramatyka

ZDANIA ZŁOŻONE ZE SPÓJNIKIEM *żeby*

	spójnik <i>żeby</i> w formie osobowej		3. osoba czas przeszły	
Moja żona chce,	żebym	–	wracał	wcześniej do domu.
Chciałabym,	żebyś	–	przyszła	do mnie na urodziny.
Mój tata chciałby,	żeby	mama	cieszyła się	z prezentów.
Nauczyciel prosi,	żebyśmy	–	przeczytali	tekst.
Mówiłam wam,	żebyście	–	nie jady	tyle czekolady.
Chciałbym,	żeby	moi rodzice	byli	szczęśliwi.

23 Proszę zmienić zdania według wzoru.

1. ~~Wolisz~~ wracać wcześniej do domu.
2. ~~Zwinieneś~~ wyjeżdżać z nami w weekendy!
3. ~~Nie możesz~~ ciągle siedzieć w Internecie!
4. ~~Wolisz~~ mniej pracować!
5. ~~Nie powinieneś~~ kupować mi biżuterii!
6. ~~Nie możesz~~ grać z tą aktorką!
7. ~~Nie powinnaś~~ być zazdrosna!
8. ~~Wolisz~~ zostać w domu!
9. ~~Nie powinieneś~~ spotykać się z ojcem!

...*Chcę, żebyś wracał wcześniej do domu!*.....
 ...*Chcę*.....
 ...*Proszę cię*.....
 ...*Mówię ci*.....
 ...*Nie chcę*.....

24 Ewa ma problem. Proszę wysłuchać wypowiedzi i zaznaczyć, czego oczekuje od Ewy jej rodzina.

	matka	ojciec	babcia	dziadek	siostra
wyjść za mąż	☐	☐	☒	☐	☐
zrobić doktorat	☐	☐	☐	☐	☐
wynająć mieszkanie	☐	☐	☐	☐	☐
jechać na staż do Londynu	☐	☐	☐	☐	☐
interesować się polityką	☐	☐	☐	☐	☐
więcej czytać	☐	☐	☐	☐	☐
oglądać seriale	☐	☐	☐	☐	☐
chodzić na aerobik	☐	☐	☐	☐	☐
urodzić dziecko	☐	☐	☐	☐	☐
kupić sobie samochód	☐	☐	☐	☐	☐
rzucić palenie	☐	☐	☐	☐	☐

25 Proszę zmienić zdania według wzoru.

-

26 Proszę przeczytać fragment listu, jaki Marek napisał do redakcji „Ich Dwoje” i uzupełnić brakujące formy czasownika w czasie przeszłym.

..... (poznać) Magdę dwa lata temu. (mieszkać) wtedy w akademiku z moim kumplem i on
 (mieć) siostrę. Kiedyś jego siostra (robić) imprezę, (mieć) chyba urodziny. (pójść)
 na tę imprezę i tam (być) Magda. Magda i siostra kumpla (studiować) razem architekturę.
 (zaprosić) Magdę do kina, potem do klubu i tak się zaczęło.
 (spotykać) się kilka miesięcy, a potem Magda i ta siostra kumpla (wyjechać) razem na praktyki do
 na dwa miesiące. (pisać) do siebie codziennie e-maile i chyba wtedy (zakochać) się w sobie.
 Kiedy Magda wróciła (zamieszkać) razem. Na początku było świetnie, (chodzić) do teatru i dużo
 (rozmawiać). Ale Magda tak naprawdę (interesować) się tylko swoją architekturą i nie
 tak często wychodzić. (siedzieć) w domu i (rysować).
 Magda nie (mieć) czasu. To ja (gotować), ja (sprzątać), Magda nie (robić)
 (zacząć) się kłócić.

3b Proszę przeczytać wyrazy.

poszli / poszły
wyszli / wyszły
weszli / weszły
chcieli / chciały
zamknęli / zamknęły

otworzyli / otworzyły
mieli / miały
rozumieli / rozumiały
wiedzieli / wiedziały
jedli / jadły

WYRAŻANIE ŻYCZENIA, OCZEKIWANIA, POWINNOŚCI

- Chciałbym, żebyśmy się rzadziej kłócili.
- Oczekuję, że od początku roku będziesz pracować mniej.
- Powinieneś rzucić palenie.
- Mówię mu, że powinien więcej czytać.
- Uważam, że powinniśmy wyjechać.

3c Oto kilka scen z życia Magdy i Marka. Proszę zastanowić się z kolegą / koleżanką, o czym oni myślą lub co mówią do siebie. Proszę dokończyć zdania.

3d Proszę wstawić odpowiednią formę czasownika *powinien*.

0. Za dużo palisz, ...*powinieneś*..... rzucić palenie!
1. Ciągłe kłócisz się z Magdą, nie tego robić.
2. Ciągłe kłócę się z Magdą, a nie tego robić.
3. Moi rodzice za dużo pracują, wyjechać na wakacje.
4. Magda jest zmęczona, czasem gdzieś wyjść.
5. Jeśli twój partner cię krytykuje, z nim porozmawiać.
6. Piję za dużo kawy, a wiem, że nie tego robić.
7. Jeśli ty i Marek macie problemy, iść do psychoterapeuty.

Gramatyka

CZASOWNIK *powinien*

Liczbą pojedynczą

powiniene / powinnam
powinieneś / powinnaś
powiniem / powinna / powinno

Liczbą mnogą

powinniśmy / powinnyśmy
powiniście / powinniście
powinni / powinny

3e Co powie Pan / Pani w poniższej sytuacji?

1. Twój kolega nie chce pojechać z Tobą na wakacje.
2. Twoje dziecko nie sprząta swojego pokoju.
3. Masz gości. Proponujesz, żeby spróbowali Twojego ciasta.
4. Przeczytałeś / przeczytałaś właśnie dobrą książkę. Polecasz ją koleżance.
5. Twój uczeń zawsze spóźnia się na lekcję.
6. Twój pracownik mówi, że nie napisał jeszcze raportu.
7. Twój syn nie chce studiować medycyny, a ty chcesz, żeby został lekarzem.
8. Twój znajomi chcą otworzyć własną firmę.
9. Twój rodzice chcą przeprowadzić się na wieś.
10. Twój kolega ma problemy w szkole. Zawsze mówiłeś / mówiłaś, że za mało się uczy.

3f Że czy żeby? Proszę uzupełnić zdania.

0. Uważam,*że*... jesteśmy już trochę zmęczeni, dlatego powinniśmy wyjechać.
1. Chciałbym, (my) znowu byli razem.
2. Proszę go, posprzątał, ale on mówi, ~~ma~~ dużo pracy.
3. Chcę, moja partnerka była bardziej inteligentna niż ja. To ekscytujące.
4. Oczekuję od mojego męża, będzie wierny.
5. Mówię mu, powinien pracować mniej.
6. Mówię mu, był punktualny. Niepunktualność mnie denerwuje.

4a Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Magda i Marek mieszkają ze sobą od roku. Nie są małżeństwem, ale mają zamiar się pobrać. Marek studiuje polonistykę, bardzo interesuje się literaturą i chciałby zostać znanym pisarzem. Magda chciałaby po studiach zdobyć doświadczenie w dobrym biurze projektów, a potem otworzyć własną firmę. Marek jest wrażliwy i spontaniczny, a konkretna i dokładna Magda jest jego przeciwieństwem. Ostatnio mają problemy, bardzo często się kłócą i chyba mają siebie dość. Magda nie chce się rozstać z Markiem i dlatego próbuje ratować ich związek.

1. Jakie plany na przyszłość mają Magda i Marek?
 2. Czy Magda i Marek różnią się od siebie? A może są sobie podobni?
 3. Dlaczego ta para tak często się kłóci?

4b Proszę wysłuchać nagrania, a następnie przedyskutować z kolegą / koleżanką następujące problemy i przedstawić grupie Państwa opinię:

1. Dlaczego Magda i Marek mają siebie dość?
 2. Czy mają do siebie pretensje?
 3. Czy Marek krytykuje Magdę, czy chce jej pomóc?
 4. Czy Magda powinna robić to, o co prosi ją Marek?
 5. Czy Magda i Marek powinni być parą?

4c Proszę wysłuchać nagrania po raz drugi i uzupełnić wypowiedzi Magdy i Marka, a następnie zaproponować dalszy ciąg ich historii.

Magda: Nie ma sensu. Jesteśmy ze sobą prawie dwa lata, ale ciągle mamy problemy. Marek mnie nie rozumie, chce, żebym kimś innym, nie potrafi mnie zaakceptować.
 Marek: Kiedy mieszkamy razem. Marek chciałby, żebym i zajmowała się domem. Nie chcę gospodynią domową! Marek ma do mnie pretensje o to, że tylko architekturą. Ale ja studiuję architekturę dlatego, że to moja pasja! Uważa, że za mało, więc, żebym z nim do teatru i czytała trudne książki. Szkoda mi na to czasu.
 Magda: Nie rozumiem go! Najpierw prosi, żebym kolację, potem chce, żebym, a w końcu mówi, że głupia. Mam dość!

4d Proszę uzupełnić zdania.

klócić się ratować związek być przeciwieństwem
 otworzyć własną firmę pobrać się rozstać się
 zdobyć doświadczenie mieć zamiar mieć siebie dość

W lipcu Magda i Marek mają zamiar wyjechać na wakacje do Grecji.

- a) Magda i Marek w zeszłym roku na wiosnę.
 b) Piotr pracował 5 lat w gazecie studenckiej, więc na pewno w dziennikarskim zawodzie.
 c) W marcu zeszłego roku Magda
 d) Magda Marka.
 e) Magda i Marek ciągle i
 f) Magda próbuje ich
 g) Magda nie chce z Markiem.

4e Proszę posłuchać wypowiedzi i zaznaczyć, kogo z wymienionych osób dotyczą podane informacje.

	1	2	3	4
a) dyrektor banku	☐	☐	☐	☐
b) gwiazda filmowa	☐	☐	☐	☐
c) nauczyciel	☐	☐	☐	☐
d) babcia	☐	☐	☐	☐

B. Marek

Magda jest trudna. Mieszkamy ze sobą już prawie rok, ale ciągle jej nie rozumiem. Wiem, że architekturę, ma mało czasu i dużo pracy... Po prostu chcę jej pomóc. Magda chyba chciałaby idealną gospodynią domową. Mówię jej, żeby nie i nie gotowała, proszę, żebyśmy do teatru, żeby jakąś dobrą książkę. Ale ona uważa, że ja, że jest głupia.
 Ona nigdy nie prosi, żebym jej zrobić kolację... Nie wiem, może ona chce, żebym to ja domem? Chciałbym, żeby nie, że ja ciągle ją krytykuję. Nie wiem, o co ma do mnie pretensje, mógłbym jej pomóc, gdyby tylko chciała.

5. **5a** Proszę przeczytać tekst i powiedzieć, jak jeszcze można by go zatytułować. Proszę uzasadnić swój wybór.

Było, minęło

Są źle małżeństwa i udane rozwody – powiadają Amerykanie. Nie ma dobrych, „aksamitnych” rozwodów – protestują psychoterapeuci. Rozwód to zawsze stres i życiowa katastrofa. W każdym razie styl, w jakim ludzie się rozchodzą, determinuje ich dalsze życie. Tylko 40% małżeństw po rozwodzie zrywa wszelkie kontakty. Wspólnych dzieci i wypracowanego wspólnego majątku nie da się tak po prostu podzielić na pół. Dla ludzi religijnych rozwód jest ponadto grzechem przeciw sakramentowi małżeństwa. (...)

Psychoterapeutka Zuzanna Celmer wymienia kilka typów rozwodów (...):

Scenariusz I

Kobieta przejmuje sprywatyzowaną firmę, w której dotychczas pracowała: sklepik, warsztat, pralnię. Inwestuje w to swoją pomyślność, radość, witalność. Mąż zostaje na państwowej posiadzie. Ona ma kontrahentów, (...) wchodzi w inny świat (...). On przeżywa stresy, bo upokarzają go jej pieniądze. Ona próbuje go dopingować, aż wreszcie mówi: dość.

Scenariusz II

Oboje mają po około 30 lat. Ona wychowuje w domu dziecko. On, za jej przyzwoleniem, robi karierę w dużej, wymagającej firmie. Zaczynają się kursy, szkolenia, wyjazdy, siedzenie po godzinach. Rośnie standard materialny, ale i obciążenia. Ją nudzi opowiadanie o wyścigu szczurów, jego nudzą ciągłe namowy, żeby wcześniej wracał. I w tym momencie pojawia się koleżanka z pracy, która go rozumie i docenia.

Scenariusz III

Razem rozkręcają interes: z pożyczkami, z kredytami, we własnym mieszkaniu. Firma rośnie, przenosi się do innego lokalu, zatrudniają pracowników, sekretarki. I w końcu któreś z nich, częściej mąż, zostaje szefem. To on (...) dyskontuje sukces i podziw. Żona czuje się (...) rozczarowana, odchodzi.

Scenariusz IV

Podobny do poprzedniego. Biznesmen, który zrobił fortunę, wymienia żonę na „nowszy model”. Wbrew pozorom nie są to jednak przypadki częste. Mężczyźni w takich sytuacjach wybierają raczej podwójne życie. (...)

Miłość? A co to jest?

Rozwód – kilka faktów z prywatnego życia Polaków.

Przyczyny rozwodów.

Rozwód, a co potem?

5b Proszę znaleźć w pierwszym fragmencie tekstu synonimy słów:

- relacja –
- dobra materialne –
- współżycie –
- rozwodzić się –

 5c Proszę podać cztery scenariusze rozwodów według psychoterapeutki Zuzanny Celmer.

5d Proszę powiedzieć, co jest najczęściej przyczyną rozwodu?

- dzieci
- praca / kariera
- brak czasu
- brak zrozumienia
- moda
- zła sytuacja materialna
- zdrada
- zmiana statusu społecznego

A Pana / Pani zdaniem? Dlaczego ludzie nie chcą być razem?

5e Proszę porównać scenariusze rozwodów według Zuzanny Celmer z danymi statystycznymi.

PRZYCZYNY ROZWODÓW

oficjalne faktyczne

niewierność **25,3%**

niewierność **37,1%**

alkoholizm **25,7%**

alkoholizm **25,7%**

niezgodność charakterów **33**

niezgodność charakterów **9,5%**

inne **16%**

inne **27,7%**

„Polityka” 1999, nr 49

5f Co Pan / Pani sądzi o instytucji małżeństwa? Czy warto brać ślub? A może lepiej żyć w pojedynkę? Proszę poszukać zalet i wad.

	małżeństwo	życie w pojedynkę
zalety	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wady	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5g Czego oczekują od siebie ludzie, którzy decydują się na małżeństwo?

- Obydwie strony chcą, żeby partner...
- Ludzie uważają, że powinni razem...
- Oczekują, że...
- Mówią, że...

5h Które z poniższych stwierdzeń to już tylko stereotypy, a które są wciąż aktualne?

- Kobieta chce, żeby mężczyzna więcej pracował niż ona.
- Mężczyzna chce, żeby kobieta więcej czasu spędzała w domu.
- Kobieta chce, żeby mężczyzna akceptował jej karierę zawodową.
- Mężczyzna chce, żeby kobieta rozumiała, że on musi zostawać dłużej w pracy.
- Kobieta chce, żeby mężczyzna zajmował się więcej domem.
- Mężczyzna chce, żeby kobieta była bardziej kobieca.

6.

6a Proszę przeczytać ogłoszenia w serwisie randkowym www.mojadrugapolowa.pl. Które z przedstawionych osób nie pasują do siebie? Proszę podać ewentualne kombinacje. Jakże mogą mieć problemy w związku? Proszę podyskutować o tym w grupie.

<http://www.mojadrugapolowa.pl>

MOJA DRUGA POŁOWA

:: Edytuj ogłoszenie :: Twój profil :: Pomoc

NAJNOWSZE OGŁOSZENIA

- kobieta
 mężczyzna

województwo

miasto

Elwira75: Młoda, atrakcyjna rozwódka, pozna pana w wieku do 35 lat, bez nałogów. Foto mile widziane.

Funny boy: Jestem młodym, atrakcyjnym kawalerem. Lubię spędzać wieczory w barze z przyjaciółmi i grać w karty. Mam już ponad 30 lat, a wciąż szukam mojej drugiej połowy. Gdzie jesteś?

Wciąż młody: Pan w średnim wieku, kulturalny, otwarty, bezpruderyjny, pozna miłą panią. Proszę o zdjęcie.

Eksplorator: Lubię zmiany, więc chciałbym, żebyś była otwarta i kreatywna. Jeśli masz nie więcej niż 25 lat, może spróbujemy zbudować związek?

Aniela: Wdowa, lat 55, religijna, kochająca rodzinę, pozna miłego pana, który zechce być jej drugą połową.

Molly: mam 23 lata. Jestem otwartą i spontaniczną osobą, ale potrzebuję trochę stabilizacji. Chcę, żebyś spędzał ze mną wieczory w ciszy domowego ogniska.

6b Proszę napisać odpowiedzi na posty, które pasowałyby do zaprezentowanych ofert.

Gramatyka

6c **Że czy żeby?** Proszę uzupełnić zdania.

- Mam nadzieję, ...że... poznam miłą dziewczynę.
- Chciałbym, moja partnerka była niską blondynką.
- Moja mama zawsze mówiła, napisała ogłoszenie matrymonialne.
- Boję się, nie znajdę odpowiedniego partnera.
- Oczekuję, mój partner nie będzie miał nałogów!
- Pewien miły pan prosił mnie, się z nim spotkała.

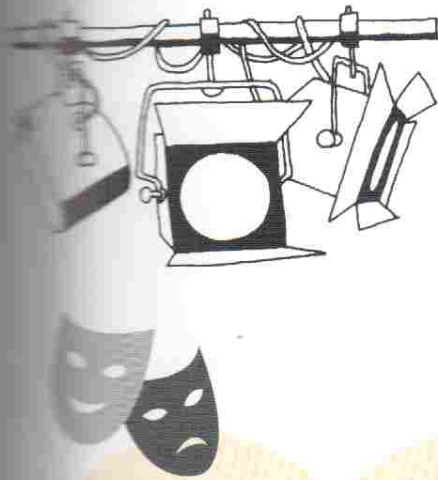
6d **Role. Wizyta u psychoterapeuty.** Proszę wybrać role i przygotować scenki w grupach.

- Urodziłaś właśnie dziecko. Chcesz wrócić do pracy, ale twój mąż się nie zgadza.
 - Uważasz, że twoja żona nie powinna wracać do pracy, ale zostać w domu i wychowywać dziecko.
 - Jesteś psychoterapeutą, pomagasz rozwiązać problem.
 - Dostałaś atrakcyjną propozycję pracy za granicą. Chcesz, żeby Twój partner zrezygnował z pracy i wyjechał razem z Tobą.
 - Twoja partnerka chce wyjechać za granicę. Wiesz, że jest to dla was szansa, ale nie chcesz zostawić w kraju chorej matki.
 - Jesteś psychoterapeutą, pomagasz rozwiązać problem.
- Uważasz, że twój partner jest uzależniony od Internetu. Całe wieczory spędza przy komputerze i nic go nie interesuje. Masz dość tej sytuacji.
 - Masz bardzo stresującą i odpowiedzialną pracę. Internet pomaga ci się zrelaksować. Nie rozumiesz, dlaczego partnerka ma do ciebie pretensje.
 - Jesteś psychoterapeutą, pomagasz rozwiązać problem.

6e Aktorzy czytają fragmenty trzech scenariuszy. Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, co jest tematem tych scenariuszy.

Wyznanie miłości
rozstanie

Scenariusz 1

- On Zabiję ciebie i mojego brata! Jak mogliście mi to zrobić!
- Ona Eryku, proszę, nie rób tego! Twój brat Alfred i ja, nie chcieliśmy tego!
- On Lauro, tak bardzo cię kochałem, a ty mnie zdradziłaś!
- Ona Eryku, najdroższy, myślałam że umarłeś. Kiedy dostałam list z Afryki, że była ta straszna epidemia i że ty nie żyjesz, byłam w rozpacz! A twój brat był blisko.

Scenariusz 2

- Ona Proszę, zrozum... Ja nie potrafię dłużej tak żyć...
- On Nie możesz mieć do mnie pretensji, Anno, przecież mówiłaś, że nie chcesz całej tej rutyny, domu, dzieci, psa, całego tego mieszczaństwa... Przecież sama tego chciałaś!
- Ona Masz rację, chciałam tego...
- On Nie chcę, żebyś odeszła, kocham cię.
- Ona Ja też myślałam, że cię kocham, że potrafię zrozumieć sytuację, że potrafię żyć z twoimi depresjami, z twoimi euforiami, z twoją wódką, z twoją żoną... Musimy się rozstać...

Scenariusz 3

- Ona (odbiera słuchawkę)
- On Nie śpisz jeszcze?
- Ona (śmieje się) Dzwonisz do mnie w środku nocy i pytasz, czy nie śpię? Ale nie, nie spałam jeszcze.
- On Chciałem ci podziękować za dzisiejszy dzień, za ten spacer i za wszystko.
- Ona Nie ma za co, możemy to powtórzyć, kiedy tylko będziesz chciał. Jesteśmy w końcu przyjaciółmi.
- On Wiesz...
- Ona No co jeszcze?
- On Wiesz ja..., właściwie dzwonię, bo...
- Ona Nie możesz spać?
- On ... bo chciałem cię zapytać, co byś powiedziała, gdybym ci powiedział, że... zakochałem się w tobie.
- Ona Ty?
- On Kocham cię!

6f Proszę posłuchać nagrania po raz ostatni i powiedzieć:

- Dlaczego Laura i Eryk się kłócą?
- Dlaczego Anna chce rozstać się ze swoim partnerem?
- Kim są dziewczyna i chłopak z trzeciego scenariusza? Czy dziewczyna spodziewała się wyznania miłości?

6g Jak Państwo myślą, na podstawie którego scenariusza można zrealizować film, sztukę teatralną lub serial? Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką dopisać ciąg dalszy wybranego scenariusza, a następnie przedstawić go grupie.

Sytuacje komunikacyjne opowiadanie o swoich relacjach z innymi ludźmi • wyrażanie przyszłości • wyrażanie przypuszczenia, warunku **Powtórzenie:** wyrażanie życzenia, propozycji, prośby, sympatii, antypatii • wyrażanie relacji przestrzennych

Słownictwo przyjaźń, relacje z innymi ludźmi (cd.)

Gramatyka i składnia zdania warunkowe • wybrane problemy rekcji czasownika • deklinacja zaimka się • odmiana rzeczownika *przyjaciel* w liczbie pojedynczej i mnogiej • celownik liczby pojedynczej i mnogiej **Powtórzenie:** tryb warunkowy

1. **1a** Proszę przeczytać sondę uliczną na temat przyjaźni, a potem wspólnie z kolegą / koleżanką zastanowić się, jak odpowiadały ankietowane osoby.

Większość Polaków jest bardzo tolerancyjna dla swoich przyjaciół. Aż 25% dałoby szansę przyjacielowi, który wykorzystał ich przyjaźń!

Co zrobiłbyś, gdyby twój przyjaciel wykorzystał waszą przyjaźń?

- Skończyłbym z nim znajomość. %
- Dałbym mu jeszcze jedną szansę. 25%
- Nic, nikt nie jest doskonały. %

Czy troszczysz się o swojego przyjaciela?

- Oczywiście! %
- Tak. %
- Nie. Wiem, że to nie fair. %

Czy twój przyjaciel rozczarował cię kiedyś?

- Tak. %
- Nie. %

W jakiej sytuacji powinniśmy zawsze móc liczyć na przyjaciela?

- W chorobie. %
- Kiedy mamy problemy finansowe. %
- Kiedy mamy problemy osobiste. %

- **1b** Proszę wysłuchać nagrania i porównać Państwa propozycje z rzeczywistymi wynikami sondy. Czy różnią się od siebie? A może są bardzo podobne?

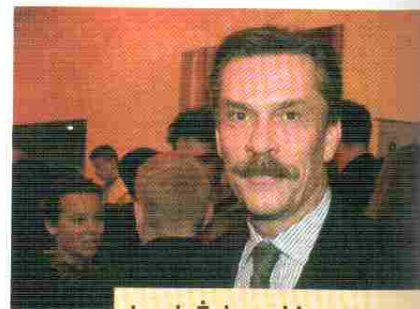

- 1c** Proszę przeczytać wypowiedzi znanych osób o swoich przyjaciółach.

Gustaw Holoubek, aktor:

Tak, przyjaźnię się z Tadeuszem Konwickim, ale jest to coś prywatnego, między nami, nie chciałbym tego upubliczniać.

Jacek Żakowski, publicysta:

To byłby nietakt, gdybym powiedział, że przyjaźnię się z ks. Józefem Tischnerem. Gdzie on, a gdzie ja!

Hanna Krall, pisarka:

Od wielu lat przyjaźnię się z Ryszardem Kapuścińskim, mam nadzieję, że on ze mną też. (...)

Maryla Rodowicz, piosenkarka:

Magda Umer to jedna z kilku osób życzliwych, dobrych znajomych. Ale ja nie mam żadnego przyjaciela. (...)

„Polityka” 2002, nr 7

- Czy zna Pan / Pani osoby zaprezentowane powyżej? Jeśli tak, proszę opowiedzieć o nich grupie.
- Jaka jest różnica między czterema parami przyjaciół? Czy przyjaźń znaczy zawsze to samo? Proszę skomentować te wypowiedzi.
- Jedna z osób powiedziała, że nie ma przyjaciół. Jak Pan / Pani myśli, dlaczego? Czy ktoś ją rozczarował? Wykorzystał jej przyjaźń?

Proszę przeczytać te wyrażenia i zdecydować, które mają pozytywne, a które negatywne znaczenie? Proszę dopasować odpowiednią definicję.

1. ufać komuś –
2. wykorzystywać kogoś –
3. myśleć też o sobie –
4. troszczyć się o kogoś –
5. myśleć tylko o sobie –
6. odwzajemniać –
7. rozczarować się –
8. doceniać –

- a) nie zrealizować swoich nadziei, marzeń
- b) wierzyć komuś, mieć zaufanie
- c) oddawać uczucia lub przyjaźń
- d) myśleć o kimś, martwić się o kogoś
- e) myśleć, że coś lub ktoś jest bardzo ważny dla nas
- f) brać dużo od kogoś, ale nie dawać nic od siebie
- g) interesować się tylko sobą
- h) widzieć nie tylko problemy innych, ale też swoje własne potrzeby

Proszę wysłuchać wypowiedzi trzech osób. Wypowiedzi zostały nagrane i przedstawione w audycji radiowej, której tematem była przyjaźń. Proszę napisać w rubrykach odpowiednią odpowiedź: *tak / nie / jest niezdecydowany / niezdecydowana / brak informacji*

Zbyszek Zawisza

Gabrysia Młodawska

Maria Nawrotna

Uważa, że przyjaźń to przede wszystkim zaufanie.

	<i>tak</i>	
--	------------	--

Przyjaźń jest dla niego / niej ważna.

--	--	--

Ma wielu przyjaciół.

--	--	--

Uważa, że przyjaźń między kobietą a mężczyzną jest możliwa.

--	--	--

Często spotyka się ze swoimi przyjaciółmi.

--	--	--

Proszę posłuchać jeszcze raz nagrania i zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N):

1. Zbyszek Zawisza często spotyka się ze swoimi przyjaciółmi, bo wszyscy mieszkają w Warszawie. P / N
2. Zbyszek Zawisza nigdy nie próbował przyjaźnić się z kobietą. P / N
3. Zbyszek Zawisza uważa, że w przyjaźni ważne są też wspólne pasje i poczucie humoru. P / N
4. Najlepszą przyjaciółką Gabrysi Młodawskiej jest jej koleżanka z harcerstwa. P / N
5. Chłopak Gabrysi Młodawskiej też jest harcerzem. Razem jeżdżą na obozy. P / N
6. Maria Nawrotna uważa, że przyjaźń i miłość to dwie różne rzeczy. P / N
7. Maria Nawrotna uważa, że nie można istnieć bez powietrza i jedzenia, ale można istnieć bez przyjaźni. P / N
8. Maria Nawrotna uważa, że przyjaźń między kobietą i mężczyzną jest tym samym, co miłość. P / N

Proszę zdecydować, czy zgadza się Pan / Pani z teorią Marii Nawrotnej o przyjaźni i miłości, czy ma Pan / Pani inne zdanie na ten temat. Jakie?

Proszę zinterpretować to stare, polskie przysłowie. Czy w Pana / Pani kraju są przysłowia związane z przyjaźnią? Jakie? Proszę je przedstawić grupie.

A Pana / Pani przyjaciel? Jaki jest? Proszę go opisać. Jeżeli nie ma Pan / Pani przyjaciela, proszę napisać, jaki byłby, gdyby był (wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, temperament).

Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.

W przyjaźni i w miłości bardzo ważne jest zaufanie. Komu można całkowicie ufać?

- a) żonie, mężowi?
- b) rodzicom?
- c) przyjacielowi?
- d) obcej osobie?

Proszę zrobić miniankię w grupie,
a następnie podsumować jej wyniki.

Najwięcej osób w grupie ufa rodzicom...

Gramatyka

RZECZOWNIK CELOWNIK LICZBA POJEDYNCZA I MNOGA

liczba pojedyncza	rodzaj męski	Ufam <i>Piotrowi</i> , <i>mojemu profesorowi</i> . Ufam <i>panu</i> , <i>ojcu</i> .
	rodzaj żeński Formy celownika i miejscownika rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej są identyczne.	końcówka -e – rzeczowniki twar-dotematowe Ufam <i>mojej mamie</i> . Ufam <i>mojej przyjaciółce</i> , <i>Kindze</i> , <i>siostrze</i> . (k:c, g:dz, r:rz)
	rodzaj nijaki	końcówka -i – rzeczowniki miękkotematowe Ufam <i>Ani</i> , <i>mojej cioci</i> , <i>Marii</i> .
liczba mnoga		Ufam <i>moim rodzicom</i> , <i>profesorom</i> , <i>przyjaciotom</i> .

PRZYMIOTNIK I ZAIMKI DZIERŻAWCZE CELOWNIK LICZBA POJEDYNCZA I MNOGA

liczba pojedyncza	rodzaj męski	Powiem to <i>mojemu małemu synowi</i> .
	rodzaj żeński	Powiem to <i>mojej starszej córce</i> .
	rodzaj nijaki	Powiem to <i>mojemu młodszemu dziecku</i> .
liczba mnoga		Powiem to <i>moim dobrym kolegom</i> .

2b Proszę podać właściwą formę rzeczowników w celowniku:

- a)
 - Powiedziała mi *Ewie* (Ewa) o moich problemach z Piotrem.
 - Naprawdę? Nie wiedziałam, że jesteście przyjaciółkami.
 - Ufam tylko jej i (moja mama).
- b)
 - Jutro Agata jedzie pod namiot z kolegami.
 - Naprawdę? Nie boisz się o nią? Tak bardzo ufasz (swoja córka)?
 - Oczywiście! Dlaczego mam nie ufać (moje dziecko)? Co ona może tam zrobić?
- c)
 - Piotr wraca ostatnio bardzo późno z pracy. Mówi, że jest bardzo zajęty.
 - Wiem, że wierzysz (Piotr), ale może powinnaś czasami zadzwonić do biura i sprawdzić, czy faktycznie jest w pracy.
 - Tak, tak, moja matka mówi mi to samo, ale ufam (mój mąż) całkowicie.
- d)
 - Jutro? Nie mogę z tobą wyjść. Pracuję jako wolontariusz w szpitalu.
 - Naprawdę? Nie wiedziałam! Ja chyba nie mogłabym. To za trudne dla mnie.
 - A ja lubię pomagać (ludzie). Opowiadam (moi pacjenci) różne historie, czytam (dzieci) książki. Ci ludzie mnie potrzebują!

2c Proszę uzupełnić tabelę według podanego wzoru.

mianownik	Przyjaciel <i>...jest potrzebny...</i>
dopełniacz	Przyjaciela
	Bez przyjaciela
	Do przyjaciela
celownik	Przyjacielowi
biernik	Przyjaciela
	Na przyjaciela
	O przyjaciela
miejsownik	O przyjacielu
narzędnik	Z przyjacielem

trzeba ufać warto wierzyć
 trzeba myśleć
 można o wszystkim porozmawiać
 warto mieć
 nie wolno wykorzystywać
 trzeba się często spotykać
 trzeba pamiętać
 można zawsze liczyć
 trzeba się troszczyć
 ✓ być potrzebnym
 warto zawsze szukać
 trudno żyć trzeba pisać listy

2d Proszę dokończyć zdania.

- Przyjaciele są *...ludźmi, bez których trudno żyć...*
- Można żyć bez przyjaciół, ale
- Przyjaciółom można powiedzieć o
- Na przyjaciół można liczyć, kiedy
- Trzeba myśleć o swoich przyjaciołach nawet jeśli
- Z przyjaciółmi można

2e Proszę przeczytać zdania i powiedzieć, w jakim przypadku występuje zaimek się.

dopełniacz celownik biernik narzędnik miejscownik

- Ania i Paweł znają się długo.
- Ania i Paweł mieszkają ze sobą.
- Ania i Paweł ufają sobie.
- Ania i Paweł troszczą się o siebie.
- Ania i Paweł kochają się.
- Ania i Paweł nie mogą bez siebie żyć.
- Ania i Paweł zawsze myślą o sobie.
- Ania i Paweł mogą liczyć na siebie.
- Ania i Paweł nigdy się nie kłócą.

2f Proszę wpisać formy deklinacyjne zaimka się do poniższej tabeli.

dopełniacz	SIĘ
celownik	
biernik	
narzędnik	
miejscownik	

2g Proszę wpisać odpowiednią formę zaimka się:

- Mój przyjaciel myśli tylko o *...sobie...*. Wiem, że możemy ufać, ale trochę rozczarowałam jego osobą. Jest egoistą i nie wiem, czy w trudnej sytuacji troszczyłby o mnie.
- To dobrze, jeśli przyjaciele zawsze mogą liczyć na Ja i moi przyjaciele studiujemy razem i mieszkamy ze Pomagamy w każdej sytuacji.
- Moi rodzice nie są już ze Rozwiedli dwa lata temu.
- Jestem w każdej sytuacji.

3a Proszę wysłuchać wypowiedzi, a następnie zaznaczyć, w której z nich występuje:

	prośba	propozycja	przypuszczenie	życzenie
1. Mógłbym przyjść, jeśli chcesz.	☐	☐	☐	☐
2. Chciałabym mieć przyjaciela.	☐	☐	☐	☐
3. Może pojechalibyśmy za miasto?	☐	☐	☐	☐
4. Myślę, że ona mogłaby to zrobić.	☐	☐	☐	☐
5. Zjadłbym coś!	☐	☐	☐	☐
6. Poszlibyście z nami?	☐	☐	☐	☐
7. Nie wiem, może zrobiłbym to.	☐	☐	☐	☐
8. Napiłbym się herbaty.	☐	☐	☐	☐
9. Mógłbyś mi pożyczyć słownik?	☐	☐	☐	☐
10. To byłoby możliwe...	☐	☐	☐	☐
11. Mogłabyś mi pomóc?	☐	☐	☐	☐
12. Mogłabym ci w tym pomóc.	☐	☐	☐	☐

WYRAŻANIE PROŚBY, PROPOZYCJI, ŻYCZENIA, PRZYPUSZCZENIA

Prośba:

– Czy mógłby pan otworzyć okno?

Propozycja:

– Mógłbym ci jakoś pomóc?

Życzenie:

– Oni chcieliby mieć dziecko.

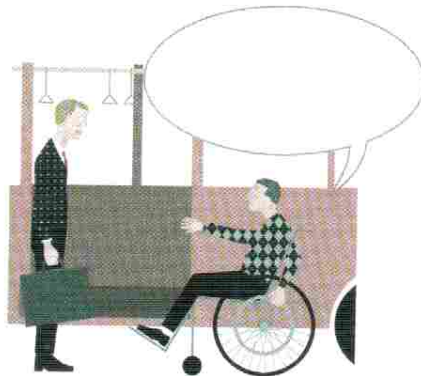
Przypuszczenie:

– Mógłbyś kupić samochód?

3b

Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką napisać, co mówią lub o czym myślą osoby na poniższych fotografiach.

3c

Co powie Pan / Pani w tej sytuacji?

1. Jesteś na dworcu. Kupujesz bilet i prosisz o przedział dla niepalących.
2. Twój znajomi chcieliby pójść do kina, ale mają małe dziecko. Proponujesz im pomoc.
3. Rozmawiasz z kolegą o samochodach. Mówisz mu, jaki model chciałbyś / chciałybyś mieć.
4. Twój znajomi proponują wspólny wyjazd na wakacje. Chciałbyś / chciałybyś pojechać, ale nie jesteś pewny / pewna, czy dostaniesz urlop.
5. Twój znajomi mają dziecko z zespołem Downa. Znasz dobrą szkołę specjalną i uważasz, że ich dziecko dobrze by się tam czuło. Opowiadasz o tym.
6. Jesteś modelem / modelką. Chciałbyś / chciałybyś pracować u najlepszych projektantów mody. Mówisz o tym koleżance.
7. Twoja koleżanka organizuje koncert charytatywny. Oferujesz jej swoją pomoc.

- 4a Proszę uzupełnić zdania odpowiednią formą czasownika w trybie przypuszczającym. Następnie proszę zdecydować, co zrobiłby Pan / zrobiłaby Pani w takiej sytuacji. Proszę zaznaczyć tylko jedną odpowiedź.

PSYCHOZABAWA

Czy naprawdę jesteś dobrym przyjacielem? Czy na pewno jesteś oddaną przyjaciółką? Sprawdź to sam / sama!

lekcja

9

- Gdyby twój przyjaciel nagle zachorował,
 - odwiedzałbyś..... (odwiedzać) go codziennie i (przynosić) mu książki, płyty, filmy i inne rzeczy.
 - (dzwonić) do niego codziennie.
 - (czekać) cierpliwie, aż wyzdrowieje.
- Gdyby twoja przyjaciółka poprosiła cię, żebyś pożyczyła jej samochód:
 - natychmiast (dać) jej kluczyki.
 - (zapropionować), że pojedziesz z nią, gdzie będzie chciała, ale to ty będziesz prowadzić.
 - (powiedzieć), że właśnie oddałaś samochód do warsztatu.
- Gdyby twój przyjaciel postanowił skoczyć na bungee:
 - (skoczyć) razem z nim.
 - (poradzić), żeby przemyślał jeszcze raz dokładnie swoją decyzję.
 - (zapropionować), że nakręcisz to kamerą wideo.
- Gdyby twoja przyjaciółka straciła mieszkanie i zapytała, czy może zamieszkać z tobą w twoim małym pokoju:
 - (zapytać) od razu, kiedy się wprowadza.
 - (zgodzić się), ale tylko do czasu, aż znajdzie nowe mieszkanie.
 - (powiedzieć), że właśnie kupiłaś kota, który nie lubi towarzystwa innych ludzi.
- Gdyby twój przyjaciel powiedział, że ma zamiar ożenić się z twoją 20-letnią siostrą:
 - (pogratulować) mu dobrego wyboru.
 - (powiedzieć), że to dobry pomysł, ale (poradzić), żeby poczekali ze ślubem, aż siostra skończy studia.
 - (poradzić) mu, żeby tego nie robił, bo twoja siostra ma trudny charakter, dwóch innych chłopaków i jest ciężko chora.
- Gdyby twoja przyjaciółka oblała się na imprezie czerwonym winem:
 - natychmiast (oddać) jej swoją czystą sukienkę, a sama (założyć) jej poplamione i mokre ubranie.
 - (pojechać) z nią do domu, żeby się szybko przebrała i jeszcze wróciła na imprezę.
 - (zrobić) jej zdjęcie i (wysłać) je pocztą elektroniczną wszystkim wspólnym znajomym.

- 4b Proszę policzyć punkty i przeczytać komentarz. Czy wynik dobrze charakteryzuje Pana / Panią jako przyjaciela / przyjaciółkę?

odpowiedzi a – 1 punkt, odpowiedzi b – 2 punkty, odpowiedzi c – 3 punkty

Jeżeli masz 6 – 10 punktów

Jesteś ideałem przyjaciela, ale... no właśnie, nie ma ludzi idealnych. Jesteś zbyt dobry / dobra dla swoich przyjaciół i obawiam się, że oni to cynicznie wykorzystują. Musisz czasem powiedzieć nie, zastanowić się, pomyśleć o sobie. Jeśli tego nie zrobisz, możesz się gorzko rozczarować.

Jeżeli masz 11 – 14 punktów

Potrafisz być naprawdę dobrym przyjacielem / dobrą przyjaciółką. Trościsz się o swoich przyjaciół, ufasz im i pomagasz, kiedy znajdują się w trudnej sytuacji. Myślę, że oni to doceniają i potrafią odwzajemnić.

Jeżeli masz 15 – 18 punktów

Jeśli naprawdę tak wyglądają twoje relacje z ludźmi, to boję się, że nie masz i nie będziesz miał / miała przyjaciół. Nikomu nie ufasz, trościsz się tylko o siebie, to czysty egoizm. Musisz pamiętać, że jeśli będziesz myśleć tylko o sobie, to będziesz bardzo samotnym człowiekiem.

3. osoba liczby pojedynczej i mnogiej czasownika w czasie przeszłym + końcówki:
 -bym, -byś, -by
 -byśmy, -byście, -by

robi by m	robi aby m		robi liby śmy	robi łyby śmy
robi by ś	robi aby ś		robi liby ście	robi łyby ście
robi by	robi aby	robi ły	robi liby	robi łyby

4c Proszę zmienić zdania według wzoru:

- a) Chcę pojechać na wakacje. *Chciałbym / chciałabym pojechać na wakacje.*
- b) Możesz kupić ten samochód.
- c) Chcemy mieć dziecko.
- d) Mogę ci pomóc.
- e) Oni chcą studiować.
- f) Chcesz mieszkać w Krakowie?
- g) Możesz podać mi długopis?
- h) Możemy mieć psa?

4d Proszę wysłuchać wypowiedzi czterech osób i uzupełnić zdania.

- Jan: Gdybym miał przyjaciela,
- Ewa: Gdybym mieszkała w Warszawie,
- Piotr: Gdybym miał więcej pieniędzy,
- Maria: Gdybym mogła liczyć na Agnieszkę,

ZDANIA WARUNKOWE

liczba pojedyncza	3. osoba, czas przeszły, rodzaj męski, żeński lub nijaki	przyjaciela, to	rodzaj męski, żeński lub nijaki
Gdybym	miał / miała / miało		by ł bym, by ł byś, by ł by szczęśliwy.
Gdybyś			by ł abym, by ł abyś, by ł aby szczęśliwa.
Gdyby		by ł oby szczęśliwe.	
liczba mnoga	3. osoba, czas przeszły, rodzaj męskoosobowy lub niemęskoosobowy	rodzaj męskoosobowy lub niemęskoosobowy	
Gdybyśmy	mieli / miaty		by li byśmy, by li byście, by li by szczęśliwi.
Gdybyście			by li byśmy, by li byście, by li by szczęśliwe.
Gdyby			

4e Proszę przypomnieć, co powiedzieli bohaterowie z poprzedniego ćwiczenia.

- 1. Gdyby Jan miał przyjaciela,
- 2. Gdyby Ewa mieszkała w Warszawie,
- 3. Gdyby Piotr miał więcej pieniędzy,
- 4. Gdyby Maria mogła liczyć na Agnieszkę,

Wymowa

4f Proszę przeczytać poniższe zdania. Proszę uważać na prawidłowe akcentowanie sylab!

- 1. Zrobilibyśmy to.
- 2. Napisał**by**m ten list.
- 3. Chcieliby**ście** tam pójść?
- 4. Nie rozcza**row**aliby**śmy** naszych przyjaciół!

5. 5a Proszę przeczytać, co myślą o Ewie jej znajomi i rodzina.

1. **Irena**, studentka Ewy
Bardzo lubię panią Ewę, jest świetną nauczycielką i gdyby pojechała do Londynu, byłoby mi naprawdę smutno.

2. **Pani Jasia**, sąsiadka Ewy
Nie mam o niej zdania. Nie znam jej dobrze. Czasem spotykamy się na schodach, ale nie rozmawiamy.

3. **Paweł Kasprzyk**, szef Ewy
Jest bardzo zdolną, bardzo ambitną osobą, ale jest mało energiczna. Gdyby była bardziej pewna siebie, zrobiłaby karierę naukową.

4. **Wojtek**, kolega Ewy
Jest fajną koleżanką, ale nie rozumiem, dlaczego ciągle mieszka z rodzicami. Gdyby wyprowadziła się z domu, miałyby wreszcie spokój.

5. **Jacek**, student Ewy
Nie znoszę jej, jest zarozumiiała. Nie jest kompetentną osobą, jej zajęcia są nudne. Powinna od czasu do czasu iść do klubu potańczyć. To pomaga na stres.

6. **Malia**, ciocia Ewy
To miła dziewczyna, ale bardzo zamknięta w sobie. Nie wiem, dlaczego jeszcze nie wyszła za mąż. Może miałyby wtedy mniej problemów.

7. **Zuzia**, kuzynka Ewy
Jest moją kuzynką, ale jej nie lubię. Ma do wszystkich pretensje. Nie powinna mieszkać z rodzicami, bo ciągle się z nimi kłóci.

8. **Adam**, przyjaciel Ewy
Uwielbiam ją, jest bardzo inteligentną osobą. Powinna kupić sobie samochód, miałyby wtedy więcej czasu.

WYRAŻANIE WARUNKU, PRZYPUSZCZENIA

- Jeśli będzie bardziej pewna siebie, zrobi karierę.
- Gdyby wyprowadziła się z domu, miałyby święty spokój.
- Gdyby był dobrym przyjacielem, nie byłby teraz sam.

Proszę odpowiedzieć na pytania.

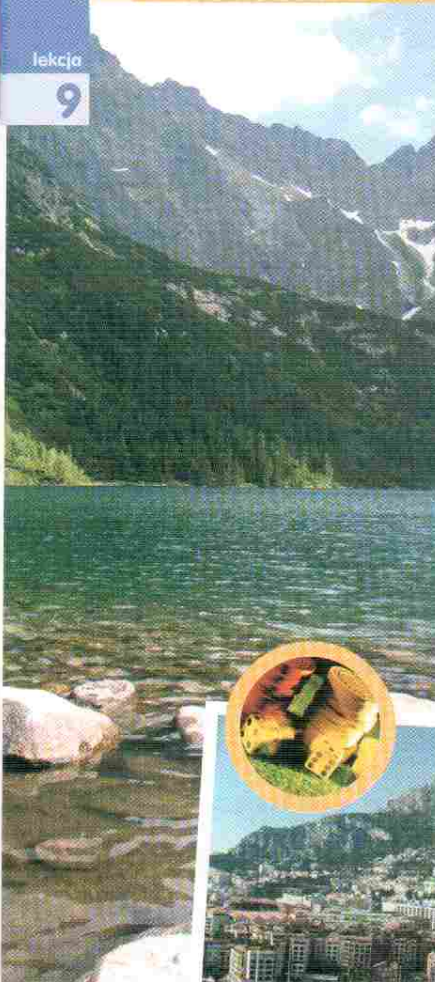
1. Jak Pan / Pani myśli, które osoby lubią Ewę, a które jej nie lubią?
2. Które opinie są neutralne?
3. Dlaczego ludzie lubią Ewę? Dlaczego jej nie lubią?
4. Kiedy, które mówią o Ewie, mają pewne przypuszczenia dotyczące jej osoby. Proszę uzupełnić tabelę:

Gdyby Ewa...	to...
była bardziej pewna siebie,	<i>zrobiłaby karierę naukową.</i> miałyby wreszcie spokój.
kupiła sobie samochód,	<i>pomogłoby jej rozładować stres.</i>
nie mieszkała z rodzicami,	<i>byłoby naprawdę smutno.</i>

Dokąd na wakacje?

Jacek opowiada:

W tym roku postanowiliśmy pojechać razem na wakacje. My to znaczy: moja żona, mój kolega, jego żona, ich córka i ja. Ja oczywiście chciałem, żebyśmy pojechali nad jezioro, najlepiej na kemping, ale żona kolegi powiedziała, że w tej sytuacji musielibyśmy kupić namiot i śpiwory. Zaproponowała więc, żebyśmy pojechali w góry, ale moja żona powiedziała, że boi się niedźwiedzi. Moja żona chciała, żebyśmy pojechali do Monte Carlo, ale mój kolega powiedział, że nie możemy pójść z dzieckiem do kasyna. Mój kolega zaproponował więc, żebyśmy pojechali do Disneylandu, ale ich córka powiedziała, że Disneyland jest nudny. Chciała, żebyśmy pojechali na pustynię, ale ja powiedziałem, że zachorujemy tam na malarię. Zaproponowałem więc, żebyśmy pojechali na Mazury. Wtedy wszyscy powiedzieli, że bardzo im się podoba moja propozycja.

- Gdybyśmy pojechali na kemping, żona kolegi musiałaby kupić namiot i śpiwory.
- Gdybyśmy pojechali w góry,
- Gdybyśmy
-
-
-

6b

Role. Proszę w małych grupach kontynuować dyskusję Jacka, jego rodziny i przyjaciół.

Jacek: Słuchajcie, moglibyśmy pojechać nad jezioro, najlepiej na kemping!

Żona kolegi: Zwariowałeś? Nie mamy namiotu! Gdybyśmy pojechali pod namiot, musielibyśmy kupić wszystko, czego potrzebujemy na kempingu. Namiot przede wszystkim!

WYRAŻANIE RELACJI PRZESTRZENNYCH

Proszę posłuchać nagrania i zdecydować: dokąd idą / jadą, gdzie są lub skąd wracają te osoby:

1. Ta osoba idzie do teatru.....

3.

6.

4.

7.

5.

8.

lekcja

9

Gramatyka

PRZYIMKI: do, na, w, z, od, u, nad, znad

	Dokąd idziesz? Idę...	Gdzie jesteś? Jestem...	Skąd wracasz? Wracam...
	do + dopełniacz idę do szkoły	w + miejscownik jestem w szkole	z / ze + dopełniacz wracam ze szkoły
	na + biernik idę na stadion	na + miejscownik jestem na stadionie	z / ze + dopełniacz wracam ze stadionu
	na + biernik idę na film	na + miejscownik jestem na filmie	z / ze + dopełniacz wracam z filmu
	idę na koncert	jestem na koncercie	wracam z koncertu
	idę na obiad	jestem na obiedzie	wracam z obiadu
wyjątki:	idę do ogrodu, do parku idę na pocztę, na dworzec, na lotnisko	jestem w ogrodzie, w parku jestem na poczcie, na dworcu, na lotnisku	wracam z ogrodu, z parku wracam z poczty, z dworca, z lotniska
	do + dopełniacz idę do lekarza	u + dopełniacz jestem u lekarza	od + dopełniacz wracam od lekarza
	nad + biernik idę nad morze idę nad Wisłę	nad + narzędnik jestem nad morzem jestem nad Wisłą	znad + dopełniacz wracam znad morza wracam znad Wisły
	w + biernik idę w góry idę w Tatry	w + miejscownik jestem w górach jestem w Tatrach	z + dopełniacz wracam z gór wracam z Tatr

Proszę uzupełnić dialogi.

- Może poszlibyśmy ...do klubu na koncert?... (klub, koncert)
- Dlaczego nie? Ale pamiętasz, że jutro jedziemy (góry)? Nie powinniśmy wydawać za dużo pieniędzy.
- Wiesz, że Piotr wraca jutro (morze)? Powinniśmy zrobić jakieś zakupy i powitać go (dworzec).
- Niestety, ja nie mogę. Jutro wracam (praca) o szóstej. Ale, jeżeli nie będzie zmęczony, możemy pójść (piwo) wieczorem, co?
- Nie wiesz, gdzie jest Ewa?
- Chyba poszła (mecze).
- Ewa jest (stadion)? Nigdy nie powiedziałbym, że interesuje się piłką nożną.
- Oj, stary, jeszcze dużo rzeczy o niej nie wiesz.
- A gdybyśmy poszli (jakiś film)?
- Ale jaki?
- No, nie wiem. Mogę zobaczyć, co grają („Panorama”).
- No, dobrze. Faktycznie moglibyśmy pójść (kino).
- Halo, Ania? Gdzie jesteś?
- (Marta). Mówiłam Ci przecież, że idę do niej. Stało się coś?
- Nie, nie, chciałem tylko wiedzieć, kiedy wychodzisz (Marta).

lekcja 10

Powtarzamy!!!

test

1 Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

1. Napis: „Proszę zachować ciszę” widzimy:
 - na ulicy
 - w muzeum
 - w pubie
2. Metropolia jest
 - drogo i brudno
 - drogi i brudny
 - droga i brudna
3. W Krakowie jest ludzi niż w Warszawie.
 - mniej
 - mniejsi
 - mniejsze
4. Kura to
 - zwierzę domowe
 - zwierzę leśne
 - owad
5. Większość Polaków zwierzęta.
 - lubią
 - lubię
 - lubi
6. Po południu mam spotkanie
 - na rynek
 - na rynku
 - do rynku
7. Kot i pies nie mogą żyć w zgodzie, bo
 - różnią się od siebie
 - są podobne do siebie
 - są takie same
8. Życie na wsi jest niż życie w mieście.
 - trudniej
 - trudniejsze
 - trudniejszy
9. Chcę, być moim przyjacielem.
 - że
 - żebym
 - żebyś
10. Proszę rodziców, żeby komputer.
 - kupiliście
 - kupili
 - kupiły
11. Pracuję, żeby zapewnić przyszłość mojej córce.
 - mógł
 - móc
 - mogłem
12. samotny, mógłbyś zadzwonić do mnie. Porozmawialibyśmy.
 - Jeśli czuł się
 - Gdybyś czuł się
 - Gdyby czułbyś się
13. Ufam tylko
 - mojemu przyjacielowi
 - mojego przyjaciela
 - moim przyjacieliu
14. Myślisz tylko o
 - siebie
 - się
 - sobie
15. być miłsza dla tego chłopca. On Cię bardzo lubi.
 - Powinieneś
 - Powiniennem
 - Powinnaś

Proszę uzupełnić zdania przymiotnikami w stopniu wyższym lub najwyższym.

- Lublin jest (mały) miastem niż Wrocław.
- Tatry to (wysoki) góry w Polsce.
- Woda w Bałtyku jest (zimny) niż w Morzu Śródziemnym.
- Toruń jest miastem (stary) nawet od Krakowa.
- Arkadiusz jest (kontrowersyjny) polskim projektantem mody.
- Wisła jest (długi) polską rzeką.
- Lech Wałęsa jest (znany) na świecie polskim laureatem Nagrody Nobla.
- Warszawskie ulice są (szeroki) od krakowskich.
- Kościół Mariacki w Krakowie jest (wysoki) niż Sukiennice.
- „Nike” jest (prestżowy) nagrodą literacką w Polsce.
- Sytuacja materialna mieszkańców wsi jest (zły) niż mieszkańców miast.

Proszę porozmawiać z kolegą / koleżanką, co wybrałby Pan / wybrałaby Pani dla siebie.

Wybrałbym / kupiłabym / wybrałbym / wybrałabym mniejszy samochód...

Nie kupiłabym / kupiłabym limuzyny, bo jest droższa,...

Proszę uzupełnić zdania przysłówkami w stopniu wyższym lub najwyższym.

- W mieście żyje się (szybko) niż na wsi.
- Finlandia jest (nisko) położonym krajem Europy.
- Moja żona pracuje coraz (długo) i prawie nie ma jej w domu.
- Moja córka ma w nowej szkole (dużo) przyjaciół.
- Michael mówi coraz (dobrze) po polsku.
- W małym mieście jest (mało) możliwości znalezienia pracy.
- Czuję się coraz (źle), chyba będę miała gripę.
- W szkołach jest teraz więcej komputerów niż (dawno).
- W polskich miastach samochody nie mogą jechać (szybko) niż 50 km/h.
- Moim zdaniem w górach jest (ciekawie) niż nad morzem.
- Chcę dzieci chorują (często) niż latem.

5

Proszę wysłuchać wypowiedzi trzech osób. Proszę zdecydować, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

- Osoba 1 woli robić zakupy w supermarkecie niż w małym sklepie. P / N
- Osoba 1 mówi o zaletach małych sklepów – są dłużej otwarte. P / N
- Osoba 1 robi zakupy późnym wieczorem lub w niedzielę. P / N
- Osoba 2 lubi chodzić na kursy językowe. P / N
- Osoba 2 mówi, że praca w grupie studentów jest dla niej stresująca. P / N
- Osoba 2 lubi, kiedy lekcja ma szybkie tempo. P / N
- Osoba 3 lubi luksus. P / N
- Osoba 3 mówi, że wakacje w luksusowym hotelu nie są drogie. P / N
- Osoba 3 mówi, że zwiedzanie świata jest ciekawsze niż wakacje w hotelu. P / N

6 Proszę wysłuchać nagrania po raz drugi, a następnie uzupełnić zdania według wzoru.

- Osoba 1 woli robić zakupy *w supermarkecie*, ponieważ *zajmuje to mniej czasu*
- Osoba 2 woli uczyć się języka, bo
- Osoba 3 woli spędzać wakacje, dlatego że

lekcja

10

7 Proszę zadać poniższe pytania koledze / koleżance. Proszę przygotować listę argumentów, które uzasadniają Państwa wybór, a następnie przekonać grupę do swoich racji.

- Jak woli uczyć się języków obcych? Samodzielnie, na lekcjach indywidualnych z nauczycielem czy na kursie językowym?
- Gdzie woli robić zakupy? W supermarkecie, w małym sklepie czy online?
- Gdzie woli mieszkać? Na wsi czy w mieście?
- Gdzie woli oglądać filmy? W telewizji, na DVD czy w kinie?
- Jak woli spędzać wakacje? Woli podróżować (rowerem, samochodem, pociągiem) i zwiedzać różne miejsca czy mieszkać w wygodnym hotelu nad wodą lub w górach?

Gramatyka

8 Proszę uzupełnić tekst odpowiednią formą czasownika. Uwaga, oprócz prawidłowej formy czasu przeszłego należy wybrać jedną z dwóch podanych w nawiasie form aspektowych.

Tego dnia Zuzia *wstała* (wstawać / wstać) trochę później. Nie (móc) i nie (chcieć) się obudzić. Ranek (być) brzydki, (padać) deszcz i słońce chowało się za chmurami. Leżąc w łóżku, długo (myśleć / pomyśleć) o tym, co stało się poprzedniej nocy...

(Oni) (spotykać się / spotkać się) z Michałem codziennie. Często (oni) (wyjeżdżać / wyjechać) na krótkie wakacje nad morze, czasem (zostawać / zostać) w domu, żeby (oglądać, obejrzeć) stary film. Kiedy Michał (mieć) wolne popołudnie, (oni) (iść / pójść) na spacer do lasu i zwykle (on) (opowiadać, opowiedzieć) jej swoje fantastyczne historie... Wszystko było dobrze. Do czasu...

Wreszcie wczoraj w nocy Zuzia (decydować / zdecydować), że powie mu prawdę. Tego wieczora (oni) (spotykać się / spotkać się) o 20.00 „U Jankiela”. Ona (przychodzić / przyjść) pierwsza, (pić / wypić) jedną kawę. Nie (czekać / poczekać) jednak długo. W pewnej chwili do kawiarni (wchodzić / wejść) on. Usiadł.

– Muszę ci coś powiedzieć – szepnęła.

9 Proszę napisać dalszy ciąg tej historii. Co powiedziała Zuzia? Jaka była reakcja Michała?

Popatrzył jej w oczy: Co się stało?...

10 Co zrobiliby te osoby w następujących sytuacjach (proszę dokończyć zdania).

- Gdybym rzucił pracę, *wyjechałbym do innego miasta*
1. Gdyby Karol nie miał rodziny,
2. Gdybyś zmienił miejsce zamieszkania,
3. Gdyby Ela miała męża,
4. Gdybyśmy mieli dzieci,
5. Gdyby mieli rodzinę,
6. Gdybyś rzucił to wszystko,

11 Kto jest Pana / Pani najlepszym przyjacielem? Proszę porozmawiać o tym z kolegą / koleżanką.

- Żona? Mąż?
- Kolega / koleżnaka z pracy?
- Rodzice? Siostra? Brat?
- Kolega / koleżnaka z dzieciństwa?
- Pana / Pani pies?
- Inne zwierzę?

- 12** Poniżej przedstawiono kilka sytuacji. Proszę wylosować jedną z nich i zaprezentować grupie swoją reakcję.

1. Właśnie wróciłeś / wróciłaś z wakacji. Bardzo Ci się podobało jedno z miast, które zwiedziłeś / zwiedziłaś. Opowiadasz o nim znajomym.
2. Postanowiłeś / postanowiłaś kupić nowe mieszkanie. Porównujesz dwie oferty, które podobają Ci się najbardziej.
3. Każde wakacje spędzasz z dziećmi w gospodarstwie agroturystycznym na wsi. Przekonujesz kolegę, że to jest najlepsza forma wypoczynku.
4. Prosisz rodziców, żeby pozwolili Ci kupić egzotyczne zwierzę. Rodzice wolą psa. Porównujesz te zwierzęta i próbujesz ich przekonać, że Twój pomysł jest lepszy.
5. Jesteś przeciwnikiem / przeciwniczką istnienia ogrodów zoologicznych. Podajesz swoje argumenty w formie krótkiego przemówienia.
6. Tydzień temu poznałeś wspaniałą dziewczynę / poznałaś wspaniałego chłopaka. Opowiadasz o tym przyjacielowi / przyjaciółce.
7. Ostatnio Ty i Twój partner / partnerka ciągle macie do siebie o coś pretensje i często się kłócicie. Opowiadasz o tym swoim przyjaciołom.
8. Jesteś przeciwnikiem / przeciwniczką instytucji małżeństwa. Podajesz swoje argumenty w formie krótkiego przemówienia.
9. Twoja koleżanka wyjeżdża za granicę. Proponujesz jej, że zaopiekujesz się jej kotem.
10. Przypuszczasz, że Twój przyjaciel wykorzystał Waszą przyjaźń. Opowiadasz o tym rodzicom.

- 13** Proszę przeczytać fragment wywiadu z psycholog Anną Harasimowicz, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Życie w pojedynkę

Z psycholog Anną Harasimowicz
rozmawia Beata Wieczerzak

lekcja
10

B.W.: Obecnie coraz więcej młodych osób decyduje się na życie w pojedynkę. Jakie są, pani zdaniem, powody takiego wyboru?

A.H.: Różne. Oczywiście można tu mówić o świadomym wyborze lub o braku wyboru.

B.W.: Nie rozumiem.

A.H.: To proste. Wiele osób decyduje się na samotne życie, bo nie ma innego wyboru. Są to ludzie, którzy nie potrafią zbudować trwałego, dobrego związku, chociaż bardzo chcieliby mieć partnera. Nie potrafią sami się przed sobą przyznać, że przyczyna ich samotności leży w nich samych, bronią się przed tym i sami przed sobą udają, że życie „w pojedynkę” jest ich świadomym wyborem.

B.W.: Dlaczego ci ludzie nie potrafią zbudować trwałego związku?

A.H.: Powodów jest kilka, ale dwa najważniejsze to blokada emocjonalna i przyzwyczajenie. Blokada emocjonalna polega na tym, że człowiek nie jest w stanie zaufać drugiej osobie, boi się, że zostanie zdradzony lub wykorzystany. O przyzwyczajeniu mówimy wtedy, jeśli ktoś tak długo mieszkał sam, że nie jest w stanie wytrzymać bliskiej obecności drugiej osoby.

B.W.: A świadomy wybór? Dlaczego ludzie, którzy mogliby zbudować trwały związek, decydują się na samotność?

A.H.: Także z różnych powodów. Najczęściej dlatego, że nie są jeszcze gotowi na trwały związek, chcą jeszcze coś przeżyć, zdobyć doświadczenia, zrobić karierę...

B.W.: Czy to świadczy o egoizmie?

A.H.: Nie, wręcz przeciwnie, to świadczy o dojrzałości emocjonalnej. Tacy ludzie mają świadomość, że jeśli zdecydują się na życie z drugą osobą, będą musieli dzielić się swoim czasem, iść na kompromis, dbać nie tylko o siebie, ale także o drugą osobę.

1. Dlaczego ludzie decydują się na życie w pojedynkę? Czy zawsze jest to świadoma decyzja?
2. Z jakich powodów ludzie udają, że życie w pojedynkę jest ich świadomym wyborem?
3. Z jakich powodów ludzie nie potrafią zbudować trwałego związku?
4. Dlaczego ludzie świadomie decydują się na samotność?
5. Z jakimi konsekwencjami muszą się liczyć osoby, które decydują się na wspólne życie z drugą osobą?

14 Co Państwo myślą o wypowiedzi Anny Harasimowicz? Czy zgadzają się Państwo z jej opinią? A może uważają Państwo, że pani psycholog nie ma racji? Proszę podyskutować o tym w grupie.

15 Prawda czy nieprawda? Proszę zdecydować, czy uważa Pan / Pani poniższe wypowiedzi za prawdziwe czy nieprawdziwe, a następnie dokończyć zdania.

	prawda	nieprawda	bo / ale
Ludzie, którzy mają dzieci, są szczęśliwsi...	☐	☒	...bo mają mniej czasu i...
Matrimonio daje poczucie bezpieczeństwa...	☐	☐	
Życie w pojedynkę jest łatwiejsze...	☐	☐	
Ogłoszenie matrymonialne to dobry sposób na znalezienie partnera...	☐	☐	
Przyjaźń jest ważniejsza niż miłość...	☐	☐	

16 Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką dopasować rysunki do fotografii. Proszę uzasadnić Państwa wybór.

Osoby na zamieszczonych poniżej fotografiach czują się bardzo samotne. Proszę znaleźć dla nich prawdziwego przyjaciela.

Myślę, że najlepszym przyjacielem mężczyzny na fotografii nr 1 byłby..., mógłby być...
Moim zdaniem kobieta na fotografii nr 2 chciałaby mieć..., ponieważ...

17 Proszę wysłuchać dialogów, a następnie zdecydować, w którym z nich występują: życzenie, przypuszczenie, propozycja, prośba.

	życzenie	przypuszczenie	propozycja	prośba
dialog 1	☐	☐	☐	☐
dialog 2	☐	☐	☐	☐
dialog 3	☐	☐	☐	☐
dialog 4	☐	☐	☐	☐

18 Proszę zdecydować, kim są osoby z dialogów i gdzie się znajdują, a następnie proszę dokończyć zdania.

1. Osoba z dialogu 1 prosi, żeby
2. Osoba z dialogu 2 proponuje, że
3. Osoba z dialogu 3 życzy sobie, żeby
4. Osoba z dialogu 4 przypuszcza, że

19 Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką przygotować krótki dialog, w którym wyrażają Państwo życzenie, przypuszczenie, propozycję lub prośbę. Proszę zaprezentować dialog w grupie. Jakie intencje językowe zostały wyrażone w przedstawionych dialogach?

20 Proszę napisać, co zrobiłby Pan / zrobiłaby Pani w przedstawionych poniżej sytuacjach, a następnie zapytać dwie osoby w grupie, jak one by zareagowały.

	ja	kolega / koleżanka
... gdybyś zgubił / zgubiła paszport w obcym kraju?		
... gdybyś spóźnił / spóźniła się na pociąg?		
... gdyby się okazało, że buty, które kupiłeś / kupiłaś, są za duże?		
... gdybyś był / była na ulicy i nagle zaczęłaby się burza?		
... gdybyś był / była za granicą w obcym mieście i zapomniałbyś / zapomniałabyś, gdzie znajduje się Twój hotel?		
... gdybyś dostała propozycję występu w telewizyjnym programie typu reality show?		

21 Proszę ułożyć obrazki w porządku chronologicznym, a następnie opowiedzieć lub opisać, co się wydarzyło.

Sytuacje komunikacyjne: określanie przeznaczenia rzeczy z najbliższego otoczenia • zachęcanie do zakupów, reklamowanie produktów AGD • porównywanie przeszłości z teraźniejszością **Powtórzenie:** wyrażanie prośby • pytanie o informacje • opisywanie mieszkania

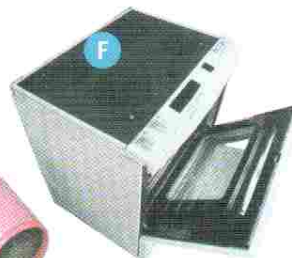
Słownictwo: artykuły i sprzęt gospodarstwa domowego

Gramatyka i składnia: tworzenie rzeczowników odczasownikowych • tworzenie form bezosobowych czasownika w czasie teraźniejszym i przeszłym

Powtórzenie: wybrane problemy dotyczące aspektu czasownika

1. 1a Proszę dopasować hasło reklamowe do fotografii.

- 1. **Łodówka** też może być piękna! W środku znajdziesz eleganckie pojemniki na jajka, warzywa i owoce!
- 2. Energooszczędna **kuchenka elektryczna** – dla nowoczesnych! Specjalny programator sprawi, że obiad ugotuje się sam!
- 3. **Zmywarka do naczyń** – jak bez niej żyć? Pomyśl, ile czasu spędzasz dziennie, myjąc talerze, szklanki, filiżanki... Pomyśl o swoich zniszczonych wodą rękach...
- 4. Ten **czajnik elektryczny** wygląda tak tradycyjnie..., ale wodę gotuje tylko 2 minuty!
- 5. Lubisz wyglądać elegancko, ale nie lubisz prasować? Nasze **żelazko** sprawi, że pokochasz prasowanie!
- 6. Wielofunkcyjny **robot kuchenny**! Dla amatorów sałatek: 3 nowe opcje krojenia warzyw!
- 7. Nowość! **Odkurzacz** z antyalergicznym filtrem! Żeby Twoje mieszkanie było zawsze czyste...
- 8. Kto powiedział, że **pralka** musi być biała i nudna? Podaruj swojej żonie odrobinę koloru...
- 9. Turystyczna **suszarzka do włosów** – jest tak mała, że możesz ją wszędzie ze sobą zabrać, a Twoja fryzura będzie zawsze piękna!

1b Proszę nazwać urządzenia na poniższych fotografiach, a następnie wspólnie z kolegą / koleżanką napisać dla nich hasła reklamowe.

- maszynka do golenia
- ekspres do kawy
- mikrofalówka

biurowy
(urządzenia typu:
telefon, faks,...)

SPRZĘT

domowy
(urządzenia typu:
pralka, lodówka,...)

sportowy
(narty, rower,...)

lekcja

11

1c Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Jakiego sprzętu masz w domu?
- Których sprzętów nie mieli Twoi dziadkowie?
- Jakiego sprzętu mieli w domu Twoi dziadkowie? Czy wyglądały i działały inaczej niż współczesne?

1d W jakim celu kupujemy te sprzęty? Proszę wybrać jedną, poprawną odpowiedź.

1. Kupujemy lodówkę	a) żeby suszyć włosy	b) żeby robić lody	c) żeby przechowywać żywność.
2. Kupujemy pralkę	a) żeby prać	b) żeby pracować	c) żeby prasować.
3. Kupujemy suszarkę	a) żeby prasować	b) żeby prać	c) żeby suszyć włosy.
4. Kupujemy żelazko	a) żeby prasować	b) żeby pracować	c) żeby myć naczynia.
5. Kupujemy kuchenkę	a) żeby przygotować coś	b) żeby gotować	c) żeby prasować.
6. Kupujemy ekspres do kawy	a) żeby kupować kawę	b) żeby zrobić kawę	c) żeby ugotować kawę.
7. Kupujemy zmywarkę do naczyń	a) żeby myć coś	b) żeby zmywać	c) żeby prać.
8. Kupujemy czajnik	a) żeby przygotowywać wodę	b) żeby robić wodę	c) żeby gotować wodę.
9. Kupujemy odkurzacz	a) żeby odkurzać	b) żeby prasować	c) żeby kurzyć.

1e Proszę uzupełnić zdania, wpisując odpowiednią nazwę urządzenia.

1. Uważam, że *mikrofalówka* jest bardzo funkcjonalna, można w niej szybko przygotować jedzenie.
2. Chcesz coś do picia? Mam w zimny sok pomarańczowy.
3. Kupiłam nowoczesny, rewelacyjny i teraz codziennie piję cappuccino.
4. To jest małe i praktyczne. Zabieram je zawsze w podróż, bo lubię, żeby moje ubrania były porządnie wyprasowane.
5. Zupa stoi na, możesz ją sobie podgrzać, jeśli jesteś głodny.
6. Mój nowy jest bardzo oryginalny, ma ładny kolor, nowoczesny kształt i bardzo szybko gotuje wodę.
7. oszczędza czas, jest wygodna, przede wszystkim dla tych, którzy nie lubią zmywać.
8. Mój ma kilka ciekawych opcji, ale najczęściej używam go do robienia sałatek.

1f Proszę wysłuchać wypowiedzi ośmiu osób i porównać swoją wersję ćwiczenia 1e z nagraniem.

1g Jest Pan / Pani na targach sprzętu domowego. Proszę wybrać dowolne urządzenie i wspólnie z kolegą / koleżanką zaprezentować je grupie jako produkt, który warto kupić.

- To urządzenie **jest** naprawdę: funkcjonalne, nowoczesne, rewelacyjne, wygodne, praktyczne, oryginalne, fantastyczne
- **ma** ładny kolor i nowoczesny kształt
- oszczędza czas
- **ma** ciekawe opcje / dużo różnych funkcji

- Warto je kupić!
- To prawdziwa okazja!
- Nie będziecie Państwo żałować!
- Nie będziecie Państwo żałować!
- To naprawdę dobra inwestycja!

UWAGA!

- urządzenie można: włączyć / wyłączyć
- urządzenie: chodzi, działa / nie chodzi, nie działa
- urządzenie: może się zepsuć – jest zepsute / można naprawić – jest naprawione

1h Proszę uzupełnić poniższe wypowiedzi.**Słownictwo**

- a) włączyć / wyłączyć
– Czy mógłbyś*włączyć*..... telewizor, chciałabym obejrzeć wiadomości?!
- b) zepsuta / naprawiona
– W lodówce jest ciepło, chyba jest
- c) włączyć / wyłączyć
– W tym pokoju jest za głośno, możesz radio?
- d) działa / nie działa
– Możesz zrobić mi kawy?
– Chętnie zrobiłabym ci kawę, ale ekspres, chyba jest zepsuty.
- e) chodzi / nie chodzi
– Ten komputer od rana do wieczora. Powinieneś go wyłączyć i iść na spacer!
- f) zepsute / naprawione
– Czy twoje DVD już działa?
– Tak, już jest

2.**2a**

Proszę wysłuchać pięciu dialogów, a następnie zdecydować, gdzie się znajdują i o co proszą wypowiadające się osoby.

	Gdzie się znajdują?	O co proszą?
dialog 1	<i>Hania i Janusz są</i>	<i>Janusz prosi, żeby Hania</i>
dialog 2		
dialog 3		
dialog 4		
dialog 5		

WYRAŻANIE PROŚBY

- Czy możesz zadzwonić do serwisu? Ekspres znowu nie działa.
- Czy mógłbyś włączyć telewizor?
- Potrzebuję suszarki. Pożyczyłabyś mi?
- Możesz teraz nie suszyć włosów? Rozmawiam przez telefon.

2b

Poniżej przedstawiono kilka sytuacji. Proszę sformułować prośbę do kolegi / koleżanki.

- Jesteś w restauracji. Prosisz kelnera o kartę.
- Jesteś na ulicy. Nie wiesz, jak dojechać do dworca. Prosisz przechodnia o pomoc.
- Prosisz kolegę, żeby pożyczył Ci słownik.
- Twoja koleżanka idzie do kiosku. Prosisz ją, żeby kupiła Ci gazetę.
- Jesteś na kursie. Musisz pilnie zadzwonić do domu, ale nie masz telefonu komórkowego. Idziesz do biura.
- W sali jest włączony wentylator. Jest Ci zimno i chcesz go wyłączyć. Prosisz o pozwolenie.
- W sali jest gorąco i chcesz otworzyć okno. Prosisz o pozwolenie.
- Masz problem z suszarką do włosów. Twoja nie działa. Prosisz koleżankę o pożyczenie ci suszarki.
- Twoja lodówka jest jeszcze na gwarancji, ale nie chodzi. Dzwonisz do serwisu z prośbą o pomoc.

2c Proszę uzupełnić zdania według wzoru.

1. Czy możesz włączyć komputer?

Czy możesz nie *włączyć*..... komputera? Wychodzimy już!

2. Czy mógłbyś dać mi pilota?

Czy mógłbyś nie dziecku pilota?

3. Czy możesz włączyć odkurzacz? Jest brudno.

Czy możesz nie teraz odkurzacza? Oglądam telewizję.

3. Czy możesz zadzwonić do serwisu.

Czy możesz nie jeszcze do serwisu? Chciałabym sama z nimi porozmawiać, a teraz muszę wyjść.

4. Czy mógłbyś naprawić wreszcie DVD?

Czy mógłbyś nie tego DVD? Jest na gwarancji. Warto oddać je do serwisu.

5. Czy mogłabyś wyłączyć radio?

Czy mogłabyś nie radia? Chcę posłuchać wiadomości sportowych.

Wymowa

CD 2d Proszę wysłuchać następujących zdań, a następnie powtórzyć je z właściwą intonacją.

a) grzecznie

b) z irytacją

- Czy mógłbyś wyłączyć telewizor? Mecz się skończył.
- Czy możesz wysuszyć włosy gdzieś indziej? Nic nie słyszę.
- Czy możesz mi powiedzieć, jak to działa?

Słownictwo

2e Proszę uzupełnić tekst podanymi czasownikami.

włączyć / wyłączyć chodzi / nie chodzi
działa / nie działa zepsuć się / naprawić

Tego dnia wstałem o 7.00. Było już późno, ale chciałem napić się jeszcze kawy. *włączyłem*..... ekspres i poszedłem do łazienki. Kiedy wróciłem, kawy jeszcze nie było. „Co jest, pomyślałem, ekspres nie”? Niestety, mój stary ekspres się „Muszę go w tym tygodniu albo kupić nowy” – pomyślałem i czajnik elektryczny. „Napiję się kawy rozpuszczalnej” – zdecydowałem. Jednak woda w czajniku była cały czas zimna. „To pech, pomyślałem, czajnik też się!” Popatrzyłem na zegarek. „O Boże! Ciągłe 7.00 !!!! Mój zegarek nie!” radio, potem telewizor, żeby dowiedzieć się która godzina, ale nic, zupełnie nic w tym domu nie ! Wszystko się !!! Ktoś zadzwonił do drzwi, otworzyłem. Za drzwiami stał mój szef z wielkim czerwonym budzikiem w ręku. „To prezent od firmy, powiedział. Chcemy, żeby był pan zawsze punktualny”. Wziąłem do ręki czerwony budzik, a on zadzwonił i... się obudziłem. Była 6.45. „Co za okropny sen” – pomyślałem.

Co się zmieniło w Polsce po 1989 roku? Wiedzą to najlepiej ludzie, którzy przeżyli swoją młodość w czasach PRL-u. Pani Maria opowiada nam, jak żyło się kiedyś, a jak jest teraz.

Dawno temu w PRL-u trudno było cokolwiek kupić. Mieszkania i samochody były tylko na przedpłaty – płacono się raty i czekało się kilka, a czasem nawet kilkanaście lat, aż się dostanie to upragnione M-4 czy auto. Zmywarek do naczyń w ogóle nie było, żeby kupić lodówkę, trzeba było stać w kolejce. W latach 80. od ręki można było kupić tylko ocet, a jedzenie, benzynę i alkohol kupowało się na kartki. Ludzie, którzy mieli wysoką pozycję społeczną, dostawali specjalne bony o wartości dolara, za które można było robić zakupy w Peweksie, sklepie z produktami zagranicznymi. Pewex to było coś! Kupowało się tam Coca-Colę, papierosy KENT i dżinsy, a ludzie pękali z zazdrości! A na wakacje jeżdżono do „demoludów”, czyli do Bułgarii albo Rumunii, ale też nie wszyscy. Normalny szary człowiek jechał na wczasy pracownicze do Międzyzdrojów lub Szczażnicy.

Teraz są inne czasy. Młodzi niczego nie szanują, bo wszystko mają, a właściwie wszystko mogą mieć, jeśli mają pieniądze. Proszę: mieszkanie? Nic łatwiejszego: idzie się do agencji nieruchomości lub daje się ogłoszenie do gazety i potem się wybiera, co się chce: duże, małe, w bloku, blisko centrum, żaden problem! Samochód? Proszę bardzo: idzie się do salonu i się kupuje, do wyboru do koloru... A może żelazko? Jeszcze mniejszy problem: idzie się do supermarketu po zakupy, to kupuje się i żelazko, a w dodatku płaci się nie gotówką, nie... Teraz mają takie specjalne karty! Inne czasy, proszę pani, inne czasy...

Słownictwo

3b Proszę przeczytać definicję i wpisać odpowiedni wyraz lub zwrot:

☒	1. Środki płatnicze o wartości dolara.	a) PRL
☐	2. Czekać na dworcu, w sklepie na swoją kolej.	b) stać w kolejce
☐	3. Polska Rzeczpospolita Ludowa.	c) kartki
☐	4. Ktoś ma coś, czego nie mamy, a my bardzo, bardzo chcielibyśmy to mieć.	d) przedpłaty
☐	5. Kraje demokracji ludowej: Związek Radziecki, Niemcy Wschodnie, Bułgaria, Czechy, Rumunia, PRL i inne...	e) pękać z zazdrości
☐	6. Mały arkusz papieru, który uprawniał do zakupu żywności, benzyny, słodyczy, alkoholu i innych towarów.	f) szanować
☐	7. Monety i banknoty.	g) bony
☐	8. Uważać, że coś jest dla nas bardzo ważne lub ma dla nas dużą wartość, uważać kogoś za autorytet.	h) Pewex
☐	9. Specjalny sklep, w którym dawniej można było kupić produkty z zagranicy.	i) „demoludy”
☐	10. Kupić coś szybko, bez problemu.	j) kupić coś od ręki
☐	11. Raty, które płacono się przed zakupem towaru.	k) gotówka
☐	12. Urlop, który dawniej firma organizowała dla swoich pracowników.	l) wczasy pracownicze

3c Proszę zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N):

1. Kiedyś zmywarek można było kupić od ręki.	P / N
2. Dawniej każdy mógł szybko kupić samochód.	P / N
3. Kiedyś wszystko trudno było kupić.	P / N
4. Dawniej wszyscy robili zakupy w Peweksie.	P / N
5. Kiedyś wyjeżdżano się na wczasy do „demoludów”.	P / N
6. Dawniej każdy miał w domu paszport.	P / N
7. Kiedyś dostawało się mieszkanie od ręki.	P / N
8. Kiedyś nie płacono się w sklepie gotówką.	P / N
9. Teraz wszystko można kupić od ręki, jeśli się ma pieniądze.	P / N

3d Proszę posłuchać wypowiedzi czterech osób, a następnie zaznaczyć w tabeli, która z nich podaje poniższe informacje.

Stanisława Władysław Aniela Marian

0. Kiedy była młoda, nie było bezrobocia.
1. Jej mąż był dyrektorem.
2. Sąsiedzi zazdrościli mu samochodu.
3. Jej sąsiedzi mieli czarno-biały telewizor „Ametyst”.
4. Kiedy był młody, na telefon czekało się 10 lat.
5. Robiła zakupy w Peweksie.
6. Robił przedpłaty na Syrenkę.
7. Miała specjalny paszport do krajów demokracji ludowej.
8. Jego syn płaci w sklepie kartą.

☒	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

3e Proszę ponownie wysłuchać nagrania i wpisać brakujące słowa i zwroty.

Stanisława, 62 lata

Młodzi mają teraz i gorzej, i lepiej. Gorzej, bo trudno znaleźć dobrą pracę. Kiedy ja byłam młoda, nie było bezrobocia, zagwarantowaną pracę w swoim zawodzie. Lepiej, bo mogą kupić tyle wspaniałych rzeczy do domu:
Kiedyś nie było zmywarek, a i lodówkę trudno było kupić. w kolejce, czasem kilka dni.
No i mają kolorowe telewizory. Kiedy byłam młoda, nie miałam telewizora, w piątki do sąsiadów, którzy mieli czarno-biały „Ametyst”. Nic nie było widać, ale... to było święto...

Władysław, 70 lat

Młodzi mają teraz dobrze, mogą bez problemu kupić samochód. Drogi czy tani, ważne że mogą kupić. Kiedyś na samochód, robić przedpłaty, to znaczy najpierw płacić raty i potem czekać. Dobrze było mieć kogoś znajomego w urzędzie, wie pani, kogoś kto pomoże... Pierwszy samochód miałem w latach 60. (sześćdziesiątych) – Syrenkę. Jak parkowałem pod blokiem, to sąsiedzi pękali z zazdrości.
No i ten samochód, w każdą sobotę... A teraz, proszę pani, teraz się nic nie szanuje!

Aniela, 58 lat

Kiedyś to wszystko kupić. Mąż jeździł za granicę na delegację, to przywoził a to suszarkę, a to toster. Mąż był dyrektorem, to mieliśmy bony do Peweksu, i kawę rozpuszczalną kupić, i sweterek, i dzinsy dla dziecka. Ale teraz młodzi mają lepiej! za granicę na wakacje. Dawniej, jak wyjechać za granicę na urlop, to tylko do Bułgarii albo na Krym. Mieliśmy specjalne paszporty na „demoludy”, a do Europy Zachodniej nie wolno było. Mąż był dyrektorem, to jeździł..

Marian, 65 lat

Teraz, proszę pani, jak się ma pieniądze, to można kupić wszystko. mieć telefon?
Proszę bardzo! Stacjonarny czy komórkowy, od ręki. Dawniej, proszę pani, to na telefon i 10 lat. Tak samo na mieszkanie w bloku, czekało się po kilkanaście lat. A teraz? Do agencji, pieniążki na stół i można się wprowadzać. A jak mój syn idzie na zakupy, to nawet nie musi mieć gotówki, bo teraz, proszę pani, to kartą

3f Role. Cztery osoby grają Stanisławę, Władysława, Anielę i Mariana. Proszę przygotować pytania, jakie chciałby Pan / chciałyby Pani im zadać, a następnie przeprowadzić z nimi wywiad.

Przykład: Gdzie Pan / Pani obecnie mieszka? Jaka jest Pana / Pani sytuacja materialna?
Czy nadal Pan / Pani pracuje?

4.

jest / są
nie ma
trzeba
można
wolno
trudno
łatwo

było
nie było
trzeba było
można było
wolno było
trudno było
łatwo było

4a Proszę zmienić zdania według wzoru.

0. Teraz można wyjeżdżać na wakacje do Hiszpanii.

..Kiedyś / dawniej nie było można wyjeżdżać na wakacje do Hiszpanii..

1. Teraz w sklepach są kolorowe telewizory.

2. Teraz wolno mieć w domu paszport.

3. Teraz nie ma w sklepach kolejek.

4. Teraz nie trzeba czekać na telefon.

5. Teraz jest bezrobocie.

FORMY BEZOSOBOWE

Tworzymy je, dodając do czasownika w trzeciej osobie zaimek się.

kupować (on kupuje) – **kupuje się**
– ludzie kupują / wszyscy kupują

(on kupował) – **kupowało się** –
ludzie kupowali / wszyscy kupowali

4b Proszę porównać warunki życia w Polsce dawniej i dziś. Proszę wypisać z tekstu (ćwiczenie 3a) niezbędne informacje (używając form bezosobowych), a następnie przekształcić zdania według wzoru.

*..Dawniej nie kupowało się samochodów od ręki. – Dawniej Polacy nie kupowali samochodów od ręki..**..Teraz kupuje się samochody od ręki. – Teraz Polacy kupują samochody od ręki..*

4c Proszę opowiedzieć koleżdze / koleżance, jak zmieniło się życie w Pana / Pani kraju przez ostatnie 50 lat.

Dawniej (kiedyś) w moim kraju...
Teraz...

4e Role. Proszę przygotować scenkę, która mogłaby mieć miejsce wiele lat później.

Wnuk / wnuczka. Prosisz dziadka, żeby opowiedział ci, jak żył, kiedy był młody / babcię, żeby opowiedziała ci, jak żyła, kiedy była młoda. Zadajesz wiele pytań.

Dziadek / babcia. Opowiadasz, jak żyłeś, kiedy byłeś młody / żyłaś, kiedy byłaś młoda.

4d Proszę przekształcić zdania według wzoru, a następnie zdecydować, czy te wypowiedzi są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

1. Wszyscy Polacy mieszkają w blokach.

..W Polsce mieszka się w blokach.. P / N

2. W dużych miastach ludzie chętnie robią zakupy w supermarkecie.

P / N

3. W zimie Polacy jeżdżą tylko w polskie góry.

P / N

4. W polskich szkołach dzieci uczą się języków obcych.

P / N

5. W Krakowie ludzie jeżdżą metrem.

P / N

6. Polacy coraz częściej chodzą na kolację do restauracji.

P / N

5.

5a Czy Polacy lubią prace domowe? Zapytaliśmy sto kobiet i stu mężczyzn, czy lubią te czynności. Proszę przeczytać wyniki ankiety, a następnie dokończyć zdania.

	kobiety	mężczyźni
gotowanie	60%	73%
sprzątanie	37%	21%
pranie	97%	33%
prasowanie	53%	7%
zmywanie naczyń	54%	16%
odkurzanie	12%	67%

1. Pranie nie zajmuje dużo czasu, jeśli *..... mamy pralkę.....*
2. Mężczyźni lubią gotowanie, bo
3. Prasowanie nie musi być nudne, jeśli
4. Zmywanie naczyń to czynność
5. Kobiety nie lubią odkurzania, bo
6. Sprzątanie może być ciekawe, jeśli

5b Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

1. Jakie prace domowe sprawiają Ci przyjemność? Dlaczego?
2. Jakich czynności domowych nie lubisz? Dlaczego?
3. Jakie czynności domowe, poza wymienionymi, jeszcze wykonujesz?
 - a) mycie okien
 - b) robienie zakupów
 - c) wynoszenie śmieci
 - d) inne
4. Ile czasu w tygodniu poświęcasz na prace domowe?

5c Proszę zamienić podane elementy według wzoru:

0. czytać książkę *..... czytanie książki.....*
1. pisać list
2. rozumieć tekst
3. pić kawę
4. nosić okulary

5d Proszę napisać, do czego służą poniższe sprzęty.

0. Suszarka służy do *..... suszenia włosów.....*
1. Kuchenka służy do
2. Ekspres służy do
3. Żelazko służy do
4. Pralka służy do
5. Zmywarka służy do

5e Proszę wymienić swoje ulubione czynności weekendowe, a następnie poszukać w grupie osób, które lubią podobne jak Pan / Pani zajęcia.

DOCHAM WEEKEND!!!

Moje ulubione czynności

w czasie weekendu to:

- czytanie gazet
- picie kawy
-

czytać książki, gazety, tygodniki pisać listy, e-maile
 surfować po Internecie pić kawę
 spotykać się ze znajomymi, z rodziną spać
 chodzić do klubu, restauracji, kawiarni oglądać telewizję
 chodzić na koncerty, do kina nic nie robić
 spacerować z dzieckiem, z rodziną, z psem rozmawiać przez telefon
 odpoczywać siedzieć w domu spędzać czas z rodziną

5f Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką opisać rodzinę na fotografii.

- Przeciętna rodzina: babcia, matka, ojciec, mały syn, córka nastolatka.
- Jakie czynności domowe wykonują poszczególne osoby?
- Jakie są ich ulubione zajęcia weekendowe?
- Czego nie lubią robić?

5g Proszę wysłuchać wypowiedzi osób na fotografii, a następnie uzupełnić poniższą tabelkę.

	Do jej / jego obowiązków domowych należy...	Jego / jej ulubionym zajęciem jest...	Lubi też...	Nie lubi...
babcia	wychowywanie wnuków			
ojciec				
matka				
syn				
córka				

5h Do czego to służy? Proszę opisać te urządzenia.

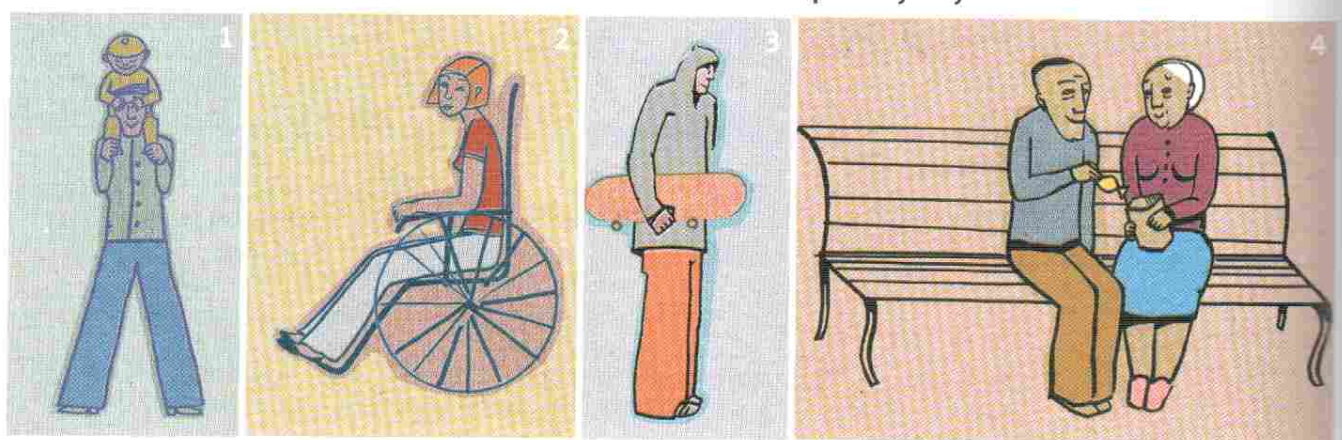
Pralka służy do prania.

pralka lodówka kuchenka czajnik
odkurzacz zmywarka ekspres mikrofalówka

5i Jakie sprzęty muszą być w Pana / Pani domu? Bez jakich może Pan / Pani żyć? Dlaczego?

- komputer
- telewizor
- suszarka do włosów
- pralka
- zmywarka do naczyń
- telefon
- ekspres do kawy
- inne

A bez jakich urządzeń nie mogą żyć osoby na poniższych rysunkach?

Dlaczego marzymy o nowym samochodzie, jeżeli mamy dobre trzyletnie auto? Dlaczego chcemy mieć nowy telewizor, choć nasz jeszcze całkiem dobrze działa? (...) za tymi zachciankami stoi często design.

Wzornictwo jest wszędzie

Projektuje się wszystko – nie tylko samochody, meble, telewizory i ubrania, ale także żywność (fantazyjne kształty lodów, formy makaronów) a nawet lekarstwa! (...)

To już nie tylko kształtowanie formy przedmiotów, ale również naszych gustów – bo reklamowana stylistyka z czasem staje się naszą ulubioną. Służy też naszemu bezpieczeństwu i wygodzie. Np. robot kuchenny nie zadziała bez założonej górnej pokrywy (...). Karierę robi touch design – lansowany przez koncern Renault przy okazji promocji modelu Megane II. Wszystkie funkcje w tym samochodzie można odnaleźć bez czytania instrukcji obsługi, intuicyjnie. Podobnie pomyślany jest drobny sprzęt elektroniczny: telefony, notatniki elektroniczne, aparaty cyfrowe – z ich obsługą poradzi sobie nawet dziecko.

20 Dobrze, lepsze, najlepsze!

Dziś każdy producent, który chce się liczyć na rynku, doskonale zdaje sobie sprawę, że wzornictwo to potężne narzędzie marketingowe. Jeżeli wybierzemy się do sklepu, aby kupić żelazko, to będziemy wybierać spośród kilku (...) produktów różnych marek. Wszystkie żelazka będą miały podobne parametry techniczne i zbliżone ceny. (...) Decydujący wpływ na to, który przedmiot wybierzemy, będzie miał wygląd przedmiotu.

Uwaga, nowość!

Design w rękach marketingowców bywa jednak – cóż tu dużo mówić – wykorzystywany do manipulowania konsumentem. Znakomitym przykładem jest branża drobnego sprzętu gospodarstwa domowego. Firmy tworzą całe serie stylistyczne, by przywiązać do siebie klienta. (...)

Tandeta wciąż popularna

Nie ma co owijać w bawełnę – nasz design potęgą nie jest. Otacza nas masa przedmiotów nietkniętych ręką projektanta. Ich forma często jest wynikiem pracy głównego technologa i specyfiki linii produkcyjnej. (...) Pojawiają się czasem rodzinny – zgrabne i przemyślane przedmioty. Są też takie, które w niczym nie ustępują produktom z Włoch czy Skandynawii. (...) Ale to wciąż za mało.

„Gazeta Wyborcza”

1. Proszę wymienić przedmioty, które się dzisiaj projektuje.
2. Czy dawniej również projektowało się opisane w tekście sprzęty?
3. Czemu służy projektowanie sprzętów?
4. Czy projektowanie spowoduje, że czytanie instrukcji obsługi nie będzie już konieczne?
5. Czy projektowanie może służyć manipulowaniu klientami?

6b Proszę napisać streszczenie tekstu *Potęga designu*. Aby napisać streszczenie, warto zaznaczyć w tekście najważniejsze elementy w każdym akapicie. Np.:

To już nie tylko kształtowanie formy przedmiotów, ale również naszych gustów – bo reklamowana stylistyka z czasem staje się naszą ulubioną. Służy też naszemu bezpieczeństwu i wygodzie. Np. robot kuchenny nie zadziała bez założonej górnej pokrywy (...). Karierę robi touch design – lansowany przez koncern Renault przy okazji promocji modelu Megane II. Wszystkie funkcje w tym samochodzie można odnaleźć bez czytania instrukcji obsługi, intuicyjnie.

Kształtowanie formy przedmiotów ma wpływ na nasz gust, ale też na bezpieczeństwo i wygodę.

Gramatyka

6d Proszę podać rzeczowniki lub czasowniki pochodzące od słów zaznaczonych w tekście.

rzeczownik	czasownik	rzeczownik	czasownik
	działać		czytać
promocja	projektować	obsługa	
kształtowanie		wygląd	manipulować

6c Proszę zrobić ankietę wśród kolegów i koleżanek.

- Co ma największy wpływ na twoje zakupy? Cena? Wygląd? Jakość?
- Kiedy wzornictwo nie ma żadnego wpływu na zakupy? Kiedy kupujemy żywność? Kiedy kupujemy sprzęt gospodarstwa domowego? Kiedy kupujemy samochód?

lekcja 12

Sytuacje komunikacyjne opisywanie wynalazków i odkryć, ich działanie i wykorzystanie w życiu codziennym • wyrażanie zadowolenia i niezadowolenia • składanie reklamacji, skargi **Powtórzenie:** wyrażanie przypuszczenia, formułowanie hipotez • określanie celu i przeznaczenia

Słownictwo wynalazki i odkrycia

Gramatyka i składnia tworzenie imiesłówów przymiotnikowych biernych • tworzenie strony biernej (wstęp)

Technika i wynalazki

Słownictwo

1.

1a

Technika nigdy nie rozwijała się tak szybko, jak przez ostatnie 100 lat. Proszę zobaczyć, jak zmieniały się urządzenia, z których korzystamy na co dzień. Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zastanowić się nad odpowiedzią na poniższe pytania.

- Z których urządzeń korzystali Państwa dziadkowie i rodzice, kiedy byli w Państwa wieku? Z których korzystają obecnie?
- Które z tych urządzeń były dawniej towarem luksusowym, a obecnie są niedrogie i powszechnie używane?
- Które urządzenia najbardziej zmieniły życie ludzi w ciągu ostatnich 100 lat?
- Czy nowoczesne urządzenia są rzeczywiście lepsze od swoich poprzedników? Jak Państwo myślą, dlaczego?
 - coraz więcej osób ma telefony komórkowe?
 - coraz więcej osób pisze e-maile zamiast listów?
 - coraz więcej osób kupuje aparaty i kamery cyfrowe?
 - płyty CD zastępują kasety magnetofonowe, chociaż są większe?
 - coraz więcej osób decyduje się na zakup drogich odtwarzaczy DVD?
- Czy te urządzenia nadal są ulepszane? Czy zna Pan / Pani ich najnowsze wersje?

1b Na poniższych fotografiach znajdują się trzy osoby w różnym wieku. Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zastanowić się, jakie urządzenia są im najbardziej potrzebne na co dzień. Proszę uzasadnić swój wybór.

1c Proszę wysłuchać wypowiedzi tych osób, a następnie uzupełnić tabelę.

	Małgosia	Renata	Jan
Jest mu / jej potrzebny / potrzebna / potrzebne	<i>Telefon komórkowy, bo często rozmawia z przyjaciółmi i lubi...</i>		
Ma, ale rzadko korzysta			
Nie jest mu / jej potrzebny / potrzebna / potrzebne			

1d Proszę przeczytać opinie, a następnie zdecydować, która z wypowiadających się osób jest zadowolona, a która niezadowolona ze swojego sprzętu?

- Jestem bardzo zadowolony z mojego laptopa. Jest wygodny, lekki i mogę z nim podróżować. Jeżeli chcę, mam dostęp do Internetu.
- Mój aparat fotograficzny jest beznadziejny. Trzeba kupować i wywoływać filmy, a to jest bardzo drogie.
- Mam świetne kino domowe. Nie mam czasu, żeby chodzić do kina i mogę oglądać filmy w domu. To jest tanie i wygodne.
- Mam niezły magnetofon. Jest CD i radio. Jakość jest bardzo dobra. Mój magnetofon jest mały i wygodny.

WYRAŻANIE ZADOWOLENIA I NIEZADOWOLENIA

- Jestem bardzo zadowolony / zadowolona z mojej komórki.
- Jestem z niego / niej bardzo zadowolony.
- Bardzo mi to odpowiada.
- Jest w porządku.
- To jest do niczego!
- Jestem niezadowolony z tego zakupu.
- Nie kupiłbym już nigdy takiego telewizora.
- Jestem oburzony / oburzona.
- To skandal!

1e Proszę przeprowadzić ankietę wśród kolegów i koleżanek z grupy.

urządzenia

powód

Z jakiego urządzenia korzysta najczęściej? Dlaczego?

Jakie urządzenie jest mu / jej najbardziej potrzebne w pracy? Dlaczego?

Jakie urządzenie ma w domu, ale rzadko z niego korzysta? Dlaczego?

Jakie urządzenie jest mu / jej zupełnie niepotrzebne? Dlaczego?

Czy ma w domu jakieś stare urządzenie, z którego jest tak zadowolony / zadowolona, że nie zamieniłby / zamieniłaby go na nowe?

Z jakiego urządzenia, które ostatnio kupił / kupiła, jest najbardziej zadowolony / zadowolona? Dlaczego?

Czy kupił / kupiła ostatnio urządzenie, z którego jest niezadowolony / niezadowolona?

Czy składał / składała ostatnio reklamację? Jakiego to było urządzenie? Dlaczego był / była z niego niezadowolony / była z niego niezadowolona?

1f Proszę podsumować w grupach wyniki ankiety. Z których urządzeń korzystamy najczęściej, a które nie są nam aż tak bardzo potrzebne? Które urządzenia są bezawaryjne, a które najczęściej się psują?

1g Co decyduje o tym, że kupujemy ekspres do kawy czy komputer? Potrzeba? Moda? Wygoda? Proszę przedyskutować to w grupie.

Gramatyka

1h Proszę uzupełnić zdania.

0. Kupiłam komputer, żeby *mieć dostęp do Internetu*
1. Chcę mieć rower, żeby
2. Moi rodzice kupili kamerę, żeby
3. Mam komórkę, żeby
4. Muszę kupić pralkę, żeby
5. Chcę kupić DVD, żeby
6. Kupiłam magnetofon, żeby
7. Mam telewizor, żeby
8. Mam samochód, żeby
9. Kupiłem aparat fotograficzny, żeby

2.

2a

Czy kupili Państwo kiedyś rzecz, z której nie byli Państwo zadowoleni? Co to było? Dlaczego byli Państwo niezadowoleni? Co Państwo zrobili w tej sytuacji?

2b

Proszę posłuchać trzech rozmów telefonicznych i zdecydować:

Która rozmowa to:

- a) pytanie o realizację zamówienia
- b) prośba o naprawę urządzenia
- c) reklamacja

O jakim urzędzeniu rozmawiają te osoby:

- d) rozmowa 1
- e) rozmowa 2
- f) rozmowa 3

2c

Proszę posłuchać nagrania po raz drugi i zanotować, jakie problemy mają te osoby oraz jaki jest proponowany sposób ich rozwiązania.

problem

jak rozwiązać ten problem?

1		
2		
3		

2d

W poniższych dialogach została zmieniona kolejność wypowiedzi. Proszę ułożyć zdania w porządku chronologicznym.

A.

- Tak, słucham?
- Co się stało?
- Dzień dobry. Czy to biuro obsługi klienta?
- Dobrze, przyjadę jutro.
- Proszę do nas przyjechać i przywieźć sprzęt.
- Dwa tygodnie temu kupiłem u państwa kino domowe, ale niestety, moje DVD nie działa!
- Nie wiem, nie mogę obejrzeć filmu.

B.

- Ja nie wiem, co się stało, ale jestem oburzona! Proszę przyjechać i naprawić mój telewizor.
- Proszę pani, to niemożliwe. Proszę napisać do nas list z reklamacją.
- Co się stało?
- To skandal! Do widzenia!
- Dzień dobry. Mam problem. Miesiąc temu kupiłam u państwa telewizor i już jest zepsuty!

2e

Proszę ułożyć podobne dialogi.

- a) Twoja komórka nie działa, nie możesz wysłać SMS-a.
- b) Twój ekspres do kawy jest zepsuty.
- c) Masz dostęp do Internetu tylko w weekendy.

2f

Proszę przeczytać list i napisać podobny list z reklamacją.

Kraków, 10 marca 2007

„Ametyst” Sp. z o.o.
Biuro Obsługi Klienta
ul. Miodowa 6, Kraków

Szanowni Państwo!

Miesiąc temu kupiłem u Państwa telewizor. Przez dwa tygodnie nie miałem żadnego problemu, ale teraz mój telewizor nie działa! Nie mogę oglądać kablówki, mam tylko jeden program. Jestem naprawdę oburzony! Operator kablówki mówi, że telewizor jest zepsuty!

Dzwoniłem dwa razy do Biura Obsługi Klienta i prosiłem o pomoc, ale nikt nie przyjechał. To skandal! Bardzo proszę przyjechać jak najszybciej i naprawić mój telewizor.

Mam nadzieję, że Państwo zareagują na mój list, bo jeśli nie, skieruję sprawę do Urzędu Ochrony Praw Konsumenta albo do sądu!

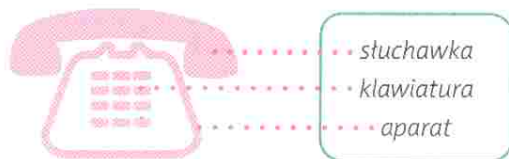
Z poważaniem,

Marian Koziółek

Marian Koziółek

Słownictwo

3a Oto nazwy podstawowych części aparatu telefonicznego. Proszę dopasować do nich definicje.

- to przyciski, które służą do wybierania numerów.
- to inaczej urządzenie.
- to część telefonu, do której mówimy i przez którą słyszymy głos rozmówcy.

3b Proszę podać definicje.

- Telefon stacjonarny to telefon, który
- Telefon komórkowy to telefon

3c Joanna chce zadzwonić do koleżanki. Koleżanki nie ma w domu. Co robi? Proszę usystematyzować czynności.

- 7 Joanna podnosi słuchawkę.
- Joanna wybiera numer.
- Joanna odkłada słuchawkę.
- Joanna zostawia wiadomość na sekretarce.

3d Proszę wybrać właściwy czasownik.

0. Muszę włączyć / wyłączyć / wybrać telewizor. Jest mecz Polska–Anglia.
1. Żeby zadzwonić na policję, musisz wybrać / włączyć / działać numer 997.
 2. Czy mógłbyś działać / chodzić / włączyć radio? Chciałabym posłuchać wiadomości.
 3. Włącz / wyłącz / podnieś / telefon. Chcę już spać, nie chcę go słyszeć.
 4. Proszę wybrać / zostawić / dać wiadomość po sygnale.
 5. Mój telefon nie działa / włącza / podnosi. Muszę zadzwonić do serwisu.
 6. Nikt nie działa / wybiera / podnosi słuchawki. Pewnie nikogo nie ma w domu.

3e Jak działa komputer? Proszę połączyć czasowniki z rzeczownikami.

1. wydrukować	a) komputer
2. włączyć	b) tekst na dyskietce
3. wyłączyć	c) drukarkę
4. zapisać	d) tekst

3f Proszę uzupełnić następujące historie za pomocą właściwych form rzeczowników i czasowników, a następnie odpowiedzieć na pytania.

✓komputer dyskietka zapisać edytor
dysk wyłączyć oprogramowanie

- a) Pewien konserwatywny pisarz kupił sobie komputer. Kolega powiedział mu, że potrzebuje tylko tekstu, żeby móc pisać, nie musi mieć żadnego specjalistycznego Pisarz zaczął intensywnie pracować. Niestety, nie wiedział, że trzeba tekst na twardej lub na, więc komputer i wszystko stracił.

Czy pisarz jest zadowolony ze swojego zakupu?

model instrukcja numer zadzwonić
przycisk telefon włączyć

- b) Pewna dama bardzo chciała mieć komórkowy. Poszła do salonu sprzedaży i kupiła sobie najnowszy Przyszła do domu i przeczytała telefon, wpisała PIN, nacisnęła „OK” i mogła wreszcie do swojej przyjaciółki.

Czy dama jest zadowolona ze swojego zakupu?

Gramatyka

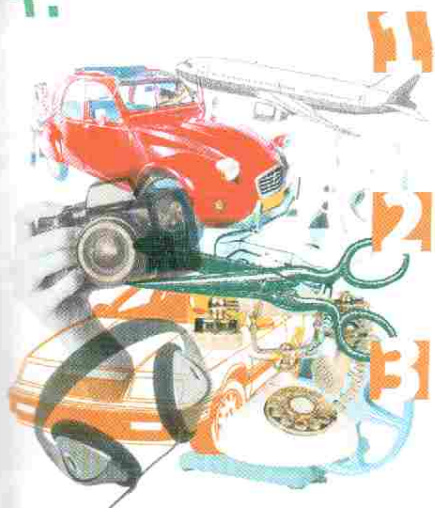
3g Proszę uzupełnić formy dokonane poniższych czasowników. Proszę opisać te czynności w czasie przeszłym.

0. wybierać –wybrać.....
1. odkładać –
2. podnosić –
3. zostawiać –

Wczoraj Joanna zadzwoniła do Eli.
Podniosła słuchawkę...

4a Proszę przeczytać teksty i zdecydować, o jakich wynalazkach opowiada każdy z nich.

1 Ten wynalazek zmienił życie ludzi. Na początku XX (dwudziestego) wieku był luksusem, produktem ekskluzywnym. Teraz ma go prawie każda rodzina. Rozwój motoryzacji jest ważny także dla ekonomii. Szybki transport ludzi i towarów ma wpływ na rozwój turystyki i biznesu.

2 Ta forma transportu jest ważna dla biznesu i turystyki. Ludzie mogą podróżować po całym świecie, zwiedzić każdy kontynent. Biznesmeni mogą mieć firmy, gdzie tylko chcą i mogą je kontrolować.

3 Gdyby nikt go nie wynalazł, życie ludzi w XX (dwudziestym) wieku wyglądałoby zupełnie inaczej. Dzięki niemu możemy ze sobą rozmawiać, kiedy tylko mamy na to ochotę. Od dawna nie jest już urządzeniem ekskluzywnym, jest dostępny w każdym domu i w każdym biurze.

rozwój + dopełniacz – rozwijać się

dostęp do + dopełniacz – mieć dostęp, być dostępnym (jest dostępny, dostępna, dostępne)

wpływ na + biernik – mieć wpływ, wpływać

Słownictwo

4b Proszę uzupełnić zdania za pomocą następujących wyrazów:

- (rozwój / dostęp) techniki zmienił życie ludzi w XX wieku.
- 6 milionów Polaków ma (wpływ / dostęp) do Internetu.
- Internet ma (wpływ / rozwój) na życie wielu ludzi.
- Telefon (jest dostępny / rozwija się) w każdym domu i biurze.
- Media elektroniczne (wpływają / rozwijają się) bardzo szybko.
- Polityka państwa (wpływa / jest dostępna) na decyzje biznesmenów.

4c Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zrobić listę dziesięciu najważniejszych wynalazków XX wieku. Proszę uzasadnić Państwa wybór.

4d Proszę omówić te wynalazki.

- Czy wszyscy mają do nich dostęp?
- Czy używamy ich w pracy czy w domu?
- Czy ich wpływ na nasze życie jest pozytywny czy negatywny?
- Jakie jest Państwa zdanie na temat wynalazków? Czy są Państwo zadowoleni z rozwoju techniki czy nie?

4e Czy nasze życie bez wynalazków współczesnej techniki byłoby lepsze czy gorsze? Proszę powiedzieć, jak wyglądałby świat, gdyby ich nie było.

- Gdyby nie było *telewizji*, ludzie czytali by więcej książek,...
- Gdyby nie było komputerów,...
- Gdyby nie było...

4f Marian Lipko, psycholog, opowiada o tym, w jaki sposób wynalazki XX wieku zmieniły naszą wizję świata. Proszę posłuchać wypowiedzi, a następnie zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

1. Rozwój techniki w XX wieku zmienił naszą wizję świata.	P / N
2. Dzięki wynalazkom świat stał się mniejszy i bardziej dostępny.	P / N
3. Wymiana korespondencji drogą pocztową stała się impulsem dla biznesu.	P / N
4. Współczesna forma kapitalizmu mogłaby istnieć bez rozwoju techniki.	P / N
5. Telewizja pełni przede wszystkim funkcję edukacyjną.	P / N
6. Telewizja, jego zdaniem, nie wpłynęła na rozwój globalizacji.	P / N

4g Pan Marian Lipko mówi, że rozwój techniki zmienił naszą wizję świata i dzieli ten proces na dwa etapy. Jakie to etapy?

I etap to i upowszechnienie, i rozwój

II etap to rozwój

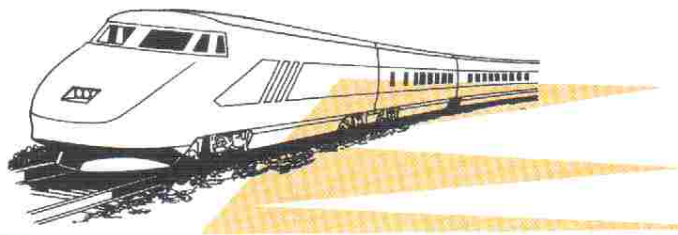
4h Proszę zdecydować, w jaki sposób, według opinii psychologa, omawiane wynalazki zmieniły naszą wizję świata.

Upowszechnienie telefonu i rozwój komunikacji sprawiły, że

Dzięki telewizji dowiedzieliśmy się

4i Proszę wysłuchać nagrania po raz ostatni i dokończyć zdania.

1. My, ludzie XX wieku, jako pierwsi w historii zaczęliśmy, świat stał się nagle
2. (...) najpierw pociągi, potem samochody i samoloty sprawiły, że
3. Wcześniej wymieniano informacje tylko i wyłącznie
4. (...) bez telefonu i samolotu nie byłoby
5. (...) można powiedzieć, że telewizja przyspieszyła

5.

5a

Proszę przeczytać poniższe tytuły artykułów prasowych. Jak Pan / Pani myśli, o czym mogą być te artykuły? Proszę podjąć decyzję w grupie.

Ludzki genom odkryty

Pierwszy wideofon wyprodukowany

Konta szwajcarskie zablokowane

Pierwszy krok zrobiony
Firma roku wybrana

lekcja
12

Gramatyka

5b Od jakich czasowników pochodzą te słowa?

odkryty	odkryć	zablokowane
zrobiony		wynaleziony
wyprodukowany		wybrana

5c Proszę rozwinąć tytuły artykułów prasowych.

1. *„Ludzki genom odkryty” – Naukowcy odkryli ludzki genom.*
2.
3.
4.
5.
6.

IMIESŁÓW PRZYMIOTNIKOWY BIERNY

- zablokować – zablokowany
- widzieć – widziany
- zrobić – zrobiony
- włączyć – włączony
- zepsuć – zepsuty
- odkryć – odkryty
- zamknąć – zamknięty
- nosić – noszony
- dowozić – dowożony

5d Jak Pan / Pani myśli, kiedy to zostało wynalezione? Proszę wybrać datę.

1924 1900
6500 r. p.n.e.
1869 1972

5e Proszę przeczytać zdania, a następnie wspólnie z kolegą / koleżanką zaproponować tytuł prasowy.

0. Krakowska policja zaarrestowała oszusta, który próbował sprzedać Wawel.
„Oszust, który próbował sprzedać Wawel, zaarrestowany.”
1. Fani znanej piosenkarki Elwiry Dolniak poprosili psa artystki o autograf.
.....
2. Studenci slawistyki wynaleźli nową metodę nauki dopełniacza.
.....
3. Europejscy kucharze nominowali barszcz do tytułu „Zupy Roku”.
.....
4. Zdesperowani krakowscy kelnerzy zamknęli agresywnego gościa w lodówce.
.....
5. Warszawscy muzycy otworzyli Akademię Hip-hopu.
.....
6. Wrocławskie kina wprowadziły zakaz jedzenia popcornu na polskich filmach.
.....

Mieszkańcy Warszawy **budowali** Pałac Kultury i Nauki w latach 1952 – 1955.
Pałac Kultury i Nauki **był budowany** w latach 1952 – 1955.

Mieszkańcy Warszawy **zbudowali** Pałac Kultury i Nauki w 1955.
Pałac Kultury i Nauki **został zbudowany** w 1955 roku.

być + imiesłów przymiotnikowy bierny od czasowników niedokonanych
zostać + imiesłów przymiotnikowy bierny od czasowników dokonanych

Kolumb odkrył Amerykę w 1492 roku.

Ameryka została odkryta w 1492 roku przez Kolumba. (biernik)

Ludzie wynaleźli mrożone jedzenie w 1924 roku.

Mrożone jedzenie zostało wynalezione w 1924 roku.

Fabryka Samochodów Osobowych na Żeraniu produkowała Fiata 126p od 1973 do 2000 roku.

Fiat 126p był produkowany przez Fabrykę Samochodów Osobowych na Żeraniu od 1973 do 2000 roku.

Po meczu piłki nożnej policja zatrzymała agresywnych kibiców.

Agresywni kibice zostali zatrzymani przez policję po meczu piłki nożnej.

Kolekcjonerzy sztuki na całym świecie kupowali obrazy polskich impresjonistów.

Obrazy polskich impresjonistów były kupowane przez kolekcjonerów sztuki na całym świecie.

ja	przeze mnie
ty	przez ciebie
on	przez niego
ona	przez nią
ono	przez nie
my	przez nas
wy	przez was
oni	przez nich
one	przez nie

5f Proszę użyć strony biernej:

- Naukowcy przygotowali raport. *Raport został przygotowany przez naukowców.*
- Pisarz skończył książkę.
- Wyłączyłem telefon.
- Biuro wysłało fakturę.
- Fizyk opracowywał model przez 5 lat.
- Architekci zaprojektowali biurowiec.
- Realizowaliśmy projekt w zespole.
- Zepsuli telewizor.
- Pisaliśmy podręcznik przez kilka lat.
- Klienci testowali samochód.

5g Proszę przeczytać trzy teksty o wynalazkach przyszłości i przekształcić zdania podkreślone w tekstach na zdania w stronie biernej. Który z wynalazków jest Pana / Pani zdaniem najbardziej pożyteczny? Który najbardziej ekscentryczny?

A Hiszpańscy naukowcy opracowali program, który przewiduje, jaki utwór będzie hitem. Dzięki melodii, harmonii, rytmowi, tonacji i kilku innym parametrom można powiedzieć, jakie szanse ma dany utwór na rynkowy sukces. Już wiemy, że prognozy programu są prawdziwe – przewidział sukces piosenek Norah Jones.

B Od dzisiaj można kupić cyfrową mapę Polski. Daje ona możliwość precyzyjnej nawigacji drogowej w całym kraju. Producenci oferują ją pod nazwą AutoMapa – Polska 50k. Opracowali ją dzięki wojskowym mapom topograficznym i zaktualizowali za pomocą zdjęć satelitarnych z lat 2001 – 2002.

C Warszawa – rok 2030. Przy alejach i skwerach rosną już tylko sztuczne drzewa. Dlaczego? Wszystko zaczęło się w 2003 roku, kiedy Klaus Lackner zaprezentował światu swój wynalazek. Najważniejszą zaletą sztucznego drzewa jest fakt, że absorbuje gazy toksyczne 1000 razy efektywniej niż prawdziwe drzewo.

- Program został opracowany przez hiszpańskich naukowców.*
-
-

6.

6a

Jak Pan / Pani myśli, kiedy wynaleziono te rzeczy? Proszę wybrać datę.

komputer

zapałki

samolot

magnetowid

kinematograf

telefon

1885 1953 1903 1876
1895 1944

FORMY BEZOSOBOWE NA -ano, -ono, -to, -eto

zarezerwowany – zarezerwowano (ludzie zarezerwowali)
zamówiony – zamówiono (ludzie zamówili)
umyty – umyto (ludzie umyli)
zaczęty – zaczęto (ludzie zaczęli)

Myszę, że magnetowid wynaleziono w...

6b

Pewien koncern samochodowy przygotowywał prezentację nowego modelu samochodu. Na miesiąc przed pokazem szef firmy poprosił swojego asystenta o notatkę o postępie przygotowań. Oto ta notatka.

Stan przygotowań z 21.10.2006 roku:

- 1) zarezerwowano halę targową na 22.11.2006
- 2) zatrudniono hostessy do obsługi gości
- 3) wysłano zaproszenia na prezentację
- 4) umieszczono reklamy w prasie
- 5) opracowano szczegółowy program prezentacji

Harmonogram prac zaplanowanych do dnia 19.11.2006:

- 1) zatrudnić ekipę do sprzątnięcia hali
- 2) wynająć stoły i krzesła
- 3) kupić napoje
- 4) zamówić przekąski w restauracji „Jurand”
- 5) zatrudnić kelnerów
- 6) zarezerwować sprzęt muzyczny
- 7) zatrudnić disc jockeya z klubu muzycznego „ŚWIR”
- 8) opracować program muzyczny
- 9) powiadomić lokalne stacje radiowe i telewizyjne o planowanej prezentacji
- 10) kupić dekoracje
- 11) sprawdzić system oświetlenia

Z poważaniem
Edmund Kopytkowski

Minął kolejny miesiąc, zbliża się prezentacja. Proszę napisać notatkę ze stanu przygotowań do prezentacji z dnia 19.11.2006 (proszę uwzględnić harmonogram zaplanowanych prac).

Stan przygotowań z 19.11.2006 roku:

- 1) zatrudniono ekipę do sprzątnięcia hali
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)

Z poważaniem
Edmund Kopytkowski

Sytuacje komunikacyjne: pytanie o samopoczucie • wyrażanie uczuć pozytywnych i negatywnych **Powtórzenie:** opis stanu zdrowia, zdrowy styl życia • prośba o radę, doradzanie i odradzanie

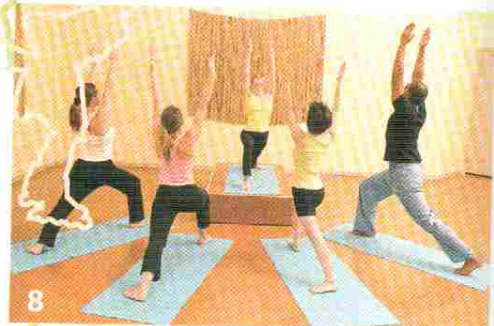
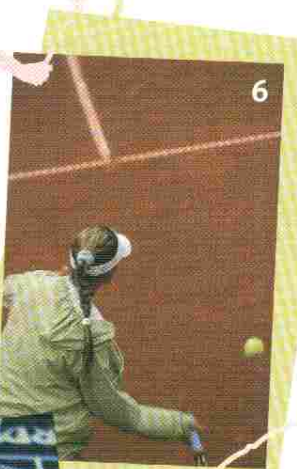
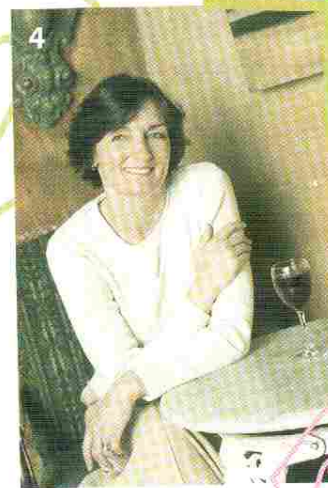
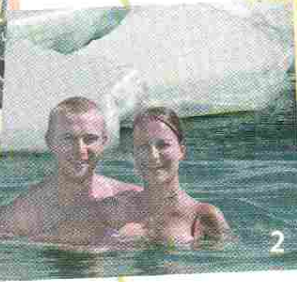
Słownictwo: zdrowie, zdrowy styl życia, samopoczucie

Gramatyka i składnia: tworzenie i użycie trybu rozkazującego w formie twierdzącej i przeczącej

Powtórzenie: użycie zaimków osobowych w celowniku • użycie form aspektowych czasownika w wybranych sytuacjach

Samopoczucie

1. 1a Proszę obejrzeć fotografie i zdecydować, które sytuacje służą, a które szkodzą zdrowiu, które pozytywnie lub negatywnie wpływają na nasze samopoczucie.

Moim zdaniem wycieczki na łono przyrody służą zdrowiu i pozytywnie wpływają na nasze samopoczucie...

1b Proszę zastanowić się wspólnie z kolegą / koleżanką, co to jest samopoczucie. Proszę wymienić czynniki, które się na nie składają.

- zdrowie,
- kondycja fizyczna

1c Proszę przeprowadzić ankietę w grupie.

1. Jaką formę wypoczynku wybrałbyś / wybrałabyś, żeby poprawić sobie samopoczucie? Dlaczego?
2. Jakie formy wypoczynku są Twoim zdaniem najbardziej odpowiednie dla ludzi starszych, dla młodych i dla dzieci? Dlaczego tak myślisz?
3. Jak i gdzie odreagowujesz stres?
4. Jak odreagowują stres kobiety, a jak mężczyźni?

PYTANIE O SAMOPOCZUCIE

Krótkie odpowiedzi

- Jak się (dzisiaj) czujesz?	- Świetnie!
- Wszystko w porządku?	- Bardzo dobrze!
- Czy coś się stało?	- Super!
- Źle wyglądasz, jesteś chory / chora?	- Tak sobie...
- Jesteś blady / blada, źle się czujesz?	- Średnio.
	- Niezbyt dobrze...
	- Źle...
	- Fatalnie...

Wyrażanie uczuć pozytywnych

- Wreszcie się wyspałem / wyspałam!
- Mam dziś dobry dzień!
- Jestem szczęśliwy / szczęśliwa.
- Czuję się świetnie.
- Jest mi dobrze.
- Mam świetny humor.
- Jestem w dobrym humorze.

Wyrażanie uczuć negatywnych

- Jestem nieszczęśliwy / nieszczęśliwa.
- Czuję się źle. Jest mi źle, smutno.
- Jestem przygnębiony / przygnębiona.
- Nie mam humoru.
- Mam kiepski nastrój.
- Boli mnie głowa.
- Chyba będę chory / chora.
- (Ciągłe) jestem zmęczony / zmęczona.
- Nie wyspałam się.
- Nie mogłem / mogłam zasnąć.
- Mam dziś fatalne samopoczucie.

1d Proszę posłuchać wypowiedzi pięciu osób i dopasować je do poniższych opisów samopoczucia.

	wypowiedź 1	wypowiedź 2	wypowiedź 3	wypowiedź 4	wypowiedź 5
1. Ta osoba chyba będzie chora.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ta osoba wreszcie się wyspała.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Ta osoba nie mogła zasnąć.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Ta osoba jest niewyspana.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Ta osoba ma dziś dobry dzień.	☐	☐	☐	☐	☐

2.

2a Proszę przeczytać tekst w trzech grupach. Każda grupa czyta jeden akapit, a następnie na podstawie tekstu opowiada, co decyduje o naszym samopoczuciu.

Meteoropatia, czyli wpływ pogody na nasze samopoczucie

Bardzo duży wpływ na nasze samopoczucie ma przede wszystkim słońce i światło.

5 W Polsce, gdzie klimat jest umiarkowany, a jesień i zima są długie, wielu ludzi skarży się na złe samopoczucie.

Meteoropata to człowiek, który reaguje na pogodę. Kiedy jest zimno i nie ma słońca, 10 czuje się zmęczony, przygnębiony i smutny, brakuje mu energii. Są to typowe objawy zimowej depresji.

Jest też inny typ meteoropaty, który nie ma objawów zimowej depresji, dobrze czuje 15 się i zimą, i latem, ale reaguje na zmiany pogody, temperatury i ciśnienia atmosferycznego. Kiedy gwałtownie zmienia się temperatura, przed burzą lub przed deszczem, ma gorsze samopoczucie, boli go 20 głowa, jest senny.

Najlepiej czujemy się latem, kiedy jest ciepło i dużo słońca. Światło bardzo pozytywnie wpływa na nasz nastrój. Ale uwaga: upał też nie służy zdrowiu!

Co decyduje o naszym samopoczuciu?

25 Sport, czyli dobra kondycja fizyczna służy zdrowiu

O naszym złym lub dobrym samopoczuciu decyduje też kondycja fizyczna. Człowiek, który aktywnie uprawia sport, rzadko 30 skarży się na złe samopoczucie, nie jest przygnębiony i senny, ma dużo energii. To proste, nasz organizm potrzebuje nie tylko światła, potrzebuje też tlenu. Współczesny model życia negatywnie wpływa na naszą 35 kondycję fizyczną. Pracujemy w biurze albo w domu, siedzimy przed komputerem, jeździmy samochodami, a nasz organizm jest po prostu niedotleniony! Ludzie, którzy mieszkają w mieście, nie mają 40 kontaktu z przyrodą, rzadko wyjeżdżają na wieś, żeby się dotlenić, a w weekendy wolą chodzić do kin, teatrów i klubów. Lekarze apelują: aktywny tryb życia to nie tylko praca, aktywny tryb życia to przede 45 wszystkim sport. Sport służy zdrowiu!

Jedzenie, czyli dobre odżywianie to dobre samopoczucie

Właściwe odżywianie jest bardzo ważne dla naszego zdrowia. Dobra dieta to dieta 50 bogata w witaminy i mikroelementy. Ludzie, którzy jedzą nieregularnie, bardzo często skarżą się na złe samopoczucie, mają problemy ze snem, często są zmęczeni. Dieta powinna być bogata w warzywa i owoce, powinniśmy pić dużo soków 55 i wody mineralnej. Jedzenie w barach, szybkie dania typu hamburger czy pizza bardzo negatywnie wpływają na nasze zdrowie. Powinniśmy kontrolować naszą 60 dietę, a w zimie jeść witaminy, bo to gwarantuje lepsze samopoczucie.

2b Proszę uzupełnić podane zdania, używając słów i wyrażeń z ramki.

- Przez cały dzień jestem *senny* Muszę wypić mocną kawę.
- Od kilku dni mam zły nastrój i jestem
- Boli cię głowa, bo jesteś Ciągłe pracujesz i nie masz kontaktu z przyrodą.
- Zimą jestem przygnębiony i nie mam energii – mam depresji zimowej.
- Jedzenie hamburgerów i picie Coca-Coli to nie jest właściwe
- Jem dużo owoców i warzyw, więc moja dieta jest w witaminy.
- Moja babcia nigdy nie na złe samopoczucie.
- Musisz uprawiać sport, aktywny tryb życia zdrowiu!
- Dzisiaj są 34°C – prawdziwy

*skarżyć się
przygnębiony objawy
senny upał służyć
niedotleniony
odżywianie bogaty*

2c Proszę przeczytać następujące zdania i wyrazić swoją opinię na ich temat.

- Często wyjeżdżam na wieś i aktywnie uprawiam sport.
- Samochód jest wygodny i daje swobodę. Nie rozumiem ludzi, którzy jeżdżą na rowerze!
- Dużo pracuję, więc w weekendy najczęściej chodzę do klubu albo jadę na narty.
- Chodzę do solarium i na terapię światłem.
- Dużo palę, to jest dobre na stres.
- Na wakacje zwykle wyjeżdżam nad morze.
- Wieczorem zawsze piję drinki i nie mam problemu ze snem.
- Jestem na diecie, piję tylko soki i jem jabłka.

	To ważne dla zdrowia!	To dobrze wpływa na samopoczucie!	To nie służy zdrowiu!
1. Często wyjeżdżam na wieś i aktywnie uprawiam sport.	☐	☐	☐
2. Samochód jest wygodny i daje swobodę. Nie rozumiem ludzi, którzy jeżdżą na rowerze!	☐	☐	☐
3. Dużo pracuję, więc w weekendy najczęściej chodzę do klubu albo jadę na narty.	☐	☐	☐
4. Chodzę do solarium i na terapię światłem.	☐	☐	☐
5. Dużo palę, to jest dobre na stres.	☐	☐	☐
6. Na wakacje zwykle wyjeżdżam nad morze.	☐	☐	☐
7. Wieczorem zawsze piję drinki i nie mam problemu ze snem.	☐	☐	☐
8. Jestem na diecie, piję tylko soki i jem jabłka.	☐	☐	☐

2d Proszę przeanalizować przedstawione wypowiedzi (ćwiczenie 2c) i zdecydować, która z wypowiadających je osób powinna zmienić tryb życia. Jaką radę może Pan / Pani im dać?

„Samochód jest wygodny i daje swobodę. Nie rozumiem ludzi, którzy jeżdżą na rowerze”. – Ta osoba ma za mało ruchu. Jeśli nie lubi jeździć rowerem, powinna czasem pójść na spacer. Może też wyjechać na wakacje w góry...

PROŚBA O RADĘ, DORADZANIE I ODRADZANIE

- Co byś zrobił na moim miejscu?
- Co mam robić?
- Nie wiem, co robić.
- Możesz mi doradzić?
- Możesz mi pomóc?
- Na twoim miejscu wziętybym urlop.
- Powinieneś / powinnaś więcej spacerować.
- Trzeba jeść dużo warzyw i owoców.
- Warto pić dużo wody mineralnej.
- Musisz ćwiczyć.
- Jedz więcej magnezu.
- Nie pij tyle kawy!

2e Proszę wysłuchać krótkich wypowiedzi i zaznaczyć, w których słyszymy:

	prośbę o radę	doradzenie	odradzanie
1.	☐	☐	☒
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐

2f Koleżanka skarży się na złe samopoczucie. Proszę dać jej dobrą i złą radę.

dobra rada

„Masz rację! Nie powinnaś tyle palić!”

„Może nie od razu wegetarianką, ale faktycznie, powinnaś...”

„Ciągłe boli mnie głowa, może powinnam rzucić palenie? Co byś zrobiła na moim miejscu?”

„Jestem za gruba, zastanawiam się, czy nie zostać wegetarianką. Jak myślisz?”

„Nie mogę spać, co mam robić?”

„Mam problemy z koncentracją, możesz mi coś doradzić?”

zła rada

„Nie bądź głupia! Palenie jest dobre na stres, chyba nie chcesz się denerwować!”

„O, nie, chyba nie chcesz mieć anoreksji! Musisz...”

Gramatyka

2g Proszę przekształcić zdania według wzoru.

0. Musisz zostać wegetarianką.	Nie musisz <u>od razu zostawać wegetarianką</u>
1. Powinieneś wziąć tabletkę.	Nie powinieneś
2. Muszę zjeść obiad. Jestem zmęczony.	Nie muszę Zjem, kiedy wrócę do domu.
3. Powinnaś wypić ciepłe mleko.	Nie powinnaś..... . To nie jest dobre dla twojej diety.
4. Powinieneś pojechać w góry i odpocząć.	Nie w góry. Jest tak dużo pracy!

2h

Jak Pan / Pani myśli, jakie samopoczucie mają osoby na rysunkach? Proszę dać im odpowiednią radę.

lekcja
13

Gramatyka

3.

CD

3a

Oto dekalog zdrowego człowieka. Proszę uzupełnić tekst, a następnie wysłuchać nagrania i sprawdzić, czy wyrazy w ramce zostały wpisane w odpowiednim miejscu i formie.

woda *regularnie* sport *W*owoce
jedzenie *alkohol* stres między
mleko *papierosy*

1. Jedz dużo *owoców* i warzyw!
2. Jedz w spokoju! w pośpiechu szkodzi!
3. Nie jedz posiłkami!
4. Pij co najmniej 2 litry dziennie!
5. Pij, ale tylko to, które ma mniej niż 1% tłuszczu!
6. Nie nadużywaj
7. Ćwicz to zdrowie!
8. Spotykaj się z ludźmi. Kontakty z innymi to lekarstwo na
9. Nie pal
10. Rób badania!

TRYB ROZKAZUJĄCY

2. osoba liczby pojedynczej oraz 1. i 2. osoba liczby mnogiej

Koniugacja -ę, -esz

Temat 2. osoby liczby pojedynczej

piszę, piszesz	pisz! piszmy! piszcie!
piję, pijesz	pij! pijmy! pijcie!
biorę, bierzesz	bierz! bierzmy! bierzcie!

Jeśli temat kończy się na dwie spółgłoski, dodajemy -ij.

ciągnę, ciągniesz	ciągnij! ciągnijmy! ciągnijcie!
śpię, śpisz	śpij! śpijmy! śpijcie!

Koniugacja -ę, -ysz, -ę, -isz

Temat 2. osoby liczby pojedynczej

suszę, suszysz	susz! suszmy! suszcie!
radzę, radzisz	radź! radźmy! radźcie!
robię, robisz	rób! róbmy! róbcie!

Koniugacja -m, -sz

Temat 3. osoby liczby mnogiej

gram, grasz, grają	graj! grajmy! grajcie!
---------------------------	------------------------

UWAGA!

wyjątek:

być	bądź! bądźmy! bądźcie!
mieć	miej! miejmy! miejcie!

Zdanie rozkazujące

Jedz dużo mięsa! To zdrowe!

Zjedz kanapkę! Cały dzień tylko pracujesz i pracujesz!

Po przeczeniu używamy tylko czasowników niedokonanych.

Nie jedz dużo mięsa! To niezdrowe.

Nie jedz kanapki, pójdziemy do restauracji.

3b

Na podstawie dekalogu zdrowego człowieka proszę przygotować w parach krótkie wystąpienie na wybrany temat, skierowane do grupy (proszę użyć form trybu rozkazującego), a następnie je wygłosić. Każda para ma tylko 1 minutę.

Tematy:

1. Wpływ stylu życia na nasze zdrowie.
2. Jeśli chcesz żyć 100 lat...
3. Sport to zdrowie.
4. Zdrowa dieta podstawą dobrego samopoczucia.

Styl życia ma ogromny wpływ na nasze zdrowie. Człowiek, który jest aktywny fizycznie i zdrowo się odżywia, żyje dłużej. Jeździcie samochodami? Sprzedajcie je natychmiast i kupcie rowery!

3c

Proszę udzielić odpowiedniej rady.

Boli mnie głowa i gardło. *Idź do lekarza.*

- a) Jestem za gruby.
- b) Jestem strasznie głodny.
- c) Mam już dość tej pracy. Chciałbym już iść do domu.
- d) Jestem za mało wysportowany.

Wezmę jeszcze jedną tabletkę. Może pomoże... *Nie bierz tak dużo lekarstw!*

- a) Mam ochotę na papierosa. Kiedy pracuję, dużo palę.
- b) To już moje czwarte piwo.
- c) Uwielbiam hamburgery. Mogę je jeść codziennie.
- d) Dzisiaj byłam pięć godzin na aerobiku!

3d

Proszę dokończyć zdania według podanego wzoru:

Jeżeli jest ci smutno, to ... *zadzwoń do mnie*

- a) Jeżeli jest ci zimno, to
- b) Jeżeli masz katar, to
- c) Jeżeli nie lubisz jeździć na rowerze, to
- d) Jeżeli masz często złe samopoczucie, to
- e) Jeżeli jesteś meteoropatą, to
- f) Jeżeli jesteś za gruba, to
- g) Jeżeli masz problemy z koncentracją, to

4. **4a** Proszę dokończyć wypowiedzi, wpisując wyrażenia z ramki.

chce ci się pić jest mi zimno szkoda ci
 jest mu smutno jest jej gorąco
 jest ci niedobrze ci chodzi pasuje wam
 jest im dobrze ✓ jest mi ciepło chce mi się jeść

0. Mamo, nie dawaj mi swetra, *jest mi ciepło*
1. Basia otworzyła okno, chyba
2. Mogę zjeść tę kanapkę? Bardzo
3. Moi rodzice mieszkają teraz na wsi i mówią, że tu
4. Czy mogę zamknąć okno? Naprawdę
5. Jesteś błądliwy i źle wyglądasz, ?
6. Możemy pójść z wami do kina w piątek, ten dzień?
7. Marek dzwonił i mówił, że Magda wyjechała i że bez niej.
8. Dam ci wody mineralnej, jeśli
9. Powiedz, o jaki słownik! Mogę ci go kupić, kiedy będę w maju w Berlinie.
10. Cały dzień oglądasz telewizję. Nie czasu?

4b Proszę postłuchać nagrania i zdecydować, jaki problem mają te osoby.

0. jest jej gorąco / zimno
1. jest mu ciepło / zimno
2. chce jej się pić / jeść
3. jest mu zimno / ciepło
4. jest jej niedobrze / nie jest jej niedobrze
5. jest mu wesoło / smutno
6. pasuje / nie pasuje jej termin
7. jest / nie jest mu wygodnie
8. potrzebny jest jej ten / inny słownik
9. chce / nie chce mu się jeść

4c O co proszą te osoby? Proszę dokończyć zdania według podanego wzoru.

- Osoba 1 prosi, żeby *nie otwierać okna i żeby*
- Osoba 2 prosi, żeby
- Osoba 3 prosi, żeby
- Osoba 4 prosi, żeby
- Osoba 5 prosi, żeby
- Osoba 6 prosi, żeby
- Osoba 7 prosi, żeby
- Osoba 8 prosi, żeby
- Osoba 9 prosi, żeby
- Osoba 10 prosi, żeby

4d Proszę uzupełnić dialogi, wstawiając właściwy zaimek osobowy.

0. Co jest? (ty)
Nic takiego. Jest trochę smutno,
bo Maria wyjechała. (ja)
1. Piotr jest zmęczony?
Nie, jest smutno. (on)
2. Wszystko w porządku?
Tak, dziękujemy. Jest naprawdę dobrze. (my)
3. Ciepło? (wy)
Tak, dziękujemy za swetry.
4. Magda nie ma humoru.
A co jest? (ona)
5. Pasuje ten fason. (ty)
Tak? Dziękuję, nawet nie wiesz, jak zależy
na twojej opinii. (ja)
6. Idź sam do Pawła! Ja nie mam nastroju.
Co się stało? Jest niedobrze?
Mówiłem, nie jedz tyle! (ty)

Wymowa Ortografia

4e Proszę wysłuchać dialogów i wpisać brakujące litery. Następnie proszę przeczytać dialogi z kolegą / koleżanką.

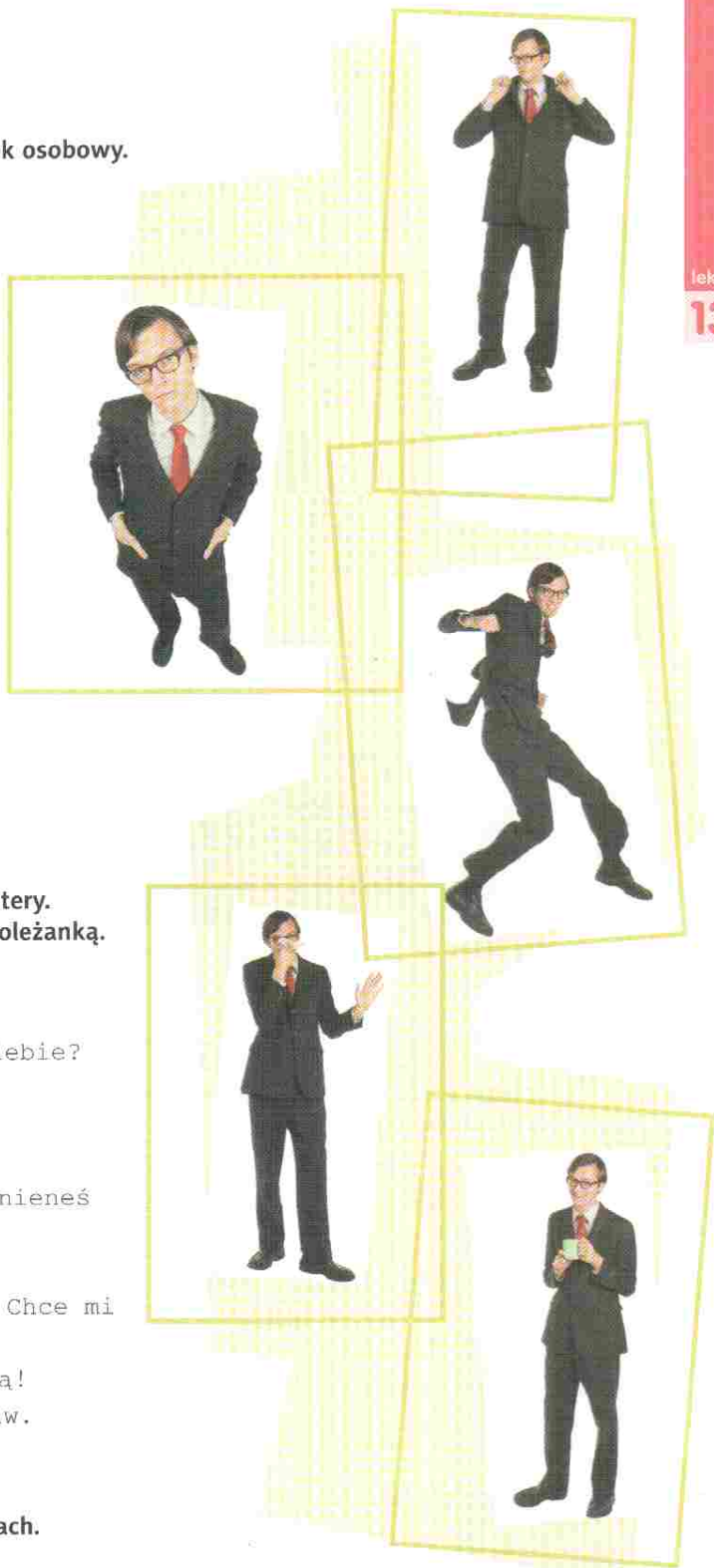
- a)
 - Cześć! Jak le...i?
 - W...ystko w po.....ądku. A u ...iebie?
 - Ni... nowego.
- b)
 - Ma..... tabletkę od bólu głów...?
 - Tak, pro.....ę. Ale my...lę, że powinienes
iść do leka.....a.
- c)
 - Jestem za gruby.uję się ...le. Chce mi
się ...pać.
 - Zr...b sobie dietę niskokalory.....ną!
Nie je..... słodczy ani tłustych potraw.

4f Role. Proszę przygotować krótkie scenki w grupach.

Twoja siostra jest w ciąży. Razem z mamą udzielacie jej rad, ale macie inne opinie. Klóćcie się.

Dziecko ma depresję i problemy w szkole. Rodzice dyskutują, co zrobić w tej sytuacji.

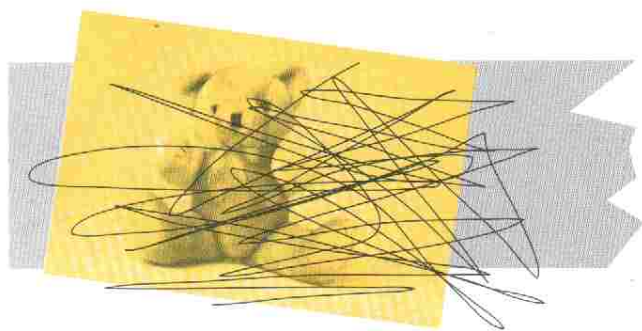
Twój partner jest meteoropatą / partnerka jest meteoropatką i chce przeprowadzić się do Afryki lub do innego miejsca, gdzie jest cieplej niż w Polsce. Ty nie chcesz. Rozmawiacie na ten temat.

5a Proszę przeczytać tekst i powiedzieć, które z poniższych zdań są prawdziwe.

1. a) Młodzi ludzie mają coraz więcej problemów psychicznych.
b) Młodzi ludzie mają coraz mniej problemów psychicznych.
2. a) 50% nastolatków przynajmniej raz w życiu było przygnębionych, nie widziało sensu dalszej nauki i izolowało się od kolegów.
b) 30% nastolatków przynajmniej raz w życiu było przygnębione, nie widziało sensu dalszej nauki i izolowało się od kolegów.
3. a) W Polsce sytuacja jest podobna.
b) W Polsce, na szczęście, dzieci nie mają takich problemów.
4. a) Przyczyną samobójstw u dzieci są niepowodzenia miłosne.
b) Przyczyną samobójstw u dzieci są między innymi niepowodzenia w szkole, a także depresje.

5b Proszę odpowiedzieć, jakie zaburzenia nastroju u dzieci opisuje autor artykułu? Proszę wybrać spośród podanych wariantów:

smutek przygnębienie euforia izolacja radość

5c Proszę podyskutować w grupie na poniższe tematy.

- Czy w Pana / Pani kraju istnieje podobny problem?
- Jakie objawy mogą wskazywać na początek depresji u dzieci?
- Co jest powodem depresji u dzieci? Problemy rodzinne czy raczej szkolne?
- Jakie dzieci mają skłonność do depresji? Proszę je opisać.
- Czy brak zainteresowania dzieckiem może doprowadzić do jego próby samobójczej?
- Jak powinni zachować się rodzice lub nauczyciele, kiedy zauważą u dziecka objawy depresji?
- Czy podobne problemy mają dorośli?

5d Jak czuje się osoba w depresji? Proszę spróbować opisać jej stan psychiczny.

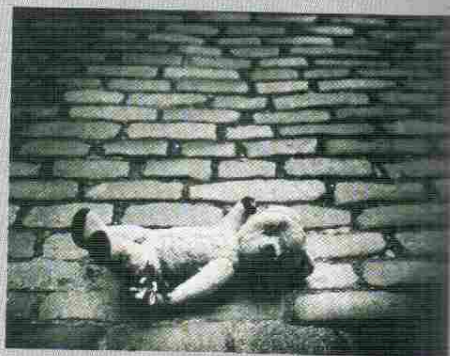
114. Osoba w depresji jest przygnębiona. Nie widzi sensu dalszego życia.

Nieletni w depresji

Coraz starsza jest kondycja psychiczna młodego pokolenia. Co piąte dziecko (nawet czterolatki) cierpi na zaburzenia psychiczne – alarmują 5 w najnowszym raporcie Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) i United Children Found. (...) Co trzeci nastolatek przynajmniej raz odczuwał (...) poważne zaburzenia nastroju: 10 był przygnębiony, nie widział sensu dalszej nauki, izolował się od kolegów i przyjaciół, cały czas wolny poświęcał na surfowanie w Internecie i gry komputerowe. Podobnie jest 15 w Polsce, na zaburzenia psychiczne cierpi co najmniej 15 – 20% dzieci i młodzieży – mówi Maciej Piróg, dyrektor Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. (...)

20 Według profesora Davida Schaffera, psychiatry z Columbia University w Nowym Jorku, co roku 500 tys. dzieci i młodzieży podejmuje (...) próby samobójcze, które u 2 tys. z nich 25 kończą się śmiercią. (...)

Najczęstszym powodem jest kryzys życiowy spowodowany niepowodzeniami w szkole lub kolizją z prawem, a także depresje, schizofrenia, nad- 30 używanie alkoholu lub narkotyków.

Słownictwo

6a Proszę wyjaśnić znaczenie poniższych słów i zwrotów.

- *schudnąć* –
- *waga* –
- *nadwaga* –
- *zmienić dietę* –
- *urozmaicać dietę* –

6c Proszę jeszcze raz wysłuchać nagrania i odpowiedzieć na pytania.

1. Kto przychodzi do studia fitnessu Izy Kaczorkowskiej?
2. Które Polki mają problem z nadwagą? Starsze czy młodsze?
3. Dlaczego tradycyjna kuchnia polska jest niebezpieczna dla wagi?
4. Co charakteryzuje kuchnię włoską i francuską?
5. Jakie są trzy podstawowe grzechy Polek w odżywianiu?
6. Co Polki jedzą w pracy?
7. W jaki sposób można zmienić naszą dietę?
8. O jakich kuchniach mówi pani Maria Janowska, że są dobre dla zdrowia? Dlaczego?
9. W jaki sposób niewłaściwa dieta wpływa na nasze samopoczucie?

6d Proszę posłuchać tekstu i zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

1. Dziewczyny, które aktywnie uprawiają sport, są szczupłe i wysportowane.	P / N
2. Do studia fitnessu przychodzą czasem młode mamy, które chcą schudnąć.	P / N
3. Problem nadwagi nie jest związany z wiekiem kobiety.	P / N
4. Polki po czterdziestce uprawiają sport tak samo często jak inne Europejki.	P / N
5. Polki są grubsze niż inne Europejki.	P / N
6. Polki pracują i zajmują się domem tak samo jak inne Europejki.	P / N
7. Polska kuchnia tradycyjna jest tak samo kaloryczna i tłusta, jak kuchnia francuska i włoska.	P / N
8. Polki rzadko robią sobie w pracy przerwę na obiad.	P / N
9. Jedzenie w pracy pizzy i słodczy jest korzystne dla diety.	P / N
10. Aby urozmaicić dietę, warto korzystać z książek kucharskich z całego świata.	P / N
11. Osoby, które jedzą dużo mięsa, mają dużo energii i dobre samopoczucie.	P / N

6e Proszę sobie wyobrazić, że jedna osoba w Państwa grupie jest osobą publiczną, znaną ze swojej świetnej kondycji lub urody. Proszę przeprowadzić z nią wywiad.

- *W jaki sposób dba Pan / Pani o dobrą kondycję fizyczną? Codziennie rano...*
- *Ile miał Pan / miała Pani operacji plastycznych?*
- *Co Pan radzi młodym mężczyznom, którzy chcą wyglądać tak jak pan?*

6b Proszę posłuchać fragmentu programu telewizyjnego *Na dzień dobry*, a następnie odpowiedzieć na pytania.

- a) Co jest tematem audycji?
- b) Kim są goście Anny Cichopek prowadzącej program?

6f Jest Pan redaktorem / Pani redaktorką miesięcznika „Ciało”. Proszę napisać krótki artykuł o zdrowym stylu życia i kuchni. Proszę udzielić kilku rad swoim czytelnikom.

- *W dzisiejszych czasach ludzie jedzą...*
- *Szybkie tempo życia powoduje, że...*
- *Czas na zmiany!*
- *Warto zmienić...*
- *Trzeba absolutnie wyeliminować z diety...*
- *Uważajcie na...*
- *Taki sposób odżywiania się jest...*

Sytuacje komunikacyjne opowiadanie o podróżach • zachęcanie i zniechęcanie do różnych form spędzania wolnego czasu **Powtórzenie:** lokalizowanie w przestrzeni

Słownictwo turystyka i podróże

Gramatyka i składnia wyrażenia przyimkowe w funkcji okolicznika miejsca **Powtórzenie:** tryb rozkazujący • przyimki w okolicznikach miejsca

1. **1a** Jest Pan turystą, który / Pani turystką, która chce wyjechać na wakacje do Europy Środkowej. Jedno z zagranicznych biur turystycznych ma w swojej ofercie ogłoszenie, które Pana / Panią zainteresowało. Proszę rozwiązać quiz, a następnie zdecydować, czy skorzystałby Pan / skorzystałaby Pani z tej oferty.

Niezapomniane wakacje w Polsce!

QUIZ

- Lubicie naturę?
- Lubicie chodzić po górach i lesie?
- Lubicie kąpać się w czystych jeziorach?
- Lubicie dziką przyrodę i mocne wrażenia?
- Koniecznie jedźcie do Polski!
- A może znacie już Polskę?
- Nasz quiz pomoże wam ocenić waszą wiedzę o Polsce i zdecydować się na wyjazd.

1. Pierogi ruskie to:

- miasto nad Wołgą
- popularne polskie danie
- ryba w sosie jogurtowym

2. Krzysztof Penderecki to:

- polski piosenkarz rockowy
- polski polityk
- polski kompozytor

3. Żubrówka to:

- polska wódka
- polska woda mineralna
- rodzaj piwa

4. Kościół Mariacki to:

- organizacja protestancka
- kościół w Krakowie
- bazylika w Częstochowie

5. Śląsk to:

- region przemysłowy na południu Polski
- region turystyczny w Małopolsce
- małe państwo przy granicy z Czechami

6. Gniezno to:

- kurort nad Bałtykiem
- pierwsza stolica Polski
- jezioro na Mazurach

7. Karol Wojtyła to:

- polski prezydent
- aktualny biskup krakowski
- papież

8. Małuch to:

- polski fiat 126p
- 50 gram wódki
- polski hot dog

9. „Solidarność” to:

- tytuł polskiego filmu
- związek zawodowy
- organizacja katolicka

10. Krzysztof Kieślowski to:

- polski reżyser
- polski aktor
- polski pisarz

Rozwiązanie quizu znajduje się na końcu lekcji.

- Jeżeli nie odpowiedzieliście poprawnie na żadne pytanie, to jedźcie do Polski na wakacje! Wszystko w tym kraju będzie dla was nowe i tajemnicze!
- Jeżeli odpowiedzieliście poprawnie na 1 – 9 pytań, to też jedźcie na wakacje do Polski! Wicie trochę lub dużo o tym kraju, ale na pewno odkryjecie tam jeszcze wiele ciekawych rzeczy!
- Jeżeli odpowiedzieliście poprawnie na wszystkie pytania, to tym bardziej powinniście pojechać do Polski! Wasza wiedza o Polsce pokazuje, że jest to kraj, który naprawdę kochacie, więc ta oferta jest specjalnie dla was!

- 1b** Proszę przygotować w grupach podobną ofertę dowolnie wybranego kraju (uwaga, każda oferta musi zawierać quiz). Proszę wymienić się przygotowanymi ofertami. Każda grupa wspólnie rozwiązuje quiz.

2. **2a** Proszę zlokalizować swoją miejscowość na mapie kraju. Jakie walory turystyczne oferuje?

Moje miasto leży na wschód od, u stóp, nad brzegiem
W moim mieście znajduje się kilka parków,...

WYRAŻANIE RELACJI PRZESTRZENNYCH

- Moje miasto leży na północy / południu, wschodzie / zachodzie Polski.
- Ten region jest usytuowany na północnym wschodzie / północnym zachodzie.
- Ta miejscowość jest położona na południowym wschodzie / południowym zachodzie kraju.
- Kraków leży na zachód od granicy z Ukrainą.
- Kielce znajdują się na północ od Krakowa.
- To miasto leży na lewym / prawym brzegu Warty, nad brzegiem Warty.
- Ta miejscowość leży u stóp Gór Stołowych.
- Te góry są częścią Karpat.
- Ta miejscowość leży na granicy z Białorusią.
- Ten region sąsiaduje z Pomorzem.

2b Proszę uzupełnić zdania.

0. Jeździmy najczęściej*u gór*.... (góry).
1. Lubimy spędzać czas (góry).
2. Nie jeżdżę (morze), bo mieszkam (morze).
3. Często spędzam wakacje (jezioro).
4. Oni jadą w weekend (jezioro).
5. Warszawa jest położona (Wisła).
6. Może pójdziemy (Wisła).

2c Oto mapa Polski. Proszę wybrać jedno miasto i opisać jego usytuowanie. Nie wolno podawać nazwy. Koledzy muszą zgadnąć, o jakie miasto chodzi.

*Przykład: To miasto jest usytuowane na północ od Kielc i na południe od Gdańska. Leży nad Wisłą i jest dość duże.
 Warszawa – odpowiada grupa.*

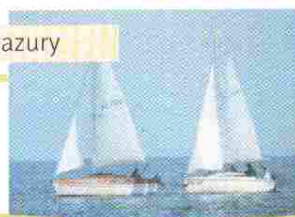
2d Czy znasz te miejsca? Proszę je zlokalizować na mapie.

Bieszczady to góry usytuowane w południowo-wschodniej Polsce. Są częścią Karpat. W tym regionie Polska sąsiaduje ze Słowacją na południu i z Ukrainą na wschodzie...

Małopolska

Mazury

Wielkopolska

Pomorze

Malbork

Hel

Bieszczady

3.

3a Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, w których wypowiedziach słyszymy zachęcanie, a w których zniechęcanie.

lekcja

14

3b Proszę przeczytać oferty turystyczne i zdecydować, którą wybierze:

- starsze małżeństwo, które ma problemy ze zdrowiem
- grupa licealistów
- szefowa dużej firmy, która chce odpocząć od ludzi

Werlas

to miejscowość położona w Bieszczadach nad jeziorem Solińskim. Kemping na 200 osób zlokalizowany jest w sąsiedztwie Bieszczadzkiego Parku Narodowego, co daje możliwość poznania fauny i flory tego regionu. Zapraszamy miłośników przyrody i wypoczynku.

Wakacje w Juracie

już od 1000 złotych za tydzień!!!

Czyste plaże, cisza, spokój, komfortowe warunki, świetna kuchnia. Hotel „Afrodyta” zaprasza przez cały rok!

ZACHĘCANIE I ZNIECHĘCANIE

- Jedźmy tam! Naprawdę warto.
- To wspaniałe miejsce. Powinniśmy tam pojechać.
- Trzeba to koniecznie zobaczyć.
- Zapraszamy do nas! Musicie przyjechać.
- Nie warto tego oglądać.
- Szkoda czasu i pieniędzy.
- Może gdzieś indziej?

Jaskinia solna

Jest najnowszą oryginalną metodą leczenia za pomocą soli morskiej.

Czyste zjonizowane powietrze działa pozytywnie przy:

- chorobach nosa, gardła, płuc
- chorobach serca
- chorobach żołądka
- chorobach dermatologicznych
- nerwicach, stresie

Zakład przyrodolecznicy „Maria” w Iwoniczu-Zdroju, ul. Zimna 23
Rezerwacja pobyków: 0 13 457 68987
Rezerwacja seansów: 0 13 453 6786
Zapraszamy przez 7 dni w tygodniu od 7 do 19

3c Wybraliśmy właściwą ofertę dla tych osób. Nie mogą się jednak ostatecznie zdecydować na pobyt w tych miejscach. Jak możemy je zachęcić do wyjazdu? Proszę przygotować w parach następujące dialogi:

- Żona zachęca męża do wyjazdu.
- Kolega, który znalazł odpowiednią ofertę, zachęca znajomych do wyjazdu.
- Przyjaciel zachęca szefową firmy do wyjazdu.

3d Proszę uzupełnić tabelę według podanego wzoru.

zachęcanie	zniechęcanie
<i>Naprawdę warto tam pojechać.</i>	Nie warto tam jechać. Nie musisz tego robić.
Przyjedźcie do nas na weekend!	
Trzeba to koniecznie obejrzeć.	
Musisz to zwiedzić. To bardzo interesujące.	Nie powinniście tego oglądać.

3e Proszę posłuchać nagrania i zdecydować a) która osoba doradza, a która odradza wakacje:

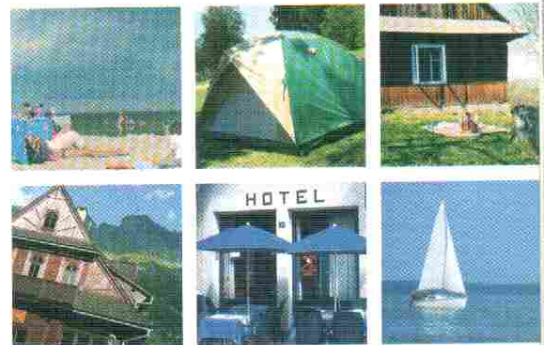
- nad morzem
- w górach
- w gospodarstwie agroturystycznym
- w hotelu
- pod namiotem
- na żaglówce

doradza

- osoba
- osoba
- osoba
- osoba
- osoba
- osoba

odradza

- osoba
- osoba
- osoba
- osoba
- osoba
- osoba

b) która osoba zachęca, a która zniechęca do omawianej formy wypoczynku:

	osoba 1	osoba 2	osoba 3	osoba 4	osoba 5	osoba 6
zachęca	☒	☐	☐	☐	☐	☐
zniechęca	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3f Proszę posłuchać nagrania po raz drugi i wpisać numer wypowiedzi, w której występują następujące zwroty:

- a) Daj spokój, to dobre dla...
- b) Na pewno nie będziesz żałować...
- c) To jest naprawdę fantastyczny pomysł na wakacje...
- d) To bez sensu...
- e) ... po kilku dniach będziesz miał dosyć...
- f) Będziesz naprawdę zadowolona...

- wypowiedź
- wypowiedź
- wypowiedź
- wypowiedź
- wypowiedź
- wypowiedź

Słownictwo

3g Proszę przeczytać podane zwroty (można sprawdzić w słowniku znaczenie słów, których Pan / Pani nie rozumie). Proszę powiedzieć, co można robić w niżej wymienionych miejscach.

*opalać się chodzić po górach kąpać się pić świeże mleko od krowy leżeć pod drzewem
pływać żaglówką spać pod namiotem spać w schronisku jeść tradycyjne polskie dania
zdobywać górskie szczyty oglądać zwierzęta gospodarskie spacerować po plaży jeździć konno*

- a) na wakacjach nad wodą można: *opalać się*, ...
- b) na wakacjach w górach można: ...
- c) na wakacjach w gospodarstwie agroturystycznym można: ...

Biuro turystyczne

OBIEŻYŚWIAT

- Biuro turystyczne „Obieżyświat”, słucham?
- Chciałbym przyjechać do Polski na, na dwa tygodnie. Co pani proponuje?
- Może Mazury... Można tam zobaczyć prawdziwą
- To nudne.
- To może Kraków. Można tam posłuchać dobrej, pochodzić do teatrów, pooglądać sobie wystawy,
- To nie urlop, to
- Może Tatry? Nie ma tam tylu muzeów i teatrów, ale za to można pochodzić sobie po, posłuchać dobrej góralskiej muzyki...
- Nie interesuje mnie
- A może wakacje agroturystyczne na polskiej? Można naprawdę odpocząć: pooglądać, popróbować polskiej kuchni tradycyjnej...
- Dziękuję!!! Wolę prawdziwą Pojadę na urlop na safari!

4b Proszę przekształcić czasowniki według wzoru, a następnie dokończyć wyrażenia.

0. oglądać	-	pooglądać wystawy, zabytki,
1. słuchać	-	posłuchać
2. chodzić	-	
3. jeździć	-	
4. zwiedzać	-	
5. spacerować	-	
6. próbować	-	
7. rozmawiać	-	
8. tańczyć	-	
9. biegać	-	

UWAGA!

oglądać zabytki – pooglądać zabytki / pooglądać sobie zabytki

4c Role. Proszę przygotować w parach wybraną scenkę w biurze turystycznym.

- a) Jesteś klientem / klientką. Masz dwoje małych dzieci i chcesz wyjechać z całą rodziną na wakacje. Szukasz odpowiedniej oferty.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. To Twój pierwszy dzień w pracy.

2

- a) Jesteś klientem / klientką. Chcesz wyjechać z partnerem / partnerką na romantyczne wakacje. Szukasz odpowiedniej oferty.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. Proponujesz romantyczne wakacje dla dwojga.

- a) Jesteś klientem / klientką. Lubisz mocne wrażenia i sporty ekstremalne. Chcesz wyjechać na wakacje razem z grupą przyjaciół. Szukasz odpowiedniej oferty.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. Nie lubisz mocnych wrażeń i uważasz, że sporty ekstremalne są niebezpieczne.

4

- a) Jesteś klientem / klientką. Lubisz spokojny odpoczynek i tradycyjną polską kuchnię. Masz problem z nadwagą. Szukasz oferty agroturystycznej.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. Lubisz sport i aktywne formy wypoczynku.

4d Proszę przeczytać list do Karen i wpisać czasowniki w odpowiedniej formie.

✓ *pozwiedzać* *pojeździć* *posiedzieć* *popróbować*
porozmawiać *pochodzić* *pospacerować* *posłuchać*
pooglądać *potaćńczyć*

Kraków, 10.08.2005

Droga Karen!

Jeszcze raz dziękujemy za Twoje zaproszenie do Berlina, to były naprawdę cudowne wakacje. Musisz przyjechać do nas, do Krakowa! Wiemy, że masz jeszcze miesiąc wakacji. Będziesz naprawdę zadowolona! W Krakowie jest dużo zabytków, *...pozwiedzasz...* sobie Wawel i Sukiennice, w Rynku, wystawy w krakowskich muzeach. Mieszka tu dużo naszych przyjaciół. Na pewno Cię polubią. sobie z nimi po polsku, w knajpach.

Wieczorem będziemy chodzić na dyskoteki, sobie, polskiej muzyki.

Jeśli będziesz chciała uprawiać sport, proszę bardzo. sobie na rolkach po bulwarach nad Wisłą albo sobie w parku Jordana.

Chcielibyśmy, aby Twoje wakacje w Krakowie były tak samo miłe jak czas, który spędziliśmy w Berlinie.

Jeszcze raz zapraszamy!

Agnieszka i Łukasz

4e Jest Pan cudzoziemcem, który spędził / Pani cudzoziemką, która spędziła trochę czasu w Polsce. Spotkał Pan / spotkała Pani tu wielu wspaniałych ludzi i teraz chce Pan / Pani zaprosić ich do siebie. Proszę napisać podobny list z zaproszeniem do wybranego kraju.

Wakacje pod gruszą

lekcja

14

Masz stresującą pracę? Dość tłumu wokół siebie? Nie lubisz zatłoczonych plaż, ulic, hałasu? Może warto spędzić wakacje inaczej? Może warto wyjechać na wieś? Wakacje na wsi to nuda? To tylko stereotyp! Wakacje w gospodarstwie agroturystycznym mają kilka ważnych atutów.

Dobre warunki

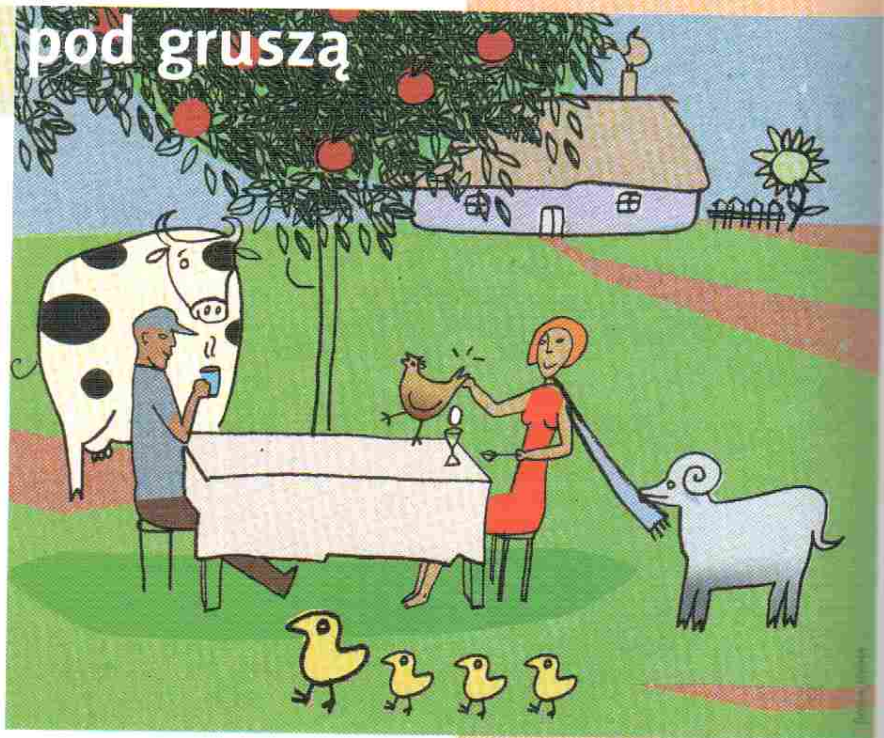
- 10 Na rynku agroturystycznym jest duża konkurencja. Coraz więcej ludzi chce spędzać wakacje na wsi, więc jest coraz więcej gospodarstw tego typu. Warunki są naprawdę dobre. Można
- 15 wynająć mały pokój przy rodzinie, ale można też znaleźć luksusowy apartament. A gospodarze są zawsze mili dla gości.

Dobre jedzenie

- 20 Najczęściej jest to świetna, domowa kuchnia, która może konkurować z najlepszymi restauracjami. Świeże warzywa prosto z ogródka, biały ser bez konserwantów, miód, owoce;
- 25 tego nie dostaniemy w żadnym hotelu. I dodatkowy plus – można prosić gospodarzy o przygotowywanie posiłków wegetariańskich!

Atrakcje

- 30 W większości gospodarstw można wypożyczyć rowery, w innych jeździć konno lub polować. Jeszcze inne położone są w atrakcyjnych regionach turystycznych, blisko zabytków. Nad
- 35 jeziorami można się kąpać, łowić ryby albo pływać żaglówką. Niektóre gospodarstwa oferują saunę, kursy pieczenia chleba, naukę wyplatania koszyków. Jeżeli jednak brakuje nam

- 40 pomysłów, to zawsze możemy pograć w piłkę i badminton, a wieczorem pogrillować.

Raj dla dzieci

- Na wakacje pod gruszą warto zabrać
- 45 dzieci. Kontakt z przyrodą i ze zwierzętami jest dla nich bardzo ważny, poza tym mają dużo przestrzeni, mogą się bawić, biegać, a my mamy mniej problemów.

Dobra informacja

- Kwatery agroturystyczne znajdziemy w całej Polsce. Istnieje 45 stowarzyszeń agroturystycznych zrzeszonych w Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”: Sudeckie, Podkarpackie, Podlaskie, Lubuskie, Mazowieckie... Informacje, zdjęcia i opinie są dostępne w biurach turystycznych lub w Internecie.

Informacje praktyczne

Kwatery są dużo tańsze niż hotel. W zależności od tego, jak wygląda ich wnętrze, wyróżnia się kategorie: standard oraz I, II i III (im wyższa, tym lepsza, a każda z nich oznaczona jest słoneczkami).

Ceny kwater: przeciętnie 18 – 20 zł. Śniadanie: 6 – 7 zł, obiadokolacja: 13 – 14 zł.

Kontakt: Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”, adres do korespondencji:

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, tel. 0-602 45 91 37 lub 0 52 398 14 34, e-mail: federagg@wp.pl,

www.agroturystyka.pl,

www.agritourism.pl.

Jeśli często korzystamy z kwater agroturystycznych, warto kupić *Atlas Turystyki Wiejskiej – Polska 2003*.

Na 136 stronach znajdziemy opisy kwater pogrupowanych regionami, mapkę Polski, kalendarz na ten i następny rok oraz kontakty do poszczególnych stowarzyszeń agroturystycznych.

Cena atlasu: 20 zł.

tłum –
wakacje pod gruszą –
zatłoczona ulica –
gospodarstwo agroturystyczne –
kwatery –
gospodarz –
stowarzyszenie –

 5b W jaki sposób autor tekstu zachęca potencjalnych klientów do wypoczynku w gospodarstwie turystycznym? Co to znaczy, że agroturystyka oferuje:

- dobre warunki?
- dobre jedzenie?
- atrakcje?
- raj dla dzieci?

 5c Czy chciałby Pan / chciałyby Pani spędzić wakacje w polskim gospodarstwie agroturystycznym? A jeśli tak, to co jest zachętą dla Państwa? Proszę porozmawiać o tym w małych grupach.

warunki kuchnia atrakcje kontakt z przyrodą
dostęp do informacji cena

WARUNKI – najważniejsze są dla mnie warunki. Lubię komfort...

 5d Pan Janusz Cholewa, właściciel biura turystycznego, jest gościem porannej audycji radiowej. Proszę posłuchać nagrania i zdecydować:

a) Co jest tematem rozmowy?

- najczęstsze formy spędzania wakacji
- alternatywne formy wypoczynku
- agroturystyka

b) Jaka jest intencja wypowiedzi pana Cholewy?

- chce zniechęcić słuchaczy do omawianych form wypoczynku
- chce zachęcić słuchaczy do omawianych form wypoczynku
- omawia różne formy wypoczynku w sposób informacyjny

 5e Proszę posłuchać jeszcze raz nagrania i zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

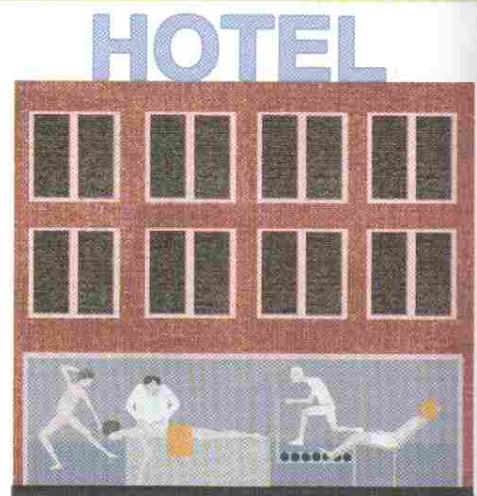
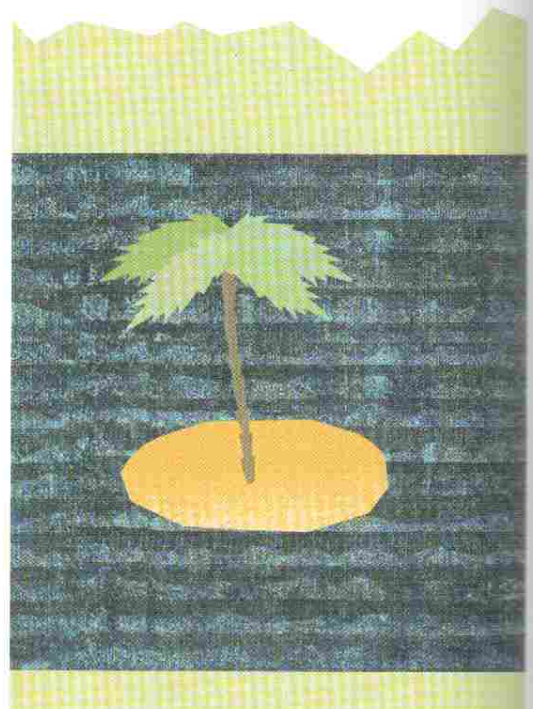
1. Biura turystyczne mają coraz bogatszą ofertę turystyczną, ale gusta klientów się nie zmieniają. P / N
2. Ludzie mają dość opalania się na ciepłych plażach. P / N
3. Gospodarstwa agroturystyczne nie oferują aktywnych form wypoczynku. P / N
4. W ośrodkach rekreacyjnych rodziny wspólnie uprawiają wybrany sport. P / N
5. Szkoły przetrwania to oferta dla młodych ludzi z dobrą kondycją fizyczną. P / N

5f**Proszę posłuchać nagrania po raz ostatni i dokończyć wypowiedzi.**

1. Teraz, na przykład, jest duże zainteresowanie
2. Ludzie chcą
3. Gospodarstwa agroturystyczne oferują najwięcej atrakcji:
4. Ludziom, którzy wyjeżdżają na wakacje z rodziną, choć tak naprawdę chcieliby wyjechać sami, oferujemy
5. Rodziny w ciągu dnia mają mnóstwo zajęć. Na przykład: panowie, panie, a dziecko
6. Młodzi organizują sobie najczęściej wyjazdy, ale oczywiście mamy w ofercie

Wymowa**5g****Proszę wysłuchać następujących wypowiedzi. Proszę zwrócić uwagę, na które elementy zdania nie pada akcent. Następnie proszę powtórzyć te wypowiedzi.**

1. Jadę nad morze.
2. Byłam na wakacjach z rodziną.
3. Oferta od gospodarza jest bogata.
4. Chciałabym pochodzić po sklepach.
5. Jesteśmy nad jeziorem.
6. Jestem u rodziny.
7. Lubię spędzać urlop na żagłowie.

5h**Proszę wybrać jeden z poniższych rysunków i wspólnie z kolegą / koleżanką przygotować ofertę reklamową tych miejsc.***Osobom, które lubią samotność, polecamy wakacje na bezludnej wyspie. Można tu naprawdę odpocząć... Ceny nie są...*

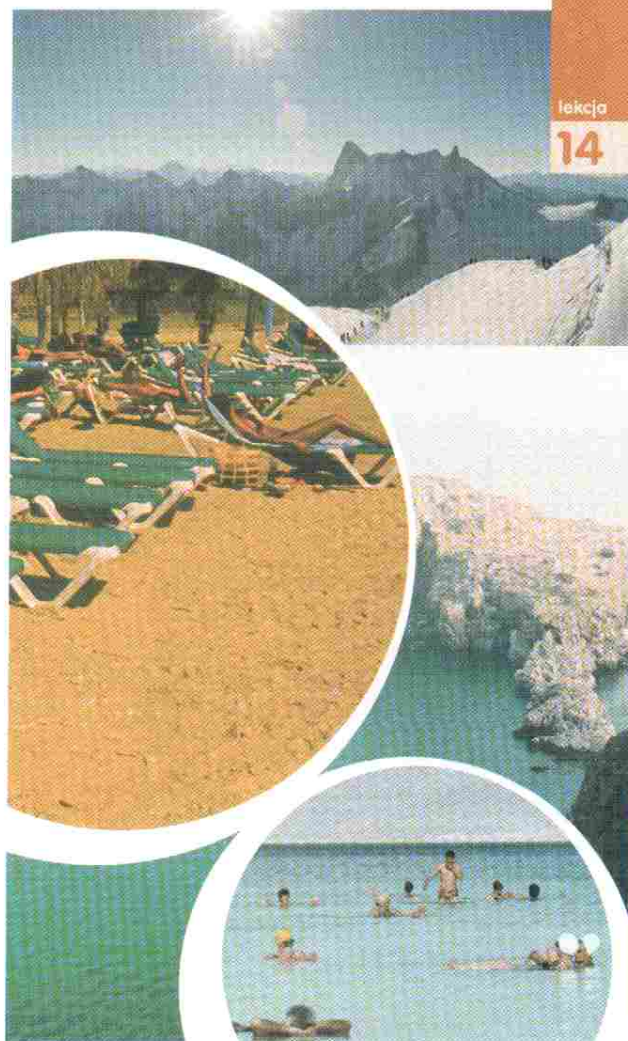
6a

Proszę przeczytać tytuł i powiedzieć, jak Państwo myślą, o czym będzie poniższy artykuł? Proszę sformułować hipotezy. Następnie proszę przeczytać tekst i porównać wcześniejsze hipotezy z informacjami z artykułu.

- *Uważam, że tekst mówi o prognozach pogody na wakacje.*
- *Myszę, że tekst mówi o tym, że turyści jeżdżą na wakacje tylko tam, gdzie jest ładna pogoda.*

Zmiana klimatu w rozwoju turystyki

1. Specjaliści z branży turystycznej powinni zacząć myśleć o tym, co będzie, kiedy pobyt w znanych kurortach stanie się niemożliwy z powodu zmian klimatycznych. I oszacować, jakie to może przynieść straty finansowe.
2. W niektórych regionach świata już widać te zmiany: w górach na przykład jest mniej śniegu. Z jednej strony, istnieje poważne niebezpieczeństwo, że część nisko położonych terenów znajdzie się pod wodą. Z drugiej, w krajach basenu Morza Śródziemnego jest zbyt sucho.
3. Turyści odwiedzają te miejsca, które są modne i bezpieczne. Nikt nie wybiera się w podróż w rejony dotknięte wojną. Jednak decyzje dotyczące turystyki podejmuje się bardzo wcześnie, z dużym wyprzedzeniem.
4. Nie można ignorować roli turystyki na świecie: sytuacja gospodarcza wielu państw, szczególnie tych rozwijających się, często jest w miarę stabilna dzięki pieniądзом, które zostawiają turyści.
5. Niestety, większość państw wciąż niepoważnie traktuje prognozy długoterminowe. Nikt nie przygotowuje się do tego typu zmian. A przecież efekty mogą być opłakane.
6. Wielu naukowców mimo to stale pracuje nad prognozami pogody dla poszczególnych regionów. Już dziś z dużym prawdopodobieństwem można przewidzieć, jak będzie wyglądać sytuacja pogodowa w konkretnym regionie w ciągu najbliższych kilku lat.

lekcja
14

6b

Proszę znaleźć akapit, którego treść odpowiada następującym zdaniom:

1. Pieniądze z turystyki są i będą ważnym elementem gospodarek wielu państw.
2. Żaden kraj nie jest gotowy na zmiany w turystyce, które są rezultatem zmian klimatu.
3. Ostatnio tworzy się pierwsze prognozy zmian pogody w skali regionalnej.
4. Decyzje związane z organizacją turystyki podejmuje się dużo wcześniej. Zależą one od mody i sytuacji politycznej.
5. W niektórych regionach turystycznych obserwuje się już poważne zmiany klimatyczne.
6. Naukowcy alarmują: klimat się zmienia, warunki w popularnych kurortach też.

6c

Proszę odpowiedzieć na poniższe pytania:

- a) Co ma wpływ na atrakcyjność regionu turystycznego?
 - warunki naturalne
 - sytuacja polityczna
 - ceny
 - promocja
 - moda
 - pora roku
 - infrastruktura
 - inne
- b) Które z tych kryteriów jest najważniejsze dla Pana / Pani? Dlaczego?
- c) Jak zdobywa Pan / Pani informacje o miejscu, do którego jedzie Pan / Pani na wakacje?
 - od znajomych
 - pod wpływem reklamy
 - w biurze podróży
 - na forach internetowych
 - inaczej

Rozwiązanie quizu:

1b, 2c, 3a, 4b, 5a, 6b, 7c, 8a, 9b, 10a

125

1 Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

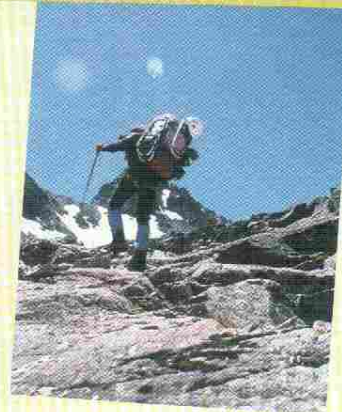

1. Moja lodówka Wszystko w środku jest ciepłe!! Muszę zadzwonić do serwisu.
 - działa
 - nie działa
 - chodzi
2. Suszarka służy do
 - suszyć włosy
 - suszenie włosów
 - suszenia włosów
3. Dawniej nie kupić pralki ani lodówki tak łatwo, jak dziś.
 - można było
 - można
 - było
4. W PRL-u nie w sklepach ani telewizorów, ani magnetofonów.
 - byli
 - były
 - było
5. W Stanach Zjednoczonych nowego robota kuchennego.
 - skonstruowało
 - skonstruowano
 - skonstruowany
6. Jestem bardzo zadowolony z mojej komórki. Mam ją od dwóch lat i nigdy
 - nie była naprawiana
 - nie była zepsuta
 - nie działała
7. Kupiłam pralkę, a ona na drugi dzień się zepsuła. Dzwoniłam do serwisu, tam powiedzieli mi, że to moja wina. Jestem naprawdę ! To skandal!
 - zabawna
 - smutna
 - oburzona
8. Pierwsza książka przez Gutenberga.
 - została drukowana
 - została wydrukowano
 - została wydrukowana
9. Jest niedobrze. Chyba zjadłam coś nieświeżego.
 - mnie
 - mi
 - mną
10. Boli gardło? Weź tabletkę.
 - cie
 - tobie
 - cię
11. Nie powinieneś tak dużo Dwa piwa dziennie to trochę przesada.
 - wypić
 - napić się
 - pić
12. – Jestem za gruby. Nie mogę wejść w moje dzinsy. –
 - Nie jedz tyle!
 - Nie zjedz tyle!
 - Nie jedź tyle!
13. Wieliczka leży od Krakowa.
 - na wschodzie
 - na wschód
 - we wschodzie
14. Mieszkam
 - nad Wisłą
 - nad Wisłę
 - na Wiśle
15. Miasto, w którym jest dużo fabryk i zakładów produkcyjnych, jest
 - miastem handlowym
 - miastem turystycznym
 - miastem przemysłowym

- 2 Proszę uzupełnić tekst odpowiednią formą czasownika. Uwaga, oprócz prawidłowej formy czasu przeszłego, należy wybrać jedną z dwóch podanych w nawiasie form aspektowych.

Wakacyjna przygoda Jarka

Zawsze (ja) *spędzam* (spędzać / spędzić) wakacje nad morzem lub na Mazurach. W tamtym roku (postanawiać / postanowić) pojechać w góry. (pakować / spakować) plecak, (brać / wziąć) namiot i ruszyłem w drogę autostopem. Po dwóch dniach drogi (znajdować się / znaleźć się) w Zakopanem, w którym (być) tylko raz jako dziecko. Kiedy (rozbijać / rozbić) namiot, zerwał się wiatr i prawie dwie godziny (czekać / poczekać) na lepszą pogodę. (kłaść się / położyć się) dopiero o północy, bardzo zmęczony i długo nie mogłem (zасыпать / zasnąć). Następnego dnia, niewyspany, (wybierać się / wybrać się) na szlak. (chodzić) już prawie od dziesięciu godzin, kiedy nagle (orientować się / zorientować się), że mapę, latarkę i kompas (zostawiać / zostawić) na kempingu. Tymczasem zbliżał się wieczer...

- 3 Co wydarzyło się później? Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką dopisać w kilku zdaniach zakończenie wakacyjnej przygody Jarka.

CD

- 4 Jarek opowiada, jak zakończyła się jego wakacyjna przygoda. Proszę wysłuchać nagrania i porównać Państwa wersję wydarzeń z opowiadaniem Jarka.

CD

- 5 Proszę ułożyć zdania w porządku chronologicznym, zgodnie z opowiadaniem Jarka.

- Jarek położył się na ziemi i czekał, aż skończy się burza.
- Jarek był na siebie zły.
- 7 Jarek zdecydował, że poprosi o nocleg w schronisku.
- Jarek postanowił natychmiast wrócić na kemping.
- Zaczęła się burza.
- Po trzech godzinach marszu Jarek znalazł się blisko schroniska.
- Około godziny 23.00 zmęczony i mokry Jarek dotarł wreszcie do schroniska.

- 6 Dlaczego Jarek był na siebie zły? Dlaczego uważa, że postąpił nieodpowiedzialnie? Proszę zastanowić się nad tym wspólnie z kolegą / koleżanką, a następnie napisać kilka rad dla turysty, który po raz pierwszy idzie w góry.

1. *Weź ze sobą telefon komórkowy*
2.
3.
4.
5.
6.

7 Proszę rozwiązać w grupach quiz. Proszę wypełnić rubrykę, po prawej stronie wpisując poprawne odpowiedzi, a następnie porównać je w grupie.

QUIZ CZY WIESZ...

lekcja

15

1. Kto zbudował piramidy w Gizie?
2. Kto napisał *Iliadę* i *Odyseję*?
3. Kto namalował obraz *Mona Lisa*?
4. Kto zrobił pierwszy krok na Księżycu?
5. Kto odkrył rad i polon?
6. Kto wynalazł dynamit?
7. Kto skonstruował pierwszy samolot?

Piramidy w Gizie zostały zbudowane przez.....

.....

.....

.....

.....

.....

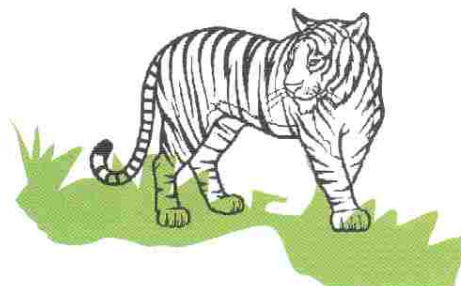
.....

8 Proszę przeczytać dialog i zdecydować, kim są osoby, które ze sobą rozmawiają.

Łucja: W tym roku chciałabym polecieć do Australii!
 Hubert: Do Australii? I co tam będziesz robić?
 Łucja: Będę pływać z delfinami i może kupię sobie kangura albo dwa kangury...
 Hubert: Hm..., kangury to dobry pomysł, ale wolałbym pojechać do Afryki na safari i polować na tygrysy.
 Łucja: Ale w Afryce nie ma tygrysów!
 Hubert: Na pewno są!
 Łucja: Nieprawda, nie ma!
 Hubert: No to gdzie są?
 Łucja: Na przykład w Indiach. Możemy tam pojechać.
 Hubert: O, to świetny pomysł, zawsze chciałem zobaczyć, jak żyją prawdziwi Indianie!

9 Proszę wysłuchać nagrania. Czy zgadli Państwo, kim są Łucja i Hubert? Proszę odpowiedzieć na pytania.

- a) Dokąd Łucja i Hubert pojedą na wakacje?
- b) Co będą mogli tam robić?
- c) Czy są zadowoleni z propozycji?

Słownictwo

10 Proszę uzupełnić tabelę.

	w Pana / Pani kraju	w Polsce	na świecie
Co można zwiedzić?		<i>Kraków,</i>	
Czego można posłuchać?			
Dokąd można pojechać?			<i>na pustynię,</i>

11 Proszę porozmawiać z kolegą / koleżanką. Proszę zaproponować wyjazd na wspólne wakacje do miejsca, które Pan / Pani lubi. Proszę opowiedzieć o tym miejscu: gdzie się znajduje, co można tam robić / zwiedzić / zobaczyć. Proszę przekonać kolegę / koleżankę, że warto tam pojechać.

- 12** Oto pamiątki z podróży. Jak Państwo myślą, skąd zostały przywiezione? Gdzie zostały kupione lub znalezione?

Myślę, że ta muszla została przywieziona z nad morza. Na pewno została znaleziona na plaży...

- 13** Lubi Pan / Pani zbierać pamiątki z podróży? A może jest Pan / Pani kolekcjonerem? Jaka jest Pana / Pani najbardziej niezwykła pamiątka z podróży, skąd Pan / Pani ją ma? Czy pamięta Pan / Pani, w jakich okolicznościach została kupiona lub znaleziona? Proszę opowiedzieć o tym grupie.

Moja najciekawsza / najbardziej oryginalna, niezwykła pamiątka z podróży to...

... lat(a) temu byłem / byłem w... kupiłem / kupiłem ją w... znalazłem / znalazłem ją...

- 14** Proszę odpowiedzieć na pytania:

- Komu chętnie zaproponowałbyś / zaproponowałabyś wspólny wyjazd na wakacje?
- Komu na pewno nie zaproponowałbyś / zaproponowałabyś wspólnego wyjazdu na wakacje?
- Komu zawsze wysyłasz zdjęcia z wakacji?
- Komu nigdy nie wysyłasz zdjęć z wakacji?

Ortografia

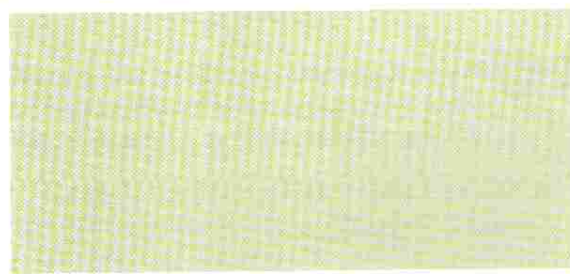
- 15** Oto SMS-y z wakacji. Proszę je poprawić, dopisując polskie znaki.

Jestesmy na wsi
kolo Olsztyna. Pokoj
swietny, własnie jem
pierogi.

Jestem w saunie, ale
goraco! Co u ciebie
slychac?

10 złotych za noc
i można pozyczyć
rowery,
przyjeżdżajcie!

- 16** Jest Pan / Pani na wakacjach agroturystycznych. Proszę wysłać do przyjaciela SMS-a z informacją o tym, co właśnie Pan / Pani robi.

- 17** Proszę doradzić koledze / koleżance, co zrobić w następujących sytuacjach:

- Mam mało pieniędzy, a chciałbym pojechać na wakacje.
- Jedź... / ..., w Sudety. Piękne góry, niedrogo...
- Moja mama chce jechać w góry, a ja nad morze.
- Jestem zmęczony. Mam dość dużego miasta.
- Co zrobić z urlopem?
- Gdzie pojechać w tym roku?
- Nigdy nie byłem na Mazurach.
- Jechać za granicę czy może lepiej zostać w kraju?

18 Proszę przeczytać dwa ogłoszenia o mieszkaniach do wynajęcia. Uwaga! Cena wynajęcia obu mieszkań jest taka sama! Które mieszkanie chciałby Pan / chciałaby Pani wynająć? Dlaczego? Proszę zapytać kolegę / koleżankę, jaką decyzję podjąłby / podjęłaby w tej sprawie.

Mieszkanie w centrum Krakowa!

- * Lokalizacja – ulica św. Tomasza, 100 metrów do Rynku Głównego
- * Mieszkanie mieści się w starej kamienicy na pierwszym piętrze
- * Metraż – 56 metrów kwadratowych (salon, sypialnia z antresolą, kuchnia, łazienka)
- * Pełne umeblowanie (stare, zabytkowe meble)

Dwupoziomowe mieszkanie w nowoczesnej dzielnicy Krakowa!

- Lokalizacja – Żabiniec, 25 minut od centrum (samochodem)
- Mieszkanie mieści się na czwartym, ostatnim piętrze nowoczesnej kamienicy (z windą)
- Metraż – 120 metrów kwadratowych (salon, cztery sypialnie, kuchnia, dwie łazienki, taras na dachu kamienicy)
- Nowoczesne umeblowanie!

19 Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Czy ma swoje mieszkanie, czy je wynajmuje?
- Jakie jest to mieszkanie, czy jest wygodne, na którym jest piętrze?
- Ile płaci za miesiąc, jaki jest czynsz?
- Jak znalazł / znalazła to mieszkanie? Z ogłoszenia, przez znajomych, przez rodzinę?

20 Proszę wysłuchać nagrania i zanotować informacje o mieszkaniu.

- a) metraż
- b) umeblowanie
- c) lokalizacja
- d) piętro
- e) cena
- f) termin spotkania

21 Proszę zaprezentować scenę, która mogła mieć miejsce po rozmowie telefonicznej w sprawie ogłoszenia. Dwie osoby grają małżeństwo. Jedna z nich jest mężem, druga żoną. Mąż telefonował w sprawie ogłoszenia. Żona zadaje pytania podobne do tych, które zadawał mąż. Mąż relacjonuje przebieg rozmowy.

- No i co, kochanie? Oferta jest jeszcze aktualna?
- Tak. Jest to trzypokojowe...

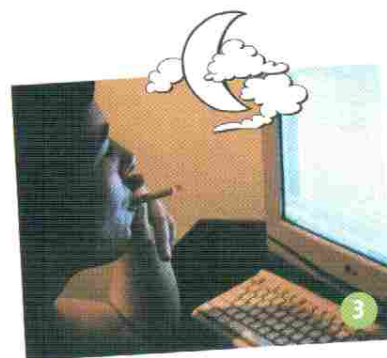
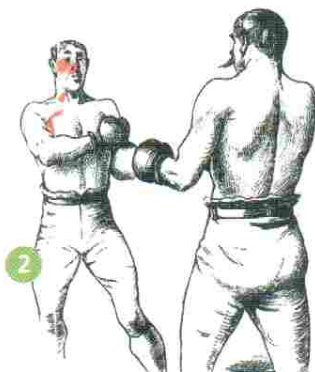
22 „Dzwonię w sprawie ogłoszenia. Czy oferta jest jeszcze aktualna?”
Kiedy jeszcze możemy zacząć w ten sposób rozmowę?

- Kiedy kupujemy samochód?
- Kiedy kupujemy jajka?
- Kiedy wynajmujemy garaż?
- Kiedy szukamy pracy?
- Kiedy dzwoniemy na dworzec?
- Kiedy szukamy pracownika?
- Kiedy kupujemy lodówkę?

Jakie pytania możemy jeszcze zadać w przedstawionych sytuacjach?

23 Proszę opisać osoby przedstawione na fotografiach. W jaki sposób to, co robią lub sytuacja, w której się znajdują, wpływa na ich zdrowie i samopoczucie?

24 Proszę przeprowadzić ankietę. Proszę zadać kilku osobom w grupie poniższe pytania, a następnie podsumować wyniki w małych grupach.

1. Jakie są najpopularniejsze formy wypoczynku w Twoim kraju?
2. Dokąd ludzie w Twoim kraju najchętniej wyjeżdżają na wakacje?
3. Jaki sport najchętniej uprawiają kobiety w Twoim kraju?
4. Jaki sport najchętniej uprawiają mężczyźni w Twoim kraju?
5. Jakie sporty w Twoim kraju uprawiają dzieci w szkołach?
6. Jakie problemy zdrowotne mają najczęściej osoby w Twoim kraju?
7. Jak oceniasz sposób odżywiania się ludzi w Twoim kraju?
8. Co zmieniłbyś / zmieniłabyś w swojej diecie?
9. Jaki sport chciałbyś / chciałabyś uprawiać?
10. Czy media w Twoim kraju propagują zdrowy tryb życia?

25 Poniżej przedstawiono kilka sytuacji. Proszę wylosować jedną z nich i zaprezentować na forum grupy swoją reakcję.

1. Przekonujesz rodziców, że powinni kupić sobie zmywarkę do naczyń.
2. Właśnie kupiłeś / kupiłaś mieszkanie, które od dawna chciałeś / chciałaś mieć. Opowiadasz o nim znajomym.
3. Chcesz kupić kilka nowych sprzętów (do wyboru) do domu. Przekonujesz męża / żonę, że te urządzenia są naprawdę potrzebne.
4. Kupiłeś / kupiłaś sobie nowe urządzenie (do wyboru) i jesteś z niego bardzo zadowolony / zadowolona. Opowiadasz o tym znajomym.
5. Urządzenie (do wyboru), które właśnie kupiłeś / kupiłaś, nie działa. Idziesz do sklepu i składasz reklamację.
6. Twoje DVD, które kilka dni temu odebrałeś / odebrałaś z naprawy, znowu się zepsuło. Jesteś oburzony / oburzona i dzwonisz do serwisu.
7. Twój kolega zastanawia się, dokąd pojechać na wakacje. Proponujesz mu wyjazd w miejsce, które znasz i lubisz. Opowiadasz o tym.
8. Twój kolega informatyk skarży się na bóle głowy i pleców. Radzisz mu, żeby zaczął uprawiać jakiś sport.
9. Masz ostatnio złe samopoczucie. Opowiadasz o tym znajomym i prosisz o radę.
10. Twoja koleżanka chce szybko schudnąć. Radzisz jej, co powinna zrobić.

lekcja 16

Sytuacje komunikacyjne opowiadanie o świętach i tradycji
• wyrażanie żalu, smutku, współczucia, radości • składanie życzeń i gratulacji

Słownictwo święta religijne i państwowe Powtórzenie: relacje rodzinne

Gramatyka i składnia budowanie zdań współrzędnie złożonych i podrzędnie złożonych okolicznikowych czasu i miejsca Powtórzenie: użycie form bezosobowych • użycie spójników w zdaniach złożonych

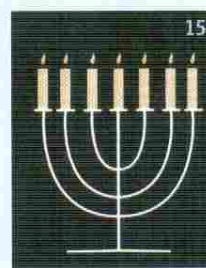
Święta, uroczystości, tradycje

1. 1a Czy zna Pan / Pani te święta i uroczystości? Proszę podpisać rysunki.

Słownictwo

Wielkanoc Nowy Rok Święto Konstytucji 3 Maja Wigilia
urodziny Boże Ciało Wszystkich Świętych / Święto Zmarłych chrzciny
Jom Kippur imieniny Święto Niepodległości ślub
Boże Narodzenie pogrzeb Dzień Matki szabat

1b Proszę zdecydować, które święta / uroczystości to:

- polskie święta państwowe: *Święto Niepodległości*,...
- święta religijne
- uroczystości rodzinne

1c Kiedy obchodzimy te święta / uroczystości? Proszę dopasować.

- 1. W jakim miesiącu obchodzi się Boże Ciało?
- 2. Kiedy obchodzi się Wielkanoc?
- 3. Kiedy Amerykanie obchodzą Dzień Niepodległości?
- 4. Kiedy Polacy obchodzą Święto Niepodległości?
- 5. Kiedy Niemcy obchodzą Dzień Jedności Niemiec?
- 6. Kiedy Polacy obchodzą Wigilię?
- 7. Kiedy Żydzi obchodzą szabat?
- 8. Kiedy obchodzimy Dzień Matki?
- 9. Kiedy w Polsce obchodzi się Święto Zmarłych?
- 10. Kiedy obchodzi się Święta Bożego Narodzenia?
- 11. Kiedy Polacy obchodzą Święto Konstytucji 3 maja?
- 12. Kiedy obchodzi się Nowy Rok?

- a) na wiosnę d) w czerwcu g) 3 X j) 25 – 26 XII
b) 3 V e) 26 V h) 1 I k) 11 XI
c) 4 VII f) 1 XI i) 24 XII l) w soboty

1f Proszę uzupełnić teksty, a następnie wysłuchać nagrania i sprawdzić, czy podane wyrazy zostały wpisane w odpowiednim miejscu i formie. Proszę zdecydować, która z wypowiedzi dotyczy poniższych uroczystości.

1. uroczystość, ksiądz, ceremonia *chrzciny*
Kiedy rodzi się dziecko, a rodzice są katolikami, decydują się na tę *uroczystość* Odbywa się ona w kościele. Na obecni są: rodzice, dziecko, matka chrzestna i ojciec chrzestny. odprawia mszę i polewa głowę dziecka wodą. Dziecko jest od tego momentu katolikiem lub katoliczką.
2. rodzina, umierać, odprawiać
Kiedy ktoś , rodzina spotyka się w kościele przy trumnie. Ksiądz mszę, następnie rodzina idzie za trumną na cmentarz. Potem modli się jeszcze nad grobem. Wszyscy przynoszą kwiaty.
3. siedzieć, organizować, prezenty
Tego dnia spotkanie rodzinne lub zaprasza przyjaciół. Wszyscy przynoszą i kwiaty, składają życzenia, a potem przy stole, jedzą, piją i rozmawiają. Ta uroczystość jest popularna w Polsce.

UWAGA! obchodzić święto / uroczystość

1d Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Jakie święta i uroczystości lubisz, a jakich nie lubisz? Dlaczego?
- Czy obchodzisz urodziny lub imieniny? Kiedy?
- Które święta obchodzi się w Twoim kraju? Których już się nie obchodzi, a których nie obchodzono nigdy?
- Jak nazywają się święta państwowe w Twoim kraju? Kiedy się je obchodzi? Które święta są międzynarodowe?

1e Proszę jeszcze raz obejrzeć rysunki z ćwiczenia 1a. Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zdecydować, na jakich uroczystościach ludzie:

- modlą się – *na ślubie*,...
- składają życzenia – ...
- dają kwiaty – ...
- składają kondolencje – ...
- bawią się i tańczą – ...
- dają prezenty – ...

✓ *chrzciny ślub imieniny urodziny pogrzeb*

4. pić, msza, obecny, składać
Na uroczystości są: pan młody i panna młoda, rodzice, świadkowie, rodzina i przyjaciele. Ksiądz odprawia , podczas której państwo młodzi składają przysięgę małżeńską. Po uroczystości w kościele wszyscy młodym małżonkom życzenia, dają kwiaty, prezenty, często pieniądze, a następnie jadą na wesele. Na miejscu, w lokalu lub w domu, czekają rodzice państwa młodych, żeby powitać ich chlebem i solą. Państwo młodzi szampana i zaczyna się zabawa. Wesele zwykle kończy się rano.
5. przynosić, obchodzić, zapraszać
Ten dzień jest raz w roku. Osoba, która organizuje imprezę, przyjaciół do domu lub do klubu. Wszyscy prezenty, składają życzenia, a potem bawią się i tańczą. Tę uroczystość głównie młodzi Polacy.

1g Proszę uzupełnić zdania.

być obecnym na obchodzić **odprawiać** mszę
modlić się składać życzenia zaprosić gości

1. Kiedy weszłam do kościoła, ksiądz już**odprawiał mszę**.... Potem państwo młodzi składali przysięgę małżeńską.
2. (ja) na ślubie moich przyjaciół, ale nie pojechałem na wesele.
3. Moi rodzice na imprezę z okazji 40 rocznicy ślubu.
4. Po pogrzebie rodzina nad grobem.
5. Kiedy państwo młodzi wyszli z kościoła, wszyscy im gratulowali i
6. Moja babcia skończyła 70 lat i nie chce już urodzin.

lekcja

16

1h Proszę opowiedzieć, jak obchodzi się uroczystości rodzinne w Pana / Pani kraju. Proszę porozmawiać o tym w grupie.

urodziny ślub pogrzeb chrzest

- Czy są jakieś specjalne zwyczaje związane z tymi uroczystościami?
- Kto jest zapraszany na te uroczystości? Tylko rodzina? Rodzina i znajomi? Tylko znajomi?

Gramatyka

2. 2a Proszę uzupełnić tekst, wpisując odpowiednią formę bezosobową (w czasie teraźniejszym lub przeszłym) czasowników podanych w nawiasach.

Czy wiesz, że...

- a) **święta Bożego Narodzenia** rozpoczynają się w Polsce w Wigilię, 24 grudnia? Kiedy na niebie pojawia się pierwsza gwiazda, Polacy dzielą się opłatkiem i składają sobie życzenia. Potem**siada się**..... (siadać) do stołu wspólnie z rodziną i (jeść) kolację wigilijną. Po kolacji (oglądać) prezenty, (śpiewać) kolędy, a o północy wielu Polaków idzie do kościoła na specjalną mszę – pasterkę.
- b) **dawniej** (obchodzić) święta Bożego Narodzenia inaczej niż dziś? Kiedyś nie było bombek, więc (ubierać) choinkę jabłkami, orzechami i świecami. Na kolację (przygotowywać) zawsze 12 potraw. (podawać) barszcz z uszkami, zupę grzybową, ryby, kluski z makiem i inne tradycyjne dania. (zostawiać) zawsze jeden pusty talerz dla gościa wędrowca. O północy (rozmawiać) ze zwierzętami.
- c) **dawniej**, kiedy nie było jeszcze samochodów, rzadko (wyjeżdżać) na Boże Narodzenie do swoich rodzin? Obecnie często (odwiedzać) w święta bliskich, więc te dni (spędzać) głównie w samochodzie.
- d) **wśród** młodych Polaków zapanowała ostatnio nowa moda? Na Boże Narodzenie (wyjeżdżać) z rodzinami lub przyjaciółmi w góry i (jeździć) na nartach.
- e) **Tłusty Czwartek** to dzień, który kończy karnawał? W Polsce (kupować) wtedy **pączki** i (jeść) je wszędzie: w pracy, w szkołach, na uniwersytetach, a potem w domach.
- f) **Święto Zmarłych** (obchodzić) w Polsce od wielu lat w ten sam sposób? Podobnie jak dzisiaj, dawniej (spotykać się) na cmentarzu przy grobach bliskich, (modlić się) i (palić) znicze i świece.
- g) **IV i 3V** to w Polsce święta państwowe? Nie (iść) wtedy do pracy, a często nawet (brać) urlop aż do końca tygodnia i (wyjeżdżać) na krótkie wakacje.

 2b Proszę powiedzieć, kiedy możemy przeczytać takie tytuły w gazetach?

Gdzie po najlepsze pączki – ranking „Gazety Codziennej” **Najdłuższy weekend Europy**

Święta na nartach
– koniec tradycji?

Pół miliona Polaków na drogach Małopolski

AKCJA ZNICZ

Akcja Znicz – artykuł pod takim tytułem możemy przeczytać w listopadzie lub... Jest to akcja przeprowadzana przez policję 1 listopada. Policja kontroluje zachowanie kierowców na drogach w tym dniu, bo wiele osób jedzie...

 2c Proszę rozwiązać quiz.

QUIZ ??

- Boże Narodzenie to:
a) święto
b) uroczystość
c) tradycja
- Karp to:
a) świąteczna zupa
b) ryba
c) kolęda
- Na choince można:
zobaczyć:
a) znicze
b) pierogi
c) bombki
- Polacy na Wigilię jedzą:
a) 2 potrawy
b) 12 potraw
c) 20 potraw
- Kolęda to:
a) świąteczna piosenka
b) świąteczna potrawa
c) świąteczne drzewko
- Szopka to:
a) świąteczna potrawa
b) spektakl
c) drewniany domek z Betlejem
- Barszcz z uszkami to:
a) zupa
b) bigos
c) inaczej „boeuf Strogonow”
- Polacy:
a) dają sobie opłatki
b) dzielą się opłatkiem
c) gotują opłatki
- Pod jemiolą można:
a) przedstawiać się
b) śpiewać kolędy
c) całować się
- Pierwsza gwiazda to sygnał do:
a) śpiewania kolęd
b) rozpoczęcia kolacji
c) rozpakowania prezentów

 2d Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Co symbolizują święta w Twoim kraju?
- Jakie są Wasze tradycje świąteczne?
- Jakie są tradycyjne potrawy świąteczne w Twoim kraju?
- Czy w Twoim kraju tradycje świąt Bożego Narodzenia są podobne do polskich?
- Podczas jakich świąt w Twoim kraju daje się prezenty?
- Jakie prezenty najczęściej dostajesz? Jakich lubisz, a jakich nie lubisz?
- Jakie prezenty kupujesz dla swoich bliskich?
- Jaka tradycja świąteczna w Twoim kraju jest najpiękniejsza?

3a Kasia i Wojtek chcą się pobrać. Kasia ma 21 lat i studiuje marketing, Wojtek ma 22 lata i pracuje w restauracji, jest kelnerem. Proszę dopasować poniższe fotografie do wypowiedzi.

1 To była dla mnie bardzo smutna wiadomość. Kasia jest jeszcze za młoda, żeby wychodzić za mąż. Chciałabym, żeby najpierw skończyła studia. No, a Wojtek... Wojtek nie ma dobrej pracy i nie uczy się. Nie wiem, z czego będą żyć. Prawdę mówiąc, cały czas mam nadzieję, że Kasia zmieni swoją nieodpowiedzialną decyzję.

2 Nie rozumiem Wojtkę, jest jeszcze młody, dlaczego się żeni? Jeśli się kochają, mogą przecież mieszkać razem, ale ślub? Poza tym Kasia jeszcze studiuje, więc Wojtek będzie musiał więcej zarabiać. Mówił mi, że ma zamiar poszukać dodatkowej pracy. Prawdę mówiąc, współczuję mu.

3 Bardzo żałuję, że Kasia wychodzi za mąż. Cały czas miałem nadzieję, że jeszcze zmieni zdanie, nie wiedziałem, że jej uczucie do Wojtkę jest aż tak poważne. Dla mnie ten związek nie ma przyszłości. Kiedy Kasia skończy studia, będzie specjalistką od marketingu, a Wojtek tylko kelnerem. Przecież to śmieszne!

4 Bardzo się cieszę, oni naprawdę się kochają, na pewno będą szczęśliwi! Wiem, że Wojtek jest bardzo odpowiedzialny i potrafi utrzymać rodzinę. Mam nadzieję, że w przyszłości, kiedy Kasia znajdzie pracę i zacznie zarabiać na życie, Wojtek będzie mógł wreszcie pójść na studia.

3b Jakie uczucia wywołuje u bliskich Kasi i Wojtkę ich decyzja o ślubie? Proszę wypisać z tekstu zdania, które wyrażają te uczucia.

	Kto wyraża to uczucie?	Jak wyraża to uczucie?
żał		Bardzo żałuję, że Kasia wychodzi za mąż.
smutek		
radość		
współczucie		

3c Proszę porozmawiać w grupie na temat planów Kasi i Wojtkę.

- Jakie obawy lub nadzieje wyrażają bliscy Kasi i Wojtkę na wiadomość o ich planach?
- Która z opinii najlepiej, Państwa zdaniem, opisuje sytuację? Proszę uzasadnić swój wybór.
- Co zrobiliby Państwo na miejscu Kasi i Wojtkę?

WYRAŻANIE ŻAŁU, SMUTKU, WSPÓŁCZUCIA

- Jestem smutna, ponieważ moja córka wychodzi za mąż / mój syn się żeni.
- Jest mi smutno, że wyjeżdżasz.
- Żałuję, że wyjechał.
- Jest mi żal, że nie poszłam na ślub mojej przyjaciółki.
- Współczuję ci, naprawdę mi przykro.

SKŁADANIE ŻYCZEŃ, GRATULACJI

- Gratuluję!
- Gratuluję Ci awansu.
- Gratuluję, że zostałeś ojcem.
- Życzę Ci dużo zdrowia i szczęścia.
- Życzę Ci, żebyś był szczęśliwy.

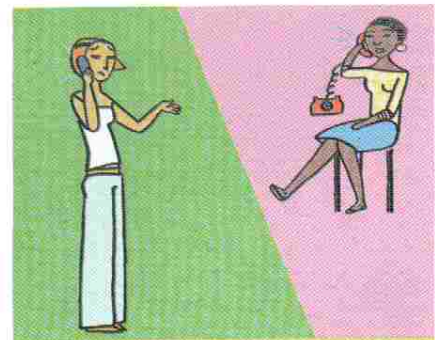
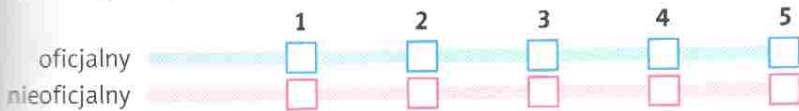
3d Jak zareaguje Pan / Pani w poniższych sytuacjach. Proszę podkreślić właściwą wypowiedź.

0. Twei znajomi biorą ślub. Mówisz:
- Miło mi!
 - Wszystkiego najlepszego!
 - Tak mi przykro!
1. Masz urodziny. Twei goście mówią:
- Dużo zdrowia, szczęścia, pomyslności!
 - Jak się masz!!
 - Trzymaj się!
2. Umarł dziadek twojego kolegi. Jesteś na pogrzebie. Mówisz:
- Sto lat!
 - Jest ci smutno?
 - Bardzo mi przykro!
3. Twoja koleżanka wychodzi za mąż za dużo starszego mężczyznę. Mówisz:
- Tak mi przykro!
 - Gratulacje!
 - To śmieszne!
4. Twoja siostra urodziła dziecko. Dzwonisz do niej i mówisz:
- To dziwne!
 - Tak się cieszę!
 - Sto lat!
5. Jesteś na weselu. Goście bawią się i piją szampana. Słyszysz toast:
- Hura!
 - Sto lat!
 - Cieszymy się!
6. Twoja babcia ma imieniny, piszesz kartkę:
- Najlepsze życzenia...
 - Pozdrowienia...
 - Gratulacje!

3e Proszę wysłuchać pięciu fragmentów rozmów telefonicznych.
a) Proszę zdecydować, w której rozmowie słyszymy:

b) Proszę zdecydować, które rozmowy mają charakter:

osoba, która odbiera telefon

3f Proszę uzupełnić tabelę. Proszę zdefiniować sytuację i uczucia lub intencje osób, które rozmawiają przez telefon.

sytuacja	osoba, która dzwoni	osoba, która odbiera telefon
	1.	1. <i>jest smutna</i>
	2.	2.
	3.	3.
<i>zaproszenie na bal charytatywny</i>	4.	4.
	5. <i>cieszy się, jest zainteresowana</i>	5.

Wymowa

3h Proszę wysłuchać wypowiedzi, a następnie powtórzyć je z odpowiednią intonacją.

- Jestem taka szczęśliwa!
- Jest mi naprawdę przykro.
- Wszystkiego najlepszego!
- Właśnie się dowiedziałam o śmierci twojego ojca.
- Właśnie się dowiedziałem o waszym ślubie!
- Masz syna? Gratulacje!

3g Role. Proszę zaprezentować następujące scenki w grupach.

Twoja (wasza) córka chce wyjść za mąż za twojego (waszego) kolegę. Dyskusja rodzinna.

Twoja (wasza) córka chce wyjść za mąż za obcokrajowca i zamieszkać na innym kontynencie.

Twój (wasz) syn chce ożenić się z twoją (waszą) koleżanką z pracy.

Twój (wasz) syn ma 18 lat, chce ożenić się ze swoją koleżanką ze szkoły.

Niezapomniane święta

Czy kiedy byliście dziećmi, święta wydawały się wam czymś magicznym? Niezwykłą przygodą? Pamiętajcie te emocje, te wymarzone prezenty, na które czekało się cały rok, zapach ciasta? Jednak nie dla wszystkich święta oznaczają to samo i nie zawsze ich wspomnienia są miłe... Poprosiliśmy znane osoby, żeby opowiedziały nam o świętach swojego dzieciństwa.

Artur Rybacki

aktor

Kiedy byłem małym chłopcem, uwielbiałem Boże Narodzenie. Mama z babcią przygotowywały pyszne jedzenie na Wigilię, a najlepsze były pierogi. Pamiętam, jak objadaliśmy się z rodzeństwem tymi pierogami, aż bolały nas brzuchy. Potem były kluski z makiem i kutia... Teraz już nic nie smakuje mi tak jak wtedy. A po kolacji otwieraliśmy prezenty. Rodzice zawsze myśleli, że te prezenty są dla nas wielką niespodzianką, ale prawda jest taka, że już przed świętami wiedzieliśmy doskonale, co dostaniemy. Rodzice zawsze chowali prezenty na szafie i pewnego dnia, kiedy bawiliśmy się z siostrą, przypadkiem je znalazłem. To był szok, bo zrozumieliśmy, że święty Mikotaj nie istnieje! No i od tego czasu, zawsze przed świętami, wchodziliśmy na szafę i oglądaliśmy nasze prezenty. To był nasz sekret.

Izabela Kawecka

pisarka

Urodziłam się przed wojną i niestety, swoje dzieciństwo spędziłam w okupowanej Warszawie. Mieszkaliśmy wtedy w getcie i byliśmy bardzo biedni, często nie mieliśmy nic do jedzenia. W szabat jedliśmy to, co zawsze, czyli nic, ale pamiętam, że moja matka bardzo się starała, żeby święta religijne miały uroczysty charakter. Dziadek czytał Torę, my mieliśmy czyste ubrania i zachowywaliśmy się tak, jakby koszmar wojny w ogóle nie istniał.

Nie lubię i nie obchodzę świąt. Moi rodzice zginęli w czasie wojny i te wspomnienia są dla mnie zbyt trudne.

Karol Krassowski

biznesmen

Dzieciństwo spędziłem w Afryce, gdzie pracował mój ojciec, który był wtedy dyplomatą. Rodzice uczyli nas polskich tradycji, dlatego na Wielkanoc malowaliśmy jajka, a na Boże Narodzenie mieliśmy choinkę. Oczywiście nie była to prawdziwa choinka.

Kiedy miałem 6 lat, przyjechaliśmy na święta do Polski. To było niezwykle. Po raz pierwszy w życiu zobaczyłem śnieg i pamiętam, że siedziałem przy oknie i zafascynowany obserwowałem białe drzewa. Babcia przygotowała na Wigilię pierogi z grzybami, barszcz, karpia, zupę grzybową i kutię, a ja jadłem i jadłem, i jadłem... I pamiętam, że po Wigili poprosiłem ojca, żebyśmy nie wracali już do Afryki i zamieszkali w Polsce.

Anna Podsiedlik

psycholog

Nie mam dobrych wspomnień związanych ze świętami. Nie znałam swoich rodziców, zginęli w wypadku samochodowym, kiedy miałam 6 miesięcy. Wychowywał mnie wuj Leon, brat mamy. Był osobą despotyczną, a przy tym bardzo religijną. W Boże Narodzenie śpiewaliśmy kolędy i wuj czytał fragmenty Biblii, ale nigdy nie dostawałam prezentów. Pamiętam, że było mi wtedy bardzo smutno i chciałam, żeby moi rodzice wrócili i zabrali mnie z domu wuja Leona.

Dopiero mój mąż nauczył mnie, że święta mogą mieć miłą rodzinną atmosferę. Wigilię obchodzimy w sposób tradycyjny: jest 12 potraw, kolędy, pasterka, a nasze dzieci dostają mnóstwo prezentów i są tego dnia naprawdę szczęśliwe.

4b Co to znaczy? Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

- ... uwielbiałem Święta Bożego Narodzenia...
a) lubiłem b) bardzo lubiłem c) trochę lubiłem
- ... objadaliśmy się...
a) jedliśmy b) jedliśmy mało c) jedliśmy dużo
- ... jedliśmy to, co zawsze, czyli nic.
a) mieliśmy dużo jedzenia b) mieliśmy mało jedzenia
- ... moja matka bardzo się starała...
a) moja matka chciała b) moja matka nie chciała
- Moi rodzice zginęli...
a) żyją b) nie żyją c) zmarli tragicznie
- ... mnóstwo prezentów...
a) dużo b) trochę c) mało
- ... nie była to prawdziwa choinka...
a) była sztuczna b) była inna c) nie mieliśmy choinki

4c Czy to prawda? Proszę zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

- Artur wiedział, że rodzice chowają świąteczne prezenty na szafie. P / N
- Pewnego dnia Artur zorientował się, że święty Mikołaj nie istnieje. P / N
- Rodzice Izabeli nie obchodzili świąt religijnych. P / N
- Anna nie lubiła swojego wujka. P / N
- Anna nie obchodzi świąt. P / N
- Karol nie chciał zamieszkać w Polsce. P / N
- Karolowi smakowały potrawy wigilijne, które przygotowała babcia. P / N

4d Nie każda z osób wypowiedających się w artykule *Niezapomniane święta* powiedziała prawdę. Proszę wysłuchać, co na ten temat mówi ich rodzina i przyjaciele. Proszę porównać te wypowiedzi.

Artur opowiada, że kiedy..., ale jego siostra mówi, że..., więc historia Artura nie jest prawdziwa.

4e Czy jako dziecko przeżył Pan / przeżyła Pani kiedyś wyjątkowe święta? Proszę je opisać. Proszę użyć poniższych struktur.

- Kiedy byłem małym chłopcem / byłem małą dziewczynką...
- Mam dobre wspomnienia z dzieciństwa...
- Nie mam dobrych wspomnień z dzieciństwa...
- Dzieciństwo spędziłem / spędziłam...
- Pamiętam, że...
- Pamiętam, jak...
- Mieszkałem / mieszkaliśmy wtedy...
- Byłem / byłem wtedy...

5.

łączne: Mieszkaliśmy w getcie **i** byliśmy bardzo biedni.
Jedliśmy wspólną kolację wigilijną, **a** później otwieraliśmy prezenty.

przeciwstawne: My byliśmy szczęśliwi, **a** rodzice martwili się brakiem pieniędzy.
Byliśmy biedni, **ale** bardzo się kochaliśmy.

rozłączne: W Sylwestra idziemy na imprezę do znajomych **albo** wyjeżdżamy na narty.
W tym roku spędzimy Wielkanoc u moich rodziców **lub** zostaniemy w domu.

wynikowe: Trzeci Maja to święto narodowe, **więc** nie idziemy do pracy.
Dwudziestego piątego grudnia wszystkie sklepy będą zamknięte, **dlatego** musimy kupić wszystko wcześniej.

włączne: Dom był zamknięty, **czyli** rodzice jeszcze nie przyjechali.
Piotr zadzwonił z życzeniami, **to znaczy**, że chyba nie gniewa się już na mnie.

ZDANIA PODRZĘDNE ZŁOŻONE

okolicznikowe czasu: **Kiedy** byłem małym chłopcem, uwielbiałem Boże Narodzenie.
Czekaliśmy na matkę, **aż** wróci z prezentami.

okolicznikowe miejsca: Dzieciństwo spędziłem w Afryce, **gdzie** pracował mój ojciec.

5a Proszę połączyć zdania z obu kolumn tak, aby powstały zdania złożone.

1. Jedliśmy kolację wigilijną i...	a) rozumiem twoją decyzję.
2. 14 lipca to we Francji święto narodowe, więc...	b) na niebie pojawi się pierwsza gwiazda.
3. W sierpniu Polacy jeżdżą na urlop, więc...	c) śpiewaliśmy koledy.
4. Chrzest to ważna uroczystość w kościele katolickim, dlatego...	d) rodzice dziecka przygotowują się do niej bardzo starannie.
5. Jest mi smutno, że wyjeżdżasz, ale...	e) chyba nie smakowała im kolacja.
6. Zdałam egzamin, ale...	f) spędzałem wszystkie święta w domu moich dziadków.
7. Goście prawie nic nie jedli, to znaczy, że...	g) niektóre instytucje są w tym okresie zamknięte.
8. Kiedy byłem mały,...	h) ten dzień jest wolny od pracy.
9. Czekaliśmy w oknie, aż...	i) muszę jeszcze napisać pracę semestralną.

5b Proszę wstawić odpowiedni spójnik.

0. Kiedy byłem mała, wierzyłam, że święty Mikołaj przynosi prezenty na Boże Narodzenie, **...** moje dzieci też w to wierzą.
- Zaraz będzie padał deszcz, **.....** moja mama miała rację, kiedy mówiła, żebym nie wychodził dziś bez parasola.
 - Jutro rano wyjeżdżamy na Wszystkich Świętych do rodziny, **.....** musimy zrobić zakupy jeszcze dzisiaj.
 - Moi rodzice obchodzą tylko imieniny, **.....** ja tylko urodziny.
 - Mój syn nie dzwoni, **.....** egzamin maturalny jeszcze się nie skończył.
 - Na święta jedziemy w góry, **.....** będziemy jeździć na nartach **.....** na snowboardzie.
 - W sobotę babcia ma imieniny, **.....** musimy kupić jej prezent.

5c Proszę dokończyć zdania.

- Od kilku lat uczę się języka polskiego *...i coraz lepiej mówię po polsku*.....
- Kiedy ostatnio byłem / byłem na kursie językowym
- Najpiękniejsze wspomnienia mam z miejsca, gdzie
- Będę się uczył / uczyła języka polskiego, aż

Kartki okolicznościowe. Z jakiej okazji wysyłamy takie życzenia?

z okazji: ślubu pogrzebu urodzin imienin
 świąt Bożego Narodzenia Nowego Roku ✓ Wielkanocy

to jest kartka z okazji
Wielkanocy

Proszę napisać kartkę lub krótki list z okazji ślubu, pogrzebu, urodzin, imienin, świąt Bożego Narodzenia, Nowego Roku, Wielkanocy, chrztu (do wyboru).

- Drogi Panie / Droga Pani (Drogi Janku / Droga Kasiu)
- Szanowny Panie / Szanowna Pani
- Kochany Janku / Kochana Kasiu
- Właśnie dowiedziałam się, że...
- Usłyszałem niedawno, że...
- Bardzo się cieszę, że...
- Bardzo mi przykro, że... / jest mi naprawdę przykro,...
- Przyjmij gratulacje, życzenia, wyrazy współczucia z powodu...
- Pozdrawiam Cię serdecznie
- Całuję Cię gorąco

Kraków, 5 listopada
 Kochana Kasiu!
 Właśnie dowiedziałam się, że Ty i Wojtek bierzecie ślub. Naprawdę się cieszę i mam nadzieję, że będziecie bardzo szczęśliwi! Przyjmij najlepsze życzenia szczęścia i miłości.
 Wszystkiego najlepszego na nowej drodze życia!
 Pozdrawiam Cię serdecznie,

Twoja Marta

lekcja 17

Sytuacje komunikacyjne opowiadanie o podstawowych funkcjach Internetu i jego roli we współczesnym świecie • wyrażanie zdziwienia • opowiadanie o niezwykłych wydarzeniach Powtórzenie: określanie przeznaczenia rzeczy

Słownictwo Internet

Gramatyka i składnia budowanie zdań okolicznikowych celu • budowanie zdań przydawkowych Powtórzenie: zaimki pytające • rzeczowniki odczasownikowe

Internet

1. **1a** Oto strony główne trzech popularnych portali internetowych. Proszę powiedzieć, którą z nich wybrałby Pan / wybrałaby Pani i dlaczego. Proszę wziąć pod uwagę następujące kryteria: strona graficzna, rodzaj informacji, eksponowane tematy.

- 1b** Proszę powiedzieć, co jeszcze decyduje o tym, że ludzie odwiedzają niektóre strony internetowe chętniej niż inne.

- 1c** Proszę zapytać kolegę / koleżankę, na jakie strony wchodzi najczęściej, kiedy korzysta z Internetu.

- Chętnie wchodzi na strony sportowe, bo chcę znać aktualne informacje na ten temat.
- Wybieram strony związane z kulturą, ponieważ...
- Interesuje mnie przede wszystkim kino, więc...

- 1d** Gdzie można znaleźć te informacje?

- Jeśli chcesz wyjechać na wakacje i szukasz hotelu... musisz kliknąć na link „Turystyka” lub wpisać do wyszukiwarki hasło „hotele”.
- Jeśli chcesz znaleźć hasło: „monada”...
- Jeśli chcesz kupić książkę Miłosza...
- Jeśli chcesz ugotować orientalną potrawę...
- Jeśli chcesz dowiedzieć się czegoś o antybiotyku, który zażywasz...
- Jeśli chcesz porozmawiać o sprawach kobiecych...
- Jeśli chcesz poznać wynik meczu...
- Jeśli chcesz sprawdzić, jaki jest film w telewizji...

Widok w portalu aktywist.pl - Microsoft Internet Explorer

Plk Edycja Widok Ułubione Narzędzia Pomoc

Wstecz Wyszukiarka Ułubione

Adres http://www.aktivist.pl/

Kalendarium Czwartek 16 lutego 2006

03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 01 02

głosuj na faworytów

SUGAR FLY MAFIA MIKE BARR

głosuj na faworytów

Ranking

bilety online - Top 10

POLECANY

Clubbing

18 lutego - Paprotka - Plac Piłsudskiego 9 - start: 21.00, wstęp wolny (selekcja)

18 lutego - On Off - ul. Żurawia 22 - start: 22.00, wstęp: 15-20 PLN

18 lutego - Balsam - ul. Racławicka 29 - start: 21.00, wstęp: 10 PLN

Internet

lekcja
17

Gazeta.pl - portal wiadomości - www.gazeta.pl - Microsoft Internet Explorer

Plk Edycja Widok Ułubione Narzędzia Pomoc

Wstecz Wyszukiarka Ułubione

Adres http://www.gazeta.pl/0.0.html

Startuj z nami - Nowa kultura polszczyzny - zaskaki teraź

Czwartek, 16 sierpnia 2005

gazeta.pl

pošta blogi forum randki dostęp ogłoszenia Asyby.pl

Gazeta.pl Ogłoszenia Archiwum Forum Katalog WWW linki płatne - super forma reklamy

Szukaj w portalu Gazeta.pl

Wprowadzenie

- Benedykt XVI do ministrów: dajcie się zakroczyć Claydystowi
- Stefa Gazy, Feliza i wojsko w synagogach
- SuP1 rozważa wyłączenia Naleczka
- Cimoszewicz: trzydniową, jeśli zramatem prawo
- CBOP: Cimoszewicz przed Tuskiem
- Spalony młotem prezydenta, rzępu i premiera
- Zabójczni bracia Rogera: Nie chcieliśmy zabić
- Ratownicy nse mogą zniszczyć polskich olimpiistów
- Należący start promu kosmicznego odpieno w Iranu
- Aparacja w procesie FOZZ odroczenia

+ Kraj | Świat | Nauka | Kultura | Foto | Top 20

Sport

- Januszewski: Bielecki piłka to biznes
- Pawel Woicki zastąpi Zagumnego
- Angielska prasa: Duńczyk ponosił Anglików
- Kramki o grze Polski: To niewągodnie
- Abramowicz: milion euro dla Ismbaekowej

+ Futbol | Fikarzyki | Koszykówka | Wideo

Gospodarka

- L.G Phillips zamieszkuje pod Włocławkiem?
- Wielka z pokójnym handlem młodym
- Czy będzie zwinił VAT-u za materiały budowlane?
- Unijne dopłaty dla rolników mają być wzrosnąć
- Oferta publiczna PONIÓG we wrześniu

Serwisy

- Auto-moto
- Dom, wnętrze
- Dziecko
- Edukacja
- Kobieta
- Kuchnia
- Pogoda
- Praca
- Turystyka
- Zdrowie

Gospodarka

- Prawo
- Giełdo
- Pieniądze

Kultura, rozrywka

- Film
- Gry Online
- Horoskop
- Komedia
- Ystęgi
- Muzyka
- PKartyki
- Reperytury fan - CG
- Teledwiza

Dzienniki

- Analizy.pl

POP BUNT

- Papież w Kolonii - infekcja, zżęgot
- Chcesz mieć dobre cięciarki? Odeń się!
- Sopot z 2 - czy wojna na festiwalu
- "Numer 10" - jadłowła sakra na Białym

Nowe: 25 lat Solidarności - Wybory 2005

Główny wybór

- Papież i wiat
- Alka i okropki
- Dziwne

Forum: czytać i pisać

- Gdy żalicy Ci na żonie
- Radio: udogo niawista z ŻAKiS
- Pop i ożewane oży
- Forum jaywalne: Alfa Romeo

Kolęgi piszą blogi

- Ona i On

Internet

143

Proszę przeczytać wypowiedzi na temat Internetu i zdecydować, kto jest ich autorem.

*Uczeń emerytka studentka informatyk
uczennica filozof bezrobotny pracownik firmy*

(1)

Internet, co to takiego? Nie, teraz serio... Jasne, że korzystam z Internetu. Kto nie korzysta? Przede wszystkim wysyłam e-maile do partnerów w Polsce, we Francji. To dużo tańsze niż telefon. Czasem czegoś szukam w Internecie.

(2)

Siedzę w Internecie zwykle po 16 godzin dziennie. To moja pasja i praca. Ostatnio projektuję profesjonalne witryny i strony internetowe. Jest z tego niezła kasa...

(3) *uczeń*

No, mamy Internet w domu. Oglądam różne strony i siedzę na czacie. Tata krzyczy, bo on myśli, że szukam tam jakiś rzeczy, no nie wiem, czego...

(4)

Wchodzę do Internetu rzadko, tylko po to żeby wysłać czy odebrać e-maile i zamówić książki w bibliotece. Ten cały szum informacyjny to chaos i śmieci. Po prostu strata czasu.

(5)

Ludzie boją się Internetu, tak jak bali się konsekwencji popularyzacji wynalazków Guttenberga czy braci Lumière. Ludzie zawsze będą bali się tego, co nowe i nieznanne. Moim zdaniem ludzie sami wytyczą granice tego, co może i nie powinno być dostępne w Internecie.

(6)

Siedzę w Internecie po trzy godziny dziennie, głównie na czacie. Są fajne grupy dyskusyjne. Poznałem sporo ludzi. Szukam roboty na stronach internetowych, które pośredniczą. Ale nic się nie da znaleźć.

(7)

W domu nie mamy Internetu, rodziców na to nie stać, w szkole też nie ma. Chodzę do koleżanki i u niej siedzimy w Internecie. Oglądamy różne strony. Poznałyśmy fajnych Włochów, korespondujemy po angielsku.

(8)

Córka namówiła nas na zainstalowanie Internetu. Przedtem nie umiałam nawet pisać na komputerze. Mąż nie bardzo chce się uczyć, ale ja siedzę, wysyłam i odbieram e-maile, a poza tym dostaję przez Internet zdjęcia wnuka!

Proszę napisać, w jaki sposób Pan / Pani korzysta z Internetu.

.....

.....

.....

.....

Słownictwo

Czy to jest to samo?

1. „rodziców na to nie stać”
 - a) rodzice nie chcą mieć w domu Internetu,
 - b) rodzice nie mają pieniędzy na zainstalowanie Internetu
2. „nic się nie da znaleźć”
 - a) nie można znaleźć informacji
 - b) nie ma informacji
3. „ten cały szum informacyjny to chaos i śmieci”
 - a) w Internecie jest dużo ważnych informacji
 - b) w Internecie jest dużo niepotrzebnych informacji
4. „ wytyczać granice”
 - a) przekraczać granicę
 - b) definiować granice
5. „córka namówiła nas na zainstalowanie Internetu”
 - a) córka zachęciła nas do zainstalowania Internetu
 - b) córka zainstalowała nam Internet
6. „strata czasu”
 - a) nie mam na to czasu
 - b) nie warto poświęcać na to czasu

W tekście znajdują się wyrazy potoczne. Proszę znaleźć ich synonimy wśród znanych Panu / Pani wyrazów z kolumny po prawej stronie.

0. serio	a) oczywiście
1. jasne	b) poważnie
2. kasa	c) praca
3. no	d) tak
4. sporo	e) ciekawy, dobry
5. fajny	f) pieniądze
6. robota	g) dużo

2e Oto wypowiedzi młodego Polaka, który używa języka potocznego. Proszę zdecydować, jak będą brzmieć te wypowiedzi w polszczyźnie oficjalnej.

0. Nie mam kasy na nowy komputer.
1. Jasne, że wiem, jak to zrobić.
2. Nie mogę przyjechać, mam sporo roboty w weekend.
3. To jest bardzo fajna strona internetowa.
4. No jasne, że go znam!
5. Mówisz serio?

.....*Nie mam pieniędzy na nowy komputer.*.....

2f Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, która z osób mówi polszczyzną oficjalną, a która nieoficjalną.

0. -*język nieoficjalny*.....
1. -
2. -
3. -
4. -
5. -

CO MOŻNA ROBIĆ W INTERNECIE?

- wchodzić do Internetu i wychodzić z Internetu
- siedzieć w / na Internecie • wysyłać i odbierać e-maile
- siedzieć na czacie • być w grupie dyskusyjnej
- rozmawiać na forum • ściągać pliki, mp3
- szukać stron internetowych
- przeglądać strony internetowe
- projektować strony i witryny internetowe
- grać w gry komputerowe

UWAGA! w Internecie / na Internecie

2g Proszę połączyć podane elementy.

Piotr to prawdziwy internauta. Przez cały dzień siedzi w Internecie:

o 8.00	a) włącza	1. do Internetu
między 8.00 a 12.00	b) projektuje	2. pocztę
o 13.00	c) wysyła	3. strony internetowe
około 14.00	d) wychodzi	4. witryny
po 15.00	e) znowu wchodzi	5. komputer
przed 17.00	f) ściąga	6. czacie
od 18.00 do 22.00	g) siedzi na	7. z Internetu
po 23.00	h) przegląda	8. komputer
o 3.00	i) wyłącza	9. e-maile

2h Proszę przeprowadzić ankietę wśród kolegów i koleżanek. Proszę zadać następujące pytania:

1. Ile razy w roku / miesiącu / tygodniu wchodzisz do Internetu?
2. Ile godzin dziennie siedzisz w Internecie?
3. Jakich informacji szukasz w Internecie?
4. Jak często ściągasz e-maile?
5. Ile e-maili codziennie / co tydzień / co miesiąc dostajesz?
6. Ile e-maili na dzień / na tydzień / na miesiąc wysyłasz?
7. Czy masz swoją stronę internetową?
8. Czy jesteś (byłeś / byłaś kiedyś) uczestnikiem czatu, forum internetowego, grupy dyskusyjnej?
9. Czy masz przyjaciół, których poznałeś / poznałaś przez Internet?
10. Czy korespondujesz przez Internet w innym niż Twój języku?

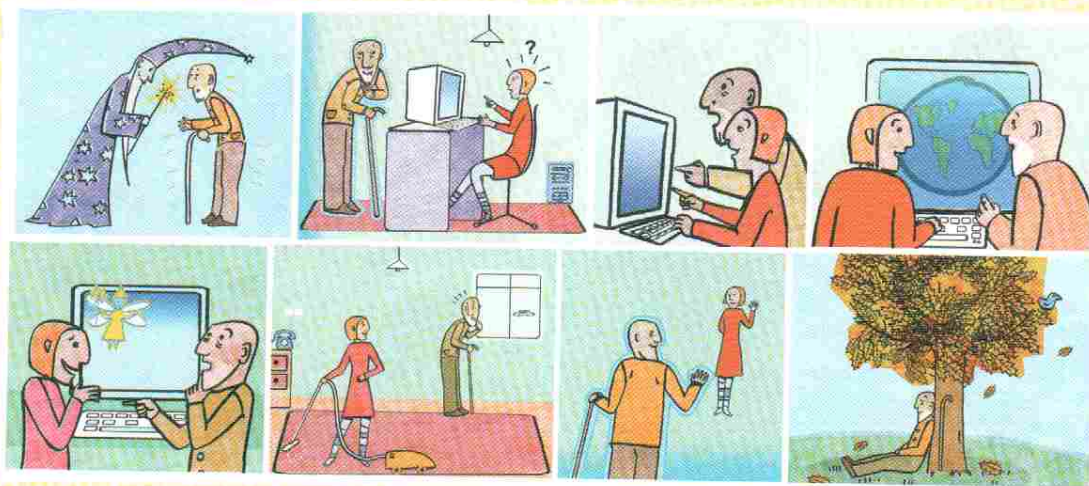
Bajka o Jakubie i Internecie

(.....)

- Moim dziadkiem? – zdziwiła się dziewczyna. – Ależ to niemożliwe! – Patrzyła przez chwilę na starca.
- Aaaa, wiem, jesteś wirtualnym dziadkiem.
- Co to jest? – zapytał znowu Jakub.
- To jest komputer. Właśnie siedzę w Internecie i wysyłam e-maile do znajomych.
- W czym siedzisz?

(.....)

- Wróżką? Dlaczego?
- Masz szklaną kulę, więc znasz magię.
- Co ty mówisz, jaką magię? Teraz każdy człowiek może mieć to w domu.
- To niesamowite! Więc teraz wszyscy są czarownikami! Pokaż mi coś jeszcze!

(.....)

- W Internecie. Nie wiesz, co to jest?
- Nie wiem.
- To taka sieć elektroniczna. Mogę oglądać wszystko, co się dzieje na świecie i rozmawiać z ludźmi na całym świecie.
- Niewiarygodne! Jak to możliwe?
- Sama tego nie rozumiem. Patrzę w ekran i widzę.
- Jesteś więc wróżką?

(.....)

- A kiedy wrócił, opowiedział wszystko Neukowi i dodał:
- Mogę spokojnie umierać. Widziałem w przyszłości różne cuda, ale cóż, kiedy i tam, gdzie mieszkają tylko czarownicy, nie można żyć wiecznie.
- Potem poszedł do swojego domu, usiadł pod drzewem i umarł.

(.....)

- I tak wnuczka pokazywała Jakubowi kolejno telefon, telewizor, samochód, a Jakub ciągle dziwił się i pytał: Co to jest? Jak to działa? Do czego to służy? Po co ludzie to robią? Dziewczyna tłumaczyła, Jakub kiwał głową i powtarzał: To niesamowite! To niewiarygodne! To nieprawdopodobne! W końcu zapytał:

- A macie też eliksir młodości?

(./.)

Dawno, dawno temu pewien stary człowiek imieniem Jakub odwiedził swojego przyjaciela, czarownika Neuka.

(.....)

- Przyjacielu, powiedział, jestem już stary, niedługo umrę. Chciałbym żyć jeszcze długo i patrzeć na świat, ale nie wiem, czy warto, bo jestem już zmęczony.
 - Mam na to radę, odpowiedział Neuk. Mógłbym przenieść cię na jeden dzień w przyszłość.
- Tak zrobili.

(.....)

- Po chwili Jakub znalazł się w dziwnym, kolorowym pokoju. Było jasno, nad głową świeciło małe słońce, było głośno, naprzeciwko przy stole siedziała dziewczyna.
- Kim jesteś? – zapytała.
 - Twoim prapraprapradziadkiem – uśmiechnął się Jakub. Co to jest? – zapytał i pokazał palcem migające pudełko.

(.....)

- Elixir młodości, dziadku, przecież to niemożliwe! Człowiek nie może żyć wiecznie.
- W takim razie wracam do domu.

3b Proszę odpowiedzieć na pytania do tekstu.

1. Dlaczego Jakub odwiedził swojego przyjaciela Neuka?
2. Dlaczego dziewczyna tak szybko zaakceptowała obecność pradziadka?
3. Jak Jakub wytłumaczył sobie funkcjonowanie Internetu?
4. Dlaczego Jakub postanowił umrzeć?

3c Proszę wyjaśnić znaczenie poniższych słów.

- czarownik –
- szklana kula –
- eliksir młodości –
- magia –

WYRAŻANIE ZDZIWIENIA, ZASKOCZENIA, NIEWOWIERZANIA

- To niesamowite!
- To niewiarygodne!
- To nieprawdopodobne!
- Nie mogę w to uwierzyć!
- To niemożliwe!
- Naprawdę?
- Co ty mówisz?
- Nie żartuj!
- Nie wierzę!
- Co ty?

3d Proszę zareagować w następujących sytuacjach:

1. Do szkoły lecę aerorowerem.
2. Mój wirtualny nauczyciel zna wszystkie języki świata.
3. Ten pan, który siedzi koło ciebie, to cyberaktor. Oglądamy właśnie interaktywny film.
4. Telefonów już nie ma, rozmawiamy za pomocą telepatii.
5. Możemy iść na wirtualny spacer na Alaskę.

3e Role. Proszę przygotować w parach krótkie scenki.

Jakub i Neuk rozmawiają ze sobą. Jakub opowiada, co widział w przyszłości, Neuk zadaje pytania.

Wyobraź sobie, że masz 100 lat i rozmawiasz z wnukiem. On opowiada ci o swoim życiu, które jest zupełnie inne od Twojego. Jaka jest Twoja reakcja?

Znajdujesz się w wirtualnej rzeczywistości. Jest rok 2200, robot przewodnik pokazuje ci Kraków.

3f Proszę przeczytać krótkie fragmenty prasowe o nowinkach technologicznych i powiedzieć, który z wynalazków wydaje się Panu / Pani najbardziej niezwykły?

Citizen jest autorem palmtopa o rozmiarach karty kredytowej. (...). Mierzący 60x90x9 mm komputer waży zaledwie 70 g (...). Gadżet obsługuje pocztę elektroniczną, a jego akumulator wystarcza na 30 godzin pracy (...). Cena urządzenia wynosi ok. 270 USD.

Newsroom serwis Chiponline/2003.11.02

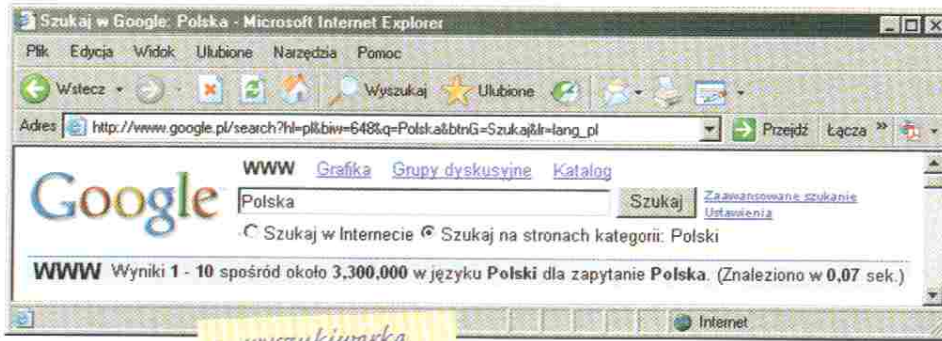
„Rzeczpospolita”: Popularne gry komputerowe mogą zapewnić skuteczne leczenie wielu fobii, takich jak lęk wysokości (...), klaustrofobia czy lęk przed niektórymi zwierzętami. (...)

IAR, mat/2003.10.24

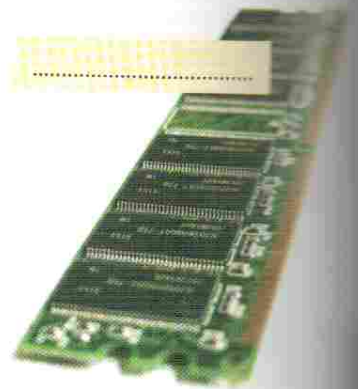
„Gazeta Wyborcza”: Tak jak kompakt wyparł płyty winylowe, tak internetowe zakupy piosenek „na sztuki” wypę wkrótce kompakty. Od trzech lat firmy płytowe notują ciągły spadek sprzedaży.

Dla mnie najbardziej niezwykły jest ten fragment, który mówi o wpływie gier komputerowych na psychikę człowieka. To niesamowite, że...

A może dla dzisiejszego człowieka nie jest to niewiarygodne?

wyszukiwarka

0. wyszukiwarka – *służy do wyszukiwania danych*
1. drukarka –
2. nagrywarka –
3. monitor –
4. twardy dysk –
5. pamięć –
6. witryna –
7. klawiatura –

Gramatyka

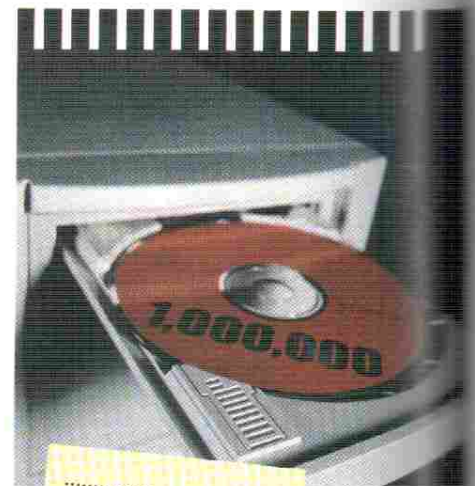
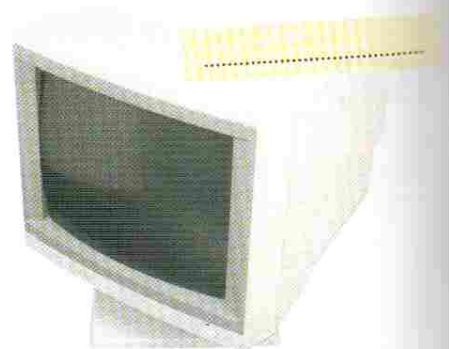
4b Proszę przekształcić wyrażenia według wzoru.

0. wyświetlać (projektować) dane – *wyświetlanie (projektowanie) danych*
1. szukać i oglądać strony internetowe –
2. zapisywać i przechowywać dane –
3. pisać tekst –
4. zapamiętywać informacje –
5. nagrywać pliki dźwiękowe –
6. wyszukiwać informacje –
7. drukować tekst –

Wymowa

4c Proszę przeczytać adresy internetowe.

pankowalski@popolsku.pl
 wakacje@urlop-popolsku.com
 ania_b@if.edu.pl
 www.interia.pl
 www.gov.pl

4d Proszę razem z kolegą / koleżanką przygotować ofertę wybranego z poniższej listy produktu, a następnie zareklamować go grupie.

Jest to najnowszy model... Najlepszy... Warto... Można...

- a) komputer
- b) drukarka
- c) stałe łącze – opłata za miesiąc
- d) myszka

4e Proszę połączyć pytania i odpowiedzi.

☐ e	0. Co to jest?	a) Do drukowania.
☐	1. Dlaczego ludzie lubią Internet?	b) To jest kabel do Internetu.
☐	2. Po co ludzie kupują komputer?	c) Żeby mieć Internet.
☐	3. Do czego służy drukarka?	d) Bo mogą szybko kontaktować się ze sobą.
☐	4. Do czego to jest?	e) Komputer.

Gramatyka

4f Proszę ułożyć pytania do poniższych odpowiedzi.

0. ... <i>Do czego służy nagrywarka?</i>	Żeby nagrywać piosenki z Internetu.
1.	Myszka.
2.	Bo mogę rozmawiać na forum.
3.	Do wyszukiwania informacji.
4.	Nie wiem.
5.	To jest kabel do klawiatury.
6.	Modem.
7.	Bo chcę porozmawiać po polsku.

4g Proszę wyjaśnić terminy, używając zaimka *który*:

- informatyk – *to osoba, która zajmuje się programowaniem.*
- a) internauta –
- b) haker –
- c) grafik –
- d) dyskutant –
- e) gość czatu –
- f) administrator sieci –

5a Proszę posłuchać nagrania i zdecydować, która wypowiedź wyraża:

- a) zadowolenie
 b) obawę
 c) niechęć

5c Proszę znaleźć dobre i złe strony Internetu. Proszę przygotować listę jego wad i zalet i podyskutować o tym w grupie.

5d Proszę przeczytać tekst, a następnie zaznaczyć, które z poniższych zdań zawierają prawdziwe (P), a które nieprawdziwe (N) informacje dotyczące tekstu.

5b Proszę jeszcze raz posłuchać nagrania i uzupełnić wypowiedzi, wpisując brakujące słowa.

1. Moja córka z Internetu, ja nie. Jestem już za stara, żeby się nauczyć. Ona ciągle na czacie, a ja myślę, że to czasu. Mogłaby lepiej poczytać książkę.
2. Internet jest niebezpieczny. Dzieci mają do pornografii i treści antysemickich. Są oczywiście dobre strony, ale wolałbym, żeby ktoś to
3. Dzięki Internetowi mogę rozmawiać po angielsku i niemiecku. To jest naprawdę super. Nie mam też w domu encyklopedii, wszystko mogę znaleźć na www.
4. To jest przede wszystkim Przedtem wszystkie listy wysyłał się pocztą, teraz wiele spraw załatwiamy Internet.

Anna Leško, 42 lata, była gospodynią domowa z Pszczyny opowiada o tym, jak Internet zmienił jej życie.

Przez 12 lat pracowałam jako sekretarka prezesa dużej firmy w Pszczynie. Nie bardzo lubiłam tę pracę, ale zarabiałam dużo pieniędzy i nie chciałam nic zmieniać w moim życiu. Kiedy 7 lat temu

urodziłam dziecko, a lekarze powiedzieli mi, że moja córeczka jest niepełnosprawna i będzie wymagała specjalnej opieki, nie chciało mi się żyć. Musiałam zrezygnować z pracy, a ponieważ leczenie Emilki było bardzo drogie, zaczęły się problemy finansowe. To był dla mnie trudny czas, czułam się bardzo źle, okazało się, że mam depresję i moja lekarka poradziła mi, żebym zdecydowała się na psychoterapię. Tak zrobiłam i nie żałuję. W spotkaniach grupy terapeutycznej uczestniczyła też Ilona, również matka niepełnosprawnego dziecka, obecnie moja przyjaciółka. Kiedy poznałyśmy się lepiej, wspólnie założyłyśmy stronę internetową dla rodziców z problemami podobnymi do naszych. Z roku na rok strona stawała się coraz bardziej popularna i dzięki ludziom, którzy ją odwiedzali, zdobyłyśmy pieniądze na operacje naszych dzieci. Obecnie mam wielu przyjaciół, których poznałam przez Internet i na których zawsze mogę liczyć, a moje życie stało się lepsze.

1. Anna pracowała jako sekretarka, ale nie była zadowolona ze swojej pracy i szukała innej. P / N
2. Anna zrezygnowała z pracy, ponieważ leczenie dziecka było bardzo drogie. P / N
3. Trudna sytuacja życiowa spowodowała, że Anna wpadła w depresję. P / N
4. Przyjaciółka Anny, Ilona, jest psychoterapeutką. P / N
5. Anna i Ilona założyły stronę internetową dla rodziców niepełnosprawnych dzieci. P / N
6. Annie nie udało się zdobyć pieniędzy na operację córki. P / N

5e Proszę wysłuchać wypowiedzi trzech osób, a następnie powiedzieć, w jaki sposób Internet zmienił ich życie. Czy ten wpływ był pozytywny czy negatywny? Proszę podać argumenty.

5f Czy Internet wpłynął w istotny sposób na Pana / Pani życie? A na życie Pana / Pani bliskich? W jaki sposób korzystanie z Internetu może zmienić życie człowieka? Proszę podyskutować o tym w grupie.

ZDANIA PODRZĘDNE ZŁOŻONE PRZYDAWKOWE

Internet to wynalazek, **który** zmienił życie ludzi.
To jest ten komputer, **którego** rodzice nie mogą mi kupić.
Gość czatu to osoba, z **którą** mogę porozmawiać online.

UWAGA!

Zaimek **który** odmienia się tak jak przymiotnik.

ZDANIE PODRZĘDNE ZŁOŻONE OKOLICZNIKOWE CELU

Ludzie instalują Internet, **żeby** szybko kontaktować się ze sobą.
Kupiłem komputer, **żeby** dzieci mogły nauczyć się z nim pracować.

6a Proszę uzupełnić zdania przydawkowe za pomocą zaimka **który**.

0. Internauta to człowiek, *...który...* spędza dużo czasu w Internecie.
1. Nie mogę być w grupie dyskusyjnej, w nie ma osób o podobnych zainteresowaniach.
2. To witryna, szukam!
3. Kupił gry, interesuje się mój syn.
4. Musimy wejść na forum, na piszą o turystyce.
5. Nie odebrałam e-maila, wysłałam mi wczoraj.
6. Czy zapisałaś te dane, o mówiłam ci wczoraj?

6b Proszę zbudować zdania celowe. Proszę zdecydować, czy należy użyć w zdaniu podrzędnym bezokolicznika czy formy osobowej czasownika.

0. Piotr oszczędza pieniądze, żeby *kupić* (kupić) laptopa.
Jan zainstalował modem, żeby jego dzieci *mogły surfować* (móc surfować) po Internecie.
1. Kupiłem drukarkę, żeby moja żona czasami (móc drukować) artykuły prasowe.
2. Kupiłem drukarkę, żeby czasami (móc drukować) artykuły prasowe.
3. Musisz wymienić myszkę, żeby (móc pracować) normalnie.
4. Musisz wymienić myszkę, żeby twój syn (móc pracować) normalnie.
5. Musi użyć wyszukiwarki, żeby (znaleźć) interesujące go hasło.
6. Musimy użyć wyszukiwarki, żeby (ona) (znaleźć) interesujące nas hasło.

6c Proszę zbudować zdania z poniższych elementów.

0. życzyć / ty / znaleźć dobrą pracę – *...Życzę ci, żebyś znalazł dobrą pracę...*
1. zainstalować modem / łączyć się z Internetem –
2. chcieć / ty / sprzedać mi swoją drukarkę –
3. wchodzić na strony dla kobiet / poczytać o ich problemach –
4. chcieć mieć stałe łącze / nie płacić za dużo za Internet –
5. szukać witryn sportowych / mój ojciec miał aktualne informacje o piłce nożnej –
6. wchodzić często na strony o literaturze / kupić nowe książki –
7. chcieć / twój syn / zostać informatykiem –
8. prosić / ty / znaleźć mi to w portalu www.muzyka.com –

Ortografia

6d Proszę uzupełnić tekst brakującymi literami.

Często wcho.....ę na strony sportowe, bo chcę zna... wyniki me.....ów.
Strony dla kobiet p.....edstawiają tylko p.....episy kulinarne i najnow.....e trendy w mo.....e.
Ko.....ystamy z Internetu, bo mo...na tam znale...ć najnow.....e informacje. Mam stałe łą.....e, bo to ko.....tuje mniej ni... modem.

lekcja 18

Sytuacje komunikacyjne wyrażanie upodobania • opowiadanie o książce i prasie • wyrażanie protestu • recenzowanie
Powtórzenie: dyskusja i wyrażanie swojego zdania

Słownictwo książka i prasa

Gramatyka i składnia budowanie zdań podmiotowych i dopełnieniowych

Prasa i książka

1. 1a Poniższe słowa są związane z prasą. Proszę je uporządkować, wpisując każde z nich do tabeli. Proszę wyjaśnić, dlaczego zaproponował Pan / zaproponowała Pani taki, a nie inny podział.

Słownictwo

tygodnik gazeta reporter magazyn polityczny publicysta ilustrowany fotoreporter
kobiety wydawać miesięcznik publikować redaktor ukazywać się pisać felietony
specjalistyczny brukowy felietonista kwartalnik pismo Vbrukowiec

1. czasopismo

2. dziennik

3. dziennikarz

4. opiniotwórczy

5. wychodzić

brukowiec

- 1b Proszę przeczytać fragmenty artykułów i zdecydować, w której z poniższych gazet zostały opublikowane.

Twój STYL®

SUPER
express

wprost

FILM

gazeta
WYBORCZA

Dziecko
PIERWSZE LATA ŻYCIA

3 Dolnośląskie: ostrzeżenie przed gwałtownymi burzami

Burze z porywistym wiatrem i opadami deszczu przejdą w poniedziałek po południu nad Dolnym Śląskiem – ostrzega Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział (IMiGW) we Wrocławiu. Przewidywana wysokość opadów wynosi od 5 do 15 mm, lokalnie może sięgać do 40 mm. Burzom będzie towarzyszył silny i porywisty wiatr, osiągający w porywach 60-70 km/godz. Możliwe są także opady gradu.

1 Polska służba zdrowia przypomina dziś handel z czasów późnej PRL, gdy powstały sklepy komercyjne. Jest niby państwowa, ale w dużej części już prywatna. Jest taką hybrydą dlatego, że z PRL-owskiej konstytucji skopiowano do konstytucji III RP zapis o bezpłatnej służbie zdrowia. Ale wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że to fikcja.

2 Tyramy od świtu do nocy. Nie mamy czasu dla bliskich.
– Trzeba pracować, żeby żyć
– mówi większość Polaków.

5 CANNES KOCHA GWIAZDY

A gwiazdy kochają Cannes. W tym roku amerykańskie sławy zjechały na Lazurowe Wybrzeże w silnym składzie.

6 Kiedy dowiesz się, jaki jest Twój wzór kobiecości, będziesz też wiedziała, skąd biorą się Twoje problemy w miłości i w pracy.

4 Języki obce. Psychologowie twierdzą, że dziecko najpierw powinno dobrze opanować język ojczysty – ten, w którym mówią do niego rodzice. Potem można uczyć (w formie zabawy) języków obcych.

- 1c Proszę opisać czasopisma przedstawione powyżej.

- Jak często wychodzą?
- Jaka może być ich tematyka?

„Gazeta Wyborcza” jest dziennikiem, to znaczy wychodzi codziennie. Myślę, że zajmuje się problematyką polityczną, społeczną, kulturalną i gospodarczą. Jest ważnym pismem opiniotwórczym...

1d Jak nazwaliby Państwo magazyn o takiej tematyce? Proszę wspólnie z koleżanką / kolegą zaproponować kilka nazw.

magazyn: motoryzacyjny, przyrodniczy, geograficzny, edukacyjny, historyczny, kulturalny, muzyczny, filmowy, polityczny, sportowy, o zdrowiu, o psach, o dzieciach

Magazyn motoryzacyjny mógłby się nazywać „Cztery Koła”

Magazyn o zdrowiu mógłby się nazywać:...

1e Proszę przeczytać teksty i zdecydować, o jakim czasopiśmie każdy z nich opowiada.

0. „Polityka”

Bardzo popularny w Polsce tygodnik o tematyce politycznej. Wiele miejsca poświęca się tutaj wydarzeniom ze świata, kulturze, gospodarce. W każdym numerze publikowane są komentarze polityczne i felietony. Odbiorcy: ludzie z wyższym wykształceniem i studenci.

2.

Specjalistyczny magazyn skierowany do ludzi o zainteresowaniach informatycznych.

Dużo miejsca poświęca się tutaj tematyce internetowej, poleca się atrakcyjne strony, programy antywirusowe, opisuje się problemy techniczne, z którymi spotykają się internauci. Uwaga! Tylko dla wtajemniczonych.

4.

Kolorowy miesięcznik o charakterze rodzinnym dla miłośników psów i innych zwierząt. Pokazuje się tu znane osoby z ich ulubieńcami oraz ludzi zajmujących się zwierzętami zawo-wo. Instruuje, jak aktywnie i zdrowo spędzać czas z psem, propaguje akcje adopcyjne bezdomnych psów i kotów.

1.

Sobotni dodatek do „Gazety Wyborczej”, jednej z najważniejszych gazet codziennych. Pismo adresowane jest do kobiet niezależnych, z wyższym wykształceniem. Porusza się w nim tematy feministyczne, prezentuje się sylwetki znanych kobiet.

3.

Magazyn ilustrowany, skierowany głównie do mężczyzn. Jest to pismo o tematyce rozrywkowej, często „z przymrużeniem oka”. Opisuje się tu codzienne problemy męskiej części społeczeństwa, publikuje się porady: jak zdobyć kobietę, jak zlikwidować kaca,...

5.

Popularny magazyn o zdrowiu, przeznaczony tak dla mężczyzn, jak i dla kobiet. Publikuje się tu rady, diety, opinie lekarzy. Odpowiada się na listy czytelników.

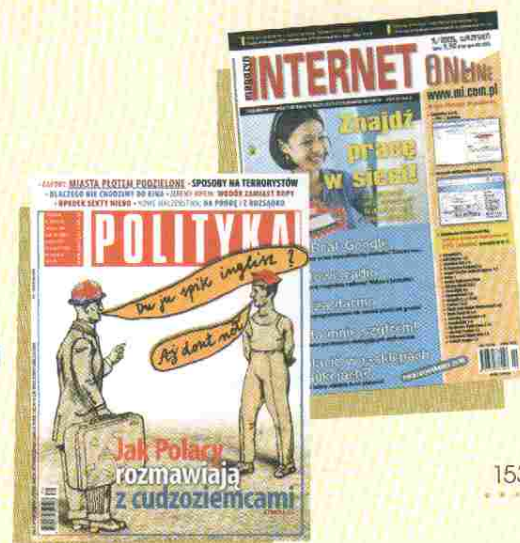
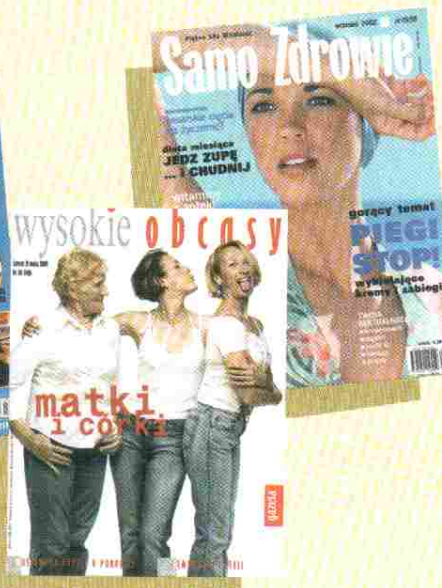
1f Proszę napisać krótką charakterystykę tych czasopism. Jak Pan / Pani myśli, jakie tematy poruszają i do kogo są skierowane?

„Cosmopolitan” to pismo dla kobiet...

„Newsweek” to tygodnik polityczno-społeczny...

„Businessman” jest gazetą adresowaną do...

1g Proszę wysłuchać wypowiedzi trzech osób i uzupełnić brakujące wyrazy.

Magda, 25 lat

Nie czytam ani, ani pism adresowanych do kobiet. Mam wrażenie, że redaktorzy tego typu są przekonani, że kobiety chcą czytać tylko o tym, jak być piękną, jak zdobyć mężczyznę, jak się ubrać i co ugotować na obiad i że interesują się jedynie z życia aktorów. Ja szukam w prasie głównie informacji ze świata i i dlatego kupuję pisma o tematyce.

Jan, 40 lat

Muszę powiedzieć, że lubię typowo gazety, głównie i Chętnie też oglądam pięknych kobiet. Normalnie nie lubię czytać gazet, bo artykuły są za i jest ich za Kupuję je rzadko, tylko wtedy, jak piszą coś , na przykład o ważnym, albo jak opisują jakiś czy polityczną.

Kasia, 33 lata

Bardzo lubię prasę ale nie kupuję ilustrowanych, bo są za Niestety, nie stać mnie na nie. Czytam głównie telewizyjne, bo jest tam dużo ciekawostek z życia aktorów. Od czasu do czasu kupię jakieś czasopismo o albo o Gazet nie kupuję, wystarczają mi wiadomości w telewizji.

lekcja
18

1h Proszę podsumować upodobania Magdy, Jana i Kasi.

	Jakie gazety lubi?	Jakich informacji szuka w gazetach?	Jakich gazet nie kupuje i dlaczego?
Magda			
Jan	motoryzacyjne		
Kasia			

1i Jak Pan / Pani myśli, co czytają osoby na poniższych fotografiach? Jakie gazety są do nich adresowane?

Marek, 31 lat, bezrobotny

Janina, 66 lat, emerytka

Fryderyka, 50 lat, profesor ekonomii

Eryk, 42 lata, ksiądz

Gramatyka

żeby + bezokolicznik

Ludzie czytają gazety, żeby dowiedzieć się czegoś o polityce.

dla + dopełniacz

Ludzie czytają gazety dla rozrywki / dla przyjemności / dla zabawy.

1k Proszę napisać swoje imię na kartce. Proszę zebrać kartki i wylosować jedną. Jak Pan / Pani myśli, co czyta osoba, której imię znajduje się na kartce? Proszę porównać swoje przypuszczenia z rzeczywistością.

Moim zdaniem Eva czyta gazety o tematyce społecznej i politycznej, ponieważ studiuje politologię i powinna interesować się tym, co się dzieje na świecie.

Według mnie, Ives czyta gazety motoryzacyjne, bo interesuje się samochodami i pracuje w salonie...

2.

WYRAŻANIE PROTESTU

- Protestuję przeciw korupcji!
- Nie zgadzam się na to!
- Nie mogę zaakceptować faktu, że pisma pornograficzne są ogólnodostępne!
- To skandal!
- To niedopuszczalne, żeby czytać tyle głupich gazet! Lepiej wziąć książkę.
- Jestem zbulwersowany tym, że ludzie nie reagują na nieszczęście!
- Jestem oburzony tym, że on został zwolniony z pracy!

2a Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- a) Jakich gazet nie czytasz? Dlaczego?
- bo cię denerwują?
 - bo cię nudzą? Nie interesuje Cię ta tematyka?
 - bo cię szokują?
- b) Co Cię szokuje we współczesnej prasie? Czego nie możesz zaakceptować?

2b Proszę przeprowadzić ankietę. Proszę zadać poniższe pytania kilku kolegom / koleżankom, a następnie podsumować wyniki w małych grupach. Proszę powiedzieć, które z podanych problemów budzą protest, które entuzjazm, a które są nam obojętne.

Co myślisz o...

	potestuję przeciw temu	jest mi to obojętne	jestem za
wojnach religijnych?	☐	☐	☐
prasie pornograficznej w kioskach na każdej ulicy?	☐	☐	☐
długich weekendach, czyli łączeniu świąt państwowych z urlopem?	☐	☐	☐
prasie kobiecej?	☐	☐	☐
zakupach przez Internet?	☐	☐	☐
dużych centrach handlowych?	☐	☐	☐
pracy w niedzielę?	☐	☐	☐
czytaniu książek w księgarniach?	☐	☐	☐
próbach nuklearnych?	☐	☐	☐
sprzedawaniu papierosów dzieciom?	☐	☐	☐
zachowaniu kibiców na meczach piłkarskich?	☐	☐	☐
szukaniu partnera przez Internet?	☐	☐	☐

2c Jakie, poza wymienionymi powyżej, problemy współczesnego świata budzą Państwa protest lub entuzjazm? Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zrobić ich listę i przedstawić grupie.

3. 3a Proszę dokończyć zdania.

0. To skandal, że *ten bandyta wciąż jest na wolności*.....
1. Nie toleruję tego, że
2. Nie akceptuję tego, że
3. To skandal, żeby
4. To niedopuszczalne, żeby
5. Wiadomo, że

ZDANIA PODRZĘDNE ZŁOŻONE PODMIOTOWE

To skandal, że ten człowiek wciąż jest dyrektorem.
 Wiadomo, że najlepsze tytuły sprzedają się same.
 Jasne jest, **kto** protestuje przeciw centrom handlowym.
 To niedopuszczalne, żeby sprzedawać alkohol dzieciom.

ZDANIA PODRZĘDNE ZŁOŻONE DOPEŁNIENIOWE

Protestuję przeciw **temu**, żeby dzieci czytały pisma pornograficzne.
 Nie akceptuję **tego**, że ciągle pracujesz dla tej okropnej gazety.
 Nie zgadzam się z **tym**, że prasa kobieca jest głupia.
 Proponuję, żeby przestać protestować i zacząć pracować.
 Myślę, że **to** jest prawda.

3b Proszę wpisać formy deklinacyjne zaimka to do poniższej tabeli.

mianownik	<i>to</i>
dopełniacz	
celownik	
biernik	
miejscownik	
narzędnik	

*Wto temu tym
tego to tym*

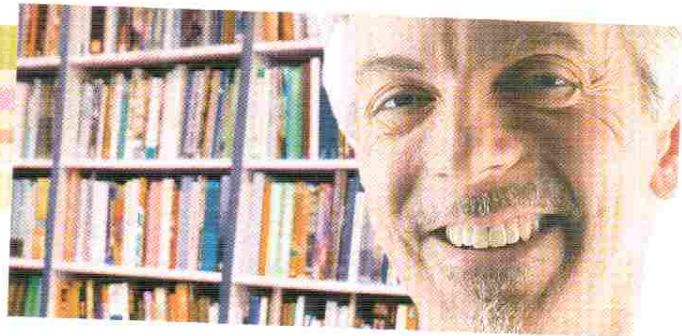
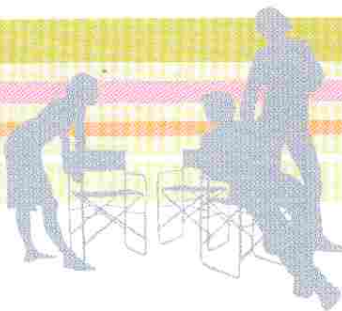
3c Proszę zdecydować, która forma deklinacyjna zaimka to powinna znaleźć się w następujących zdaniach dopełnieniowych.

0. Nie toleruję*tego*..., że jesteś zwolennikiem pornografii w mediach.
1. Nie akceptuję, że dzieci mają dostęp do pism pornograficznych w kioskach.
2. Myślę o, co może dać pracownikom ten strajk.
3. Nie zgadzam się z, że papierosy można sprzedawać także dzieciom.
4. Szanuję, że masz inne zdanie.
5. Protestuję przeciw, że dyrektorzy zarabiają pięć razy więcej niż ich pracownicy.

3d**Proszę wysłuchać wypowiedzi pana Zenona Auguścika, księgarza, a następnie zdecydować, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).**

1. Od wielu lat sytuacja na rynku książki wcale się nie zmienia. P / N
2. Ludzie nie kupują książek, bo są one za drogie. P / N
3. Ludzie kupują ilustrowane miesięczniki, bo są tanie. P / N
4. Syn pana Auguścika uważa, że ludzie za mało czytają. P / N
5. Syn pana Auguścika uważa, że czasy się zmieniają. P / N
6. Czytanie książek nie wymaga czasu ani koncentracji. P / N
7. Według pana Auguścika ludzie uważają, że wiedza zdobyta w prasie lub w kinie nie jest wystarczająca. P / N
8. Według pana Auguścika ludzie uważają, że wraz z „erą Internetu” czas książki się skończył. P / N
9. Według pana Auguścika książki są nadal ważne. P / N

3e**Proszę wysłuchać ponownie nagrania, a następnie połączyć fragmenty zdań z obu kolumn.**

☐ 1. Muszę powiedzieć, że...	a) to nieprawda.
☐ 2. Ludzie myślą, że...	b) dzisiaj sytuacja na rynku książki i prasy bardzo się zmieniła.
☐ 3. Ludzie nie kupują książek, bo mówią, że...	c) usłyszałem od niego.
☐ 4. Mówi, że...	d) za mało się dzisiaj czyta.
☐ 5. Rozmawiałem ostatnio z moim synem o tym, że...	e) czas książki się kończy...
☐ 6. Dyskutują o tym, że...	f) czasy się zmieniają.
☐ 7. On mówi, że...	g) tak szybko zapominamy o rzeczach ważnych.
☐ 8. Nie akceptuję tego, że...	h) nie mają pieniędzy.
☐ 9. Nie zgadzam się z tym, co...	i) wystarczy pójść do kina...

3f**Proszę zdecydować, które z powyższych zdań to:**

- zдания podrzędnie złożone podmiotowe
- zдания podrzędnie złożone dopełnieniowe

4.

4a Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na poniższe pytania.

Nike

Nicom & Gazeta Wyborcza
Nagroda Literacka

- Czy istnieją warunki, które musi spełnić książka, aby została nominowana do Nagrody Literackiej Nike?
- Jakiego rodzaju książki zwyciężają najczęściej w konkursie Nike?
- Kiedy odbędzie się finał konkursu?

Nagroda literacka Nike – prestiżowe polskie wyróżnienie dla najlepszej polskiej książki roku przyznawana jest corocznie od 1997 przez Fundację tej nagrody. Jej zadaniem jest promocja literatury polskiej, szczególnie powieści. Konkurs dotyczy wyłącznie autorów żyjących.

Zwycięzca wyłaniany jest w trzyetapowym konkursie. Pierwszy etap to przyznanie przez jury 20 nominacji, następnie wybór siedmiu finalistów, z których wyłaniany jest zwycięzca. Wybór laureata Nike dokonywany jest przez jury na posiedzeniu w dniu wręczenia nagrody.

Autor nagrodzonej książki otrzymuje statuetkę NIKE dłuta Gustawa Zemły oraz nagrodę pieniężną, aktualnie (2006) w wysokości 100.000 złotych.

Laureaci NIKE

1997 Wiesław Myśliwski za powieść WIDNOKRĄG

1998 Czesław Miłosz za zbiór esejów PRZYDROŻNY PIESEK

1999 Stanisław Barańczak za tom wierszy CHIRURGICZNA PRECYZJA

2000 Tadeusz Różewicz za tom wierszy MATKA ODCHODZI

2001 Jerzy Pilch za powieść POD MOCNYM ANIOŁEM

2002 Joanna Olczak-Ronikier za wspomnienia W OGRODZIE PAMIĘCI

2003 Jarosław Marek Rymkiewicz za tom wierszy ZACHÓD SŁOŃCA W MILANÓWKU

2004 Wojciech Kuczok za powieść GNÓJ

2005 Andrzej Stasiuk za powieść JADĄC DO BABADAG

2006 Dorota Masłowska za powieść PAW KRÓLOWEJ

Po raz kolejny podczas MIĘDZYNARODOWYCH TARGÓW KSIĄŻKI w Warszawie zostały ogłoszone nominacje do NAGRODY LITERACKIEJ NIKE. W konkursie biorą udział wszystkie gatunki literackie. W tym roku przewaga prozy jest wyraźniejsza niż kiedykolwiek wcześniej. Jury wybierze finałową siódmkę na początku września, a książkę-laureatkę na początku października.

lekcja
18

pl.wikipedia.org; www.culture.pl

4b Proszę zastąpić podkreślone wyrażenia synonimem:

Słownictwo

tylko nagroda finansowa przede wszystkim dostawać wybierany zwycięzca

Nagroda literacka Nike – prestiżowa polska (wyróżnienie) dla najlepszej polskiej książki roku. Jej zadaniem jest promocja literatury polskiej, (szczególnie) powieści. Konkurs dotyczy (wyłącznie) autorów żyjących. Zwycięzca (wyłaniany) jest w trzyetapowym konkursie. Wybór (laureata) Nike dokonywany jest przez jury na posiedzeniu w dniu wręczenia nagrody. Autor nagrodzonej książki (otrzymuje) statuetkę NIKE dłuta Gustawa Zemły oraz nagrodę (pieniężną).

4c Czy zna Pan / Pani inne prestiżowe nagrody literackie? Jakie? Czy w Pana / Pani kraju przyznawane są nagrody dla najlepszych książek? Jaki jest charakter tych nagród: prestiżowy czy raczej komercyjny?

4d Jak Pan / Pani myśli, co ma znaczenie dla wymienionych niżej osób?

- dla laureata nagrody literackiej
- dla autora nominowanego do nagrody literackiej
- dla autora bestselleru nienominowanego do nagrody literackiej

Czy jest to:

- wysoka sprzedaż
- prestiż
- popularność
- zainteresowanie mediów
- zyskanie stałych czytelników

Myślę, że dla laureata nagrody literackiej największe znaczenie ma prestiż i...

4e

Proszę przeczytać następujące pytania i stwierdzenia, a następnie wyrazić swoją opinię na ten temat.

WYRAŻANIE OPINII

- To prawda,...
- Zdecydowanie tak,...
- Najczęściej...
- Nie zawsze...
- Nieprawda...
- Być może..., ale...
- I tak, i nie...

- Czy prestiż autora gwarantuje wysoką sprzedaż książki?
- Kiedy popularny autor cieszy się zainteresowaniem mediów?
- Nie zawsze autor, który cieszy się zainteresowaniem mediów, zyskuje stałych czytelników.
- Prestiż autora zawsze gwarantuje dużą popularność.
- Autor, który cieszy się prestiżem, ma stałych czytelników.
- Czy popularność gwarantuje autorowi prestiż?
- Wysoka sprzedaż książki gwarantuje zainteresowanie mediów.
- Kiedy wysoka sprzedaż książki daje autorowi prestiż?

5.

5a

Oto niektóre gatunki literackie. Czy znają Państwo książki, które należą do poszczególnych gatunków? Proszę wymienić ich tytuły.

poezja dramat proza książka popularno-naukowa
powieść przygodowa powieść historyczna science fiction
książka reporterska esej traktat filozoficzny kryminał
oda opowiadanie sonet dramat romantyczny

„Historia czasu” S. Hawkinga to książka popularno-naukowa.

5b

Proszę przeczytać fragmenty recenzji książek nominowanych w 2007 do nagrody Nike. Proszę określić, jaki gatunek literacki reprezentują powyższe książki.

1. Edward Kossoy *Na marginesie*

„Należę do trzech wspólnot narodowych: polskiej, żydowskiej i szwajcarskiej” – pisze we wspomnieniach Edward Kossoy. Urodził się w Radomiu w roku 1913, dzieciństwo spędził w Jekatierynosławiu, studia robił w Warszawie. Dwa wojenne lata spędził w Gułagu, z ZSRR wydostał się z armią Andersa. W roku 1948 walczył w armii izraelskiej, później zamieszkał w Monachium, wreszcie w Szwajcarii.

2. Mariusz Szczygieł *Gottland*

Bohaterami zebranych tu opowieści Szczygła są (...) Otokar Szver, twórca gigantycznego pomnika Stalina, reżyser Evald Schorm, Karel Gott i Tomasz Bata, założyciel słynnej fabryki obuwia. „Szczygieł zwraca się do czytelników, którym Czechy kojarzą się z piwem, Heleną Vondraczkową (...), by opowiedzieć o całkiem innym kraju, jaki odkrył nad Wełtawą. Ta znakomicie skomponowana książka jest rezultatem kilku lat pracy, dziesiątek rozmów, wizyt i lektur – pisał o „Gottland” Aleksander Kaczorowski.

3. Mikołaj Łoziński *Reisefieber*

Debiut 25-letniego autora. Historia Daniela, trzydziestoparoletniego Szweda żyjącego w Ameryce, który przyjeżdża

do Paryża, w którym mieszkała matka. Po jej śmierci trzeba było pozatwierać rozmaite sprawy. Matka i syn nie utrzymywali kontaktów od wielu lat, teraz ta podróż staje się dla Daniela okazją do spojrzenia w zapomnianą przeszłość – swoją, matki, całej rodziny.

4. Ryszard Przybylski *Ogrom zła i odrobina dobra*

Znakomity eseista, tłumacz m.in. poezji Osipa Mandelstama i historyk literatury (...), interpretuje kilka wybranych wątków biblijnych z księgi Koheleta, księgi Hioba, księgi Estery i z Ewangelii - spotkanie zmartwychwstałego Jezusa z uczniami w Emaus.

5. Ewa Lipska *Drzazga*

„Drzazga” jest trzecim, po „Ja” i „Gdzie indziej”, tomem Ewy Lipskiej nominowanym do Nike. W jej wierszach zawsze było dużo elementów niepoetyckich. Teraz jest ich chyba jeszcze więcej: „tanie bilety easyJet”, „hip-hop w stereofonicznych nausznikach”, „cyfrowy aparat”. Tomik wydaje się specjalnie nieliryczny. „Moje wiersze zmieniają się, tak jak świat wokół” mówi Lipska.

5c Proszę zastanowić się, który z autorów tych książek ma szansę na:

- zdobycie Nagrody Literackiej Nike?
- zdobycie popularności?
- wysoką sprzedaż?
- zainteresowanie mediów?
- zdobycie stałych czytelników?

6a Jakie czynniki decydują o tym, że książkę uznaje się za dzieło literackie?

*styl język tematyka akcja fabuła
sposób narracji uniwersalność*

6b Jakie książki są według Pana / Pani dziełami literackimi? Proszę uzasadnić swój wybór.

6c Proszę podać przymiotniki, które pasują do tych słów:

*ciekawym / -a / -e
szybkim / -a / -e
bogatym / -a / -e
oryginalnym / -a / -e
niezwykłym / -a / -e
pięknym / -a / -e
wysokim / -a / -e
potoczny / -a / -e*

1. sposób narracji: *ciekawym, oryginalnym, niezwykłym*
2. styl
3. język
4. tematyka
5. akcja
6. fabuła

6d Proszę opowiedzieć koledze / koleżance o swojej ulubionej książce. Proszę uwzględnić takie czynniki, jak sposób narracji, styl, język, tematyka, akcja, fabuła.

6e Proszę napisać recenzję ulubionej książki. Warto skorzystać z powyższych określeń, a także spróbować odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

- Co i jak powinniśmy zaprezentować na wstępie? Pamiętajmy, że recenzja to nie opowiadanie! Może warto powiedzieć coś o autorze, jeśli nie jest znany? Jak zaprezentować problematykę, żeby nie opowiadać treści?
- Jakich środków artystycznych używa autor? Jaki ma styl? Język? Czy jest wierny tradycji, czy jest nowatorski?
- Czy tytuł i tematyka książki tworzą harmonijną całość? Czy temat jest przedstawiony ciekawie?
- Co jest jej atutem? Co słabą stroną?
- Jaka jest ostateczna ocena dzieła?

lekcja 19

Sytuacje komunikacyjne: wyrażanie opinii na temat filmu, recenzowanie filmów • opowiadanie o telewizji, jej funkcji i roli w dzisiejszym świecie • cytowanie wypowiedzi innych
Powtórzenie: składanie propozycji spędzenia wolnego czasu • argumentowanie, recenzowanie
Słownictwo: kino, telewizja, czas wolny
Gramatyka i składnia: mowa zależna

Kino czy telewizja?

1. **1a** Proszę przeczytać wypowiedzi i powiedzieć, o jakich typach programów telewizyjnych mówią poszczególne osoby.

Kino czy telewizja? Zdecydowanie kino. Nie oglądam telewizji i nie lubię, kiedy mój mąż zmienia ciągle kanały. W telewizji nic nie ma, tylko głupie seriale, albo reality show. Lubię filmy w wersji oryginalnej, z napisami, nie lubię dubbingu ani lektora. Informacje? Programy informacyjne w telewizji nie są dobre, choć czasami można obejrzeć dobre programy publicystyczne. Programy rozrywkowe są na bardzo niskim poziomie. Wolę słuchać informacji w radiu albo czytać gazety.

Bogna

Adam

Kino czy telewizja? Zdecydowanie telewizja. Nie mam czasu chodzić do kina. W telewizji jest większy wybór programów: publicystyczne, sportowe, seriale. Lubię oglądać sitcomy i programy informacyjne albo filmy. W telewizji mam wybór. Mogę obejrzeć film ambitny lub komercyjny, mogę też leżeć na kanapie i pić herbatę. W sali kinowej jest zimno.

Kino czy telewizja? I to, i to. Od czasu do czasu chodzę do kina na dobry film w wersji oryginalnej. Kiedy jestem zmęczona, włączam telewizor i oglądam jakiś lekki film albo serial. Lubię też filmy przyrodnicze. A kiedy program jest nudny, po prostu wyłączam telewizor. Natomiast w kinie wybieram tylko ambitny repertuar, nie znoszę komercji i tandety.

Cecylia

Adam wymienia programy publicystyczne i sportowe, a w kategorii film mówi o sitcomach. Dzieli filmy na...

Słownictwo

 1b Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Jakie lubi kino – komercyjne czy ambitne?
- Jaki jest jego / jej ulubiony gatunek filmowy?

*film sensacyjny (akcji)
 film obyczajowy
 film psychologiczny
 film przygodowy komedia
 kino niezależne thriller
 horror film historyczny
 melodramat*

- Kto jest twoim ulubionym reżyserem, w jakim gatunku filmowym się specjalizuje? Proszę uzasadnić swój wybór.

 1c Proszę wysłuchać zapowiedzi kinowych i zdecydować, jakie gatunki reprezentują omówione filmy.

film 1

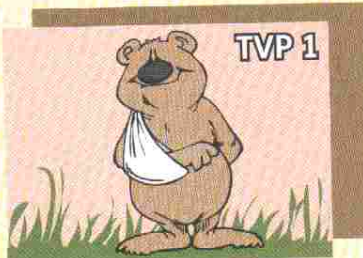
film 2

film 3

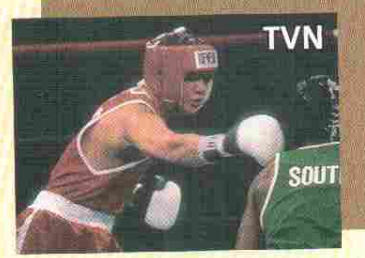
film 4

1d Proszę obejrzeć program telewizji polskiej. Proszę podzielić programy na kategorie (minimum jeden przykład) i uzupełnić tabelę.

filmy fabularne	seriale
programy dla dzieci	programy rozrywkowe
informacje „Fakty”	sport
programy publicystyczne	programy przyrodnicze

13:10 Co pani na to? – program publicystyczny
 13:35 Kochamy polskie seriale – teleturniej
 14:05 „Chłopi” (1/2) – film polski 1973 reż. Jan Rybkowski, wyk.: Władysław Hańcza, Emilia Krakowska, Ignacy Gogolewski, Franciszek Pieczka
 15:40 Czas na dokument – BBC w ledyńce: „Dziki Nowy Świat” – angielski serial dokumentalny
 16:30 Trop sekret – magazyn
 17:00 Teleexpress
 17:20 Sportowy Express
 17:25 Dziennik telewizyjny – program satyryczny Jacka Fedorowicza
 17:35 Śmiechu warte
 18:00 „Lokatorzy” – serial TVP
 18:30 Jaka to melodia? – teleturniej
 19:00 Wieczorynka: „Kubusiowe opowieści”
 19:30 Wiadomości
 20:15 „Tak czy nie?” (1/12) – serial TVP 2003, reż. Ryszard Bugajski, wyk.: Bogusław Linda, Krzysztof Kolberger, Renata Gabryjelska, Krzysztof Globisz
 21:15 Spełniamy marzenia
 21:50 Czas na dokument: „Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym” (3) – telenowela dokumentalna TVP
 22:15 Losowanie audyotele
 22:25 Uczta kinomana: „Wszystko o mojej matce” (lodo sobre mi madre) – film francusko-hispański 1999, reż. Pedro Almodóvar, wyk.: Cécylia Roth, Marisa Paredes, Kandela Peña, Penelope Cruz (97 min)

09:15 „Książę i żebrak” – film przygodowy USA 2000, reż. Giles Foster, wyk.: Aidan Quinn, Alan Bates, Robert Timmins, Jonathan Timmins
 11:10 Twoja droga do gwiazd – program rozrywkowy
 12:30 Boks – walka o tytuł mistrza świata WBO w kategorii półciężkiej: Dariusz Michalczewski – Julio Cesar Gonzalez
 13:30 Co za tydzień! – magazyn
 13:55 „Szpiedy tacy jak my” – komedia USA 1985, reż. John Landis, wyk.: Chevy Chase, Dan Aykroyd, Steve Forrest
 16:00 Kropka
 16:15 Ale plama! – program rozrywkowy
 16:45 „Usterka” – serial dokumentalny
 17:15 Narodowy test inteligencji (1)
 19:00 TVN Fakty
 19:40 Uwaga! – magazyn
 20:00 Narodowy test inteligencji (2). Widzowie na terenie całego kraju będą mieli niepowtarzalną szansę sprawdzenia poziomu swojego ilorazu inteligencji (IQ). Test przeprowadzony zostanie za pomocą SMS i dodatkowo internetu
 21:55 Pod napięciem – talk show
 22:25 Superwizjer – magazyn
 22:55 Nie do wiary – opowieści niesamowite
 23:25 „Miasto zbrodni” – serial dokumentalny
 23:55 Ale plama!
 00:25 „Nikita” (27/96) – serial USA

lekcja
19

1e Jak Pan / Pani myśli, do kogo adresowane są poniższe programy?

- reality show
- program publicystyczny
- informacje
- teatr telewizji
- programy kulinarne

sitcom – dla młodych ludzi, którzy lubią się śmiać i mają dużo czasu po południu

1f Jakie programy są również emitowane w Pana / Pani kraju? Jakie są najbardziej popularne?

W moim kraju najbardziej popularne są filmy sensacyjne. Większość ludzi ogląda...

1g Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zredagować program telewizyjny idealny dla:

- a) emeryta
- b) gospodyni domowej
- c) studenta
- d) biznesmena

1h Proszę napisać na kartce, jakie programy lubi Pan / Pani oglądać. Proszę ją oddać nauczycielowi, a następnie wylosować jedną kartkę i zgadnąć, kto ją napisał. Proszę uzasadnić swoje przypuszczenie.

Najczęściej oglądam programy informacyjne i wiadomości ekonomiczne. Lubię też sport, dlatego oglądam mecze.

Myslę, że tę kartkę napisał Michael, bo on studiuje ekonomię i jest bardzo wysportowany.

2.

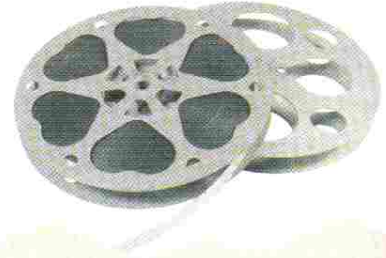
Cinema City Plaza

40-letni prawnik, 2005, USA 11:30, 14:00, 21:45
 Dziadek do orzechów, 2004, USA-niem.-ros. 10:00
 Egzorcyzmy Emily Rose, 2005, USA 11:45, 16:45, 19:15
 Gol!, 2005, USA 14:15
 Historia przemocy, 2005, USA 16:30, 18:30, 20:30, 22:30
 Hotel Ruanda, 2004, RPA 16:15
 Kurczak mały, 2005, USA 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00,
 16:00, 17:00, 18:00, 19:00, 20:00, 21:00
 Legenda Zorro, 2005, USA 10:20, 15:15, 21:15
 Marsz pingwinów, 2005, USA-fran. 10:15, 14:00
 Nieustraszeni bracia Grimm, 2005, Czechy, USA 10:10, 12:30, 14:50,
 17:10, 19:30, 21:50
 Niewidzialny, 2005, USA 14:30, 17:00, 19:30, 22:00
 Oliver Twist, 2005, ang.-czes.-włos.-franc. 11:15
 Plan lotu, 2005, USA 15:45, 19:45, 21:45
 Rewolwer, 2005, fr.-USA-ang. 13:00, 18:00, 20:15, 22:30
 Transporter 2, 2005, fr.-USA 12:00, 17:45, 22:00
 Wallace i Gromit: Kłątwa królika, 2005, ang. 10:30, 12:30
 Wierny ogrodnik, 2005, USA 13:45, 18:45

lekcja
19

Mikro

Dziecko, 2005, fr.-belg. 17:15
 Jestem, 2005, pol. 15:30
 Opowieści o zwyczajnym szaleństwie, 2005, czesk.-słow.-niem.,
 20:45
 Pusty dom, 2004, korean.-jap. 19:00
 Rok diabła, czech., 2002 18:00, 20:00

2a Proszę przeczytać program kina „Cinema City” i kina „Mikro”. Jak Pan / Pani myśli, w czym się specjalizują? Jaka jest ich oferta? Do kogo adresowana jest ich oferta?

„Cinema City” to duże kino dla masowego odbiorcy, program jest...
 „Mikro” to elitarne małe kino dla...

2b Dlaczego kina takie jak „Cinema City” „specjalizują się” w repertuarze komercyjnym? Dlaczego ambitniejszy repertuar oglądamy głównie w kinach małych? Proszę uzasadnić swoją opinię.

2c Co w Państwa przypadku, poza repertuarem, decyduje o wyborze kina? Proszę porozmawiać o tym z kolegą / koleżanką.

parking klimatyzacja
 podjazd dla niepełnosprawnych wygodne fotele

Wymowa

2d Proszę wysłuchać wypowiedzi, a następnie powtórzyć je z odpowiednią intonacją.

- Wybieram kino „Mikro”, bo interesuje mnie ambitny repertuar.
- Z powodu skandalu obyczajowego zamknięto kino „Światło”.
- Ponieważ lubię Katarzynę Figurę, oglądam wszystkie jej filmy.
- Lubię horrory i dlatego często chodzę na nie do kina.
- Krzysztof Kieślowski jest moim ulubionym reżyserem dlatego, że jego filmy mają specyficzny klimat.

2e Które kino bardziej Panu / Pani odpowiada, „Mikro” czy „Cinema City”? Proszę podać argumenty, które przemawiają za Pana / Pani wyborem.

2f Proszę przygotować w parach krótkie scenki.

Grupa uczniów chce założyć w szkole klub filmowy. Chcą wyświetlać filmy niezależne.

- a) Jesteś dyrektorem. Nie zgadzasz się i podajesz swoje argumenty.
- b) Jesteś jednym z uczniów i podajesz swoje argumenty.
- c) Jesteś nauczycielem. Popierasz pomysł uczniów i podajesz swoje argumenty.

Córka chce wziąć udział w castingu do filmu znanego reżysera.

- a) Jesteś córką i podajesz swoje argumenty.
- b) Jesteś matką. Uważasz, że córka musi najpierw skończyć szkołę i podajesz swoje argumenty.
- c) Jesteś ojcem. Uważasz, że to szansa dla córki i podajesz swoje argumenty.

Radni chcą zamknąć małe kino i wybudować na jego miejscu duży kompleks handlowy z kinem.

- a) Jesteś burmistrzem. Uważasz, że małe kino ma tradycję i ambitny repertuar, więc nie należy go zamykać. Podajesz swoje argumenty.
- b) Jesteś radnym / radną i podajesz swoje argumenty.

Lubię oglądać filmy psychologiczne, **bo** interesuje mnie życie ludzi.
 Chodzę często do „Cinema City” **dlatego**, **że** mieszkam blisko tego kina.
 Nie chodzimy często do kina, **ponieważ** nie mamy na to czasu.

3a Proszę przekształcić zdania współrzędne wynikowe w zdania podrzędne przyczynowe:

0. W multipleksach wszyscy jedzą popcorn w czasie seansu, więc nie lubię tam chodzić.
Nie lubię chodzić do multipleksów, bo wszyscy jedzą tam popcorn w czasie seansu.
1. W tym kinie jest klimatyzacja, dlatego chętnie tam chodzimy.
 2. „Cinema City” jest kinem dla masowego odbiorcy, więc oferta tego kina jest mało ambitna.
 3. Polacy interesują się polityką, więc chętnie oglądają programy informacyjne i publicystyczne.
 4. Sitcomy to popularna rozrywka, toteż jest ich coraz więcej w telewizji.
 5. Dzieci powinny chodzić spać wcześniej, dlatego programy dla nich emitowane są najpóźniej o 19:30.
 6. Programy typu reality show istnieją już od kilku lat, dlatego ich popularność maleje.

3b Proszę powiedzieć, które z podanych zdań to:

- zdania przyczynowe
- zdania wynikowe (patrz lekcja 16)

0. Wybieram program „Blisko nas”, ponieważ interesuje mnie życie ludzi. – *zdanie przyczynowe*
1. Mam wolny wieczór, dlatego idę do kina.
 2. Widzieliśmy już ten film, więc nie ma sensu oglądać go po raz drugi.
 3. Zawsze płaczę na filmach, dlatego wcale nie chodzę do kina.
 4. Kieślowski nie zrealizował swojego ostatniego projektu, więc zrobił to młody niemiecki reżyser.
 5. Mówi się, że Wajda jest ikoną polskiego kina, bo zrobił wiele filmów ważnych dla polskiej kinematografii.
 6. Nie możemy pojechać do tego kina, gdyż nie ma tam miejsca do parkowania.

3c Idzie Pan / Pani do kina z partnerem / partnerką. Proszę wybrać razem jeden film z oferty. Proszę zrobić rezerwację.

- Dlaczego wybrali Państwo ten film?
- Dlaczego nie wybrali Państwo żadnego filmu?

Panorama – program na 22.06.2007

10:30 Shrek
 13:30 Shrek
 16:00 Rozmowy kontrolowane
 19:00 Troja
 22:00 Intymność
 24:00 Tajemniczy pokaz specjalny

3d Proszę wysłuchać dialogu i odpowiedzieć na pytania.

- Na jaki film powinni pójść Adam i Ewa? Proszę podać argumenty.
- A może powinni zostać w domu? Proszę podać argumenty.

3e Proszę przygotować z kolegą / koleżanką podobny dialog.

4a Proszę przeczytać poniższy tekst i zdecydować, czy jest to recenzja filmu czy nie. Proszę odpowiedzieć na poniższe pytania.

Właśnie wchodzi na ekrany kin nowy film Andrzeja Wajdy *Zemsta*. Jest to adaptacja sztuki Aleksandra Fredry pod tym samym tytułem. Pomysł nakręcenia filmu był ryzykowny, tym bardziej, że kilka poprzednich filmów tego znanego reżysera zrobiło klapę.

Zemsta to sztuka popularna, ale jednak sztuka teatralna, a wiadomo, że nawet ekranizacje dramatów Szekspira nie zawsze kończą się sukcesem.

Mamy nadzieję, że tym razem będzie inaczej. Wajda kręcił *Zemstę* zimą w trudnych warunkach pogodowych, ale atmosfera na planie była bardzo dobra. Aktorzy grają rewelacyjnie, ale i obsada jest gwiazdorska. W rolach głównych zobaczymy między innymi Romana Polańskiego, znanego reżysera, Janusza Gajosa, gwiazdę Teatru Powszechnego w Warszawie, i Agatę Buzek, młodą utalentowaną aktorkę.

Czy jednak świetna obsada gwarantuje, że film będzie udany? Zobaczymy to już w październiku.

Wysoka frekwencja na filmie jest pewna. *Zemsta* to lektura szkolna, więc uczniowie na pewno pójdą do kin, a nazwisko Andrzeja Wajdy jak magnes przyciągnie do kin polską publiczność. Trzymamy kciuki!

1. Czy autor tekstu przedstawia dzieło krótko, czy podaje więcej informacji?
2. Czy omawiany film miał już swoją premierę?
3. Czy są osoby, poza ekipą i producentem, które widziały ten film?
4. Czy wiemy coś na temat realizacji filmu?
5. Czy mamy informacje na temat walorów artystycznych filmu?
6. Czy wiemy cokolwiek na temat stylu, jaki reprezentuje reżyser?
7. Czy wiemy coś o grze aktorów?
8. Czy tytuł, tematyka i realizacja filmu tworzą harmonijną całość?

Słownictwo

4b Proszę wyjaśnić zwroty.

- *film właśnie wchodzi na ekrany* –
- *film zrobił klapę* –
- *kręcić / nakręcić film* –
- *w rolach głównych* –
- *obsada* –

OCENY

- ***** – trzeba zobaczyć
- **** – warto zobaczyć
- *** – można zobaczyć
- ** – można, ale po co
- * – wyprawa do kina na własną odpowiedzialność
- ☆ – nie zbliżać się do kina

4c Proszę przeczytać rubrykę *Oceny*. Proszę ocenić poniższe wypowiedzi liczbą gwiazdek.

super! * * * * *
beznadziejny film!
niezły!
rewelacja!
ujdzie!
taki sobie!
świetny!
może być!
gniot!

4d Proszę napisać recenzję ulubionego filmu. Warto skorzystać z powyższych określeń, a także spróbować odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

- a) Co i jak powinniśmy zaprezentować na wstępie? Pamiętajmy, że recenzja to nie opowiadanie!
- b) Może warto powiedzieć coś o reżyserze albo aktorach, jeśli nie są znani? Jak zaprezentować problematykę, żeby nie opowiadać treści?
- c) Jakich środków artystycznych używa reżyser? Jaki ma styl? Czy jest wierny tradycji, czy jest nowatorski?
- d) Czy tytuł, tematyka i realizacja filmu tworzą harmonijną całość? Czy temat jest przedstawiony ciekawie?
- e) Co jest atutem filmu? A jakie są jego słabe strony?
- f) Jaka jest ostateczna ocena dzieła?

5a Zapytaliśmy cudzoziemców, którzy mieszkają lub studiują w Polsce, czy znają i lubią polskie kino. Proszę przeczytać ich wypowiedzi.

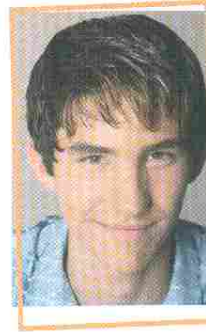

Britta
36 lat, Niemcy

Kiedy przyjechałam do Krakowa, nie znałam zbyt dobrze polskiego kina. Widziałam kilka filmów Kieślowskiego i wiedziałam, że Andrzej Wajda dostał Oscara. Moja przyjaciółka, Polka, powiedziała, że muszę zobaczyć kilka filmów: *Cześć Tereska* Roberta Glińskiego i *Ediego* Piotra Trzaskalskiego. Poszłam do kina, obejrzałam i od tej chwili oglądam każdy nowy polski film, który można zobaczyć w kinie.

Goran, 37 lata, Serbia

Chociaż pracuję w Polsce, nie mam czasu, żeby chodzić do kina. Moja nauczycielka polskiego poleciła mi kilka filmów na DVD. Oglądałem, nawet mi się podobały. Najbardziej chyba *Dzień Świra* Koterskiego, śmieszny film, tak. Nie rozumiałem wszystkiego, ale to była komedia. Wczoraj moja nauczycielka pytała, czy widziałem już *Ciało*. Może pójde wreszcie do kina!

Laurent, 21 lat, Francja

Znałem tylko filmy Polańskiego, na przykład *Frantic* i *Podwójne życie Weroniki* Kieślowskiego. Mój kolega namówił mnie, żebym zobaczył *Dług* Krzysztofa Krauzego. Podobał mi się ten film, mocny. Ale generalnie nie jestem fanem polskiego kina. Filmy są trudne i smutne.

Milla, 65 lat, Czechy

Interesuję się polskim kinem, lubię filmy Munka, Kondratiuka, Jana Jakuba Kolskiego i Piotra Szulkina. Mój przyjaciel jest krytykiem filmowym i był na ostatnim Festiwalu Filmowym w Gdyni. Ostatnio dostałam od niego e-maila, w którym napisał mi, że powinnam zobaczyć *Przemiany* Łukasza Barczyka. Słyszałam też, że ostatni film Agnieszki Holland *Julia wraca do domu* jest bardzo dobry.

5b Proszę powiedzieć, która z ankietowanych osób:

- lubi polskie kino
- ma do polskiego kina stosunek obojętny
- interesuje się polskim kinem
- niespecjalnie lubi polskie kino

Britta lubi polskie kino, bo mówi, że ogląda każdy nowy film, który pokazuje w kinie.

Goran...

Gramatyka

MOWA ZALEŻNA I NIEZALEŻNA

tryb oznajmujący

Ewa: „Ten film jest dobry”

Ewa mówi, **że** ten film jest dobry.

tryb rozkazujący

Ewa: „Zobacz ten film!”

Ewa mówi, **żebym** zobaczyła ten film.

zdanie pytające

Ewa: „Czy widziałas ten film?”

Ewa pyta, **czy** widziałam ten film.

5c Proszę zamienić zdania w mowie zależnej na zdania w mowie niezależnej.

0. Moja przyjaciółka, Polka, powiedziała, że muszę zobaczyć kilka filmów: *Cześć Tereska* Roberta Glińskiego i *Ediego* Piotra Trzaskalskiego
1. Mój kolega namówił mnie, żebym zobaczył *Dług* Krzysztofa Krauzego.
2. Wczoraj moja nauczycielka pytała, czy widziałem już *Ciało*.
3. Ostatnio dostałam od niego e-maila, w którym napisał mi, że powinnam zobaczyć *Przemiany* Łukasza Barczyka.
4. Słyszałam też, że ostatni film Agnieszki Holland *Julia wraca do domu* jest bardzo dobry.

Przyjaciółka: „*Musisz zobaczyć kilka filmów:*.....”

.....”

Kolega: „.....”

.....”

Nauczycielka: „.....”

.....”

Przyjaciel: „.....”

.....”

Ludzie: „.....”

.....”

mówić / powiedzieć, pisać / napisać, twierdzić / stwierdzić, słyszeć / usłyszeć, wiedzieć,	że		
namawiać / namówić, mówić / powiedzieć, prosić / poprosić, proponować / zaproponować,	żebym (ja)	żebyś (ty)	żeby (on / ona / ono)
	żebyśmy (my)	żebyście (wy)	żeby (oni / one)
pytać / zapytać,	czy		

Gramatyka

5d Proszę zamienić poniższe wypowiedzi na mowę zależną:

A.

0. Andrzej namawia mnie: „Chodźmy dzisiaj do kina!” *Andrzej namawia mnie, żebyśmy poszli do kina.*
1. Zosia zapytała: „Masz dzisiaj czas?”
2. Ania napisała: „Widziałam dobry film.”
3. Paweł namawia Ewę: „Jedźmy na weekend do Zakopanego!”
4. Kinga prosi Wojtkę: „Pożycz mi ten film!”
5. Marta stwierdziła: „Najbardziej lubię kino hiszpańskie.”
6. Maryla pyta mnie: „Byłaś ostatnio w kinie?”
7. Krzysiek poprosił nas: „Przyjedźcie do mnie w lipcu!”
8. Przyjaciel namawiał mnie: „Przyjedź na Festiwal Filmowy w Gdyni.”
9. Kasia napisała mamie: „Jestem właśnie w Krakowie.”
10. Robert twierdzi: „Polskie filmy mają specyficzny klimat.”

B.

0. Polskie kino jest świetne! (ja) *słyszałam, że polskie kino jest świetne*
1. W Polsce jest wielu dobrych reżyserów. (Monika) *Monika słyszała*
2. Sylwester Latkowski robi świetne filmy dokumentalne. (my)
3. Roman Polański mieszkał w Krakowie. (ty) ?
4. Sławomir Idziak jest znakomitym operatorem. (wy) ?
5. *Pianista* Polańskiego był realizowany w Polsce. (ja) ?

5e Proszę zapytać trzy osoby w grupie:

- jaki film / jakiego reżysera lubią
- jaki film polecają / jakiego filmu nie polecają

Kerstin powiedziała mi, że lubi kino hiszpańskie. Namawia mnie, żebym obejrzała Kikę Almodóvara. Mówi też, żebym nie oglądała ostatniego filmu...

6. **6a** Poniższe fotografie przedstawiają znanych polskich aktorów. Czy zna Pan / Pani kogoś z nich? Jeśli tak, proszę opowiedzieć o nim grupie. Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zastanowić się, jakie role byłyby odpowiednie dla każdego z nich. Proszę uzasadnić swoją decyzję.

Michał Żebrowski Maja Ostaszewska
Katarzyna Figura Janusz Gajos

Myszę, że dla Michała Żebrowskiego byłaby odpowiednia rola amanta, bo jest bardzo przystojny. Mógłby też grać w filmach kostiumowych...

Słownictwo

6b Proszę sprawdzić w słowniku, a następnie wyjaśnić znaczenie następujących słów i zwrotów.

- pielęgnować wizerunek –
- ustalać wysokość honorarium –
- wartość rynkowa –
- kraj zamożny –
- przynosić korzyści –

 6c Proszę wysłuchać rozmowy i odpowiedzieć na poniższe pytania.

- a) Kto kreuje gwiazdę telewizyjną?
- b) Co szokuje dziennikarkę i szefową agencji public relations?
- c) Kim jest Maria Zielińska?
- d) Kim jest Piotr Wilhelm?
- e) Jak brzmi pytanie, do którego wraca dziennikarka pod koniec wywiadu?
- f) Jak argumentuje wysokość honorariów gwiazd szefowa agencji public relations?

 6d Proszę wysłuchać jeszcze raz rozmowy dziennikarki i szefowej agencji public relations i skończyć zdania:

1. Dziennikarka pyta, kto kreuje
2. Szefowa agencji PR odpowiada, że
3. Dziennikarka chce wiedzieć, czy
4. Jej rozmówczyni twierdzi, że

 6e Jakie cechy powinien mieć dobry dziennikarz publicystyczny? A dobry prezenter programu rozrywkowego? Proszę wybrać te cechy z poniższej listy.

- Czy dobry dziennikarz publicystyczny / prezenter programu rozrywkowego powinien:
 - mieć charyzmę?
 - mieć autorytet?
 - znać się dobrze na polityce?
 - znać się na ludziach?
 - czytać bieżącą prasę?
 - być atrakcyjny fizycznie?
 - mieć dobrą dykcję?
 - mieć własne zdanie?
- Które z powyższych cech mają Maria Zielińska i Piotr Wilhelm?

lekcja 20

Powtarzamy!!!

test

1 Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

- Ślub to
 - święto religijne
 - święto państwowe
 - uroczystość rodzinna
- 24 grudnia w Polsce Wigilię.
 - obchodzą
 - obchodzi się
 - obchodzili
- Twoja babcia obchodzi urodziny. Mówisz:!
 - „Życzę ci dużo zdrowia”
 - „Gratuluję”
 - „Bardzo ci współczuję”
- 3 Maja to święto narodowe, tego dnia nie idziemy do pracy.
 - więc
 - a
 - albo
- Lubię strony internetowe.
 - szukać
 - przeglądać
 - widzieć
- @ – Polacy często mówią na ten znak
 - żaba
 - myszka
 - małpa
- Kiedy jesteś bardzo zdziwiony / zdziwiona, mówisz:!
 - „To niesamowite”
 - „To nieprawda”
 - „To nieznanne”
- Drukarka do drukowania tekstu.
 - używa się
 - służy
 - obsługuje
- W każdym numerze „Polityki”..... są komentarze polityczne.
 - adresowane
 - publikowane
 - skierowane
- Ludzie czytają gazety rozrywki.
 - do
 - żeby
 - dla
- Ludzie na całym świecie protestują prowadzeniu wojen.
 - przeciw
 - kontra
 - żeby
- Powieść przygodowa to
 - poezja
 - proza
 - dramat
- „Wiadomości” to
 - program publicystyczny
 - program rozrywkowy
 - program informacyjny
- Często chodzę do tego kina, znajduje się ono najbliższej miejsca, w którym mieszkam.
 - dlatego
 - ponieważ
 - dlatego żeby
- Koleżanka zapytała mnie, mam ochotę pójść z nią do kina.
 - czy
 - że
 - żeby

2 Poniżej przedstawiono kilkanaście sytuacji. Proszę wylosować jedną z nich i zaprezentować na forum grupy swoją reakcję w danej sytuacji.

0. Jesteś na ślubie swoich przyjaciół. Składasz życzenia.
– „Życzę wam wszystkiego najlepszego na nowej drodze życia!”
1. Jesteś pacyfistą / pacyfistką. W Twoim mieście zostanie otwarta fabryka, która ma produkować sprzęt dla wojska.
2. Wracasz z kina. Film Ci się nie podobał. Opowiadasz o tym koledze, którego właśnie spotkałeś / spotkałaś.
3. W Twoim ogrodzie wylądowało UFO.
4. Twoja koleżanka urodziła właśnie dziecko. Dzwonisz do niej.
5. Nauczyciel pyta o Twoją ulubioną gazetę. Opowiadasz o niej.
6. Twoja mama wysłała Ci SMS: „Co u ciebie słychać? Przyjedziesz na weekend? U nas wszystko w porządku. Ubieraj się ciepło. Mama”. Proszę opowiedzieć koledze, co napisała Twoja mama.
7. Dowiedziałeś się / dowiedziałaś się, że za kilka lat na niektórych uniwersytetach będzie można studiować przez Internet.
8. Proszę opowiedzieć koledze o swoim ulubionym pisarzu. Jaki jest styl jego książek?
9. Dyskutujesz z przyjaciółmi o tym, dlaczego ludzie chodzą do kina. Jaka jest Twoja opinia na ten temat?
10. Wysyłasz do przyjaciół kartkę z wakacji. Co piszesz?
11. Koleżanka pyta Cię, czy w Twoim kraju też obchodzi się Boże Narodzenie. Jakie zwyczaje związane z tymi świętami są znane na całym świecie?
12. Dzieci, które korzystają z Internetu, mają łatwy dostęp do pornografii. Twój kolega mówi, że jest mu to obojętne. Proszę odpowiedzieć mu, co o tym myślisz.
13. Wspominacie z rodzeństwem swoje dzieciństwo. Opowiadasz o sytuacji, którą pamiętasz najlepiej.
14. Twój ojciec zastanawia się, czy zainstalować w swoim domu Internet. Pyta, do czego służy Internet i co można w nim robić.

3 Poniżej znajduje się 5 fotografii. Proszę wybrać jedną z nich i ułożyć w grupach zabawną lub smutną historyjkę, a następnie opowiedzieć ją. Proszę wykorzystać słowa, które podano obok fotografii.

Wigilia
Internet
e-mail
ślub
Sylwester

urodziny
komputer
książka
drukarka
nagroda

czat
wakacje
kino
imieniny
pogrzeb

program rozrywkowy
ślub
list
telewizja
film

program publicystyczny
strona internetowa
prasa
recenzja
Wielkanoc

4 Proszę zapytać trzy osoby w grupie:

- W jakiej uroczystości ostatnio uczestniczył / uczestniczyła?
- Kiedy ostatnio i dlaczego czuł się oburzony / czuła się oburzona?
- Co i dlaczego go / ją ostatnio zdziwiło?
- Jaki film oglądał / oglądała lub jaką książkę czytał / czytała ostatnio i czy mu się podobał / jej się podobała?

5 Proszę wysłuchać sześciu wypowiedzi i zdecydować, która z nich wyraża:

6 Proszę połączyć elementy z obu kolumn, tak aby powstały zdania. Następnie proszę ułożyć je chronologicznie w opowiadanie. Można budować zdania złożone za pomocą znanych Państwu słów: *następnie, potem, później, w końcu, ponieważ, więc, a, ale* itd.

0. Kiedy byłem mały...	a) sprzątaaliśmy z moim tatą mieszkanie i robiliśmy zakupy.
1. W Wielki Piątek...	b) obchodziło się to święto w sposób tradycyjny.
2. Przed świętami...	c) dzieliliśmy się jajkiem, składaliśmy sobie życzenia i jedliśmy wspólnie śniadanie.
3. W mojej rodzinie...	d) chodziliśmy tam z kolegami ze szkoły.
4. W polskim kościele katolickim...	e) bardzo lubiłem Wielkanoc.
5. Jest taka tradycja, że...	f) farbowaliśmy jajka na kilka kolorów i rysowaliśmy na nich różne obrazki.
6. Wspólnie...	g) przygotowywała świąteczne potrawy.
7. Zawsze...	h) nic się u nas nie jadło, a po południu szło się do kościoła.
8. W tym czasie mama...	i) w Sobotę Wielkanocną idzie się do kościoła z koszykiem z jedzeniem, żeby poświęcił je ksiądz.
9. W niedzielę rano...	

7 Proszę zapisać poniższą scenkę w formie relacji.

(Andrzej siedzi przy komputerze. Dzwoni telefon)

ANDRZEJ: Tak, słucham?

RAFAŁ: Cześć, stary. Masz chwilę czasu?

ANDRZEJ: Mam, o co chodzi?

RAFAŁ: Mam problem z drukarką. Muszę wydrukować projekt na jutro i nie mogę. Chyba się zepsuła.

ANDRZEJ: A jest włączona?

RAFAŁ: Tak włączyłem ją, ale nie działa.

ANDRZEJ: Ale włączyłeś ją do kontaktu?

RAFAŁ: Poczekaj, zaraz sprawdzę.

(Rafał podchodzi do komputera i widzi, że drukarka nie jest włączona do kontaktu)

RAFAŁ: Hmm... zapomniałem.

ANDRZEJ: To włącz i spróbuj, czy działa.

(Rafał sprawdza. Po chwili...)

RAFAŁ: Teraz działa. Dziękuję, stary.

ANDRZEJ: Nie ma za co. Cześć.

(Andrzej odkłada słuchawkę i zaczyna się śmiać)

Andrzej siedział właśnie przy komputerze, kiedy zadzwonił telefon. To był Rafał.

Rafał zapytał Andrzeja, czy ma chwilę czasu, a ten odpowiedział, że ma i zapytał...

8 Proszę wysłuchać czterech dialogów i zdecydować, która para rozmawia o:

	1	2	3	4
a) spotkaniu rodzinnym	☐	☐	☐	☐
b) wyjściu do kina	☐	☐	☐	☐
c) nowej książki Jerzego Pilcha	☐	☐	☐	☐
d) ulubionym czasopiśmie	☐	☐	☐	☐

9 Proszę ponownie wysłuchać dialogów i zrelacjonować to, o czym mówią bohaterowie.

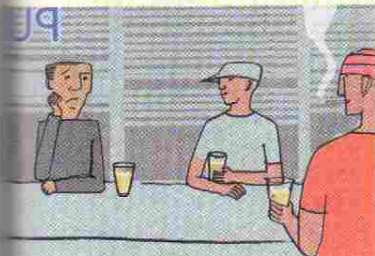
Dialog 1

Jacek zapytał Magdę, co robi po południu. Odpowiedziała, że nie ma żadnych planów...

Dialog 2

Piotr chciał wiedzieć, co robił jego kolega Andrzej przez ostatnie dwa dni. Andrzej powiedział, że był u rodziny na Podhalu...

Dialog 3

Agnieszka spotyka Anetę, która idzie ulicą i czyta „Twój Styl”. Wita ją i pyta, czy jest tam coś interesującego.

Dialog 4

Ewa była na spotkaniu autorskim i opowiada swojej przyjaciółce o spotkaniu ze swoim ulubionym autorem. Asia chce wiedzieć, czy...

10 Poniżej znajdują się dwie opinie o tym samym serialu telewizyjnym.

a) Proszę przeczytać opinie i odpowiedzieć, która z nich ma charakter oficjalny (recenzja), a która nieoficjalny (forum internetowe). Dlaczego tak uważasz?

1 *Chłopi* to udana ekranizacja znanej polskiej powieści Władysława Reymonta pod tym samym tytułem. Produkcję zrealizowano z dużym rozmachem. Reżyser wiernie oddaje realia polskiej wsi końca XIX wieku, atutem serialu są też znakomite kreacje aktorów. Na szczególną uwagę zasługują Władysław Hańcza w roli Boryny, Emilia Krakowska jako Jagna i oczywiście Ignacy Gogolewski, niezrównany odtwórca postaci Antka. Serial pojawił się na ekranie ponad 20 lat temu i od tej pory jest stale wyświetlany w telewizji, ciesząc się niestabnym uznaniem.

2 W tamtym roku czytałam *Chłopów*, a niedawno po raz pierwszy obejrzałam serial. Jest naprawdę świetny i bardzo dobrze zrobiony. Reżyser pokazuje wszystko dokładnie tak, jak jest w książce. No i aktorzy też dobrze grają. Najbardziej podoba mi się Antek, bardzo pasuje do tej roli. To jest bardzo stary film, pierwszy raz był w telewizji jakieś 20 lat temu, oglądali go moi rodzice. Od tej pory ciągle go grają i naprawdę nie wiem, dlaczego nie oglądałam go wcześniej. Rozmawiałam z mamą i powiedziała, że ten serial wszystkim się podoba. Polecam!

b) W jednej z powyższych opinii zostały zaznaczone niektóre wyrażenia. Proszę znaleźć ich odpowiedniki w drugiej z nich.

udana ekranizacja – naprawdę świetny serial

Gramatyka

11 Proszę podkreślić odpowiedni spójnik.

0. Kiedy byłam mała, często wyjeżdżaliśmy na święta do babci, albo / ale czasem zostawaliśmy w domu.
1. Kiedy byłem mały, czasem wyjeżdżaliśmy na święta do dziadków, albo / a czasem zostawaliśmy w domu.
2. Kiedy byłem dzieckiem, zawsze wyjeżdżaliśmy z rodzicami na święta do znajomych albo / ale na narty.
3. Kiedy byłem dzieckiem, zawsze zostawaliśmy na święta w domu a / i zapraszaliśmy na Wigilię naszą rodzinę.
4. W tym roku wyjeździemy na święta do moich rodziców lub / ale zostaniemy w domu.
5. W tym roku zaprosiliśmy na święta rodziców męża, a / więc nie spędzimy Wigilii sami.
6. W przyszłym roku chcemy zostać na święta w domu więc / i zaprosić do nas moją matkę.
7. W tym roku chcemy wyjechać na święta na narty, dlatego że / dlatego poprosiłam szefową o dłuższy urlop.
8. Moi rodzice nie przyjadą do nas na Wielkanoc, czyli / dlatego spędzimy święta tylko z dziećmi.
9. Siostra nie odpowiedziała na mój list, to znaczy że / więc nie przyjedzie do nas na święta.
10. Nigdy nie otwieramy prezentów, kiedy / aż nie skończymy kolacji wigilijnej.
11. Otworzyliśmy prezenty, kiedy / aż wszyscy skończyli jeść.

HURRA!!!

1. Skąd pomysły?

W 1994 roku zaczęła działać w Krakowie nowa szkoła językowa PROLOG. Jest to entuzjastyczny, energiczny i otwarty na nowe pomysły zespół nauczycieli Polaków i obcokrajowców – rodzimych użytkowników nauczanych języków. Skoncentrowaliśmy się na nauczaniu trzech języków: języka angielskiego i niemieckiego oraz języka polskiego jako obcego. Od samego początku nasze metody nauczania determinuje podejście komunikacyjne, które od lat dominuje w nauczaniu języków obcych. Pozwala to naszym studentom na równoległy rozwój wszystkich sprawności językowych oraz stwarza im szansę maksymalnej aktywności językowej na każdym poziomie (nie)znajomości języka.

Programy nauczania języka angielskiego i niemieckiego dla poszczególnych poziomów zaawansowania opracowaliśmy, bazując na standardach nauczania i systemach egzaminacyjnych University of Cambridge Local Examinations Syndicate (obecnie Cambridge ESOL) oraz Instytutu Goethego (obecnie Goethe Institut International).

Wybierając podręczniki, szukamy takich materiałów, które pozwalają nam na przygotowanie ramowych programów nauczania dla poszczególnych grup językowych oraz gwarantują ciągłość materiału na kilkunastu poziomach zaawansowania, na których uczymy. Dlatego zdecydowaliśmy się na serie materiałów renomowanych wydawnictw językowych: Longman, Cambridge University Press, LTP oraz Hueber Verlag.

Na tym tle oferta dydaktyczna do nauczania języka polskiego jako obcego była niezwykle skromna i niekompletna. Dominowały w niej pozycje, które nie wykorzystywały podejścia komunikacyjnego jako sposobu nauczania, co w naszym przekonaniu nie gwarantowało efektywnej nauki mówienia i rozumienia, czytania ze zrozumieniem i pisanie w języku polskim. Jednocześnie brak standaryzacji w nauczaniu języka polskiego jako obcego dodatkowo utrudniał jego skuteczne nauczanie.

Korzystając z wieloletnich doświadczeń szkoły w nowoczesnym nauczaniu języków obcych oraz z doświadczeń zebranych przez współpracujących z nami nauczycieli, postanowiliśmy przygotować własne materiały do nauczania języka polskiego jako obcego adresowane do uniwersalnego dorosłego odbiorcy. Taką możliwość dał nam europejski program Socrates / LINGUA 2. Do realizacji w ramach tego programu szkoła PROLOG zgłosiła projekt obejmujący opracowanie koncepcji, napisanie, przetestowanie i wydanie nowoczesnej serii podręczników.

Materiały, które mają Państwo przed sobą, opracowywano przez trzy lata, uwzględniając założenia Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego, jak również zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Seria w obecnym kształcie została opracowana z myślą o uczących się do pierwszego certyfikatowego egzaminu na poziomie PL-B1.

2. Akcja Lingua 2 programu Socrates

wspiera projekty, których celem jest opracowywanie materiałów dydaktycznych do nauki języków obcych. Jej celem jest podniesienie standardów w nauczaniu i uczeniu się języków obcych poprzez podnoszenie jakości nauczania oraz tworzenie narzędzi do oceny nabywanych umiejętności językowych.

Zadaniem programu Socrates jest rozszerzanie współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji, która obejmuje dzieci, młodzież i dorosłych – od przedszkola po uniwersytet. Celem programu

jest kreowanie europejskiego wymiaru w nauczaniu, powiększanie kręgu osobistych doświadczeń o wiedzę na temat innych krajów Wspólnoty, rozwijanie poczucia jedności oraz wspomaganie procesów przystosowywania się do nowych warunków społecznych i ekonomicznych zjednoczonej Europy.

Program edukacyjny Socrates Wspólnota Europejska realizuje w latach 1995-1999 (I faza) oraz 2000-2006 (II faza). Już w roku szkolnym 1996/97 polscy projektodawcy brali w nim udział w ramach działań przygotowawczych. Formalnie Polska przystąpiła do realizacji programu w marcu 1998 roku.

www.socrates.org.pl

3. Autorzy

Autorzy serii to doświadczeni lektorzy języka polskiego współpracujący ze Szkołą Języków Obcych PROLOG i ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Są wykwalifikowanymi nauczycielami, którzy ukończyli studia filologiczne. Ich wieloletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej w Polsce i za granicą stanowi istotny atut wykorzystany w pracy nad przygotowaniem podręczników z niniejszej serii.

Agnieszka Burkat

współautorka PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka romanistyki na Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Od 1996 roku związana ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UJ i Szkołą Języków Obcych PROLOG. Lektorka języka polskiego jako obcego. Studiuje psychologię stosowaną na UJ. Lubi czytać, jeździć na nartach i podróżować. Mama Jędrka.

Agnieszka Jasińska

współautorka PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka filologii romańskiej na Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Od 1995 roku pracuje jako nauczycielka języka francuskiego, włoskiego oraz lektorka języka polskiego jako obcego. Prowadzi zajęcia grupowe dla dorosłych i młodzieży w prywatnych szkołach językowych w Krakowie; współpracowała ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UJ. Prowadzi grupowe i indywidualne kursy języka polskiego dla firm i instytucji publicznych. Jest tłumaczką języka francuskiego i włoskiego. Interesuje się muzyką, literaturą, filmem.

dr Liliana Madelska

autorka „Polnisch entdecken” oraz współautorka „Discovering Polish” i „Odkrywamy język polski”.

Wykładowczyni z dwudziestopięcioletnim doświadczeniem w nauczaniu języka polskiego jako obcego, autorka publikacji naukowych. Pracuje w Instytucie Sławiastyki Uniwersytetu Wiedeńskiego. Uprawia sporty wodne i jeździ na nartach.

Małgorzata Matolepsza

współautorka PO POLSKU 1, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim (praca magisterska z zakresu psycholingwistyki); od 1994 roku uczy języka polskiego jako obcego. Na Uniwersytecie ukończyła także kurs

dla lektorów języka polskiego jako obcego. Prowadziła kursy języka polskiego, grupowe i indywidualne kursy specjalistyczne na wszystkich poziomach zaawansowania m.in. w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ, Szkole Języków Obcych PROLOG w Krakowie, GFPS Polska. Od października 2004 roku jest lektorką języka polskiego na Uniwersytecie Georga-Augusta w Getyndze. Interesuje się nowoczesnymi metodami nauczania języków obcych takimi jak NLP i metoda tandemowa. Jej pasje to języki obce, psychologia, muzyka, taniec, pływanie, film.

dr Waldemar Martyniuk

autor opracowania testu przykładowego na poziomie PL-B1, ekspert wewnętrzny projektu.

Językoznawca, adiunkt na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie i wykładowca języka polskiego jako obcego oraz autor podręczników, programów nauczania i testów z języka polskiego jako obcego.

Sekretarz Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego (2003–2004); visiting professor i wykładowca języka i kultury polskiej na uniwersytetach w Niemczech, Szwajcarii i w USA; dyrektor Szkoły Języka i Kultury Polskiej UJ (2001–2004). Obecnie (2005–2006) oddelegowany do pracy w Wydziale Polityki Językowej Rady Europy w Strasburgu jako koordynator projektów językowych.

dr Geoffrey Schwartz

współautor „Discovering Polish”.

Uzyskał tytuł doktora slawistyki w 2000 roku na Uniwersytecie Waszyngtońskim. Ma ponad dziesięcioletnie doświadczenie w nauczaniu języków obcych – uczył języka polskiego, rosyjskiego, serbsko-chorwackiego i angielskiego jako obcego.

Od 2002 roku prowadzi zajęcia z języka angielskiego jako visiting professor w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie wykłada fonetykę i fonologię. W swoich badaniach naukowych koncentruje się na zastosowaniu fonetyki akustycznej w nauczaniu języków.

Aneta Szymkiewicz

współautorka PO POLSKU 1, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU - Testu Kwalifikacyjnego.

Od 1998 roku jest lektorką języka polskiego jako obcego i prowadzi zajęcia grupowe i indywidualne na wszystkich poziomach zaawansowania w prywatnych szkołach językowych w Krakowie oraz

w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ (w tym także kursy specjalistyczne: ekonomiczne i literaturoznawcze). Absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim (1997), Studium Dziennikarskiego Akademii Pedagogicznej w Krakowie (1997) oraz Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania przy Akademii Ekonomicznej w Krakowie (2003). Współpracowała jako dziennikarka z „Przekrojem”, „Dziennikiem Polskim” i „Gazetą Wyborczą” („Gazetą w Krakowie”). Zna język angielski, rosyjski i niemiecki. Jej zainteresowania to literatura, muzyka, języki obce, fotografia, taniec i jazda na rolkach.

dr Małgorzata Warchol-Schlottmann

współautorka „Odkrywamy język polski”.

Absolwentka filologii polskiej i filologii romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz filologii germańskiej na Uniwersytecie w Heidelbergu. Pracuje w Instytucie Slawistyki Uniwersytetu

w Wiedniu. Języka polskiego uczyła na uniwersytetach niemieckich w Heidelbergu, Mannheim, Getyndze, Monachium, Regensburgu oraz na Uniwersytecie Stanowym, Columbus Ohio w USA. Interesuje się odmianami funkcjonalnymi i socjolektami współczesnej polszczyzny i zjawiskami dwujęzyczności.

4. Pomysłodawca i koordynator

PROLOG SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH, Kraków, Polska

Szkoła językowa działająca w Krakowie od 1994 roku, uznana placówka edukacyjna oferująca kursy języka polskiego jako obcego oraz języka angielskiego i niemieckiego. Opracowuje także nowoczesne pomoce do nauki języków obcych.

Agata Stępnik-Siara

koordynator projektu i redaktor prowadzący serii.

Jest dyrektorem programowym Szkoły Języków Obcych PROLOG, lektorem języka niemieckiego i polskiego jako obcego. Zajmuje się nowoczesnymi metodami uczenia (się) języków obcych. Lubi poznawać inne kultury i języki. Interesuje się medycyną naturalną. Mama Jaśka i Marysi.

5. Partnerzy

UNIwersYTET WIEDEŃSKI, Instytut Slawistyki, Wiedeń, Austria

W projekcie HURRA!!! recenzent materiałów na różnych etapach ich powstawania, ośrodek testujący i oceniający.

THE BRASSHOUSE LANGUAGE CENTRE, Birmingham, Wielka Brytania

Renomowana szkoła językowa, która prowadzi kursy 25 języków obcych na różnych poziomach zaawansowania.

W projekcie HURRA!!! recenzent materiałów na różnych etapach ich powstawania, ośrodek testujący i oceniający.

SZKOŁA JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ UJ, Kraków, Polska

Znana w świecie instytucja naukowa mająca wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka polskiego jako obcego studentów z całego świata.

W projekcie HURRA!!! ośrodek testujący.

Podziękowania

Szczególne podziękowania pragniemy złożyć na ręce Pani Profesor Anny Dąbrowskiej z Uniwersytetu Wrocławskiego. Była silnym wsparciem dla twórców i realizatorów projektu. Jej cenne uwagi oraz sugestie inspirowały nasz zespół, pomagając nam wytrwać do końca w naszych zamiarach i pracować coraz lepiej.

Bardzo serdecznie dziękujemy również Annie Zinserling oraz nauczycielom z Kolegium Języka i Kultury Polskiej w Berlinie, którzy testowali pilotażową wersję materiałów.

Dziękujemy gorąco Pawłowi Poszytkowi, Koordynatorowi Krajowemu w Agencji Narodowej programu SOCRATES-LINGUA, za instytucjonalne wsparcie oraz wiarę w nasze kompetencje.

Dziękujemy naszym przyjaciółom, Joasi Czudec oraz Magdzie i Robertowi Syposzom. Dzięki ich wiedzy i doświadczeniu pomysły grupy entuzjastów nabrały realnych kształtów.

Agata i Mariusz Siara

13 powodów, dla których warto wybrać

HURRA!!!

HURRA!!!

to nowoczesna **SERIA do nauczania języka polskiego jako obcego:**

1 napisana w duchu podejścia komunikacyjnego, które umożliwia efektywne porozumiewanie się już na początkowych etapach nauki;

2 pozwalająca na poznawanie języka polskiego poprzez samodzielne odkrywanie i formułowanie reguł gramatycznych oraz stosowanie ich w ćwiczeniach komunikacyjnych;

3 przedstawiająca trudne zagadnienia gramatyczne w sposób przyjazny dla uczącego się i atrakcyjny graficznie;

4 proponująca systematyczne rozwijanie kompetencji językowych w słuchaniu, czytaniu, mówieniu, pisaniu;

5 o przejrzystej strukturze – oznaczone różnymi kolorami poszczególne rozdziały, sekcje słownictwa i gramatyki ułatwiają poszukiwanie konkretnych zagadnień bądź ćwiczeń.

Seria Hurra!!! zawiera:

6 w każdej lekcji bogaty materiał ilustrujący współczesną Polskę i pokazujący realia życia codziennego;

7 aktualne tematy prezentowane w autentycznych sytuacjach z życia codziennego, które wprowadzają informacje kulturo- i realizacyjne oraz odpowiadają praktycznym potrzebom komunikacyjnym uczących się;

8 liczne propozycje ćwiczeń, gier i zabaw, które wspomagają uczenie się języka obcego i powodują, że proces nauki i nauczania staje się efektywniejszy, łatwiejszy i przyjemniejszy;

9 gotowe testy osiągnięć i ćwiczenia kontrolne oraz powtórzeniowe, które umożliwiają stałą kontrolę postępów w nauce;

10 zestaw egzaminacyjny, czyli propozycję testów wzorowanych na państwowych egzaminach certyfikatowych na poziomie PL-B1;

11 osobne zeszyty ćwiczeń wraz z kluczem i Audio CD oraz transkrypcje tekstów do ćwiczenia rozumienia ze słuchu, które pozwalają na dodatkową samodzielną pracę i umożliwiają samokontrolę;

12 podręczniki nauczyciela z praktycznymi wskazówkami zarówno dla początkujących, jak i doświadczonych nauczycieli, z gotowymi materiałami do kopiowania, sugestiami jak modyfikować i urozmaicać lekcję dodatkowymi ćwiczeniami;

13 gramatykę języka polskiego w trzech wersjach językowych, napisaną w sposób zrozumiały dla użytkownika i przyjazną w użyciu (systematyczny opis języka • żartobliwe objaśnienia rysunkowe • wiele dowcipnych przykładów zdań • przejrzysty dwukolorowy skład • tabelaryczne zestawienia zagadnień gramatycznych • ikony informujące o systemie języka • praktyczny w użyciu format).

HURRA!!!

to **SERIA** pomyślana i zaprojektowana tak, by pomóc uczącemu się w skutecznym opanowaniu poznawanego materiału, a nauczycielowi w pracy dydaktycznej.

Seria do nauki języka polskiego jako obcego

Audio CD

HURRA!!! PO POLSKU 2

Agnieszka Burkat
Agnieszka Jasińska

Socrates

Propozycja programowa na poziom A2

ZESZYT ĆWICZEŃ

Podręcznik opracowano z uwzględnieniem standardów wymagań egzaminacyjnych
Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego

Prolog
SZKOŁA JĘZYKÓW OBcych

13 powodów, dla których warto wybrać

HURRA!!!

HURRA!!!

to nowoczesna **SERIA do nauzenia języka polskiego jako obcego:**

1 napisana w duchu podejścia komunikacyjnego, które umożliwia efektywne porozumiewanie się już na początkowych etapach nauki;

2 pozwalająca na poznawanie języka polskiego poprzez samodzielne odkrywanie i formułowanie reguł gramatycznych oraz komunikatywne używanie ich w ćwiczeniach;

3 przedstawiająca trudne zagadnienia gramatyczne w sposób przyjazny dla uczącego się i atrakcyjny graficznie;

4 proponująca systematyczne rozwijanie kompetencji językowych w słuchaniu, czytaniu, mówieniu, pisaniu;

5 mająca przejrzyste wyróżnienia kolorem rozdziałów, sekcji słownictwa i gramatyki, które ułatwiają poszukiwanie konkretnych zagadnień bądź ćwiczeń.

Seria Hurra!!! zawiera:

6 w każdej lekcji bogaty materiał ilustrujący współczesną Polskę i pokazujący polskie realia życia;

7 aktualne tematy zaprezentowane w formie autentycznych sytuacji z życia codziennego, które wprowadzają informacje kulturo- i realizmowe oraz odpowiadają zainteresowaniom uczących się;

8 liczne propozycje ćwiczeń, gier i zabaw, które wspomagają uczenie się języka obcego i pozwalają na aktywne prowadzenie lekcji oraz powodują, że proces nauki i nauczania staje się efektywniejszy, łatwiejszy i przyjemniejszy;

9 gotowe testy osiągnięć i ćwiczenia kontrolne oraz powtórzeniowe, które umożliwiają stałą kontrolę postępów w nauce;

10 zestaw egzaminacyjny, czyli propozycję testów do pierwszego państwowego egzaminu certyfikatowego na poziomie PL-B1;

11 osobne zeszyty ćwiczeń wraz z kluczem i Audio CD oraz z transkrypcjami tekstów do ćwiczenia rozumienia ze słuchu, które pozwalają na dodatkową samodzielną pracę i umożliwiają samokontrolę;

12 podręczniki nauczyciela z praktycznymi wskazówkami zarówno dla początkujących, jak i doświadczonych nauczycieli, z gotowymi materiałami do kopiowania, sugestiami jak modyfikować i urozmaicać lekcję dodatkowymi ćwiczeniami;

13 gramatykę języka polskiego w trzech wersjach językowych, napisaną w sposób zrozumiały dla użytkownika i przyjazną w użyciu (systematyczny opis języka • wesole objaśnienia rysunkowe • wiele dowcipnych przykładów zdań • przejrzysty dwukolorowy skład • tabelaryczne zestawienia zagadnień gramatycznych • ikony informujące o systemie języka • poręczny format).

HURRA!!!

to SERIA pomyślana i zaprojektowana tak, by pomóc uczącemu się w skutecznym opanowaniu poznawanego materiału, a nauczycielowi w pracy dydaktycznej.

HURRA!!!

PO POLSKU 2

Agnieszka Burkat
Agnieszka Jasińska

ZESZYT ĆWICZEŃ

Prolog
SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH

Podręcznik PO POLSKU 2 powstał w ramach projektu „Hurra!!!” Socrates Lingua 2 (nr 103360-CP-1-2002-1-PL-LINGUA-L2)

SOCRATES TRANSNATIONAL CO-OPERATION PROJECT
LINGUA ACTION 2 - DEVELOPMENT OF TOOLS AND MATERIALS

HURRA!!! A COMPREHENSIVE SET OF POLISH TEACHING AND LEARNING MATERIALS
103360-CP-1-2002-1-PL-LINGUA-L2

This project has been carried out with the support of the European Community in the framework of the Socrates programme.

The content of this project does not necessarily reflect the position of the European Community, nor does it involve any responsibility on the part of the European Community.

Redaktor prowadzący serii HURRA!!!: Agata Stępnik-Siara
Konsultacje metodyczne: Ron Mukerji
Recenzenci: prof. dr hab. Anna Dąbrowska, prof. dr hab. Jan Mazur, dr Waldemar Martyniuk

Ośrodki współpracujące i testujące podręczniki:
Uniwersytet Wiedeński, Instytut Sławistyki (www.univie.ac.at/slawistik)
Uniwersytet Jagielloński, Szkoła Języka i Kultury Polskiej UJ (www.uj.edu.pl/SL)
The Brasshouse Centre Birmingham (www.birmingham.gov.uk/brasshouse)
Kolleg für Polnische Sprache und Kultur Berlin (www.kolleg.pl)

Projekt graficzny i łamanie: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)
Projekt okładki: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)
Redakcja językowa i korekty: KS & zespół
Nagrania: Studio Nagrań Nieustraszeni Łowcy Dźwięków (www.nld.com.pl)
Dobór zdjęć do lekcji: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)

Autorzy i Wydawcy serii HURRA!!! pragną podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania serii. Bez ich wsparcia nie udałoby się zrealizować projektu i złożyć książek do druku.

Recenzentom i konsultantom, w szczególności pani prof. Annie Dąbrowskiej za szczegółową recenzję części serii: PO POLSKU 1, PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz za cenne wskazówki przekazane Autorkom.

Nauczycielom testującym podręczniki w Szkole Języków Obcych PROLOG: Izie Murzyn, Romanowi Jędrusiowi, Simonowi Lunn i Robertowi Syposzowi oraz Edycie Gałat testującej materiały w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ w Krakowie.

Nauczycielom testującym materiały w ośrodkach zagranicznych: dr Grzegorzowi Gugulskiemu (Uniwersytet Wiedeński), Ewie Krauss (Uniwersytet w Jenie), Annie Zinserling, Jolancie Schmidt, Beacie Dietrich, Alexandrze Czupalla, Magdalenie Wiażewicz, Ewelinie Meyer, Arturowi Kolasińskiemu, Lidii Liebmann (Kolleg für Polnische Sprache und Kultur, Berlin) oraz Bogumile Brożek-Müller (The Brasshouse Centre Birmingham). Autorki dziękują również Piotrowi Paliwodzie za całą pomoc, której udzielił podczas trwania projektu.

Wszystkim osobom, które użyczyły swoich głosów do nagrań próbnych (rodzinie i znajomym Auterek oraz uczestnikom kursów języka polskiego w szkole PROLOG), a także pani Ruth Fruchtman za udostępnienie sprzętu nagrywającego.

Copyright © by Agnieszka Burkat and Agnieszka Jasińska and PROLOG Szkoła Języków Obcych, Kraków 2007
Wydanie II z płytą Audio CD

ISBN 978-83-60229-19-4

Przygotowanie do druku: Pogotowie Reklamowe ERKA (www.erka-pr.com)
Druk: Drukarnia Know How

PROLOG Szkoła Języków Obcych
ul. Bronowicka 37, 30-084 Kraków
tel./faks +48 (12) 638 45 50, tel. +48 (12) 638 45 65
e-mail: prolog@prolog.edu.pl
www.prolog.edu.pl

spis treści

Lekcja 1 – Osobowość	4
Lekcja 2 – Praca	7
Lekcja 3 – To już historia	11
Lekcja 4 – Plany na przyszłość	16
Lekcja 5 – Powtarzamy!!!	21
Lekcja 6 – Miasto	23
Lekcja 7 – Wieś i przyroda.....	28
Lekcja 8 – Relacje z ludźmi – kobieta i mężczyzna	31
Lekcja 9 – Przyjaźń	35
Lekcja 10 – Powtarzamy!!!	39
Lekcja 11 – Sprzęty domowe	40
Lekcja 12 – Technika i wynalazki	43
Lekcja 13 – Zdrowie	46
Lekcja 14 – Turystyka	50
Lekcja 15 – Powtarzamy!!!	55
Lekcja 16 – Święta, uroczystości, tradycje	56
Lekcja 17 – Internet	60
Lekcja 18 – Prasa i książka	64
Lekcja 19 – Kino czy telewizja?	67
Lekcja 20 – Powtarzamy!!!	72
Teksty nagrań	74
Klucz do ćwiczeń	83

Słownictwo

1 Proszę dokończyć zdania, wpisując odpowiedni przymiotnik:

✓ *leniwy* *nerwowy* *roztrzępany* *smutny* *zabawny*

0. Piotr jest bardzo pracowity, ale bywa *leniwy*
1. Ewa jest wesołą, towarzyską osobą, rzadko bywa
2. To świetny dziennikarz, ale czasem bywa
3. Jerzy Stuhr jest wrażliwym aktorem, bywa też
4. Zwykle jestem spokojna, ale w pewnych sytuacjach bywam

2 Proszę ułożyć zdania według wzoru:

0. Osoba, która lubi ludzi, jest *towarzyska*
1. Człowiek, który szybko reaguje, jest
2. Osoba, która lubi być sama, jest
3. Człowiek, który lubi podróżować, jest
4. Osoba, która nie boi się, jest
5. Człowiek, który dużo pracuje i to lubi, jest

Gramatyka

3 Proszę ułożyć zdania według wzoru:

0. Anna pracowita / leniwa
Anna jest pracowita, chociaż wygląda na leniwą.
1. Maria smutna / wesoła
.....
2. on zdecydowany / niezdecydowany
.....
3. Piotr nieśmiały / pewny siebie
.....
4. Marek dobrze zorganizowany / roztrzępany
.....
5. Jan otwarty / zamknięty w sobie
.....
6. Ewa interesująca / nieciekawa
.....
7. Wojtek wrażliwy / cyniczny
.....

8a**Proszę przeczytać fragment artykułu o gwiazdach w reklamie i znaleźć właściwą odpowiedź w pytaniach poniżej:**

Gwiazdy są w jakimś sensie sformatowane, czyli reklamują produkty, do których pasuje ich wizerunek. Na przykład Catherine Deneuve czy Elizabeth Taylor kojarzą się z klasą i wysokim statusem społecznym, więc reklamują zwykle artykuły luksusowe. Christina Aguilera uznawana jest za osobę o prowokującej powierzchowności i to właśnie pomogło jej zostać twarzą Versace.

(...)

Zanim producent wody Arctic zatrudnił Cindy Crawford, zlecono badania, z których wynikało, że to właśnie ona najbardziej kojarzy się w Polsce z ćwiczeniami fitness i szczupłą sylwetką.

(...)

Adam Małysz byłby dobrze odbierany w reklamach soków (zdrowo się odżywia), sprzętu sportowego (jest mistrzem), telefonów komórkowych (często dzwoni do żony) czy linii lotniczych (często lata na zawody).

(...)

Konsumenci cenią jednak nie tylko urodę gwiazd, ale także ich inteligencję, talent czy pracowitość. Nieprzypadkowo twarzą Choparda została Sharon Stone, kobieta piękna, ale w sposób niebanalny, seksowna, ale i dystygnowana, no i inteligentna.

1. Czy Catherine Deneuve kojarzy się z:
 - a) klasą i wysokim statusem społecznym?
 - b) fitnesssem?
 - c) sukcesami sportowymi?
2. Czy Christina Aguilera kojarzy się z(e):
 - a) klasą i wysokim statusem społecznym?
 - b) prowokacyjnym wizerunkiem?
 - c) zdrowym stylem życia?
3. Czy Cindy Crawford kojarzy się z(e):
 - a) sportem i szczupłą sylwetką?
 - b) klasą?
 - c) apetytem?
4. Czy Adam Małysz kojarzy się z:
 - a) profesjonalizmem w sporcie?
 - b) klasą i wysokim statusem społecznym?
 - c) prowokacją?
5. Czy Adam Małysz może się także kojarzyć z(e):
 - a) apetytem?
 - b) seksapilem?
 - c) zdrowym stylem życia?
6. Czy Sharon Stone kojarzy się z(e):
 - a) urodą i inteligencją?
 - b) edukacją i nauką?
 - c) zdrową dietą?

8b**Proszę odpowiedzieć na pytania do tekstu:**

1. Co to znaczy, że gwiazdy są „sformatowane”?
2. Dlaczego Cindy Crawford została „twarzą” firmy Arctic?
3. Co cenią konsumenci – urodę czy inteligencję?

Gramatyka**8c****Proszę dokończyć podane poniżej zdania według wzoru:****Monika Olejnik**

Jej rozmowy z politykami są zawsze bardzo ciekawe.

Szymon Majewski

Jego programy rozrywkowe są bardzo popularne.

Adam Małysz

Ważny dla niego jest profesjonalizm i zdrowy styl życia.

Joanna Brodzik

Zdobyła wiele nagród telewizyjnych.

Ryszard Kapuściński

Jego książki czytają ludzie na całym świecie.

0. Monika Olejnik jest dziennikarką, *której rozmowy z politykami są zawsze bardzo ciekawe*.....
1. Szymon Majewski jest prezenterem,
2. Joanna Brodzik jest aktorką,
3. Ryszard Kapuściński był pisarzem,
4. Adam Małysz jest sportowcem,

Wymowa**9****Proszę powtórzyć za lektorem.**

Gramatyka

1 Proszę zamienić zdania według wzoru:

0. Lekarz leczy chorych. – *...Lekarz to człowiek, który leczy chorych. Lekarze to ludzie, którzy leczą chorych.*
1. Malarz maluje obrazy. –
2. Pisarz pisze książki. –
3. Chemik przeprowadza eksperymenty. –
4. Komik bawi publiczność. –
5. Aktor gra w filmie. –
6. Klient robi zakupy. –
7. Policjant pilnuje porządku. –
8. Minister podejmuje decyzje. –
9. Inżynier projektuje drogi. –
10. Pediatra leczy dzieci. –
11. Poeta pisze wiersze. –

2 Proszę zamienić na liczbę pojedynczą następujące zdania według podanego wzoru:

0. Pisarze pracują w domu. – *...Pisarz pracuje w domu.*
1. Nauczyciele mają dużo pracy, ale ich zarobki nie są wysokie. –
2. Biznesmeni często pracują na własny rachunek. –
3. Informatycy piszą programy dla firm. –
4. Fryzjerzy mają czasem własne salony. –
5. Taksówkarze mają kontakt z ludźmi. –
6. Inżynierowie często prowadzą własne firmy. –

3 Proszę dobrać pasujące przymiotniki:

inteligentny *dobry*
profesjonalny *drogi*
pracowity *wymagający*
ambitny *cierpliwy*

0. <i>inteligentni</i> pisarze	4. dyrektorzy
1. inżynierowie	5. adwokaci
2. informatycy	6. studenci
3. taksówkarze	7. nauczyciele

Słownictwo

4 Proszę dodać zawody:

1. Pracują w mediach: *dziennikarze, prezenterzy, reporterzy, styliści*
2. Pracują naukowo:
3. Mają swój gabinet:
4. Prowadzą samochód:

5 Do poniższych tekstów proszę wstawić odpowiednie słowo.

- a) *pracować zarabiać zaczynać kończyć prowadzić przygotować*

Od 2 lat *pracuję* jako asystentka prezesa dużej firmy komputerowej. Bardzo lubię moją pracę, bo nie jest monotonna, ale mam naprawdę dużo zajęć. o ósmej, ale tak naprawdę jestem w biurze już o 7.30, żeby wypić kawę i korespondencję dla szefa. też jego kalendarz spotkań. Wychodzę z biura przed 18.00, chociaż (teoretycznie) o 16.00. Jestem jednak zadowolona, bo atmosfera w pracy jest bardzo miła, no i nieźle

- b) *praca rachunek wynagrodzenie etat średnia zaufanie*

Jestem lektorem języka angielskiego. Przez 5 lat miałem w jednym z krakowskich liceów, ale nie byłem zadowolony. Dlaczego? To proste, za mało zarabiałem. Teraz pracuję na własny i jestem wreszcie niezależny. Prowadzę zajęcia w dwóch szkołach językowych i w dużej firmie. Oczywiście, taka forma ma swoje minusy, na przykład moje nie jest stałe – zależy od klientów, ale i tak zarabiam powyżej krajowej. Ludzie, z którymi pracuję, są fantastyczni: nie wpadli w rutynę, są kreatywni i kompetentni. Pomogli mi bardzo, kiedy odszedłem z liceum i teraz mamy do siebie

- c) *ciekawa atrakcyjna odpowiedzialna monotonna stresująca męcząca*

Jestem modelką. Wszyscy myślą, że moja praca jest bardzo i finansowo. Oczywiście, to prawda, ale nie zawsze. Moja praca jest przede wszystkim bardzo, bo mam wiele konkurentek: młode, zdeterminowane dziewczyny, które właśnie zaczynają karierę. Jest też Zdjęcia na planie trwają czasem bardzo długo, wracam późno do domu i jestem bardzo zmęczona. Zalety? Pewnie, że są. Moja praca na pewno nie jest, dużo podróżuję, mam dużo przyjaciół za granicą, dobrze zarabiam. Niektórzy mówią, że praca modelki nie jest, ale to nieprawda, moja niepunktualność może kosztować firmę dużo pieniędzy.

6 Proszę przeczytać tekst z ćwiczenia 2a z podręcznika, następnie wysłuchać czterech wypowiedzi i zdecydować, kim są wypowiadające się osoby i czy mają podobne opinie o pracy, co bohaterowie tekstu.

Gramatyka

7 Proszę dopisać rzeczownik lub czasownik według wzoru:

	rzeczownik	czasownik
0.	praca	pracować
1.		kontaktować się
2.	negocjacje	
3.	odpowiedź	
4.		zarabiać
5.		spotkać
6.	ustalenie	
7.		zaufać
8.		wynagradzać
9.		kończyć
10.	początek	
11.	przygotowanie	

8 Proszę wysłuchać nagrania. Które wypowiedzi odnoszą się do poniższych grup? Proszę wpisać numer.

CD

studenci

lekarze

pisarze

1.

2.

3.

Słownictwo

9 Proszę znaleźć w obu kolumnach wyrażenia o podobnym znaczeniu:

1) Przepraszam, czy mogę coś powiedzieć?	a) Myślę, że...
2) Sądzę, że...	b) To nie jest tematem dyskusji.
3) To wszystko, co mam do powiedzenia.	c) Chcę coś powiedzieć.
4) Ale nie o tym mówimy.	d) Czas skończyć tę dyskusję.
5) Chcę dodać, że...	e) Chcę jeszcze powiedzieć, że...
6) Ja też tak myślę.	f) To prawda.
7) Racja!	g) Mam takie samo zdanie.

10 Proszę dopasować tytuły prasowe do poszczególnych fragmentów:

a) **Firma na balkonie**

b) **Iwan za Jana, Jan za Hansa**

c) **Plus minus bezrobotny**

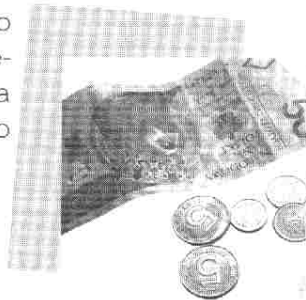
d) **Dam pracę kreatywnemu entuzjaście**

e) **Praca bez płacy**

1

Nawet niewielki kredyt może z bezrobotnego zrobić przedsiębiorcę. Wystarczy trochę wiedzy, umiejętności i nieco odwagi. Ta recepta sprawdza się w miastach, nawet tak ciężko dotkniętych bezrobociem jak Suwałki.

„Polityka” 2004, nr 4

2

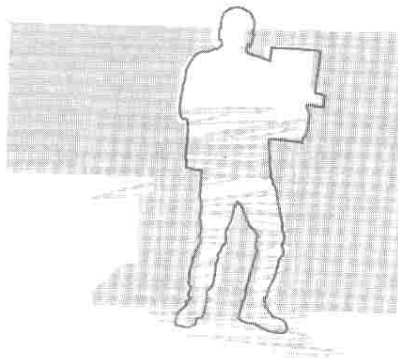
Mamy ponad trzy miliony bezrobotnych. A może tylko półtora miliona? Wszystko zależy od tego, jak się ich liczy. I w jakim celu.

„Polityka” 2003, nr 47

3

Co dziesiąty Polak nie dostaje pensji w terminie. Tym samym kredytuje pracodawcę. Inspektorzy pracy mówią, że ten proceder gwałtownie się nasila. Jak długo ludzie zechcą pracować za darmo?

„Polityka” 2003, nr 12

4

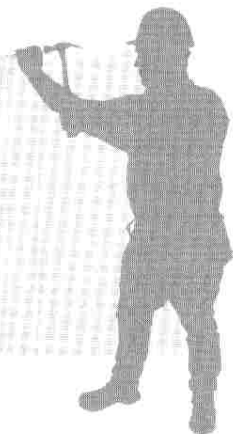
Co poniedziałek „Gazeta Wyborcza” publikuje obszerny, około pięćdziesięciostronicowy dodatek „Praca”, adresowany do pracodawców i pracobiorców: wielkich, średnich i małych. Przyjrzelśmy się kilku numerom tegorocznej „Pracy” w wydaniu stołecznym. Zwracaliśmy uwagę na styl anonsów – wymagania stawiane kandydatom oraz cechy języka, jaki obowiązuje w tego rodzaju społecznej komunikacji.

„Polityka” 2003, nr 40

5

W trójkącie Ukraina – Polska – Niemcy różnych ludzi spotykają bliźniaczo podobne losy. To, czego Polacy szukają w Niemczech, tego Ukraińcy szukają w Polsce. Tak jak Igor wozi czarnoroboczych na trasie Drohobycz–Warszawa, tak Roman na trasie Szczecin–Berlin. Trójkąt cementują marzenia o lepszym życiu.

„Polityka” 2004, nr 3

Gramatyka

1 Proszę napisać podane w nawiasach czasowniki w czasie przeszłym:

...*Urodziłem się*.. (urodzić się) w 1978 roku w Krakowie.
 (my – mieszkać) z rodzicami w Nowej Hucie, bo mój ojciec, który (pochodzić) z Raławic, (dostać) w latach 70. pracę w kombinacie. Moja mama (przyjechać) do Krakowa z Nowego Targu. W 1968 roku też (zacząć) pracować jako urzędniczka w Hucie imienia Lenina. Tam (poznać) mojego ojca. (pobrać) się dwa lata później. Mam dwie starsze siostry bliźniaczki.

Ja (chodzić) do szkoły sportowej, moje siostry (skończyć) liceum ogólnokształcące, a potem razem (zdawać) na studia – na politechnikę. Nie (dostać) się tam i w rezultacie (pójść) na matematykę na krakowskiej Akademii Pedagogicznej. Jeszcze na studiach obie (wyjść) za mąż. Potem jedna z nich (zostać) nauczycielką w szkole podstawowej, a druga (urodzić) dziecko i nie pracuje.

Kiedy (chodzić) do szkoły sportowej, miałem dużo zajęć. Codziennie (trenować): rano (biegać), a wieczorem (ćwiczyć) na siłowni. Razem z klasą (wyjeżdżać) na obozy kondycyjne w góry, a czasem za granicę. Po szkole (dostać się) na AWF (Akademię Wychowania Fizycznego), jednak nie (skończyć) studiów. Nie (mieć) zamiaru być ani nauczycielem, ani trenerem; (chcieć) zarabiać pieniądze. Zacząłem pracować jako ochroniarz w nocnych klubach, a dwa lata temu, razem z kolegami (założyć) Agencję Ochrony.

2 Proszę opowiedzieć historie Edyty i Wojtka według wzoru:

a) Jest to historia Edyty:

Kiedy Edyta zaczynała studia, nie miała pieniędzy. Postanowiła zacząć pracować.

Opis sytuacji

Zaczynać studia.

Nie mieć pieniędzy. →

Pytać kolegów.

Codziennie kupować gazety.

Fakty

Postanowić zacząć pracować.

Pewnego dnia kupić „Moją Pracę”.
Zobaczyć ciekawą ofertę.

Zadzwoń.

Dostać pracę.

b) Jest to historia Wojtka:

Kiedy Wojtek miał piękne mieszkanie na peryferiach, ale nie spotykał się często z kolegami, bo mieszkał za daleko.

Opis sytuacji

Mieć piękne mieszkanie.

Nie spotykać się często z kolegami.

Mieszkać za daleko. →

Zapraszać wielu przyjaciół. ←

Fakty

Postanowić przeprowadzić się do centrum.

Kupić piękne mieszkanie na Franciszkańskiej.

Zacząć żyć inaczej.

Poznać przyszłą żonę na imprezie w swoim domu.

Wyrażenia czasowe używane z aspektem niedokonanym

zawsze / zwykle / nigdy
często / rzadko
długo
raz: dziennie, na tydzień, na miesiąc, na rok
codziennie
co: godzinę, dzień, tydzień, miesiąc, rok, dwa lata, ...
kiedy...
kiedyś, dawniej
od... do...
między... a...
jeszcze
w czasie, podczas

Wyrażenia czasowe używane z aspektem dokonanym

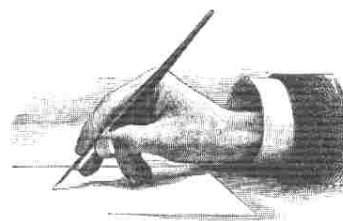
nagle, w pewnej chwili, w pewnym momencie
raz
wreszcie, w końcu
pewnego: razu, dnia
nigdy
kiedy
kiedyś

lekcja

3

3 Proszę wybrać właściwe wyrażenie czasowe:

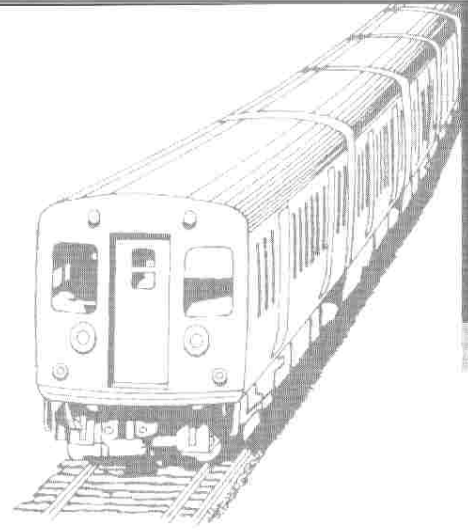
0. Codziennie / tego dnia spotykał się z kolegami.
1. Raz dziennie / w końcu napisał list.
2. Co tydzień / w tym tygodniu zapraszał wielu przyjaciół.
3. Co miesiąc / nagle wyjeżdżał.
4. Często / w pewnym momencie wyszedł z domu.
5. Długo / nagle spał.
6. Od poniedziałku do piątku / w końcu czekał na jej telefon.
7. Zwykle / pewnego razu zdecydował się wrócić.

4 Proszę uzupełnić historie podanymi w nawiasach czasownikami w czasie przeszłym.

a)
Urodziłam się. (urodzić się) w 1972 roku, w małym miasteczku koło Kielc. Moi rodzice pracowali przez cały dzień, a mnie (wychowywać) babcia. To były piękne czasy: (chodzić) z babcią na spacerunki do lasu, babcia (opowiadać) mi bajki, a ja (słuchać) tych historii z dużym zainteresowaniem. Babcia (przyjeżdżać) do nas zawsze jesienią, mieszkała z nami całą zimę, a (wyjeżdżać) dopiero po Wielkanocy, w kwietniu. Kiedy miałam 7 lat, (zacząć) chodzić do szkoły i babcia już u nas nie (bywać). Kiedy miałam 18 lat (wyjechać) na studia do Krakowa. Rok później (umrzeć) moja babcia. To był koniec pewnej epoki w moim życiu.

b)
To był okropny ranek. Obudziłem się (obudzić się) dopiero o 8.00, a o 9.00 (mieć) zaplanowane ważne spotkanie. (wziąć) taksówkę, ale był straszny korek i (jechać) do pracy prawie pół godziny. Oczywiście (spóźnić się). (wejść) do biura zdenerwowany, ludzie z którymi (mieć) się spotkać już czekali, a ja nie (móc) znaleźć ważnych dokumentów. (przeprosić) moich gości i (opowiedzieć) im jakąś fantastyczną historię o tramwaju, który zablokował ulicę. Uff... Chyba (uwierzyć), że mówię prawdę. Potem atmosfera na spotkaniu (być) już sympatyczna i goście (wyjść) z mojego biura zadowoleni.

5 Proszę wstawić czasownik w odpowiedniej formie:

1. jechać / pojechać
 - a) *..Jechałem*..... do pracy prawie godzinę.
 - b) Wczoraj z moim synem na basen.
2. przeprowadzać się / przeprowadzić się
 - a) W czasie studiów (ja) 7 razy.
 - b) W lipcu do nowego mieszkania.
3. otwierać / otworzyć
 - a) Pan Tadeusz swój sklep codziennie o 7.00.
 - b) Czekałam 15 minut, bo pan Tadeusz się spóźnił. Wreszcie, o 7.15 swój sklep.
4. przychodzić / przyjść
 - a) Czy Adaś już
 - b) Mój uczeń do mnie na lekcje dwa razy w tygodniu.
5. przyjeżdżać / przyjechać
 - a) Czy pociąg z Wiednia już
 - b) Wiem, że w tamtym roku pociąg z Wiednia dwa razy dziennie.
6. rozumieć / zrozumieć
 - a) Długo nie, dlaczego Magda ani nie pisze, ani nie dzwoni.
 - b) W końcu, że Magda nie chce mieć ze mną żadnego kontaktu.

6 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, czy słyszemy czasowniki w aspekcie dokonanym czy niedokonanym:

	aspekt dokonany	aspekt niedokonyany
a	☒	☐
b	☐	☐
c	☐	☐
d	☐	☐
e	☐	☐
f	☐	☐

7 Proszę napisać słowami następujące daty lub nazwy miesięcy:

- a) Urodził się...
 - 02.03.1986 *..drugiego marca tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego szóstego*.....
 - 09.09.1967
 - 03.04.1993
 - 23.07.1894
 - 22.11.1783
- b) Studiowała od... do...
 - ..tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego szóstego*..... 1986 – 1999 *..tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego dziewiątego*.....
 - 1987 – 1993
 - 1988 – 1994
 - 1978 – 1981
 - 2001 – 2005
- c) Spotkali się w...
 - VII *..lipcu*..... III
 - IV XII

8

Proszę przeczytać tekst 18 + 15, a następnie uzupełnić poniższą tabelę:

18

Jak spełniły się marzenia pierwszych maturzystów III Rzeczypospolitej?

Rocznik 1971 – pokolenie, które wchodziło w dorosłość, gdy zaczynała się nowa Polska. Swoją egzamin dojrzałości, jako pierwsi, zdawali już w III RP. Dostali nowe szanse i nowe wyzwania. Jak dziś wspominają rok 1989 – rok swoich 18 urodzin, Okrągłego Stołu i wyborów kontraktowych? Jakimi mieli marzenia i nadzieje? Czy się spełniły dzisiejszym 33-latkom?

Rok pogo

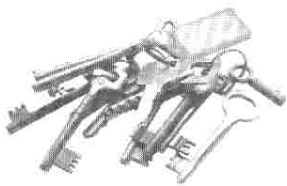
Dla Agaty Pietrzyk-Stelmach 1989 rok to był ostatni moment, żeby się wyszaleć. Koncerty w katowickim Spodku, pogo pod sceną, mnóstwo wina. Nosiła wtedy spódnicę nabijaną ćwiekami, a włosy stawiała na cukier z jajkiem. Generalnie przypominała nieco Roberta Smitha, wokalistę The Cure. Był to więc czas kontestacji, ale jednocześnie pierwszych kompromisów. Jej liceum w Sosnowcu było konserwatywne i za fryzurę można było wylecieć ze szkoły.

– Wiedziałam, że jak przegnę i mnie wyrzucą, to wyląduję na pocztę – wspomina. – Byłoby żal, bo przecież właśnie otwierał się świat. Pamiętam to poczucie, że wszystko jest możliwe, że czego się człowiek nie dotknie, to się stanie. Fantastyczne osiemnastoletnie poczucie wszystkomożenia.

I rzeczywiście wszystko się działo. Bez trudu zdana matura, pierwszy wyjazd na Zachód, na truskawki do Holandii, nurkowanie na Sardynii za zarobione pieniądze, indeks Akademii Medycznej we Wrocławiu.

– Wybrałam Wrocław, bo fascynowała mnie Pomarańczowa Alternatywa. Chciałam w tym uczestniczyć. A tu okazało się, że Pomarańczowa Alternatywa jest, przynajmniej chwilowo, niepotrzebna – opowiada.

Uczyła się lekko i bez obciążeń, sześć lat studiów to była sama przyjemność. Miała sukcesy: stypendium w Belgii, stypendium ministra zdrowia. Nadal wszystko wydawało się możliwe. Dlatego

zdziwiło ją, gdy podczas uroczystości wręczania nagrody usłyszała w kuluarach komentarz jednego z profesorów: biedna dziewczyna, nie wie jeszcze, że to nic nie znaczy. Chciała robić doktorat, ale w Warszawie, bo tam się zakochała. Konkurs na studia doktoranckie oczywiście wygrała, ale w przeddzień podjęcia pracy w wybranym instytucie okazało się, że miejsce zajęł czyjś krewny, który w konkursie nawet nie brał udziału. W tym samym czasie skończyła się warszawska miłość. Zawałił się świat. Trzeba było zaczynać od nowa.

Znalazła pracę przy badaniach sponsorowanych przez międzynarodowe koncerny farmaceutyczne. Dziś ma silną pozycję w branży. Jest kierownikiem do spraw badań w dużej amerykańskiej firmie. Dziecko urodziła niemal w biegu, w piątek kończyła ważne badania, a w niedzielę był poród. Synek ma 3,5 roku.

– Gdybym spojrzała na siebie dziś oczami tamtej 18-latkki, to bym w to wszystko nie uwierzyła – mówi. – Wychowałam się na 46 metrach, a dziś mam mieszkanie w Konstancinie i działkę budowlaną pod Warszawą. Co roku nurkuję w Egipcie albo Kenii. Nie uwierzyłabym też, że nie jestem lekarzem. Ciągle uważam, że to najbardziej fascynujący zawód świata i mi go żal.

lekcja

3

„Polityka” 2004, nr 23

Życie szkolne i zawodowe

Życie prywatne

1989

.....

– *chodziła na koncerty, interesowała się muzyką The Cure*

1990 – 1995

– *studiowała na Akademii Medycznej we Wrocławiu*
 – *dostała stypendium w Belgii*

po roku 1995

.....

.....

9

Proszę przeczytać tekst z ćwiczenia 2a z podręcznika, a następnie wysłuchać nagrania. Oba teksty różni 5 szczegółów. Proszę je odnaleźć.

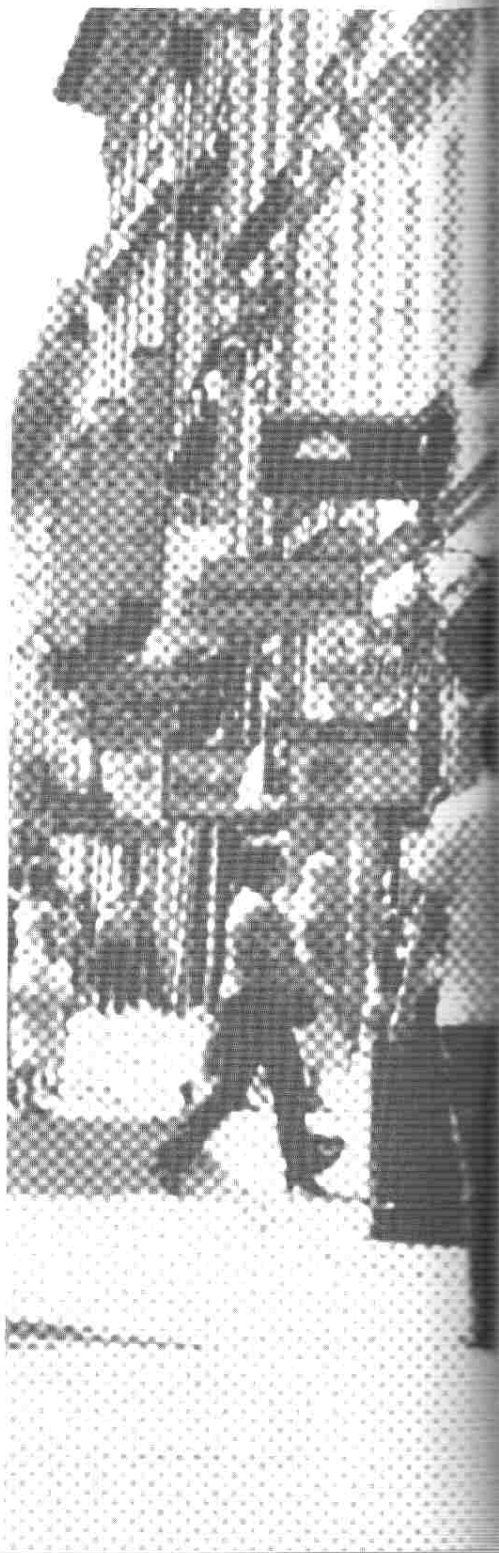
Gramatyka

1 Proszę napisać podane w nawiasach czasowniki w czasie przyszłym:

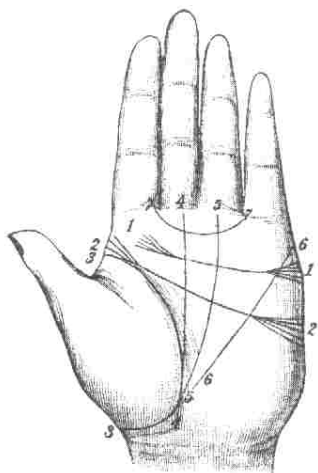
1. Kiedy*będzie*..... (on – być) prawnikiem, (on – pracować) w dużej kancelarii.
2. Kiedy (ona – być) absolwentką tej szkoły, (ona – szukać) pracy na pół etatu.
3. Po wakacjach (ja – studiować) w Szkole Biznesu.
4. Na zajęciach (my – pracować) z komputerami.
5. Co (ty – robić) w przyszłości?
6. To nie on (szukać) pracy, to praca (szukać) jego.

2 Proszę wybrać odpowiednią formę aspektową czasownika, a następnie utworzyć czas przyszły.

- a) Jestem uczennicą 3 klasy liceum ogólnokształcącego. W przyszłym roku*zdam*..... (zdawać / zdać) maturę i (iść / pójść) na studia. Mam nadzieję, że (dostawać się / dostać się) na medycynę. (studiować) 6 lat, potem (robić / zrobić) specjalizację i (móc) pracować jako lekarka. Chciałabym być chirurgiem!
- b) Za rok (kończyć / skończyć) studia na Akademii Ekonomicznej. (zdawać / zdać) egzamin magisterski i kiedy (dostawać / dostać) dyplom, (wyjeżdżać / wyjechać) na rok do Nowego Jorku. (pracować) w biurze maklerskim. Dlaczego? To proste! (uczyć się / nauczyć się) dobrze języka, (zdobywać / zdobyć) doświadczenie i kiedy (wracać / wrócić) do Polski, (mieć) większe szanse na rynku pracy.
- c) Studiuję teraz romanistykę w Krakowie, ale po wakacjach (wyjeżdżać / wyjechać) na pół roku do Francji. (studiować) w Paryżu. (zajmować się / zająć się) tłumaczeniem i mam nadzieję, że (poznawać / poznać) dobrze współczesną literaturę francuskojęzyczną. Mam nadzieję, że w przyszłości (tłumaczyć / przetłumaczyć) książki, ale (móc) też być tłumaczem symultanicznym. Mam nadzieję, że na studiach w Paryżu (spotykać / spotkać) wielu wspaniałych ludzi.

3 Proszę utworzyć czas przyszły wybranego czasownika.

Byłam z wizytą u wróżki. Oto co mi powiedziała:

Za miesiąc *spotka* (spotykać / spotkać) pani wspaniałego mężczyznę. (poznawać się / poznać się) na uniwersytecie. (wyjeżdżać/ wyjechać) razem na wakacje i po tygodniu (pobierać się / pobrać się). (być) razem bardzo szczęśliwi, ale pani nie (kończyć / skończyć) studiów. Za rok (rodzić / urodzić) pani dziecko. Nie pani (pracować), ale pani mąż (zarabiać / zarobić) dużo pieniędzy.

Następnego dnia mój chłopak też poszedł do wróżki. Nie powiedział, że jest moim partnerem. Oto, co mu powiedziała:

Pana partnerka jest miłą osobą, ale już niedługo (być) razem. Za miesiąc ona (poznawać / poznać) innego mężczyznę i (wychodzić / wyjść) za niego za mąż. (być) pan bardzo sfrustrowany i (wyjeżdżać / wyjechać) pan za granicę. Tam (dostawać / dostać) pan wspaniałą ofertę pracy. (robić / zrobić) pan wielką karierę. Przez kilka lat się pan (spotykać / spotkać) z wieloma kobietami, i dopiero kiedy (kończyć / skończyć) pan 30 lat, (żenić się / ożenić się) pan z piękną aktorką filmową. (być) małżeństwem tylko kilka lat, potem (wracać / wrócić) pan do Polski i tu (spotykać / spotkać) pan miłość swojego życia.

I co wy na to?

4 Proszę ułożyć zdania według wzoru:

0. ja – dostać urlop / pojechać na wakacje → Jeśli *dostanę urlop, to pojadę na wakacje*
1. ty – zdać maturę / pójść na studia → Jeśli
2. my – dostać staż / wyjechać do Niemiec → Jeśli
3. on – mieć pieniądze / pojechać do Afryki → Jeśli
4. one – skończyć medycynę / pracować w szpitalu → Jeśli
5. wy – wyjechać na studia do Warszawy / musieć znaleźć tam mieszkanie → Jeśli
6. ona – zapisać się na kurs komputerowy / zaprojektować swoją stronę internetową → Jeśli
7. oni – zdać egzamin magisterski / dostać dyplom → Jeśli
8. ja – nie znaleźć pracy / pracować na własny rachunek → Jeśli

Słownictwo

5 Proszę uzupełnić poniższe zdania odpowiednim wyrażeniem:

wykształcenie wyższe dyplom wykształcenie średnie wykształcenie podstawowe dyplom świadectwo licencjat

0. Jeśli skończysz kurs języka polskiego, dostaniesz *dyplom*.
1. Jeśli twoje dziecko skończy szkołę podstawową, będzie miało
2. Jeśli Ania zda maturę, dostanie maturalne.
3. Jeśli skończycie studia, będziecie mieli
4. Jeśli Antek zda egzamin magisterski, dostanie ukończenia studiów wyższych.
5. Jeśli oni skończą liceum, będą mieli
6. Jeśli skończysz trzyletnie studia zawodowe, będziesz miała

6 Proszę uzupełnić poniższe teksty wyrażeniem w odpowiedniej formie:

martwić się obawiać się bać się być pesymistą / pesymistką woleć nie myśleć mieć nadzieję być optymistą

- a) Kiedy zaczynałem studiować romanistykę, *byłem optymistą*. Interesowałem się literaturą francuską i, że bez problemu znajdę pracę jako tłumacz albo nauczyciel. Niestety, teraz wiem, że nie jest to takie proste., że będę musiał zmienić swoje plany zawodowe i nauczyć się angielskiego. Teraz wszyscy chcą mówić tylko po angielsku!
- b) o moją córkę. Ona studiuje filozofię i uważa, że bez problemu znajdzie pracę. co będzie, kiedy skończy studia! Niestety, w tej kwestii
- c) Mój syn jest informatykiem, nie o jego przyszłość!

Gramatyka

7 Proszę wstawić odpowiedni spójnik albo zaimek:

że co czy

0. Martwię się, ~~że~~... moja córka będzie długo szukać pracy.
1. Boję się, mój syn nie znajdzie pracy.
2. Martwię się, będzie, kiedy moja córka skończy studia.
3. Obawiam się, nie zdam tego egzaminu.
4. Martwię się, w przyszłości znajdę dobrą pracę.
5. Martwię się, moja córka nie znajdzie dobrej pracy.
6. Wolę nie myśleć, będzie, jeśli nie zdam egzaminu.
7. Obawiam się, twoje plany są nierealne.
8. Obawiam się, mój syn za dużo się uczy.
9. Boję się, nie dostanę stypendium w Poznaniu.
10. Martwię się, zrobi Ewa, jeśli nie zda tego egzaminu.
11. Martwię się, ten staż we Francji to naprawdę dobry pomysł.

8 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie zaznaczyć, czy w podanych wypowiedziach słyszymy obawę czy nadzieję:

	obawa	nadzieja
a	☒	☐
b	☐	☐
c	☐	☐
d	☐	☐
e	☐	☐
f	☐	☐

9

Proszę przeczytać fragmenty artykułu *Odyseja polska 2023* i uzupełnić tabelę pod tekstem według podanego wzoru:

Jaka zatem będzie **Polska za 20 lat?**

Może być tak. Dzisiejsi 50-latkowie: całkiem zamożni rentierzy funduszy emerytalnych, część spośród nich jeszcze pracuje, większość to aktywni życiowo konsumenci nowej popkulturowej oferty dla seniorów, utrzymujący świetny kontakt z wnukami.

Dzisiejsi 20-latkowie: jakoś przetrwali kryzys na rynku pracy. Niepodatni na manipulacje populistów i odporni na frustrację, wyłonili nowe światła i wykształcone elity polityczne i gospodarcze, które wypracowały nową, tym razem niepapierową strategię dla Polski. Konsumują owoce swojego wykształcenia, są bogatym proletariatem (...). W liberalnej kulturze równouprawnienia mężczyzn i kobiet wychowują swoich jedynaków.

Dzieci, które urodzą się za 10 – 20 lat: dopieszczane przez zastęp coraz dłużej żyjących dziadków i pradiadków, zdrowe i mądre dzięki fantastycznej edukacji.

Ale może też być tak. Emeryci: schorowane ofiary katastrofy systemu emerytalnego (...); pozbawieni wsparcia społecznego i prywatnego. Bo ich dorosłe już dzieci (dziś 20-latkowie) to generacja sfrustrowanych bezrobociem buntowników, która wyszła na ulice w 2008 r., nie specjalnego nie osiągając poza legendą kolejnych nieprzystosowanych kontestatorów. I samotne dzieci, wychowujące się w zatowizowanych rodzinach. Zastygły system kastowy, który nie daje szans źle urodzonym. Społeczeństwo szarpane kulturową schizofrenią, podzielone na wielkomiejskich liberalnych „Szwedów” i tradycjonalistycznych „Hindusów”.

Odyseja polska 2023. „Polityka” 2003, nr 33

	wizja optymistyczna	wizja pesymistyczna
dzisiejsi 50-latkowie	Będą rentierami funduszy emerytalnych. Część z nich będzie jeszcze pracować...	
dzisiejsi 20-latkowie		Będą generacją sfrustrowanych bezrobociem buntowników...
dzieci, które urodzą się za 10 – 20 lat		

10

Proszę wysłuchać wypowiedzi sześciu osób i uzupełnić tekst brakującymi wyrazami:

lekcja

4

Młodzi

Piotr, absolwent informatyki:

W tym roku informatykę. Praca dla informatyków będzie zawsze.

Jan:

Mój syn nigdy nie lubił w szkole ścisłych. Zawsze interesował się historią, poezją, językami. Kiedy powiedział mi, co będzie robić w przyszłości, nie protestowałem. Teraz trochę, że będzie miał problemy na rynku pracy.

Marek, absolwent psychologii:

Kiedy pięć lat temu przyszedłem do mojego instytutu, byłem Dzisiaj wiem, że nie jest tak łatwo. Na pewno będę długo szukać pracy. Moi mówią, że 6 – 8 miesięcy to minimum.

Maria:

Moja córka zawsze była bardzo zdolna. Miała dobre, wiedziałam, że będzie chciała studiować. Zawsze mówiłam, że medycyna to prestiż i uznanie. Ewa skończyła medycynę, dzisiaj ma trochę problemów z pracą, ale mam, że ta sytuacja jest chwilowa.

Ewa, absolwentka medycyny:

Moja mama zawsze chciała mieć córkę lekarzkę. Moje studia to realizacja jej ambicji. Ja bardzo egzaminów, ale kiedy zdałam, byłam szczęśliwa. Dzisiaj próbuję dostać staż w szpitalu, ale jest to bardzo trudne. Boję się, że to moich problemów.

Helena:

Mój syn zawsze mówił mi, że komputery to Chyba miał rację. Dzisiaj wszyscy pracują na komputerze, niedługo chyba dzieci w szkołach nie będą pisać długopisem. o to, co mój syn będzie robić. Na pewno praca będzie czekać na niego.

 1 Proszę przeczytać list motywacyjny i odpowiedzieć na pytania.

Kraków, 21.06.200...

Szanowni Państwo,

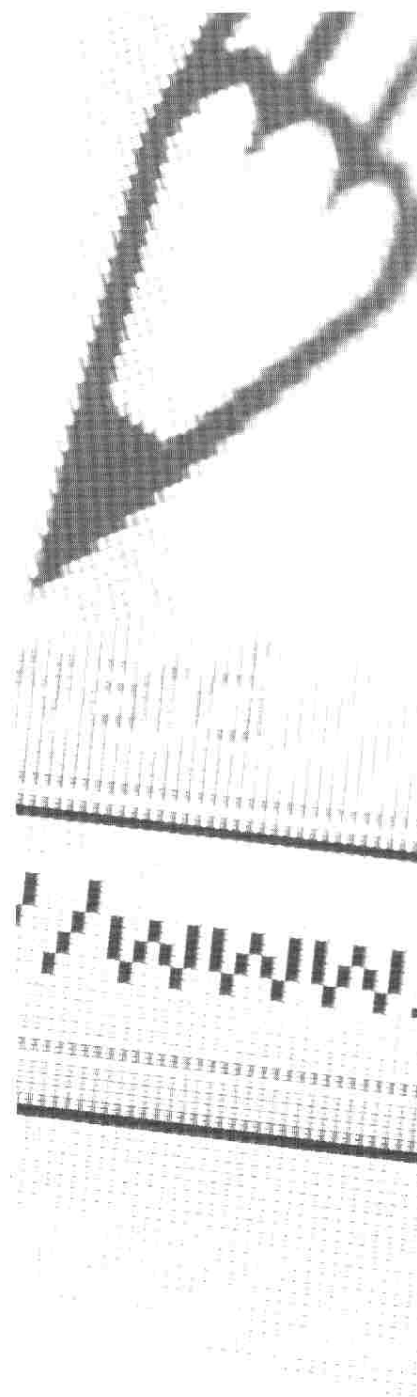
Państwa oferta, którą znalazłem w Internecie, bardzo mnie zainteresowała. Jestem młodym człowiekiem, ale byłem już zatrudniony w charakterze asystenta dyrektora galerii, mam więc doświadczenie w pracy biurowej. Znam wiele programów komputerowych, projektuję strony internetowe, interesuję się też grafiką. Jestem osobą dynamiczną i kreatywną, otwartą w kontaktach z innymi ludźmi. Bardzo dobrze znam angielski, koresponduję w tym języku przez Internet z kolegami w Europie i USA. Uważam, że praca w agencji reklamowej jest bardzo interesująca, można tu poznać ciekawych ludzi i dużo się nauczyć.

Myślę, że spełniam Państwa wymagania i z niecierpliwością czekam na odpowiedź na mój list.

Z poważaniem,

Robert Wille

1. Gdzie Robert znalazł powyższą ofertę pracy?
2. Czy Robert ma doświadczenie w pracy na podobnym stanowisku?
3. Jakie kwalifikacje ma Robert?
4. Jakim człowiekiem jest Robert?
5. Czy Robert zna angielski? W jakich sytuacjach mówi w tym języku?
6. Dlaczego Robert zdecydował się odpowiedzieć na tę ofertę pracy?

2a Proszę ułożyć 2 listy motywacyjne z podanych zdań:

1. przeczytałam Państwa ofertę pracy w „Gazecie Krakowskiej”
2. moi przyjaciele uważają, że jestem ładna i mam miłą prezencję
3. pracowałam już jako modelka, prezentowałam nowe modele samochodów na targach motoryzacyjnych
4. mam 26 lat i jestem absolwentką anglistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim
5. lubię kontakt z ludźmi
6. od dwóch lat pracuję w szkole podstawowej i uczę języka angielskiego, jednak moja praca nie daje mi satysfakcji
7. myślę, że jestem idealną kandydatką, dlatego proszę o szybką odpowiedź
8. bardzo chciałabym pracować w Państwa firmie, ponieważ zawsze chciałam być tłumaczem
9. państwa ofertę pracy znalazłam w lokalnej gazecie. Mam 20 lat, skończyłam liceum ogólnokształcące i aktualnie nie pracuję
10. mam nadzieję, że spełniam Państwa wymagania i bardzo proszę o odpowiedź na mój list
11. jestem wysoką, zgrabną blondynką
12. w czasie studiów pomagałam moim przyjaciołom pisać listy po angielsku, tłumaczyłam też teksty literackie i dokumenty
13. jestem osobą spokojną i pedantyczną
14. jestem otwarta, towarzyska i wesoła

Szanowni Państwo,

72

Z poważaniem,
Anna Stokłosa

Szanowni Państwo,

9

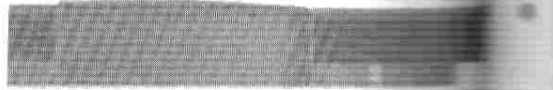
Z poważaniem,
Marta Szumilewicz

2b Jak Pan / Pani myśli, na jakie oferty pracy odpowiedziały Anna i Marta?

1. sekretarka
2. nauczycielka języka angielskiego w szkole językowej
3. hostessa
4. stewardesa
5. tłumacz w biurze tłumaczeń
6. asystentka prezesa dużej firmy amerykańskiej

Wymowa

3 Proszę powtórzyć za lektorem.

Słownictwo

1 Proszę wpisać poniższe nazwy do odpowiedniej kolumny:

przejście dla pieszych kościół ambasada parking poczta bank kwaciarnia przedszkole muzeum
 konsulnat kiosk przystanek tramwajowy przystanek autobusowy komisariat pub supermarket
 szpital kawiarnia firma rondo fryzjer apteka sklep przychodnia lekarska skrzyżowanie
 uniwersytet lotnisko warsztat basen park informacja biuro most szkoła stadion księgarnia
 dentysta światła dworzec urząd miasta centrum handlowe kino hotel teatr

instytucje i urzędy

sklepy i usługi

obiekty rekreacyjne

transport i ruch drogowy

bank,

2 Proszę dokończyć zdania:

- Miejsca, w których się uczę, to *szkoła*
- Miejsca, w których spędzam wolny czas, to
- Miejsca, w których załatwiam różne sprawy, to
- Miejsca, w których robię zakupy, to
- Miejsca, w których rezerwuję bilet, to
- Miejsca, w których odpoczywam, to

3 Gdzie oni pracują?

- Ludzie przychodzą tutaj, żeby coś zjeść. Jestem kucharzem, pracuję w *restauracji*
- Ludzie przychodzą tutaj, kiedy mają gripę. Pracuję w
- Ludzie kupują tutaj znaczki i wysyłają listy. Jestem urzędniczką, pracuję na
- Jestem nauczycielem geografii. Pracuję w
- Ludzie przychodzą tutaj, żeby naprawić zepsuty samochód. Pracuję w
- Rozmawiam przez telefon, organizuję pracę innym. Jestem sekretarką, pracuję w
- Zajmuję się biznesem, pracuję w
- Pomagam ludziom wyrobić paszport. Zajmuję się też cudzoziemcami. Pracuję w
- Ludzie przychodzą tutaj posłuchać muzyki i napić się piwa. Pracuję w

4 Proszę przekształcić zdania według wzoru:

0. W tym sklepie są drogie rzeczy. *W tym sklepie jest drogo.*
1. W tym domu są ładne meble.
2. W tym mieście są brzydkie domy.
3. W tym klubie są ciekawe imprezy.
4. W tej szkole są nudne lekcje.
5. W Krakowie są sympatyczni ludzie.

ale:

6. W tym mieście są duże supermarkety. *W tym mieście jest dużo supermarketów.*
7. Na ulicy są małe samochody. *Na ulicy jest.*
8. W tym mieście są duże teatry.
9. W przedszkolu są małe dzieci.
10. Na uniwersytecie są duże sale.
11. W Krakowie są duże parkingi.

5 Proszę porównać następujące elementy, używając przymiotników w stopniu wyższym:

0. Ten blok ma już 20 lat. Tamten jest nowy, ma tylko 5 lat.
Ten blok jest*starszy*..... niż tamten.
1. Ta kamienica pochodzi z XX wieku. Tamta z XV!
Ta kamienica jest (nowy) niż tamta.
2. Krajobraz tego miasta to fabryki i kominy. A w tamtym jest piękny rynek, a dookoła góry.
To miasto jest (brzydki) niż tamto.
3. To jest typowy kościół gotycki. A tamten? Chyba romański.
Kościół romański jest (stary) niż gotycki.
4. Ten biurowiec jest tu od roku. A tamten stoi już pięć lat.
Ten biurowiec jest (nowy) niż tamten.

6 Proszę porównać, używając przymiotników w stopniu wyższym:

0. Rynek krakowski jest *ładniejszy*..... (ładny) niż ten w Brukseli. Prawda?
1. Klimat w naszym kraju jest (łagodny) niż klimat w Rosji.
2. Życie w dużym mieście nie jest (łatwy) niż życie na prowincji.
3. Zima w Barcelonie jest (ciepły) niż zima w Warszawie.

7 Proszę porównać następujące elementy, używając podanych niżej przymiotników w stopniu wyższym:

0. Kościół Świętego Wojciecha jest*starszy*..... niż kościół Mariacki.
1. Prezydent miasta jest niż wiceprezydent.
2. Atmosfera tutaj jest niż w tamtej kawiarni.
3. Pałac Radziwiłłów jest niż dom dyrektora fabryki.
4. Aleja Waszyngtona jest niż Aleja Wolności.

mity długi niski stary

8 Proszę wpisać podane w nawiasach przymiotniki w stopniu wyższym:

0. Nasz dom jest*nizszy*..... (niski) niż dom sąsiadów.
1. Architektura tego miasta jest (brzydka), niż myślałam.
2. Biurowiec jest (wysoki) niż zamek.
3. Życie tu jest (szybki), niż sądziłem.
4. Ten krajobraz wydaje się (daleki) niż w rzeczywistości.

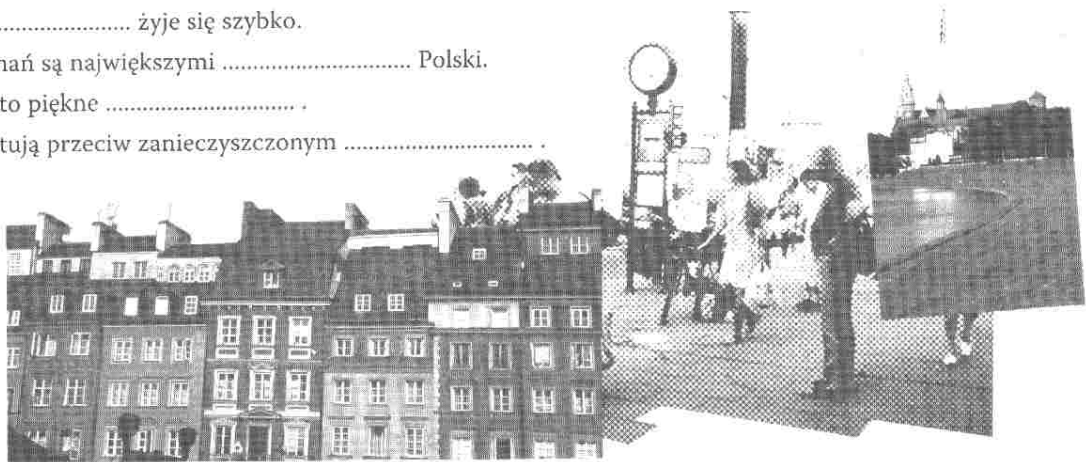
9 Proszę uzupełnić tabelę z odmianą rzeczowników *miasto* i *kościół*. Proszę wstawić rzeczowniki w odpowiedniej formie:

*miastem miastach miasta miast miasto mieście miastami
kościotach kościół kościele kościołami kościoły kościota kościołom*

	liczba pojedyncza		liczba mnoga	
mianownik			miasta	
dopełniacz				kościółom
celownik	miastu	kościółowi	miastom	
biernik	miasto	kościół	miasta	kościoly
narzędnik		kościółem		
miejscownik				

10 Proszę wstawić rzeczownik *miasto* w odpowiedniej formie:

0. Mieszkam w dużym*mieście*.....
1. Kraków jest pięknym
2. Marek był w Rzymie i opowiadał mi o tym słynnym
3. Radom? Nigdy nie byłam w tym
4. Ewa wyjechała do innego
5. Andrzej Wajda i jego żona Krystyna Zachwatowicz ufundowali Kraków Centrum Sztuki Japońskiej „Manggha”.
6. Ludzie, którzy mieszkają w dużych, często chorują.
7. Nie znam, które leżą na północy Polski.
8. W dużych żyje się szybko.
9. Warszawa i Poznań są największymi Polski.
10. Kalisz i Gdańsk to piękne
11. Ekolodzy protestują przeciw zanieczyszczonym

11 Proszę wstawić rzeczownik *kościół* w odpowiedniej formie.

0. Wszyscy turyści zwiedzają ...*kościół*..... Mariacki.
1. Kościół Świętego Wojciecha jest najstarszym w Krakowie.
2. Chodzę do tego w każdą niedzielę.
3. Znam ten
4. Sanktuarium w Łagiewnikach? Tak, mój kolega opowiadał mi o tym
5. Przyglądałem się długo temu i muszę powiedzieć, że jest piękny.
6. W tych jest zawsze dużo ludzi na mszy.
7. Kolega mówił mi, że w Krakowie jest dużo
8. Kościół Mariacki i kościół na Skałce są najpiękniejszymi w Krakowie.
9. Lubię gotyckie

12 Proszę przekształcić zdania według wzoru:

0. Kraków jest ładny.	W Krakowie jest ładnie.
1. spokojny	
2. bogaty	
3. cichy	
4. drogi	
5. miły	

13 Proszę opisać swoje miasto w podobny sposób.

Nowy Jork jest... / W Nowym Jorku jest...

.....

.....

.....

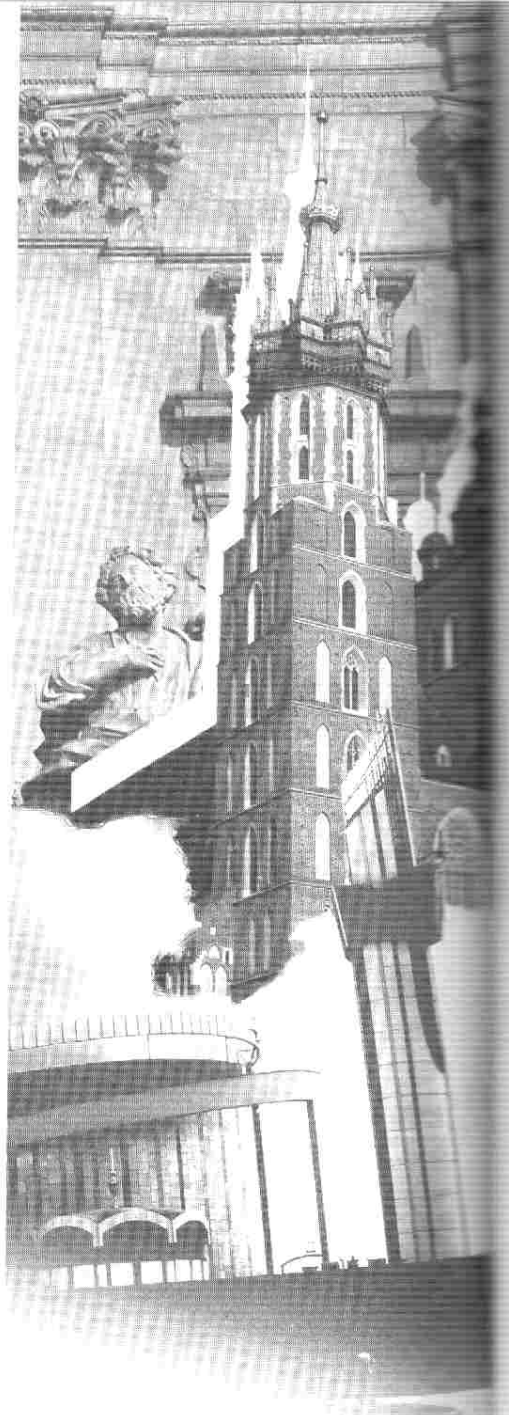
.....

.....

.....

14 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, w której wypowiedzi mówi się o podobieństwie, a w której o różnicy:

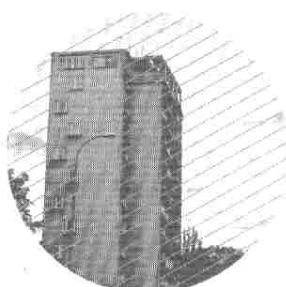
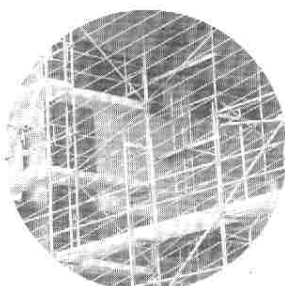
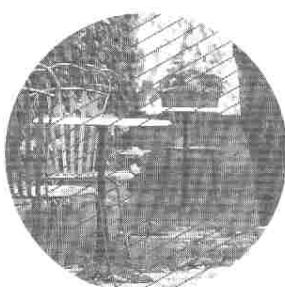
	a	b	c	d	e
podobieństwo	☒	☐	☐	☐	☐
różnica	☐	☐	☐	☐	☐

15 Proszę przeczytać tekst i powiedzieć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N):

Ucieczka z miasta

lekcja
6

Jeszcze nigdy ceny mieszkań nie były tak wysokie, a ceny działek za miastem tak niskie. Czas na przeprowadzkę.

Socjolog Robert E. Park pisał niegdyś, że „współczesna metropolia jest produktem natury ludzkiej”. Problem w tym, że ta natura nie jest doskonała, więc życie we współczesnej metropolii staje się coraz bardziej uciążliwe. Z badań agencji badawczej ASM z Kutna wynika, że ponad 60 procent z nas marzy o własnym domu z ogrodem poza miastem. Mamy dobrą wiadomość: oto nadszedł dogodny moment, by zrealizować marzenia. Ceny mieszkań w miastach w ciągu ostatniego roku wystrzeliły, jak twierdzi Michał Kosyrz z internetowego serwisu nieruchomości www.tabelaofert.pl, w Warszawie zwiększyły się nawet o kilkanaście procent. Jednocześnie ceny ziemi praktycznie stoją w miejscu.

Dzisiaj trzypokojowe mieszkanie w przeciętnej lokalizacji w stolicy czy Krakowie to wydatek rzędu 200–300 tys. zł. Za tę samą cenę można zbudować na obrzeżach miasta stumetrowy, drewniany dom. Ale dobry czas na przeprowadzki nie będzie trwał wiecznie. Wraz z rosnącym popytem wkrótce zaczną rosnąć także ceny ziemi na obrzeżach wielkich aglomeracji. – W atrakcyjnych miejscach już zaczyna być ciasno – uważa Mirosław Więch, właściciel warszawskiego biura handlu nieruchomościami Wigro Więch.

Przemysław Puch

0. Ceny mieszkań w miastach są wyższe niż zwykle. P / N
1. Ceny działek za miastem też są wyższe. P / N
2. 60% mieszkańców miast marzy o własnym domu. P / N
3. Trzypokojowe mieszkanie w dużym mieście kosztuje 200–300 tysięcy złotych. P / N
4. Ceny ziemi niedaleko wielkich miast nie będą rosnąć. P / N

Powyższy tekst pochodzi z „Newsweeka” 2004, nr 23. A jak jest dzisiaj?

16 Proszę wysłuchać opisów czterech miast i dopasować do nich poniższe nazwy.

1. Poznań

2. Częstochowa

3. Ustrzyki Dolne

4. Łódź

27

Gramatyka

1 Proszę wstawić przymiotnik albo przysłówkę:

a) duży / dużo mały / mało długi / długo trudny / trudno

1. Kot nie jest taki *duży* jak koń.
2. Mrówka nie żyje tak jak słoń.
3. Wszyscy myślą, że pies śpi, ale tak naprawdę jego sen jest
4. Czy kot może być twoim przyjacielem? powiedzieć.

b) trudny / trudno łatwy / łatwo ciekawy / ciekawie nudny / nudno

1. Życie na wsi jest
2. Ten las jest bardzo duży i tu znaleźć grzyby.
3. W moim miasteczku jest bardzo Nie ma kina ani dyskoteki. Tylko domy, jezioro i las.
4. Na wsi można żyć, jeżeli lubimy zwierzęta i przyrodę.

c) ciepły / ciepło zimny / zimno brzydki / brzydko ładny / ładnie

1. Dzisiaj jest Świeci słońce i nie ma wiatru.
2. Ta zima jest naprawdę Wczoraj było -25° C.
3. Na prowincji jest naprawdę Lasy, jeziora, pola... Jak możesz mówić, że miasto nie jest

2 Proszę dokończyć zdania:

1. Trzeba segregować śmieci, bo
2. Wolę mieszkać na wsi, ponieważ
3. Ponieważ, mam dużo przestrzeni.
4. Zwierzęta męczą się w zoo dlatego, że

3 Proszę uzupełnić tabelę z odmianą rzeczowników *wieś* i *zwierzę*. Proszę wstawić rzeczowniki w odpowiedniej formie.

wsiach wieś wsie wsiom wsi wsią wsiami
zwierzętami zwierząt zwierzęciem zwierzę zwierzętach

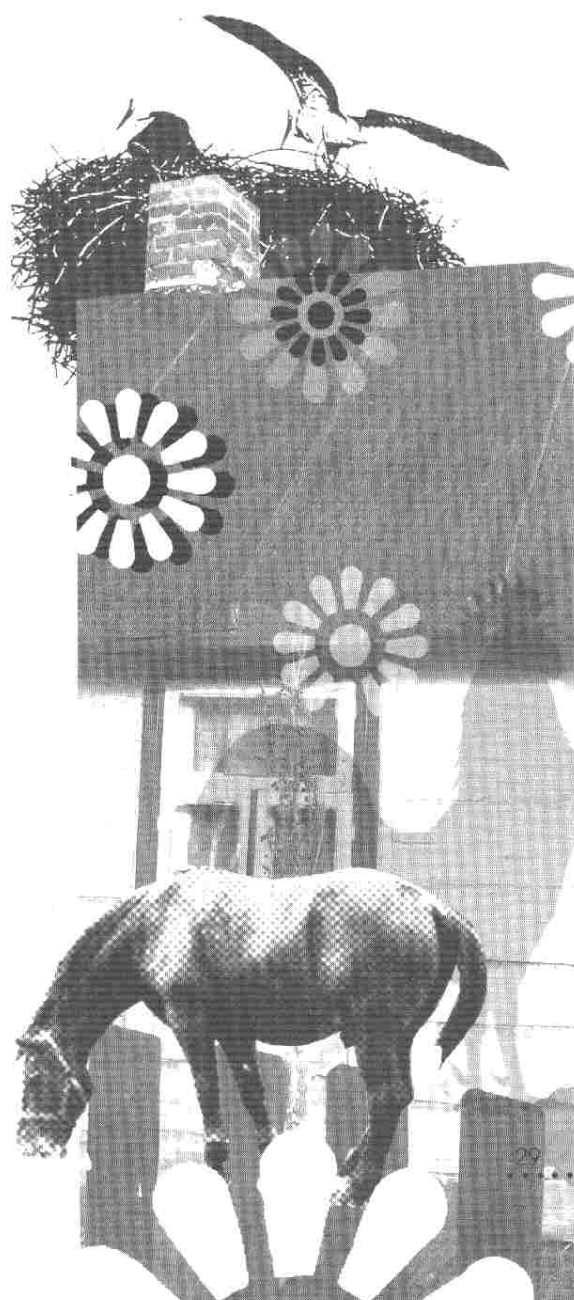
	liczba pojedyncza		liczba mnoga	
mianownik		zwierzę		zwierzęta
dopełniacz	wsi	zwierzęcia	wsi	
celownik	wsi	zwierzęciu		zwierzętom
biernik	wieś		wsie	zwierzęta
narzędnik				
miejscownik		zwierzęciu		

4 Proszę wstawić rzeczownik *wieś* w odpowiedniej formie.

- Mieszkam na pięknej*wsi*.....
- Moi rodzice wyjechali na
- Jędrzek wrócił ze dwa tygodnie temu.
- Wodacz to mała, która leży 60 kilometrów od Krakowa.
- Kocham, chciałabym się tam przeprowadzić.
- Tej brakuje dobrej infrastruktury.
- Za tą zaczyna się duży las.
- Polskie są najpiękniejsze na świecie!
- Słyszałam dużo ciekawych rzeczy o bieszczadzkich
- Za tymi zaczynają się pola i łąki.
- Nie lubię dużych

5 Proszę wstawić rzeczownik *zwierzę* w odpowiedniej formie.

- Słoń to duże*zwierzę*.....
- Nie mam w domu żadnego
- Żubr? Słyszałam o tym Chyba żyje w Polsce?
- Mam małe
- Anakonda jest niebezpiecznym
- Wielbłąd i tygrys to, które żyją w Azji.
- Dzieci lubią
- Krowa i koń są domowymi.
- Przyglądam się tym w zoo i myślę, że nie są szczęśliwe.
- Nie lubię wodnych.

- 6 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, która wypowiedź zawiera argumenty za, a która przeciw mieszkaniu na wsi:

	a	b	c	d
argument za	☒	☐	☐	☐
argument przeciw	☐	☐	☐	☐

lekcja

7

- 7 Proszę uzupełnić poniższe zdania słowami podanymi w ramce.

Słownictwo

łąka las gospodarstwo rolne łośnicy pole sad

-*Rośnicy*..... to ludzie, którzy mieszkają i pracują na wsi. Ich praca jest bardzo ważna, to oni produkują żywność, którą kupujemy w sklepach.
- to miejsce, w którym mieszka rolnik, ale nie tylko. Znajdują się tu również pomieszczenia gospodarcze dla zwierząt i produkowanej żywności.
- to miejsce pracy każdego rolnika. Rosną tutaj warzywa, a także zboże, z którego produkuje się kasze, mąkę, makarony i inne artykuły żywnościowe.
- to miejsce, gdzie rosną drzewa owocowe: jabłonie, grusze, śliwy, wiśnie i inne.
- to miejsce, gdzie rośnie trawa i kwiaty. Wiosną i latem, przez cały dzień pasą się tu krowy, kozy i inne zwierzęta gospodarskie.
- to miejsce, gdzie rosną drzewa i mieszka dużo zwierząt. Można tam zbierać grzyby.

- 8 Proszę przeczytać fragment artykułu *SOS dla Polskiej Amazonii* i powiedzieć, czy poniższe zdania dotyczące tekstu są prawdziwe czy nieprawdziwe.

SOS dla Polskiej Amazonii

Aby chronić ostatni naturalny fragment Narwi, w 1996 r. utworzono Narwiański Park Narodowy. Płynąca po prawie płaskim terenie rzeka (spadek nie przekracza 22 cm/km) (...) jest miejscem, w którym żyje wiele rzadkich gatunków zwierząt. Ze względu na walory geologiczne i hydrologiczne (wielokorytowość jest unikatem w skali światowej) rzeka porównywana jest do Amazonki lub Okawango. Niestety, w ostatnich latach poziom wody w Narwi drastycznie się

obniżył. (...) Czy więc polskiej Amazonii grozi katastrofa? Być może szansą okaże się nowy plan ochrony parku. Z inicjatywy Północnopodlaskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków rozpoczęto już wykup gruntów leżących poniżej parku. Między Rzędzianami a Choroszczą ma nastąpić proces rewitalizacji doliny Narwi, finansowany ze środków międzynarodowej organizacji „Euronatur”. Odkopuje się i udrażnia stare koryta rzeki, zasypane podczas melioracji w celu zahamowania odpływu wody z terenu parku. Ten fragment doliny zdaniem ekologów ma strategiczne znaczenie dla położonego powyżej parku – jest jego strefą buforową i być może w przyszłości stanie się częścią parku.

„National Geographic” 2003, nr 10

- Narwiański Park Narodowy powstał, żeby uchronić ostatni naturalny fragment Narwi. P / N
- W Narwi żyje bardzo mało gatunków zwierząt. P / N
- Rzeka jest porównywana do Amazonki. P / N
- Poziom wody w Narwi ostatnio bardzo się podniósł. P / N
- Planuje się proces rewitalizacji doliny Narwi. P / N

Gramatyka

1 Proszę uzupełnić tabelę. Proszę wstawić rzeczownik *złość* w odpowiedniej formie:

	liczba pojedyncza		liczba mnoga	
mianownik	miłość	złość	miłości	złości
dopełniacz	miłości		miłości	
celownik	miłości		miłościom	
biernik	miłość		miłości	
narzędnik	miłością		miłościami	
miejsownik	miłości		miłościach	

2 Proszę wstawić rzeczownik *miłość* w odpowiedniej formie:

- Matka daje dzieciom dużo*miłości*....
- Nie można żyć bez
- Anna jest największą jego życia.
- Nie zapomniałam o swojej pierwszej
- „Stara nie rdzewieje” – czy wiesz, co to znaczy?

3 Proszę wstawić rzeczowniki: *radość, niezgodność, złość, nienawiść, niewierność* w odpowiedniej formie:

- Moja praca daje mi dużo*radości*....
- charakterów jest częstą przyczyną rozwodów.
- Płakałam ze, kiedy dowiedziałam się, co powiedział o mnie Marek.
- Od miłości do jest czasami tylko jeden krok.
- Ewa rozstała się z Tomaszem, kiedy dowiedziała się o jego

4 Proszę utworzyć rzeczowniki od następujących przymiotników:

niewierny – <i>niewierność</i>	ciekawy –
wierny –	pewny siebie –
samotny –	wrażliwy –
stary –	spontaniczny –
młody –	niezależny –
głęboki –	wesoły –

5 Proszę napisać historię miłosną (10 – 15 zdań). Proszę użyć słów:

miłość radość niezgodność złość nienawiść niewierność szczęście zdrada kłótnia

lekcja

8

6 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, które wypowiedzi poruszają poniższe problemy:

	nagranie 1	nagranie 2	nagranie 3
rozwód	☐	☐	☐
kłótnie o pieniądze	☐	☐	☐
problemy z dzieckiem	☒	☐	☐

Wymowa

7 Proszę powtórzyć za lektorem.

Gramatyka

8

Że czy żeby?

0. Uważam,~~że~~.... powinniśmy wyjechać.
1. On chciałby, (my) znowu byli razem.
2. Proszę go, poszedł ze mną do kina, ale on mówi, jest zajęty.
3. Chcę, mój partner był bardziej odpowiedzialny.
4. Oczekuję od mojego męża, będzie tolerancyjny.
5. Mówię jej, powinna mniej pracować.
6. Mówię im, byli punktualni. Niepunktualność mnie denerwuje.

9

Proszę dokończyć zdania:

1. Chcemy, żeby
2. Prosimy ich, żeby
3. Mówią, że
4. Mówię mu, żeby
5. Oczekujemy, że
6. Planuje, że
7. Uważa, że
8. Oni chcą, żeby
9. Pragniemy, żeby
10. Wolisz, żeby

10 Proszę zdecydować, które z podanych poniżej zdań wyraża:

życzenie

powinność

Muszę z nią porozmawiać.

lekcja

8

Chciałbym, żebyśmy znowu byli razem. Mówiłem mu, że nie powinien palić.
 ✓ Muszę z nią porozmawiać. Chcę, żebyś przyszedł. Czy nie powinieneś iść spać?
 Nie chcę, żeby rodzice się kłócili. Tata mówi mamie, żeby nie pracowała tak dużo.

11 Proszę przeczytać ogłoszenia matrymonialne i dopasować do siebie poszczególne osoby:

MŁODA MIŁOŚNICZKA
 PODRÓŻY POZNA MIŁEGO
 PANA. WIEK NIEWAŻNY.

WDOWIEC, KOCHAJĄCY
 ŻYCIĘ POZNA MIŁĄ PANIĄ
 W ŚREDNIM WIEKU.

LUBIĘ ZABAWIĆ, NIE SZUKAM
 PARTNERKI NA CAŁE
 ŻYCIE. JESTEM OTWARTY
 NA NOWE ZNAJOMOŚCI.

JESTEM ROZWÓDKĄ, MAM DWÓCH
 SYNÓW, KTÓRZY NIEDŁUGO ZACZNĄ
 DOROSŁE ŻYCIE. CHĘTNIE I JA ZACZNĘ
 NA NOWO MOJE ŻYCIE. CZY CHCESZ
 BYĆ MOJĄ DRUGĄ POŁOWĄ?

LUBIĘ ZABAWIĆ I WEEKENDY ZA MIA-
 STEM. LUBIĘ ZMIANY. JESTEM MŁODA
 I ATRAKCYJNA. JEŚLI CHCESZ ŻYĆ CIE-
 KAWIE, POWINNIŚMY SIĘ SPOTKAĆ.

JESTEM MŁODYM, ATRAKCYJNYM
 BRUNETEM. NIE LUBIĘ KONFLIKTÓW.
 SZUKAM SPOKOJU I STABILIZACJI, ALE
 NIE NUDY. UWIELBIAM PODRÓŻE.

TAK NAPRAWDĘ SZUKAM TEGO JEDYNE-
 GO. MAM 35 LAT I WCIĄŻ CZEKAM NA
 MIŁOŚĆ MOJEGO ŻYCIA. JESTEM AKTYWNA
 I AMBITNA. NIE CHCĘ, ŻEBY MOJE ŻYCIE
 UPADŁO W SAMOTNOŚCI.

MAM 40 LAT I WCIĄŻ JESTEM
 KAWALEREM. CZY NA TEJ
 PLANECIE NIE MA KOBIETY,
 KTÓRA CHCIAŁABY OFIARO-
 WAĆ MI SWOJĄ MIŁOŚĆ?

12 Oto fragmenty czatu z Tomaszem Wytrwałem, przeorem klasztoru Dominikanów, który mówi o możliwościach otrzymania rozwodu w Kościele katolickim. Proszę dopasować pytania internautów do jego odpowiedzi.

Tomasz Wytrwał

preor klasztoru Dominikanów w Warszawie
poniedziałek 15.03.04 godz.12:00

lekcja

8

Tomasz Wytrwał: Witam serdecznie wszystkich internautów. Będziemy dzisiaj rozmawiać o tzw. rozwodach w Kościele. To będzie nasz główny temat, na inne pytania nie będę odpowiadał.

pytania internautów

1. **rozwodniony:** Jaki jest stosunek Kościoła do sytuacji, kiedy żona opuszcza męża po kilku latach małżeństwa bez dzieci (nie chciała mieć) i odchodzi do innego faceta?
2. **RAFAELLO?:** CZY ROZWODY PANA ZDANIEM TO GRZECH?
3. **KFIATUSZKILJKLJ:** CZY ROZWODY KATOLICKIE SĄ W OGÓLE MOŻLIWE??
4. **2słoneczka:** Czy gdy np. żona zdradzi, można się z nią rozstać z czystym sumieniem?
5. **kleryk_^^:** Jak ksiądz sądzi, dlaczego w Polsce jest tak dużo nieudanych związków? Czy jest to związane z niedojrzałością emocjonalną osób, które pragną związać się węzłem małżeńskim?
6. **mój_nr_606594692:** czy jak miało się żonę i był ślub kościelny i wzięli rozwód to można jeszcze jeden ślub kościelny???
7. **Gróbelek:** Mam poważne podejrzenia, że mój mąż ma problemy z psychiką. Jesteśmy małżeństwem od 5 lat i jest coraz gorzej. Czy gdyby jego stan pogorszył się na tyle, że bałabym się o swoje i dziecka bezpieczeństwo, mam szansę na unieważnienie małżeństwa?

odpowiedzi gościa czatu

- a) **Tomasz Wytrwał:** Sam rozwód nie musi być grzechem, choć może być czymś złym. Małżonkowie za wszelką cenę powinni walczyć o małżeństwo.
- b) **Tomasz Wytrwał:** Aby małżeństwo było ważne zawarte, należy spełnić pewne wymagania. Jednym z nich jest przyjęcie i po katolicku wychowanie potomstwa. Jeżeli ktoś w małżeństwie nie chce mieć potomstwa, to jego małżeństwo może być nieważnie zawarte. Wtedy można stwierdzić nieważność takiego małżeństwa.
- c) **Tomasz Wytrwał:** Kiedy pracowałem w sądzie kościelnym, najczęstszym tytułem, z którego było orzekane nieważnie zawarte małżeństwo, była: niezdolność do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich z przyczyn natury psychicznej. To na przykład niedojrzałość emocjonalna, uzależnienie od rodziców, alkoholizm itd.
- d) **Tomasz Wytrwał:** Zdrada nie jest powodem do stwierdzenia nieważności małżeństwa (...). Natomiast zdrada jest powodem, z którego może być przeprowadzona separacja w Kościele.
- e) **Tomasz Wytrwał:** W Kościele nie ma rozwodów. Można jedynie stwierdzić, że małżeństwo zostało od samego początku nieważnie zawarte.
- f) **Tomasz Wytrwał:** Problemy ze zdrowiem psychicznym są podstawą do stwierdzenia nieważności małżeństwa, ale to, czy były one wystarczające w konkretnym przypadku, bada sąd kościelny, dlatego należy zwrócić się do sądu.
- g) **Tomasz Wytrwał:** Nie można zawrzeć kolejnego związku sakramentalnego. Ważnie zawarte małżeństwo stanowi bowiem przeszkodę do zawarcia kolejnego sakramentalnego związku małżeńskiego.

Gramatyka

1a Proszę uzupełnić tabelę z odmianą rzeczowników *przyjaciel* i *przyjaciółka*. Proszę wstawić rzeczowniki w odpowiedniej formie.

*przyjaciele przyjaciel przyjaciółom przyjacielem przyjaciółach przyjaciela przyjaciół
przyjaciółkę przyjaciółkami przyjaciółki przyjaciółka przyjaciółką przyjaciółkach*

	liczba pojedyncza		liczba mnoga	
mianownik				
dopełniacz	przyjaciela	przyjaciółki		przyjaciółek
celownik	przyjacielowi	przyjaciółce		przyjaciółkom
biernik			przyjaciół	przyjaciółki
narzędnik			przyjaciółmi	
miejscownik	przyjacielu	przyjaciółce		

1b Proszę wstawić rzeczownik *przyjaciel* w prawidłowej formie:

- Łukasz rozmawia ze swoim najlepszym *przyjacielem*.
- Łukasz szanuje swojego
- Łukasz troszczy się o swojego
- Łukasz nie rozczarował nigdy swojego
- Darek to Łukasza.
- Łukasz kupił swojemu prezent.
- Łukasz zawsze myśli o swoim
- Łukasz i Grzegorz to Darka.
- Darek poszedł ze swoimi do klubu.
- Darek liczy na swoich
- Darek nie rozczarował nigdy swoich
- Darek ufa swoim
- Darek opowiadał mi o swoich

1c Proszę wstawić rzeczownik *przyjaciółka* w prawidłowej formie:

- Ania rozmawia ze swoją najlepszą *przyjaciółką*
- Ania szanuje swoją
- Ania troszczy się o swoją
- Ania nie rozczarowała nigdy swojej
- Ewa to Ani.
- Ania kupiła swojej prezent.
- Ania zawsze myśli o swojej
- Ania i Magda to Ewy.
- Ewa poszła ze swoimi do klubu.
- Ewa liczy na swoje
- Ewa nie rozczarowała nigdy swoich
- Ewa ufa swoim
- Ewa opowiadała mi o swoich

2 Proszę dokończyć zdania:

0. Gdybym miał przyjaciela,*byłbym szczęśliwy*.....
1. Gdybym nie mieszkał z rodzicami,
2. Gdyby wychodził częściej z domu,
3. Gdyby wyprowadzili się z domu,
4. Gdybyś nie rozczarował swojej przyjaciółki,
5. Gdybyście mieli problemy finansowe,
6. Gdyby mniej kłócili się ze sobą,

3 Proszę wybrać właściwą odpowiedź:

0. On często kłóci się
a) z przyjacielem b) z przyjaciela c) o przyjacielu
1. Troszczysz się
a) ze swoją rodziną b) o swoją rodzinę c) swojej rodziny
2. Ufamy
a) nauczyciela b) nauczycielowi c) nauczycielem
3. Liczę
a) o tobie b) na tobie c) na ciebie
4. Odwzajemniamy
a) przyjaźń b) przyjaźnią c) przyjaźni
5. Przyjażnię się
a) z Piotra b) Piotrem c) z Piotrem
6. Myślicie często
a) na przyjaciółach b) przyjaciółmi c) o przyjaciółach

Słownictwo

6 Proszę wstawić czasownik w odpowiedniej formie.

✓ rozmawiać z szanować troszczyć się o ufać liczyć na
opowiadać o rozczarować myśleć o mówić o

1. *Rozmawiałam ze*... swoimi przyjaciółmi przez całą noc. (oni) swoich wakacjach w Chorwacji.
2. Mogę moich przyjaciół, kiedy mam problemy. Oni zawsze mi pomagają.
3. Jeśli swojemu przyjacielowi, możesz poprosić go o pomoc.
4. Przyjaciół trzeba
5. Często o moich przyjaciółkach, kiedy byłam za granicą.
6. moją przyjaciółkę, która leży w szpitalu. Odwiedzam ją codziennie.
7. Ewa swoich przyjaciółach, których poznała w Berlinie.
8. Jeśli twój przyjaciel cię, możesz dać mu jeszcze jedną szansę.

4 Proszę uzupełnić zdania, wpisując zaimek się w odpowiedniej formie.

0. Przyjaciele ufają*sobie*.....
1. Przyjaciele pomagają nawzajem.
2. Przyjaciele mówią o wszystkim.
3. Przyjaciele zrobią dla wszystko.
4. Przyjaciele często ze rozmawiają.

5 Proszę uzupełnić zdania za pomocą właściwego przyminka:

0. Jadę *na*... koncert *do*... Poznania.
1. Idę kolację babci.
2. Jesteśmy obiedzie kolegi.
3. Jedziemy góry.
4. Czy oni już są górach?
5. Nie chcę jechać jezioro. Jest zimno!
6. Jan mieszka rzeką Wisłoką.
7. Czy mama już wróciła pracy?
8. Kiedy wróciliście morza?
9. Lubię ciebie przychodzić.
10. Nie możemy teraz wyjść niego.

Gramatyka

7 Proszę zmienić zdania według wzoru:

0. Ewa wyprowadzić się z domu / Ewa mieć spokój – *Gdyby Ewa wyprowadziła się z domu, miałaby spokój*

1. Ewa pojechać do Londynu / Irena być smutna

2. Ewa wyjść za mąż / Ewa mieć mniej problemów

3. Ewa rozmawiać z sąsiadką / sąsiadka znać lepiej Ewę

4. Ewa nie mieszkać z rodzicami / Ewa nie kłócić się z rodzicami

5. Ewa być bardziej pewna siebie / Ewa zrobić karierę naukową

6. Ewa chodzić do klubu / Ewa być mniej zestresowana

7. Ewa kupić samochód / Ewa mieć więcej czasu

8 Proszę wysłuchać opinii o Ewie, a następnie zanotować wypowiedzi, które wyrażają te uczucia:

sympatia

antypatia

aprobata

dezaprobata

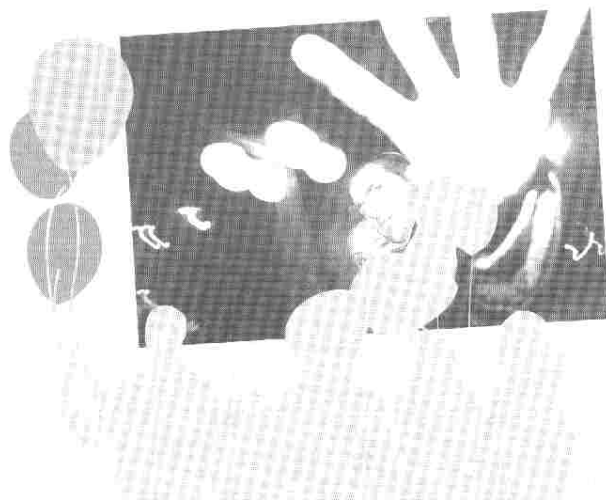
Bardzo lubię panią Ewę.

Jest bardzo inteligentną osobą.

9 Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na poniższe pytania:

Przyjaźń przez wieki była sprawą męską. Kobięce przyjaźnie były błahe, jak wszystko wówczas co kobiece (...). Autonomiczną przyjaźń kobiecą zaczyna odkrywać przed światem ruch feministyczny: chcą mieć wszystko to, co ich ciemiężcy.(...) Zdobywają uniwersytety, prezesury i prawo do rodzenia dzieci bądź nierodzenia – jak im się podoba. I co? Socjologowie na Zachodzie zauważają, że prezeski, dyrektorki i inne wonderwomen rozpaczliwie chcą mieć przyjaciółkę, nawet w dawnym, nieważnym stylu (...). Bez chłopów (...)

– Przyjaciółka – twierdzi jedna z takich amerykańskich cudownych bab – to nietoksyczna matka, to siostra z wyboru. (...) Z przyjaciółką wypada się na weekend do Madrytu, Paryża, czyta się wszystkie kretyńskie pisma kobiece, zaśmiewa się do łez, plotkuje, filozofuje, radzi się, papla, płacze. Lifting serca po prostu.

Czy takie same potrzeby mają przyjaciele – mężczyźni? Uważa się, że przyjaźń męska objawia się inaczej – one plotkują, a oni gadają o samochodach, pieniądzach i technice nuklearnej. Tymczasem z ankiety „Psychology Today” wynika, że przyjaciele i przyjaciółki spędzają ze sobą czas w zadziwiająco podobny sposób.

Inaczej rysuje się natomiast trwałość przyjaźni męskiej i damskiej. Ann E. Auhagen, badając tę kwestię, stwierdziła, że przyjaźnie między kobietami okazują się najtrwalsze, lecz również najbardziej burzliwe. Przyjaciółki były często w konflikcie, zarzucały sobie niedbałość, dominację. Mężczyźni natomiast rzadziej przeżywali kryzysy.

Amerykańskie badania wykazały, że zagrożeniem dla męskich przyjaźni jest oddalenie, w kobiecych natomiast przyczyną zerwania jest inna osoba. Badania przeprowadzone w Polsce przez Pentor na zlecenie redakcji „Playboya” wykazały natomiast, że główną przyczyną nietrwałości męskich przyjaźni jest właśnie – ta trzecia.

Kobiety i mężczyźni upodabniają się zapewne do siebie i w tym względzie. Oni coraz więcej plotkują, one – częściej rozważają o technice nuklearnej. Co zaś do przyjaźni między kobietami i mężczyznami – tu się nic nie zmienia. W grę wchodzi seks i tym jest lub będzie zafarbowana prawie każda przyjaźń męsko-damska. 49 proc. respondentów ankiety amerykańskiego miesięcznika doświadczyło przekształcenia się przyjaźni w romans, a niemal jedna trzecia poszła z przyjacielem lub przyjaciółką do łóżka.

1. Jaka jest różnica między przyjaźnią mężczyzn i kobiet?
2. Jakie są podobieństwa?
3. Co jest charakterystyczne dla połowy przyjaźni damsko-męskich?

10 Proszę wysłuchać czterech wypowiedzi i zdecydować, co wyrażają.

	wypowiedź 1	wypowiedź 2	wypowiedź 3	wypowiedź 4
prośba	☐	☐	☐	☐
propozycja	☐	☐	☐	☐
życzenie	☒	☐	☐	☐
przypuszczenie	☐	☐	☐	☐

lekcja 10

Powtarzamy!!!

Gramatyka

1 Proszę przeanalizować, co mówią Polacy o swoich przyjaciołach. Co jest dla nich najważniejsze? Proszę przekształcić zdania według wzoru.

0. Jest lojalny.	20%
20% Polaków chce, <i>żeby ich przyjaciel był lojalny</i>	
1. Jest ciepły, serdeczny.	20%
20% Polaków uważa,	
2. Jest dyskretny.	70%
70% Polaków marzy o tym, że	
3. Jest zawsze gotów spędzić ze mną czas.	60%
60% Polaków ma nadzieję, że	
4. Ma poczucie humoru.	90%
90% Polaków mówi, że	
5. Jest inteligentny.	65%
65% Polaków oczekuje, że	
6. Jest niezależny.	90%
90% Polaków uważa,	
7. Ma podobne zainteresowania.	70%
70% Polaków chciałoby,	
8. Jest mniej wścify w moim wieku.	60%
60% Polaków oczekuje, żeby	
9. Pomaga mi w pracy.	20%
20% Polaków ma nadzieję,	
10. Ma podobne wykształcenie.	50%
50% Polaków chce,	
11. Ma podobne poglądy polityczne.	50%
50% Polaków oczekuje, że	
12. Ma podobny zawód.	35%
35% Polaków myśli,	
13. Jest atrakcyjny fizycznie.	20%
20% Polaków chciałoby,	
14. Zarabia tyle samo.	30%
30% Polaków uważa,	

2 Proszę napisać, jakiego przyjaciela chciałby Pan / chciałyby Pani mieć. Proszę wykorzystać poniższe zwroty.

Chciałbym / chciałybym, żeby...
... powinien być...
Uważam, że...
Moim zdaniem...
Po pierwsze...
Po drugie...
Z jednej strony...
Z drugiej strony...

Wymowa

3 Proszę powtórzyć za lektorem.

lekcja 11

Sprzęty domowe

Gramatyka

1 Proszę przekształcić zdania według wzoru.

0. Teraz można wyjeżdżać na wakacje do Hiszpanii.
*Kiedyś / dawniej nie można było wyjeżdżać
 na wakacje do Hiszpanii.*
1. Teraz można bez problemu kupić mieszkanie.

2. Teraz są zmywarki do naczyń.

3. Teraz trudno znaleźć dobrą pracę.

4. Teraz można w sklepie płacić kartą.

5. Teraz łatwo kupić dzinsy.

3 Proszę uzupełnić tabelę:

rzeczownik	czasownik
wynajęcie	<i>wynająć</i>
kupno
sprzedaż
opłata

Słownictwo

5 Proszę podać przeznaczenie tych sprzętów według podanego wzoru.

0. Suszarka służy do *suszenia włosów*
1. Lodówka służy do
2. Odkurzacz służy do
3. Zmywarka służy do
4. Czajnik służy do

2 Proszę przekształcić zdania według wzoru.

0. Polacy często mieszkają w blokach.
W Polsce mieszka się w blokach.
1. W lecie dziewczyny noszą krótkie spódnice.

2. W szkole dzieci uczą się angielskiego.

3. Na uniwersytecie studenci piszą pracę magisterską.

4. Kiedyś ludzie nie jeździli samochodami.

5. Dawniej ludzie nie latali samolotami.

6. Kiedyś ludzie nie rozmawiali przez telefon.

4 Proszę zamienić podane wyrażenia według wzoru.

0. myć zęby *mycie zębów*
1. sprzątać mieszkanie
2. prasować bluzkę
3. wysyłać kartkę
4. odkurzać pokój

6 Proszę opisać typowy dzień:

- a) tradycyjalistki b) kobiety nowoczesnej
- W moim domu, kiedy wstaje rano*
-
-
-
-

7 Proszę wstawić do poniższych zdań brakujący rzeczownik lub czasownik:

0. działanie / działać
Warto poznać ...*działanie* drukarki do komputera. Jest bardzo przyteczna.
Moja drukarka nie ...*działa*..... . Nie wiem, co się stało.
1. projektowanie / projektować
..... sprzętu to dzisiaj konieczność.
Dzisiaj się wszystkim.
2. promowanie / promować
Każdy musi swój produkt. Rynek jest bardzo brutalny.
..... produktu będzie bardzo kosztowne.
3. kształtowanie / kształtować
..... gustu klienta jest faktem. Często nie wiemy nawet, że
jesteśmy ofiarą manipulacji.
Każdy projektant powinien gust klienta.

8 Proszę wstawić do poniższych zdań brakujący rzeczownik lub czasownik:

0. czytanie / czytać
Powinniśmy ...*czytać*.. dzieciom, to kształtuje ich wrażliwość.
...*Czytanie*.. to ważny element wychowania.
1. obsługa / obsługiwać
Muszą pani umieć komputer i faks.
Oto moje warunki: znajomość języków i komputera.
2. wygląd / wyglądać
Te meble dobrze w tym pokoju. To był dobry wybór.
..... nie jest ważny. Liczy się cena i jakość.
3. manipulować / manipulowanie
Nie musisz klientem, jeśli chcesz sprzedać produkt.
..... klientem jest ważnym elementem sprzedaży produktu.

9 Proszę wstawić podane rzeczowniki w odpowiedniej formie:

0. ...*Wygląd*... (wygląd) produktu jest bardzo ważny.
1. Dzięki (atrakcyjny wygląd) można wszystko łatwiej sprzedać.
2. Żelazko służy do (prasowanie), a pralka do (pranie).
3. Masz coś do (czytanie)? Mam ochotę na dobrą książkę.
4. Między (mówienie) a (rozumienie) w obcym języku jest duża różnica.
5. Mój syn marzy o (projektowanie) samochodów.

Wymowa

CD 10 Proszę powtórzyć za lektorem.

11 Proszę przeczytać tekst *Dyktatura pięknych przedmiotów* i dokończyć zamieszczone pod nim zdania:

Coraz częściej człowiek staje się tylko dodatkiem do wyrafinowanego auta lub wnętrza.

Kiedy dwa przedmioty mają identyczną cenę, pełnią tę samą funkcję i są podobnej jakości, lepiej sprzeda się ten, który jest ładniejszy – Raymond Loewy, słynny amerykański projektant, to właśnie zdanie wydrukował na swojej wizytówce. Zdziałało, wkrótce Loewy otrzymał pierwsze poważne zlecenie. (...)

Dewiza projektanta z lat 30. nie straciła na aktualności. Obecnie możemy wybierać nie spośród dwóch podobnych przedmiotów, lecz dziesiątków, a rzeczy piękne bywają dotkliwie droższe od przeciętnych. Każdą z tych rzeczy – i jednorazowy talerzyk, i luksusowy samochód – ktoś musiał zaprojektować.

Jednak „design” to coś więcej niż tylko wzornictwo przemysłowe. To także strategia, sposób podejścia do przedmiotu. Oprócz samego projektowania, to także sprzedawanie marzeń. Funkcjonalność i ergonomia dawno przestały być głównymi cechami przedmiotów, równie ważny stał się ich charakter, wywoływane przez nie emocje, skojarzenia, nastroje. Kreując wizerunek produktu, designer uwzględnia nie tylko jego praktyczne przeznaczenie, ale także psychikę klientów, by trafić w ich czuły punkt, co spowoduje spontaniczną reakcję i decyzję: chcę to mieć!

Repertuar współczesnych designerów znacznie wykracza poza kanoniczne elementy wystroju wnętrz,

takie jak meble, lampy, tkaniny czy szkło. Philippe Starck projektuje makaron, a Norman Foster – słupy wysokiego napięcia.

Słowa „design” używamy, mówiąc o rzeczach z końca XIX wieku i nowszych. Nie przyda się ono w rozmowie o krześle z epoki Ludwika XV, lecz w rozmowie o krześle współczesnego projektanta Philippe’a Starcka: Ludwik XX – jak najbardziej.

Czym różnią się te dwa meble? Stolarz z czasów Ludwika XV sam wymyślił wzór krzesła i sam je wykonał, natomiast Philippe Starck stworzył tylko projekt swojego metalowo-plastikowego „ludwika”, a realizują go fabryki. Ludwik XX został wyprodukowany w wielu identycznych kopiach, podczas gdy dawne krzesła były niepowtarzalne, choćby dlatego, że wykonywane ręcznie. Poza tym rzemieślnik sprzed lat nie myślał kategoriami komercji – jego krzesło miało się podobać zleceniodawcy, a nie zadowalać gusta milionów anonimowych osób i wyciągać pieniądze z ich portfeli.

Współczesny rynek boryka się z dwoma poważnymi problemami. Pierwszym jest nasycenie dobrami konsumpcyjnymi (ludzie już prawie wszystko mają), a drugim nadmierny wybór, przed którym stają klienci (mają coraz większy kłopot z podjęciem decyzji). Producenci muszą dobrze się nagłowić, wymyślając kolejne wersje już istniejących przedmiotów, by zachęcić do wydawania pieniędzy na coś, czego tak naprawdę wcale nie potrzebujemy (...).

Dyktatura pięknych przedmiotów

1. Z dwóch przedmiotów o tej samej cenie i funkcji lepiej sprzeda się ten, który
2. „Design” to nie tylko wzornictwo, ale także
3. Słowa „design” używamy, kiedy mówimy o rzeczach
4. Dwa najpoważniejsze problemy współczesnego rynku to

12 Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, o jakim przedmiocie mówią wypowiadające się osoby:

	wypowiedź 1	wypowiedź 2	wypowiedź 3	wypowiedź 4
suszarka	☐	☒	☐	☐
odkurzacz	☐	☐	☐	☐
kuchenka	☐	☐	☐	☐
czajnik	☐	☐	☐	☐

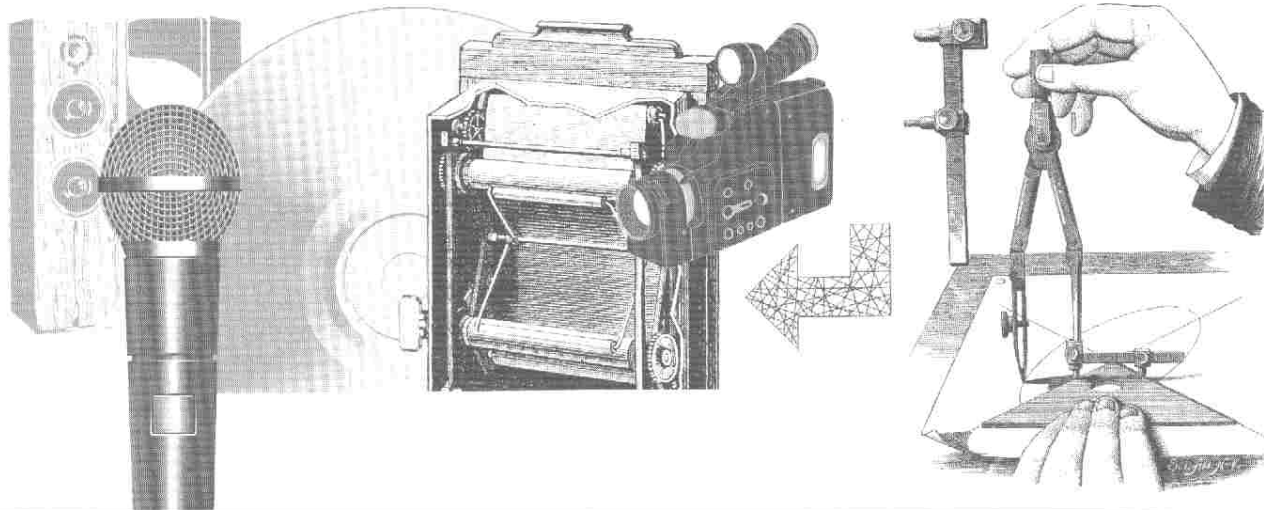
Gramatyka

1 Proszę podać poniższe zdania w stronie czynnej:

0. Druk został wynaleziony przez Gutenberga. *...Gutenberg wynalazł druk.*
1. Teoria heliocentryczna została opracowana przez Kopernika.
2. Warszawa została zniszczona przez hitlerowców w czasie II wojny światowej.
3. Warszawa była odbudowywana przez Polaków blisko 10 lat.
4. Ameryka została odkryta przez Kolumba.
5. Polska była okupowana przez Sowieców.

2 Proszę napisać poniższe zdania w stronie biernej.

0. W roku 3500 p.n.e. w Mezopotamii użyto piktogramu.
...W roku 3500 p.n.e. w Mezopotamii został użyty piktogram.
1. W VII wieku w Chinach zastosowano ksylograf – pierwszą metodę druku tekstów.
2. W 1929 w USA uruchomiono pierwszą telewizyjną stację nadawczą.
3. W 1936 w Wielkiej Brytanii rozpoczęto stałą emisję programu telewizyjnego.
4. W 1935 na wystawie w Berlinie zademonstrowano pierwsze urządzenie rejestrujące dźwięk.
5. W końcu lat 60. zaprojektowano magnetofon cyfrowy.
6. W 1953 w USA zaprezentowano prototyp magnetowidu.

3 Proszę napisać poniższe zdania w stronie biernej.

0. W 1885 roku Szwed J.E. Lundstrom rozpoczął masową produkcję zapalek.
.....*Masowa produkcja zapalek została rozpoczęta w 1885 roku przez Szweda J.E. Lundstroma.*.....
1. W 1445 Gutenberg wydrukował pierwszy fragment tekstu z Księgi Sybilli.
.....
2. W 1883 G. Daimler wynalazł silnik benzynowy.
.....
3. W 1885 C.F. Benz zbudował samochód 3-kołowy.
.....
4. W 1903 H. Ford założył fabrykę samochodów.
.....
5. W 1876 A.G. Bell wynalazł telefon.
.....
6. W 1903 bracia Wright skonstruowali samolot.
.....
7. W XIX wieku Ch. Babbage stworzył koncepcję maszyny liczącej – prototypu komputera.
.....
8. W 1944 roku H. Aiken zrealizował ideę Ch. Babbage'a i zbudował pierwszy komputer.
.....
9. W 1970 roku firma Philips wyprodukowała pierwszy magnetowid kasetowy.
.....
10. W latach 1887–1889 H. Goodwin i G. Eastman wprowadzili film do aparatów fotograficznych.
.....
11. 22 III 1895 bracia Lumière zademonstrowali swój wynalazek – kinematograf.
.....
12. W 1906 E. Lauste opatentował kamerę dźwiękową rejestrującą mowę ludzką.
.....
13. W 1922 J. Engel, J. Massole i H. Vogt zrealizowali w Niemczech pierwszy film dźwiękowy.
.....

● Słownictwo

4 Proszę uzupełnić tekst za pomocą podanych poniżej wyrażen w odpowiedniej formie:

✓*motoryzacja wpływ dostępny turystyka
wiek zmienić firma urządzenie*

SAMOCHÓD

Rozwój*motoryzacji*... zmienił życie ludzi. Na początku XX (dwudziestego) samochód był luksusem, był produktem ekskluzywnym. Teraz samochód ma prawie każda rodzina.

Rozwój motoryzacji jest ważny także dla ekonomii. Szybki transport ludzi i towarów ma na rozwój turystyki i biznesu.

SAMOŁOT

Ta forma transportu jest ważna dla biznesu i
Ludzie mogą podróżować po całym świecie, zwiedzić każdy kontynent. Biznesmeni mogą mieć
gdzie tylko chcą, i mogą je kontrolować.

TELEFON

Telefon życie ludzi w XX (dwudziestym) wieku. Mogą ze sobą rozmawiać, kiedy tylko mają na to ochotę. Telefon nie jest już ekskluzywnym, jest w każdym domu i w każdym biurze.

5 Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić dialogi:

- a)
- Dzień dobry. Czy to biuro obsługi klienta?
 - Tak, słucham.
 -
 - Co się stało?
 - Nie wiem, nie mogę
 - Proszę

- b)
- Dzień dobry. Mam problem. Miesiąc temu kupiłem u Państwa komórkę.
 - I co
 - Nie wiem, nie mogę rozmawiać.
 - Proszę do nas
 - To niemożliwe. Najbliższy punkt obsługi klienta jest 20 kilometrów stąd. Pracuję intensywnie. Nie mam czasu w tygodniu na przyjazd.
 - To proszę przyjechać w Biuro jest otwarte do

6 Proszę podać właściwą kolejność podanych poniżej czynności.

Aby skorzystać z telefonu, muszę:

1. odłożyć słuchawkę
2. wybrać numer
3. zostawić wiadomość na sekretarce
4. podnieść słuchawkę

Gramatyka

7 Proszę podać formy niedokonane następujących czasowników:

0. *włączać* - włączyć
1. - odłożyć
2. - zostawić
3. - podnieść
4. - wybrać

8 Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, czy rozmówcy są zadowoleni czy nie ze swoich zakupów.

osoba zadowolona	=====	☐	=====	☐	=====	☐	=====	☐
osoba niezadowolona	=====	☐	=====	☐	=====	☐	=====	☐

Wymowa

9 Proszę powtórzyć za lektorem.

lekcja 13

Samopoczucie

1 Proszę dokończyć zdania.

Słownictwo

1. Meteoropata to człowiek, który
2. Najlepiej czujemy się latem, bo
3. Człowiek, który aktywnie uprawia sport,
4. Nasz organizm potrzebuje nie tylko światła,
5. Właściwe odżywianie
6. Dobra dieta to
7. Ludzie, którzy odżywiają się nieregularnie,
8. Ważny wpływ na nasze samopoczucie mają

2 Proszę wstawić spójniki: *choć, ale, jednak, albo, więc*.

Gramatyka

0. Latem pojedę nad morze *albo* w góry.
1. Piję dużo kawy, lekarz mówi, że to niedobre dla zdrowia.
2. Miałam zamiar pojechać na weekend na wieś, padał deszcz i zostałam w domu.
3. Była ładna pogoda, poszedłem na spacer.
4. Chciałem zaprosić Magdę do teatru, ona wolała zostać w domu.
5. Byłem zmęczony, nie zrobiłem pracy domowej.
6. Zrobiłam pracę domową, byłam zmęczona.
7. Bardzo chciałbym uprawiać sport, dużo pracuję i nie mam czasu.
8. Wieczorem czytam oglądam telewizję.
9. Wieczorem czytam, nigdy nie oglądam telewizji.

3 Proszę przekształcić zdania według wzoru: *jeżeli..., to...*

0. nie możesz spać / powinieneś iść wieczorem na spacer
..... *Jeżeli nie możesz spać, to powinieneś iść wieczorem na spacer.*
1. nie lubisz morza / warto pojechać w góry
.....
2. boli cię głowa / musisz rzucić palenie
.....
3. masz alergię / nie powinnaś jeździć na wieś
.....
4. boli cię gardło / nie powinieneś palić
.....
5. boli ją żołądek / powinna jeść mniej
.....
6. ma zły nastrój / powinien spotkać się z przyjaciółmi
.....

4 Proszę przekształcić zdania z ćwiczenia 3, używając w drugiej części zdania trybu rozkazującego:

0. nie możesz spać / powinieneś iść wieczorem na spacer
..... Jeżeli nie możesz spać, idź wieczorem na spacer!
1.
2.
3.
4.
5.
6.

5 Proszę wybrać właściwą formę czasownika w bezokoliczniku:

0. Proszę brać / wziąć tę pastylkę dwa razy w tygodniu.
1. Powinieneś pić / wypić mniej piwa.
2. Musisz jeść / zjeść mniej tłuszczów.
3. Muszę coś jeść / zjeść. Jestem strasznie głodny.
4. Lubię pić / wypić wino po obiedzie.
5. Chcę jechać / pojechać w góry.

6 Proszę podać formę przeczącą następujących zdań:

0. Zadzwoń do mnie. *..... Nie dzwoń do mnie!*
1. Spotkaj się z nim.
2. Zrób sobie badania.
3. Zjedz banana.
4. Wypij sok.
5. Zagrajmy w tenisa.
6. Pojedźmy na wieś.

Słownictwo

7 Proszę uzupełnić zdania, używając czasowników *trzeba, warto, można*:

0. Żeby być zdrowym, *warto* jeść dużo warzyw i owoców.
1. robić badania profilaktyczne raz w roku.
2. czasem zjeść tłusty kotlet, ale nie za często.
3. uprawiać sport: to gwarancja pięknej sylwetki.
4. jeść słodczy, ale uważać z ilością.

8 Proszę udzielić rady w następujących sytuacjach:

0. Jestem zmęczony, boli mnie głowa i plecy.
..... Powinieneś pracować mniej. Nie pracuj tak dużo!
1. Nie czuję się dobrze w tym miejscu.

2. Lubię chodzić na piwo z kolegami. Czasem chodzimy nawet codziennie.

3. Boli mnie brzuch.

4. Nie mam apetytu.

5. Nic mi się nie chce.

6. Za dużo ważę.

9 Proszę wysłuchać następujących wypowiedzi i zdecydować, czy chodzi o doradzenie czy odradzenie.

	a	b	c	d	e	f
doradzenie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
odradzenie	☒	☐	☐	☐	☐	☐

lekcja

13

10 Proszę połączyć elementy z kolumny po prawej stronie z elementami po stronie lewej:

☒ 1. Mama daje ci szalik. Nie chcesz go wziąć, mówisz:	a) chce wam się pić.
☐ 2. Marek otworzył okno, chyba...	b) Jest nam zimno.
☐ 3. Możemy zjeść tę pizzę? Bardzo...	c) jest mu smutno.
☐ 4. Nasi rodzice mieszkają teraz na wsi i mówią, że...	d) jest mu gorąco.
☐ 5. Czy możesz zamknąć okno?...	e) jest jej niedobrze?
☐ 6. Jest błada i źle wygląda, czy...	f) nie o to mi chodzi.
☐ 7. Możemy pójść z tobą do kina w piątek,...	g) pasuje ci?
☐ 8. Magda wyjechała i Marek mieszka teraz sam, więc...	h) jest im tam dobrze.
☐ 9. Dam wam wody mineralnej, jeśli...	i) jest mi ciepło.
☐ 10. W tej książce są informacje o historii Krakowa, ale chcę kupić inną, bo...	j) chce nam się jeść.

Słownictwo

11 Które z poniższych wyrażen określają dobre, a które złe samopoczucie? Proszę zdecydować i wpisać według wzoru:

Świetnie! Super!
 ✓ Mam dziś dobry dzień!
 Boli mnie głowa...
 Ciągle jestem zmęczony / zmęczona.
 Fatalnie się dziś czuję.
 ✓ Chyba będę chory / chora. Bardzo dobrze!
 Nie wyspałam się. Fatalnie...

dobre samopoczucie

Mam dziś dobry dzień!

złe samopoczucie

Chyba będę chory!

Gramatyka

12 Proszę poprawić poniższe zdania.

- Boli ~~px~~ głowa. *go*
- Bolą jej plecy.
- Chce ją się pić.
- Jest cię zimno.
- Ten termin nie pasuje nimi.
- Dłaczego jest wami tak wesoło?
- Potrzebny jest was ten słownik?
- Jest ich dobrze razem.
- Czy o to ciebie chodzi?

Wymowa

CD 13 Proszę powtórzyć za lektorem.

Nieletni w depresji

14 Proszę napisać kilka rad dla osoby, która zaczyna żyć zdrowo. To jej pierwszy dzień. Uwaga na formy trybu rozkazującego.

- 0. *Zjedz jabłko i wypij herbatę miętową.*
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

15 Proszę uzupełnić fragment tekstu *Nieletni w depresji* za pomocą słów podanych poniżej.

nauki przygnębiony raporcie
komputerowe przyjaciół cierpi
próby samobójcze
✓młodego pokolenia śmiercią
życiowy alkoholu

Coraz słabsza jest kondycja psychiczna *młodego pokolenia*. Co piąte dziecko (nawet czterolatki) cierpi na zaburzenia psychiczne – alarmują w najnowszym Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) i United Children Found. (...) Co trzeci nastolatek przynajmniej raz odczuwał (...) poważne zaburzenia nastroju: był, nie widział sensu dalszej, izolował się od kolegów i, cały czas wolny poświęcał na surfowanie w Internecie i gry Podobnie jest w Polsce, na zaburzenia psychiczne co najmniej 15–20% dzieci i młodzieży – mówi Maciej Piróg, dyrektor Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. (...) Według profesora Davida Schaffera, psychiatry z Columbia University w Nowym Jorku, co roku 500 tys. dzieci i młodzieży podejmuje (...), które u 2 tys. z nich kończą się (..)

Najczęstszym powodem jest kryzys spowodowany niepowodzeniami w szkole lub kolizją z prawem, a także depresje, schizofrenia, nadużywanie lub narkotyków.

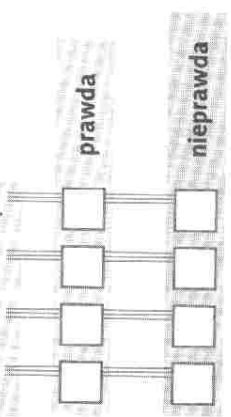
Fragment artykułu „Przedzkołe rencistów „Wyprost” 2003, nr 13

16 Proszę przeczytać tekst i zdecydować, czy poniższe zdania są prawdziwe czy nieprawdziwe.

Pod adresem www.pierwszawizyta.pl młode kobiety, które jeszcze nie były u ginekologa, mogą zapoznać się z poszczególnymi etapami wizyty, uzyskać porady, jak się do niej przygotować i znaleźć sugestie pytań, które mogą zadać lekarzowi – na przykład na temat zaburzeń miesiączki, metod zapobiegania niechcianej ciąży, chorób przenoszonych drogą płciową. Strona jest interaktywna, pomyślana na zasadzie prowadzenia dialogu z przyjaciółką.

- Kobiety często nie mają świadomości, jak ważne są regularne wizyty u ginekologa – tłumaczą specjaliści.
- A tymczasem mogą one ratować życie, bo, na przykład, pozwalają wykryć nowotwory we wczesnym stadium, w którym możliwe jest jeszcze skuteczne leczenie.

- 1. Pod adresem www.pierwszawizyta.pl młode kobiety mogą umówić się na wizytę u ginekologa.
- 2. Strona jest interaktywna, daje możliwość zadawania pytań na zasadzie dialogu.
- 3. Regularne wizyty u ginekologa, zdaniem specjalistów, są bardzo ważne.
- 4. Wizyty u ginekologa nie mogą uratować życia, bo nie pozwalają wykryć nowotworów we wczesnym stadium.

„Przedzkołe” 2004, nr 13

Gramatyka

1 Piętnastoletnia Kasia jedzie po raz pierwszy sama na wakacyjny obóz szkolny nad morze. Matka prosi Kasię, żeby:

✓ uważała dzwoniła do niej codziennie albo pisała e-maile nie wychodziła nigdzie sama
 słuchała opiekunów nie chodziła na dyskoteki kładła się wcześniej spać ciepło się ubierała
 wzięła krem z filtrem UV nie zapomniła aspiryny spakowała porządnie walizki
 pilnowała portfela nie zgubiła karty wróciła cała i zdrowa

Proszę napisać prośby mamy w trybie rozkazującym.

Uważaj!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

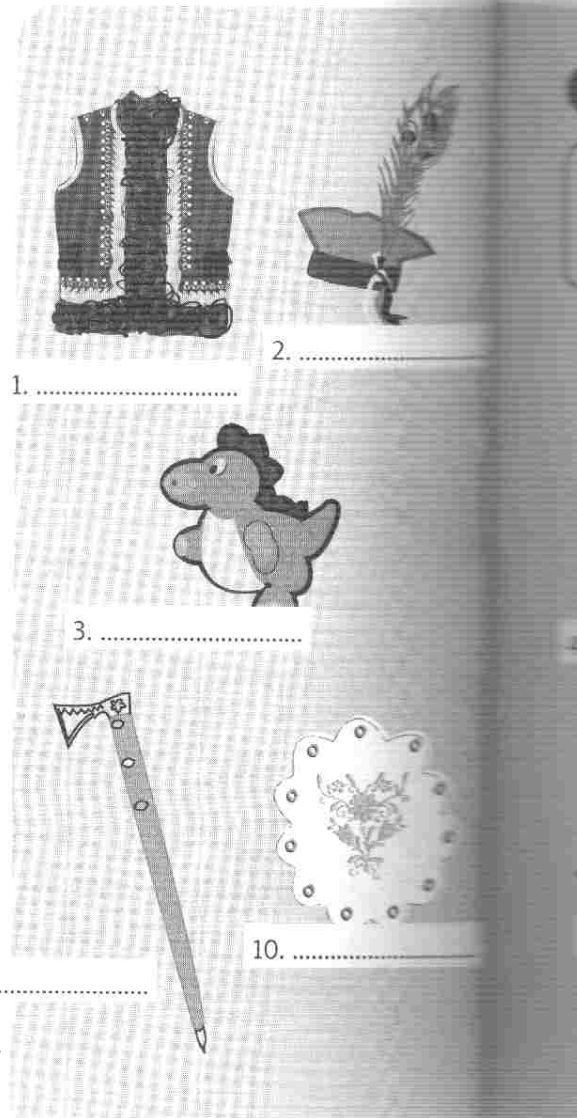
.....

.....

.....

2 Proszę uzupełnić zdania rzeczownikami i zaimkami w celowniku:

- 0. Kupiłam *mojej mamie* piękny prezent. (moja mama)
- 1. Lubię robić zdjęcia (moje dziecko)
- 2. Dałem bursztynową bransoletkę. (moja babcia)
- 3. Zawsze kupuję kwiaty (moja żona)
- 4. Ufam całkowicie. (mój przyjaciel)
- 5. Powiedziałem, że wyjeżdżam na wakacje. (mój profesor)
- 6. Kupiłam nową smycz. (mój pies)
- 7. Podarowałem słownik multimedialny. (mój kolega)

3 Wakacje to wspaniała rzecz, ale czy naprawdę zawsze możemy je spędzić zgodnie z planem? Te osoby mają pewien problem, proszę udzielić im rady. Proszę wstawić czasowniki podane w nawiasach w trybie rozkazującym:

1. Artek zawsze podróżował motorem po Europie, ale teraz ma małe dziecko i jego żona chce pojechać na dwa tygodnie nad morze...
 - a) *...Zrezygnuj...* (zrezygnować) ze swoich planów, rodzina jest najważniejsza!
 - b) (myśleć) pozytywnie, nad morzem jest fajnie!
 - c) (jechać) z dzieckiem, będzie zachwycone!

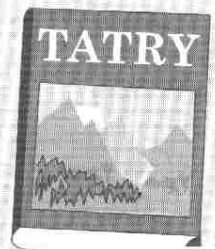
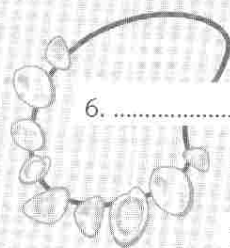

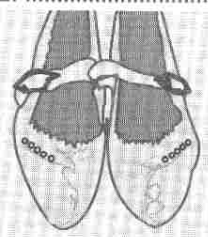
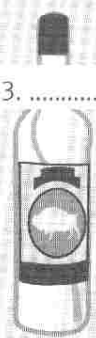

2. Kasia często spędza wakacje nad wodą, lubi się opalać i kąpać. Teraz jej nowy chłopak proponuje, żeby pojechała z nim na Mazury popływać żaglówką. Kasia się boi...
 - a) Nie (bać się), na pewno będzie wspaniale!
 - b) (zaufać) swojemu chłopakowi, Mazury są piękne!
 - c) (wziąć) ze sobą kilka ciepłych swetrów!

3. Irena chciała jak co roku pojechać na wakacje do Krynicy, jednak mąż prosi, żeby tym razem pojechała też z nimi jego matka, która jest chora na astmę i powietrze górskie dobrze jej zrobi...
 - a) (zaprosić) teściową, na pewno będzie ci wdzięczna!
 - b) Nie (martwić się), wyjazd na pewno okaże się udany!
 - c) (zgodzić się) na prośbę męża, wiesz jak mu na tym zależy!

Słownictwo

4 Oto pamiątki, które możesz przywieźć z wakacji w Polsce. Proszę je podpisać.

*ciupaga biżuteria z bursztynu haftowana serwetka drewniany anioł góralski kozuch żubrówka
kryształ porcelanowa filiżanka z wzorem kaszubskim album z Tatrami czapka krakowska
serce z piernika lalka ludowa krasnal ogrodowy figurka Smoka Wawelskiego kierpce*

 4.	 5.	 6.	 7.	 8.
 11.	 12.	 13.	 14.	 15.

Gramatyka

5 Co kupiłbyś / kupiłabyś sobie, a co swojej rodzinie i przyjaciołom?

- ja – *sobie kupiłbym ciupage*
 mama – *mojej mamie podarowałabym*
 tata – *dałbym*
 siostra – *przywiózłabym*
 brat –
 babcia –
 dziadek –
 przyjaciel –
 przyjaciółka –
 żona –
 mąż –
 dziewczyna –
 chłopak –
 syn –
 córka –

6 Proszę podkreślić właściwą formę:

- Ta miejscowość jest usytuowana na prawym brzegu / nad prawym brzegiem Wisły.
- Na zachodzie / na zachód od Gdańska jest wiele pięknych plaż.
- Zgorzelec jest usytuowany na granicy / za granicą z Niemcami.
- Sanok to miasto na południowy wschód / na południowym wschodzie Polski.
- Suwałki znajdują się na północnym wschodzie / na północny wschód Polski.
- Wałbrzych to miasto na Dolnym Śląsku na południu / na południe Polski.
- Region ten sąsiaduje z Pomorzem / Pomorza.

Słownictwo

7 Proszę zdecydować, czy to prawda czy nie?

- Poznań leży na południu Polski. P / N
- Częstochowa leży na północ od Krakowa. P / N
- Kraków leży nad Wisłą. P / N
- Wrocław to miasto nad Odrą. P / N
- Cieszyn to miasto na granicy z Czechami. P / N
- Polska sąsiaduje z Litwą i Łotwą. P / N
- Na zachodzie sąsiadujemy z Niemcami. P / N
- Gdynia to miasto nad Morzem Bałtyckim. P / N
- Tatry są częścią Karpat. P / N

8 Proszę wysłuchać reklam radiowych i uzupełnić tekst brakującymi słowami:

1. Jaskinia solna

Jest najnowszą oryginalną metodą za pomocą soli morskiej.

Czyste zjonizowane powietrze działa pozytywnie przy:

- chorobach nosa,, płuc,
- chorobach serca,
- chorobach,
- chorobach dermatologicznych,
- nerwicach,

Zakład przyrodolecznicy „Maria” w Iwoniczu-Zdroju, ul. Zimna 23

Rezerwacja pobyków: 034 576 89 87

Rezerwacja seansów: 034 536 78 76

Zapraszamy przez 7 dni w tygodniu od 7.00 do 19.00

2. Wakacje w Juracie już od 1000 złotych

za tydzień!!! Czyste, cisza, spokój, komfortowe, świetna kuchnia.

Hotel „Afrodyta” przez cały rok!

3. Werlas to miejscowość położona

w Bieszczadach, nad Solińskim.

Kemping na 200 osób zlokalizowany jest w sąsiedztwie Bieszczadzkiego

Narodowego, co daje możliwość poznania i flory tego regionu. Zapraszamy miłośników i

9

Proszę przeczytać tekst, a następnie odpowiedzieć na pytania poniżej:

Do POLSKI

na weekend?

Doskonały pomysł i to o każdej porze roku!

I latem, i zimą jest bowiem gorąco przy mocnych rytmach w dyskotekach Warszawy czy Krakowa, Szczecina czy Wrocławia, Gdańska czy Poznania. Poczujesz się tak samo jak w Londynie albo Paryżu, Berlinie lub Brukseli, ale jednak – zawsze trochę inaczej.

O każdej porze roku ma też swój urok clubbing. Ruch jest wszystkim, cel niczym – jak mawiał filozof, więc niektórzy smak wieczoru, czar nocy czują właśnie w wędrówce od klubu do klubu. Inni natomiast przeciwnie, wybierają sobie jeden klub najbliższy upodobaniom (...). A jest takich wiele, o dużej różnorodności.

Zarówno wiosną, jak jesienią i latem, i zimą, możesz udanie spędzić czas w każdym z wielkomiejskich kompleksów handlowo-rozrywkowych. Zresztą wiadomo, w całej Europie ich układ jest w zasadzie powtarzalny. Obok sklepów, butiki i galerie. Obok restauracji ze specjalnościami kuchni wielu narodów, nastrojowe kafejki i standardowe fast foody. Obok multikina ze światowym repertuarem – kawiarenki internetowe (...). Można nie patrzeć tam na zegarek i nie odróżniać ranka od wieczoru.

Znajdą nad Wisłą bratnie dusze amatorzy hip-hopu, mogą spotkać także jego mistrzów, których – czy to było wcześniej do pomyślenia? – oglądał nawet polski Papież na audiencji w Watykanie. A entuzjaści graffiti obejrzą przy torze wyścigów konnych na Służewcu jeden z największych, a może i największy w Europie mur zapętniony graffiti. Dodajmy, zamalowany legalnie!

Propozycji mogą być dziesiątki. Jedni wybiorą windsurfing w Zatoce Puckiej, gdzie natura stworzyła warunki idealne zarówno dla nowicjuszy, jak i wtajemniczonych. Inni mogą spędzić niezapomniany weekend w siodle.

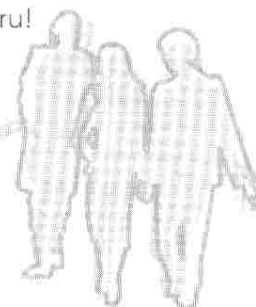
www.poland-tourism.pl

Jedni ruszą w kurs po galeriach sztuki współczesnej. Inni – na shopping: ciuchowy, hobbystyczny czy pamiątkarski (a w tej dziedzinie Polska i liczne jej regiony mają swoje „firmowe” specjalności).

A więc na weekend do Polski? Oczywiście tak! Musisz tylko dokonać wyboru!

Co znajdzie w Polsce amator:

- clubbingu
- zakupów
- kina
- muzyki hip-hop
- sportów wodnych
- dobrej kuchni

10a

Proszę wysłuchać sześciu wypowiedzi i powiedzieć, czy mówiące osoby zachęcają czy zniechęcają do odwiedzania prezentowanych miejsc:

zachęcanie	1	2	3	4	5	6
zniechęcanie	X					

10b Proszę posłuchać jeszcze raz nagrania i podkreślić właściwą odpowiedź.

Osoba 1 mówi o spędzaniu czasu:

- a) w klubie
- b) na zakupach

Osoba 2 mówi o:

- a) jedzeniu
- b) dobrej restauracji

Osoba 3 mówi o wakacjach:

- a) w górach
- b) nad morzem

Osoba 4 mówi o:

- a) galerii handlowej
- b) galerii sztuki

Osoba 5 mówi o:

- a) galerii handlowej
- b) galerii sztuki

Osoba 6 woli:

- a) małe kina
- b) multipleksy

11 Proszę zdecydować, która z prezentacji będzie najatrakcyjniejsza dla:

- a) osoby religijnej
- b) amatora wycieczek górskich
- c) osoby starszej z problemami zdrowotnymi
- d) osoby interesującej się historią

Osoba interesująca się historią pojedzie do Gniezna.

1 Góry Świętokrzyskie, ze szczytami pokrytymi kamiennymi gołoborzami, są najstarszymi górami w Polsce. Ich najwyższe i najpiękniejsze partie, w tym Puszcze Jodłową, objęto Świętokrzyskim Parkiem Narodowym. Na Świętym Krzyżu, drugim co do wysokości szczycie Gór Świętokrzyskich (596 m n.p.m.), stoi zabytkowy klasztor Benedyktynów z relikwiami Krzyża Świętego.

2 Na Dolnym Śląsku jest 12 miejscowości uzdrowiskowych. Źródła wód mineralnych przyciągały tu rzesze kuracjuszy już od XVIII wieku. Przyjeżdżali tu królowie, książęta, pisarze, artyści. Korzystny klimat, podgórskie i górskie krajobrazy, piękne parki narodowe, liczne sanatoria i domy wczasowe, imprezy muzyczne – to wszystko przyciąga kuracjuszy i turystów także dziś. Tutejsze wody mineralne to najczęściej szczawiny. Do największych uzdrowisk należą: Polanica Zdrój, Duszniki Zdrój, Cieplice Zdrój, Łądek Zdrój.

3 Kościół oo. Bernardynów z klasztorem i parkiem pielgrzymkowym znajduje się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. Barokowy XVII-wieczny kościół słynie z cudownego obrazu Matki Boskiej Kalwaryjskiej. Tzw. dróżki kalwaryjskie – to zespół obiektów sakralnych, kapliczek i kościółków, malowniczo położonych na wzgórzach w dolinie potoku. Co roku przybywa tu ponad milion pielgrzymów. Kalwaria słynie z organizacji barwnych misterii pasyjnych i odpustów. Największe procesje odbywają się w Wielkim Tygodniu i z okazji Wniebowzięcia Matki Boskiej.

4 Gniezno. Pierwsza stolica Polski. Patronem miasta jest św. Wojciech. Do jego grobu w 1000 roku przybył cesarz Otton III. Na wzgórzu stoi monumentalna gotycka katedra z XIV/XV wieku, w podziemiach znajdują się fragmenty wcześniejszych budowli sakralnych. W prezbiterium – barokowa konfesja ze srebrnymi relikwiarzami św. Wojciecha, obok jego grobowiec. Drzwi Gnieźnieńskie w katedrze to najwspanialsze dzieło sztuki romańskiej w Polsce przedstawiające historię życia i śmierci św. Wojciecha.

Słownictwo

1 Co powiedzieć w tej sytuacji? Proszę wybrać z kolumny po prawej stronie właściwą radę w sytuacjach zaprezentowanych z lewej strony.

Kuzyn: Jestem zdenerwowany.

Żona: Mam migrenę.

Kolega: To co, idziemy?

Syn: Wychodzę.

Ojciec: Od kilku dni ciągle boli mnie brzuch.

Matka: Jak myślisz, kupić tę spódnicę?

Koleżanka: Boję się twojego psa.

Syn: Idź do lekarza!

Córka: Nie kupuj jej!

Kuzynka: Uspokój się!

Mąż: Weź tabletkę!

Matka: Weź czapkę, jest bardzo zimno!

Ty: Nie bój się!

Ty: Uwważaj! Jest czerwone światło!

Gramatyka

2 Proszę przekształcić zdania z ćwiczenia 1 według wzoru.

Kuzynka mówi kuzynowi, żeby się uspokoił.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Proszę podać prawidłową formę rzeczowników.

do + dopełniacz

płyn → myć okna

..... płyn do mycia okien

proszek → prać

.....

maszyna → szyć

.....

maszyna → robić lody

.....

coś → pić

.....

coś → jeść

.....

czajnik → gotować wodę

.....

piekarnik → piec

.....

łóżko → spać

.....

krzesło → siedzieć

.....

3 Proszę wstawić właściwą formę zaimka osobowego.

0. Jest *mi* zimno. (ja)

1. Boli głowa. (on)

2. Mam dużo czasu dla (ty)

3. Wyjeżdżamy jutro, żeby zobaczyć się z (wy)

4. Mój syn często choruje, więc często wyjeżdżam z nad morze. (on)

5. Chcę jechać na wakacje z (oni)

6. Nie mogę pracować bez (ona)

7. Co jest? (ty) Wszystko w porządku?

8. Nie czuję się dobrze. Jest słabo. (ja)

9. Co jest? (wy) Czujecie się źle?

10. Nad morzem było świetnie, ale było trochę zimno. Lepiej pojechać tam latem. (my)

5 Proszę napisać list do przyjaciela. Proszę wybrać jeden z podanych niżej tematów:

a) Moje ostatnie wakacje.

b) Te wakacje to był prawdziwy koszmar!

c) Moja wymarzona podróż.

Wymowa

6 Proszę powtórzyć za lektorem.

lekcja 16

Święta, uroczystości, tradycje

Słownictwo

- 1 Każde święto ma swoje rytuały i tradycje. Proszę zdecydować, które z nich są typowe dla wymienionych świąt.

malowanie jajek Wigilia choinka
12 potraw kolędy prezenty

Boże Narodzenie

Wielkanoc

- 3 Proszę połączyć święto z odpowiednią datą:

☐ 1. 25 i 26 XII	a) Święto Pracy
☒ 2. 1 I	b) Dzień Kobiet
☐ 3. 11 XI	c) rocznica uchwalenia Konstytucji
☐ 4. 8 III	d) Boże Narodzenie
☐ 5. 3 V	e) Nowy Rok
☐ 6. 1 V	f) Święto Niepodległości

- 4 Proszę znaleźć właściwą reakcję na podane informacje:

1. Babcia Twojego kolegi jest w szpitalu:
a) Przykro mi!
b) Cieszę się!
c) Gratulacje!
2. Twój przyjaciel bierze ślub:
a) Miło mi!
b) Gratuluję!
c) Przykro mi!

3. Twoja siostra urodziła dziecko:
a) Przykro mi!
b) Moje kondolencje!
c) Gratulacje!
4. Koledze z pracy zmarł ojciec:
a) Moje kondolencje!
b) Miło mi!
c) To wspaniale!

5. Twoja ciocia ma imieniny:
a) Wszystkiego najlepszego!
b) Wesołych Świąt!
c) Gratulacje!
6. Nadchodzi Boże Narodzenie:
a) Wesołych Świąt!
b) Gratulacje!
c) Sto lat!
7. Jesteś na urodzinach u kolegi. Wznosicie toast:
a) Wesołych Świąt!
b) Miłego weekendu!
c) Sto lat!

- 2 Proszę powiedzieć, co to za święto:

0. *Boże Narodzenie*.....

Ludzie spędzają to święto razem. W przeddzień tego święta jedzą razem kolację wigilijną. W Polsce tradycyjnie jest to kolacja bezmięсна.

1.

To święto jest dniem wolnym od pracy, co jest trochę dziwne. Wtedy właśnie powinniśmy pracować. Jest ono na początku miesiąca, jeszcze kilkanaście lat temu wszyscy Polacy musieli uczestniczyć w pochodach z okazji tego święta.

2.

To najważniejsze święto w Kościele katolickim. Jest w marcu albo w kwietniu.

3.

To nie jest święto kościelne. Jest bardzo ważne dla Polaków, bo przypomina, że Polska po ponad 100 latach zaborów odzyskała autonomię polityczną.

4.

To święto inicjuje początek roku. Aby je uczcić, organizuje się przyjęcia w domach, w restauracjach albo u znajomych.

5 Proszę wybrać właściwą formę zaimka osobowego:

1. Życzę Cię / Ci dużo zdrowia.
2. Jest mu / go smutno, że nie mógł przyjechać na Twoje urodziny.
3. Jest nam / nas miło, że możemy się spotkać.
4. Jest mnie / mi żal, że nie poszłam na tę uroczystość.
5. Współczuję was / wam.
6. Pogratulowałeś jej / ją awansu?

7 Proszę uzupełnić. Historia Kasi i Wojtka.

Kasia i Wojtek poznali się (poznawać się, poznać się) jeszcze w liceum. Wojtek (proponować, zaproponować) Kasi randkę i Kasia (godzić się, zgodzić się). Chodzili ze sobą prawie 5 lat. W tym roku (postanawiać, postanowić) się pobrać. (decydować, zdecydować), że wezmą ślub na Święta Bożego Narodzenia.

8 Proszę wstawić podane rzeczowniki w dopełniaczu:

1. W Nowym Roku życzymy Wam dużo zdrowia i radości (zdrowie i radość).
2. Z okazji Święt (Boże Narodzenie) życzę Wam (zdrowie, szczęście i miłość).
3. Z okazji (imieniny) życzę Ci (wszystko najlepsze).
4. Z okazji (Wasz ślub) życzymy Wam (miłość, wytrwałość) oraz dużo (dzieci).
5. Z okazji (obrona) pracy magisterskiej życzę Ci (znalezienie) ciekawej pracy i (wiele sukcesów) w przyszłości.
6. W pierwszym dniu w szkole życzę Ci Piotrusiu (dobre oceny) i (wiele) kolegów.
7. Kochana Mario. Dowiedziałam się o śmierci Twojej matki. Bardzo mi przykro. Przyjmij wyrazy (najgłębsze współczucie).

9 Proszę utworzyć zdania:

1. Mieszkaliśmy w pięknym mieszkaniu i a) bardzo się kochali.
2. My byliśmy szczęśliwi, a b) zostaniemy w domu.
3. Byli biedni, ale c) nie musimy iść do pracy.
4. W Sylwestra pójdziemy do znajomych albo d) byliśmy szczęśliwi.
5. I I to święto, więc e) wróci do domu.
6. Ludzie tańczyli, więc f) pomyślałem, że dobrze się bawią.
7. Czekałem na niego, aż g) oni nie mogli ze sobą żyć.

10 Proszę wysłuchać wypowiedzi i zdecydować, co mówią przedstawiane osoby. Czy składają życzenia, wyrazy współczucia czy gratulacje?

	a	b	c	d	e	f
życzenia	☐	☐	☐	☐	☐	☐
wyrazy współczucia	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gratulacje	☐	☒	☐	☐	☐	☐

Dzień Kobiet

8 marca

W starożytnym Rzymie w pierwszym tygodniu marca obchodzono Matronalia, święto związane z początkiem nowego roku, macierzyństwem i płodnością. Ale dopiero w dwudziestym wieku zaczęto obchodzić Dzień Kobiet. To święto ma być wyrazem szacunku dla ofiar walki o równouprawnienie kobiet.

8 marca 1908 roku 15 tysięcy pracownic fabryki tekstyliów w Nowym Jorku rozpoczęło strajk. Chciały polepszenia warunków pracy i prawa wyborczego. Właściciel zamknął protestujące kobiety w fabryce, żeby uniknąć skandalu. Niestety, wybuchł pożar. Zginęło 129 strajkujących. W 1911 roku po raz pierwszy kobiety zdecydowały się upamiętnić to wydarzenie: 8 marca wszedł do kalendarza jako DZIEŃ KOBIET.

W Polsce w czasach PRL-u to święto było bardzo popularne. Symbolem DNIA KOBIET stał się goździk, łatwo dostępny kwiat, a także rajstopy, które kobiety dostawały w pracy w prezencie od przełożonych albo kolegów. Było to święto radosne i mało kto zastanawiał się, jaka była jego geneza. Podobnie było i jest w innych krajach postkomunistycznych. W Rosji na przykład do dziś jest to dzień wolny od pracy, organizowane są liczne imprezy, a kwaciarnie sprzedają rekordową ilość kwiatów.

W innych krajach DZIEŃ KOBIET to okazja do demonstracji i wieców, podczas których przedstawicielki ruchów feministycznych domagają się większych praw dla kobiet. W Polsce po upadku komunizmu zmienił się charakter tego święta. Panowie przestali przynosić rajstopy i goździki, a na ulicach pojawiły się tulipany i róże. Nowe organizacje feministyczne zaczęły przygotowywać demonstracje podobne do tych, które odbywają się w krajach Europy Zachodniej.

Od 2000 roku w Warszawie odbywa się tak zwana MANIFA – akcja koordynowana przez nieformalną grupę Porozumienie Kobiet 8 Marca. W jej skład wchodzi znane dziennikarki, pisarki, kobiety zaangażowane w politykę i działaczki społeczne. Manifa to marsz ulicami Warszawy, podczas którego protestuje się przeciw dyskryminacji kobiet, seksizmowi, przemocy domowej i zakazowi aborcji. Ostatnio do Porozumienia Kobiet 8 Marca dołączyło Porozumienie Lesbijek, które protestują przeciw homofobii. Akcje na ulicach Warszawy są obserwowane i żywo komentowane przez media. Spotykają się z różnymi reakcjami mieszkańców miasta i całego kraju. Zdarza się, że przedstawicielki Porozumienia Kobiet 8 Marca są obiektem ataków ze strony konserwatywnych ugrupowań politycznych.

Czy kobiety polskie lubią DZIEŃ KOBIET? Zdecydowanie tak, chociaż wolałyby, żeby ich praca i zaangażowanie w życie społeczne i rodzinne były bardziej doceniane. Potrzebują też więcej wsparcia ze strony panów. Większość Polek uważa, że zarabia zbyt mało, a na pewno mniej niż mężczyźni na tych samych stanowiskach. Bezrobocie wśród kobiet jest większe niż wśród mężczyzn. Panowie zajmują też więcej stanowisk kierowniczych w prywatnych firmach i instytucjach publicznych. Kobieta w większym stopniu zajmuje się domem i wychowaniem dzieci.

Niestety, statystyki dotyczące przemocy w rodzinie nie są zbyt optymistyczne. Kobiety często mają poczucie, że nie mogą liczyć na pomoc ze strony państwa w sytuacji kryzysowej. Zanotowano też niski poziom świadomości praw przysługujących kobietom w trudnej sytuacji rodzinnej.

Może 8 marca to okazja, żeby zastanowić się nad tymi wszystkimi problemami i próbować je rozwiązać?

0. Dzień Kobiet jest obchodzony od początku XX wieku.
1. Pierwszy strajk kobiet miał miejsce w Londynie.
2. W Polsce w czasach PRL-u kobiety dostawały w Dniu Kobiet goździki i rajstopy.
3. W czasie demonstracji i wieców kobiety dają sobie wzajemnie goździki i rajstopy.
4. Manifa to marsz przeciw dyskryminacji i przemocy w rodzinie.
5. W Polsce sytuacja kobiet i mężczyzn w pracy jest taka sama.
6. Kobiety polskie nie wiedzą, do kogo mogą się zwrócić, kiedy mają problemy rodzinne.

P / N

P / N

P / N

P / N

P / N

P / N

P / N

żonkil

goździk

tulipan

Róże to jeden z najpopularniejszych kwiatów na Dzień Kobiet.

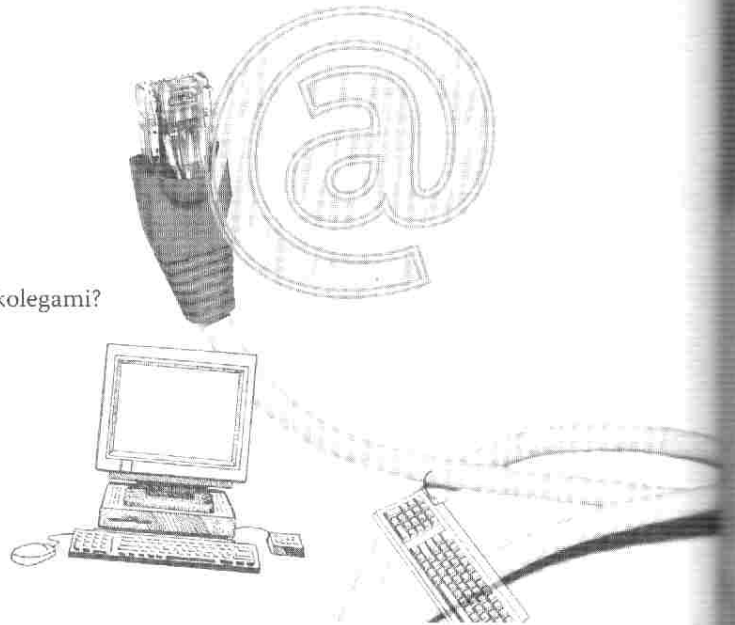
Wymowa

12 Proszę powtórzyć za lektorem.

Gramatyka

1 Proszę uzupełnić pytania.

0.*Dlaczego*..... nie kupiłeś laptopa?
1. służy ten kabel?
2. szukałaś w Internecie?
3. byłeś w kinie, z twoją dziewczyną czy z kolegami?
4. położyłaś słownik?
5. jedziecie na wakacje?
6. ci są potrzebne te informacje?
7. to napisać?
8. masz adres e-mail?
9. masz stronę internetową?

2 Proszę wysłuchać następujących wypowiedzi i zaznaczyć w odpowiednich rubrykach wyrażenia, które Państwo usłyszeli:

	a	b	c	d	e	f
To niesamowite!	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nie żartuj!	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Nie mogę w to uwierzyć!	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Co ty mówisz!	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To niemożliwe!	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Co ty!	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3 Proszę wstawić zaimek *który* w odpowiedniej formie:

0. Nagrywarka,*której*.... używam, jest bardzo dobra.
1. Sprzedałem moją drukarkę, widziałeś, kiedy byłeś u mnie w tamtym tygodniu.
2. Portal, w próbuję znaleźć tę informację, jest niedostępny.
3. To witryna, interesują się moje dzieci.
4. To jest strona, na mogę szukać potrzebnych mi informacji.

4 Proszę połączyć czasowniki z kolumny po lewej stronie z rzeczownikami po prawej:

1. wyświetlać	a) pliki dźwiękowe
2. szukać	b) witryny
3. oglądać	c) strony internetowe
4. zapamiętywać	d) informacji
5. nagrywać	e) dane

5 Proszę napisać, co to jest:

Twardy dysk *edytor tekstu*
nagrywarka *wyszukiwarka*

0. *Twardy dysk* służy do zapisywania i przechowywania danych.
1. służy do nagrywania plików.
2. służy do wyszukiwania informacji.
3. służy do pisania tekstu.

6 Proszę uporządkować chronologicznie następujące czynności:

- a) włączać komputer
- b) wyłączać komputer
- c) wchodzić do Internetu
- d) wychodzić z Internetu
- e) wyszukiwać interesujące nas informacje
- f) kopiować informacje
- g) drukować tekst
- h) zamykać stronę

7 Proszę przeczytać tekst z ćwiczenia 2a w podręczniku, następnie wysłuchać nagrania i porównać wypowiedzi. W każdej znajduje się szczegół, który odróżnia tekst i nagranie. Proszę je odnaleźć.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

8a Proszę przeczytać poniższe informacje i zdecydować, który tytuł pasuje do którego artykułu.

1. **Olimpiada w Internecie**

2. **Coraz więcej e-kupujących**

3. **Partner z kosmosu**

lekcja

17

27.02.2004 13:10

Z badania Interbus, przeprowadzonego przez TNS OBOP, wynika, że od maja 2003 roku coraz częściej dokonujemy zakupów za pośrednictwem Internetu. Rekordowy odsetek internautów dokonujących zakupów on-line odnotowano w listopadzie 2003 roku, kiedy to wskaźnik osiągnął 22%. W styczniu 2004 roku ustabilizował się na poziomie 20%.

Towarem najczęściej kupowanym przez Internet są książki – kupiło je 32% internautów, którzy robią zakupy w sieci. Ponadto drogą elektroniczną chętnie kupujemy także sprzęt elektroniczny i elektryczny (22%), ubrania (18%), sprzęt komputerowy (14%) oraz muzykę/płyty kompaktowe (13%).

Badanie zostało przeprowadzone w 2003 roku przez TNS OBOP na reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski powyżej piętnastego roku życia. W sumie w trzynastu falach udzielono 13 060 wywiadów.

(TNS OBOP)

a)

04.03.2004 13:58

W sieci pojawił się nowy serwis internetowy o tematyce sportowej, specjalnie przygotowany w związku ze zbliżającymi się Igrzyskami Olimpijskimi w Atenach. Patronem olimpijskich stron jest sponsor polskiej reprezentacji – PKO Bank Polski. Przy tworzeniu portalu po raz pierwszy wykorzystano nowatorską formę sponsoringu on-line.

Pod adresem www.sport.pkobp.pl internauci będą mogli znaleźć aktualne wiadomości sportowe, informacje dotyczące samej olimpiady oraz sylwetki najlepszych sportowców. Współautorem serwisu jest agencja HYPERmedia. Dla fanów sportu przygotowano obszerny serwis informacyjny wraz z aktualnymi wynikami, medalami, nominacjami olimpijskimi oraz sylwetkami sportowców. Ponadto na stronie prezentowane są wybrane produkty PKO Banku Polskiego. Wszyscy odwiedzający olimpijskie strony www mogą ściągnąć na swój komputer tapety i wygaszacze ekranu lub zasubskrybować newsletter z najnowszymi informacjami sportowymi. Specjalny zegar odlicza czas pozostały do rozpoczęcia olimpiady. Na stronie przedstawiane są również ciekawe konkursy PKO BP. Pierwszy z nich zachęca do stworzenia autorskiej wersji plakatu olimpijskiego.

b)

04.03.2004 13:55

W polskiej sieci pojawił się nowy, nietypowy serwis internetowy. Umożliwia on internautom dobór partnerów życiowych na podstawie tzw. kosmogramów. Kosmogram urodzeniowy, opracowany na podstawie daty, godziny i miejsca urodzenia, jest symboliczną mapą ludzkiej psychiki.

Kosmogramy można zamawiać w paru wersjach, różniących się stopniem szczegółowości oraz ujęciem zagadnień dotyczących wzajemnych relacji. Pierwsza wersja odpowiada na dwa pytania – na jaką sferę życia osoby pytającej partner będzie wywierał najkorzystniejszy wpływ oraz czy i w jakiej dziedzinie mogą pojawić się ze strony partnera przeszkody i utrudnienia. Druga wersja przedstawia opis najistotniejszych wpływów, jakie będzie wywierał partner na osobę pytającą oraz ocenę czterech istotnych płaszczyzn ich życia. Trzecia – najbogatsza – dokładnie charakteryzuje relacje pomiędzy partnerami ze wskazaniem czynników dominujących i oceną harmonii na czterech istotnych płaszczyznach ich współżycia.

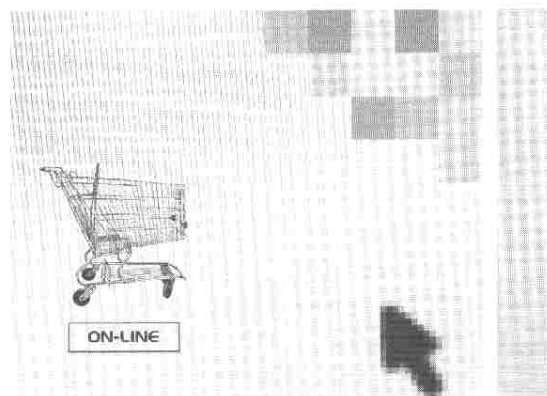
Ceny kosmogramów kształtują się odpowiednio: 10,98 zł; 29 zł i 49 zł brutto.

Opisywany serwis znajdziesz na stronie www.partnerzy.z.kosmosu.pl

c)

8b Proszę podkreślić właściwą odpowiedź.

1. Tekst pierwszy mówi o tym, że najwięcej kupujemy w Internecie:
 - a) książek
 - b) płyt CD
 - c) żywności
2. Tekst pierwszy mówi o tym, że najwięcej internautów kupujących on-line było:
 - a) w listopadzie 2003 roku
 - b) w grudniu 2003 roku
 - c) w styczniu 2003 roku
3. Tekst drugi informuje o tym, że:
 - a) powstał nowy portal internetowy poświęcony tematyce sportowej
 - b) powstał nowy portal internetowy poświęcony tematyce bankowej
 - c) powstał nowy portal internetowy poświęcony agencji HyperMedia
4. Tekst drugi informuje, że na stronach nowego portalu będzie można przeczytać o:
 - a) fanach sportu, meczach i spotkaniach ze sportowcami
 - b) olimpiadzie, sylwetkach sportowców i aktualnych wydarzeniach
 - c) różnych formach sponsoringu
5. Tekst trzeci informuje o:
 - a) serwisie internetowym poświęconym wiadomościom z kosmosu
 - b) serwisie internetowym poświęconym przepowiedniom
 - c) serwisie internetowym poświęconym poszukiwaniu partnera
6. Opracowanie kosmogramu jest możliwe, jeśli podamy:
 - a) cechy charakteru partnera
 - b) datę, godzinę i miejsce urodzenia
 - c) numer karty kredytowej

lekcja 18

Prasa i książka

Gramatyka

1 Proszę wstawić właściwą formę rzeczowników i przymiotników podanych w nawiasach:

a) Protestuję przeciw

- (praca w niedzielę)
- (oglądanie meczu)
- (zwolnienie z pracy)
- (nocne wyjście dziecka)
- (wysokie ceny)
- (alkoholizm)
- (centra handlowe)

b) To jest magazyn poświęcony

- (motoryzacja)
- (przyroda)
- (edukacja)
- (historia)
- (kultura)
- (sprawy społeczne)
- (problematyka polityczna)

2 Proszę ułożyć zdania.

1. Protestuję, przeciw temu, żeby
2. To skandal, że
3. Jasne jest, kto
4. Nie zgadzam się z tym, że
5. To niedopuszczalne, żeby
6. Wiadomo, że
7. Nie akceptuję tego, że
8. Pytam, czy
9. Proponuję, żeby

- a) on wciąż pracuje w naszej firmie.
- b) czasopisma dla kobiet są głupie.
- c) decyduje o profilu tego pisma.
- d) on miał tak duży wpływ na kształt gazety.
- e) jeden człowiek decydował o wszystkim.
- f) pornografia jest dostępna dla dzieci.
- g) kto ma pieniądze, ten ma władzę.
- h) przestać strajkować.
- i) warto protestować.

3a Proszę wysłuchać opinii pięciu osób i zdecydować, co wybiorą:

CD

	wypowiedź 1	wypowiedź 2	wypowiedź 3	wypowiedź 4	wypowiedź 5
a) „Politykę”	☐	☐	☐	☐	☐
b) „Elle”	☐	☐	☐	☐	☐
c) „Architekturę”	☐	☐	☐	☐	☐
d) „Gazetę Wyborczą”	☐	☐	☐	☒	☐
e) „Tylko Rock”	☐	☐	☐	☐	☐

3b Jak się nazywa gazeta, która wychodzi:

- a) codziennie:
- b) co tydzień:
- c) co miesiąc:
- d) co kwartał:

Słownictwo

dziennik miesięcznik kwartalnik tygodnik

4

Proszę przeczytać następującą recenzję i odpowiedzieć na zamieszczone pod tekstem pytania:

Przyjaciele Kutza

Kazimierz Kutz, *Portrety godziwe*

Wprawdzie we wstępie Kazimierz Kutz zauważa ironicznie, iż „wyawansował się” na autora portretów trumiennych swych przyjaciół, ale, jak przekonamy się przeczytawszy choć jeden rozdział, jego portrety nie mają nic wspólnego z ową polską malarską tradycją. W *Portretach godziwych* uznany reżyser pisze o zmarłych tak samo jak o żywych. Barwnie i dowcipnie. Są to wspomnienia o śląskich krajanach oraz ludziach, z którymi stykał się w pracy zawodowej, którzy „wyrastali ponad przeciętność i pozostawili po sobie trwałe ślad...”.

Pierwsze wspomnienia zawodowe dotyczą pracy w charakterze asystenta reżysera na planie *Pokolenia* Andrzeja Wajdy w połowie lat 50. W filmie grali m.in. Tadeusz Łomnicki i Zbigniew Cybulski. Oba poświęca Kutz osobne rozdziały. Przyjaźń z łomnickim rozpoczęła się od awantury podczas kręcenia jednej ze scen, potem była trwająca dwadzieścia lat przerwa, później znowu pracowali razem w teatrze i telewizji. Kutz pisze o aktorstwie łomnickiego z prawdziwym uwielbieniem. Nie każdy reżyser tak potrafi. Wydawało się, że nie da się już nic zaskakującego napisać o Zbigniewie Cybulskim, a tymczasem Kutz kreśli sylwetkę człowieka, o którym naprawdę niewiele wiemy. Legendarny Maciek Chełmicki z *Popiołu i diamentu* to we wspomnieniach Kutza trochę wędrowiec, trochę harcerz, kowboj, ale i kloszard. Czasem przypominał mu Charliego Chaplina. „Niewiele osób zauważyło – pisze Kutz – że siłą motoryczną Zbyszka był lęk”.

Kutz potrafi jednym krótkim zdaniem, jedną anegdotą doskonale scharakteryzować postać. (...) O Kalinie Jędrusik: „Kalina nigdy nie robiła wrażenia, by kiedykolwiek mogła być dziewczyną”. O Stanisławie Dygacie: „Myślę, że poza kinem amerykańskim jedyną sprawą, która go nie nudziła, była przyjaźń, tę uprawiał może półprofesjonalnie”.

W zbiorze nie mogło zabraknąć sylwetek ludzi ze Śląska, poczynając od Wojciecha Korfante-go, kończąc na Edwardzie Gierku, którego Kutz nazywa „Towarzyszem Samurajem”. Jak zawsze ciepło wspomina Jerzego Ziętka, „człowieka, któremu się udało”. Zresztą reżyser jest dumny ze wszystkich ziomków, którym się powiodło. 75. rocznica urodzin Kazimierza Kutza jest dobrą okazją, żeby ogłosić, iż on sam jest człowiekiem ze Śląska, któremu się udało. Osiągnął bardzo wiele jako reżyser (także w teatrze), od pewnego czasu piastuje urząd senatorski, robiąc to z właściwym sobie wdziękiem i dowcipem, co nie znaczy, że mniej serio niż inni. Podobnie jak bohaterowie jego *Portretów* umie żyć, ceni przyjaźń i na pewno zostawia po sobie ślad. Także swą ostatnią, świetnie napisaną książką. To wcale nie laurka z okazji urodzin. To szczerą prawdą i tylko prawdą.

Zdzisław Pietrasik

Kazimierz Kutz, *Portrety godziwe*, Kraków 2004

0. Czy we wstępie jest informacja o autorze? O genezie napisania książki?
1. Czy autor recenzji przedstawia problematykę książki?
2. Czy autor przedstawia sylwetki ludzi nieznanymi?
3. Czy autor recenzji pisze o języku, stylu?

tak / nie
 tak / nie
 tak / nie

5 Proszę przeczytać fragment artykułu *Kup sobie czytelników i powiedzieć, czy zdania poniżej są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).*

lekcja

18

Kup sobie czytelników

W gazetach czytelnicy coraz częściej natrafiają na teksty reklamowe, które w niczym nie przypominają komercyjnych ogłoszeń. Zdarzają się tam apele o pokój na świecie, (...) polemiki i opinie. W ten sposób rodzi się nowe medium, dostępne jednak tylko dla tych, których stać na wykupienie w piśmie miejsca. Proceder przybiera na sile. Ostatnio przyłączyła się do niego Polska Agencja Prasowa. (...)

Gazety odmawiają na ogół publikowania ogłoszeń o treści politycznej niezgodnych z ich linią. Ale gdy w grę wchodzi duże pieniądze, spuszczają z tonu. Tuż przed wybuchem wojny z Irakiem, gdy większość polskich gazet całym sercem popierała plany USA, pewien amerykański lekarz postanowił przeprowadzić krucjatę o światowym zasięgu pod hasłem: „Precz z wojną w Iraku” (...)

Całostronnicowe ogłoszenia zamieścił „New York Times”, a w Polsce między innymi „Trybuna” i „Gazeta Wyborcza”, która na kolumnach redakcyjnych konsekwentnie popierała prowojenną politykę prezydenta Busha. – Jako czytelnik nie posiadałbym się ze zdumienia, widząc takie ogłoszenie – mówi profesor Wiesław Godzic, prasoznawca z Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej w Krakowie – każda gazeta powinna mieć ideologię, z którą czytelnicy powinni się identyfikować, musi być opiniotwórcza, o coś walczyć (...). Nie wyobrażam sobie, żeby na przykład „Nasz Dziennik” nagle miał przez jakieś ogłoszenia agitować za ustawą aborcyjną.

– Na tym polega istota wolnego rynku – tłumaczy jednak Piotr Pacewicz, zastępca redaktora naczelnego – kto ma pieniądze, może sobie za nie kupić swobodę wypowiedzi. (...) My tylko pilnujemy, żeby nie było ono dla nikogo obraźliwe i nie zawierało szkodliwych treści.

Pacewicz przyznaje, że „Gazeta” otwarcie popierała interwencję Amerykanów w Iraku, ale dodaje: – Zawsze dbamy o pluralizm, więc zamieszczamy też wypowiedzi przeciwko wojnie. To dotyczy również ogłoszeń.

0. Teksty reklamowe nie są podobne do typowych komercyjnych ogłoszeń. (P) / N
1. Nowe medium jest dostępne tylko dla bogatych. P / N
2. „Gazeta Wyborcza” konsekwentnie popiera politykę antywojenną. P / N
3. Gazeta powinna mieć ideologię, z którą czytelnik się identyfikuje. P / N

Wymowa

CD 6 Proszę powtórzyć za lektorem.

Trudne słowa i zwroty:

spuszczać z tonu – godzić się na coś, iść na kompromis
przybierać na sile – tu: być coraz bardziej widocznym, obecnym
nie posiadać się ze zdumienia – być bardzo zdziwionym

7 Proszę wysłuchać wypowiedzi sześciu osób i zdecydować, przeciwko czemu protestują:

	1	2	3	4	5	6
a) przeciw korupcji	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) przeciw kupowaniu tekstów reklamowych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) przeciw pornografii	☒	☐	☐	☐	☐	☐
d) przeciw narkotykom	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) przeciw przemocy w mediach	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) przeciw zwolnieniom z pracy	☐	☐	☐	☐	☐	☐

lekcja 19

Kino czy telewizja?

Słownictwo

1 Proszę połączyć elementy w zdania:

☒ 0. Wybieram małe kina, bo...	a) jego filmy mają szczególny klimat.
☐ 1. Ponieważ lubię tę aktorkę,...	b) oglądam wszystkie filmy z nią.
☐ 2. Moim ulubionym reżyserem jest Polański, bo...	c) proponują ambitniejszy repertuar.
☐ 3. Lubię filmy akcji i dlatego...	d) często je oglądam.

2 Proszę przekształcić zdania według wzoru:

Gramatyka

0. Ponieważ był chory, nie przyszedł do pracy. *Z powodu choroby nie przyszedł do pracy.*
1. Ponieważ padał deszcz, postanowił nie wychodzić z domu.
2. Ponieważ była brzydka pogoda, zdecydowali się pójść do kina, a nie na spacer.
3. Ponieważ miał zły humor, chciał obejrzeć jakąś komedię.
4. Ponieważ był zmęczony, nie poszedł na imprezę.
5. Ponieważ miał gorączkę, nie chciał wychodzić.

3 Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi spójnikami:

✓ bo dlatego że ponieważ dlatego

Jana, Niemcy

Kiedy studiowałam sławistykę, zainteresowałam się polskim kinem. Dlaczego? Sama nie wiem. Może *dlatego że* były zupełnie inne niż komercyjne produkcje, na które często chodziłam do kina. Zaczęłam oglądać polskie filmy, namówiła mnie do tego moja koleżanka, Polka. Obejrzałam kilka filmów Kieślowskiego i byłam naprawdę zafascynowana, te filmy poruszały naprawdę ważne tematy, jak samotność czy izolacja we współczesnym świecie. Zaczęłam szukać kaset z polskimi filmami, potem zapisałam się na kurs językowy do VHS i w końcu postanowiłam pojechać do Polski na wakacje. Rok później zdecydowałam, że będę studiować reżyserię w Łodzi. Moi rodzice byli bardzo zmartwieni moją decyzją, jednak wyjechałam. Mogę powiedzieć, że zakochałam się w Kieślowskim i mieszkam w Polsce.

4 Na podstawie relacji w mowie zależnej proszę zrekonstruować dialog:

Marek powiedział, żebyśmy poszli do kina. Odpowiedziałam, że dzisiaj nie mam czasu. Marek zapytał, czy będę miała czas w sobotę. Odpowiedziałam, że tak i zapytałam, na co pójdziemy. Marek powiedział, że bym się nie martwiła, bo on coś znajdzie. Powiedziałam, że jeśli mam pójść do kina, to muszę wiedzieć, na jaki film. Marek zapytał, czy chcę iść na komedię romantyczną. Powiedziałam, że nie lubię komedii romantycznych. Marek zapytał, na co chciałabym pójść. Powiedziałam, że chętnie obejrzę film przygodowy. Marek powiedział, że filmy przygodowe są dla dzieci i że nie znam się na dobrym kinie. Poprosiłam więc, żeby to on zdecydował, na jaki film pójdziemy. Marek powiedział, że może jednak lepiej będzie, jeśli pójdziemy do teatru, ale ja odpowiedziałam, że teatr jest nudny i że wolę kabaret. Marek zaproponował wtedy, żeby sama zdecydowała, gdzie pójdziemy w sobotę.

Marek: *Chodźmy do kina!*.....
 Ja:
 Marek:
 Ja:
 Marek:
 Ja:
 Marek:
 Ja:
 Marek:
 Ja:
 Marek:
 Ja:
 Marek:
 Ja:
 Marek:

5 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie uzupełnić wypowiedzi:

Adam

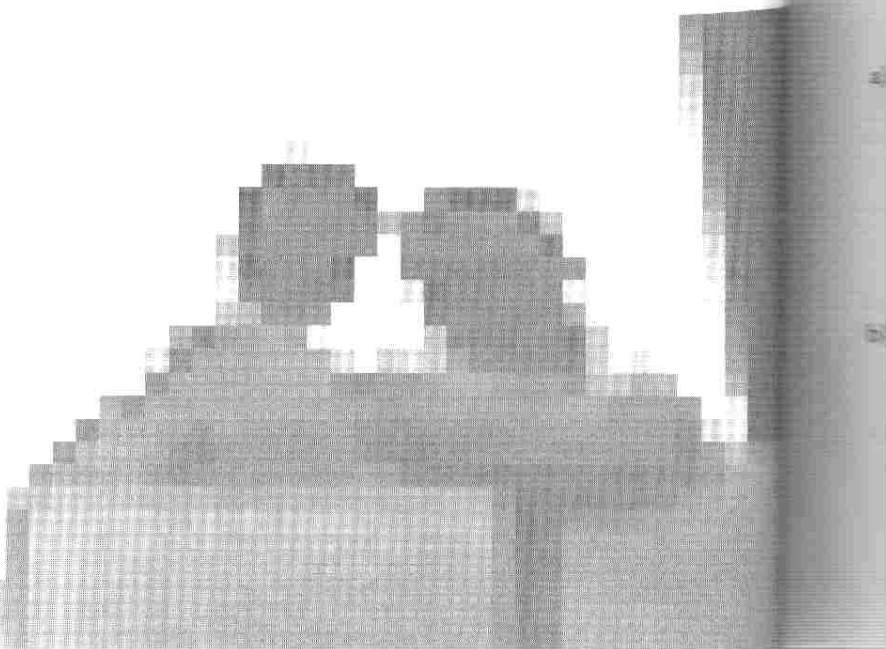
Kino czy telewizja? telewizja.
 Nie mam czasu chodzić do kina. W telewizji jest większy programów: publicystyczne, sportowe, seriale. Lubię oglądać sitcomy i programy albo filmy. W telewizji mam wybór. Mogę obejrzeć film lub komercyjny, mogę też leżeć na i pić herbatę. W sali kinowej jest zimno.

Bogna

Kino czy telewizja? Zdecydowanie kino. Nie oglądam telewizji i nie lubię, kiedy mój mąż zmienia ciągle W telewizji nic nie ma, tylko głupie albo reality-show. Lubię filmy w wersji oryginalnej, z, nie lubię dubbingu ani lektora. Informacje? Programy informacyjne w telewizji nie są dobre, choć czasami można obejrzeć dobre programy Programy rozrywkowe są na bardzo niskim Wolę słuchać informacji w radiu albo czytać gazety.

Cecylia

Kino czy telewizja? Od czasu do czasu chodzę do kina na dobry film w oryginalnej. Kiedy jestem zmęczona, telewizor i oglądam jakiś film albo serial. Lubię też filmy przyrodnicze. A kiedy program jest nudny, po prostu wyłączam telewizor. Natomiast w kinie wybieram tylko ambitny repertuar, nie komercji i tandety.

Słownictwo

6 Proszę napisać, jak nazywa się program, który porusza podaną w tabeli tematykę:

✓ film fabularny serial program dla dzieci program rozrywkowy program informacyjny
sport program publicystyczny program przyrodniczy

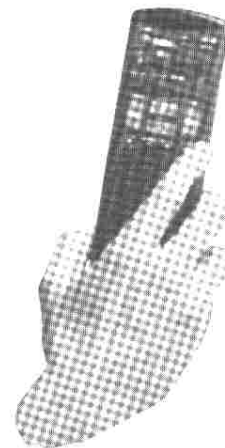
0. komedia romantyczna, thriller, film obyczajowy
1. wiadomości
2. bajka, kreskówka, film animowany
3. program o tematyce społecznej
4. liga mistrzów, piłka nożna, boks
5. film, który jest wyświetlany w odcinkach raz lub kilka razy w tygodniu
6. życie zwierząt, natura
7. teleturniej, benefis, talk-show

.....film fabularny.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Gramatyka

7 Proszę uzupełnić zdania czasownikami z tabeli:

mówić / powiedzieć słyszeć / usłyszeć	że
namawiać / namówić mówić / powiedzieć prosić / poprosić	żeby
pytać / zapytać	czy

- a) Jan powiedział, że jest zmęczony i, czy może już iść. Maria zaprotestowała. (ona), że powinien jeszcze przeczytać recenzję ostatniego filmu. (ona) Jana, żeby zobaczył przynajmniej, czy jest dobra czy zła. Jan, żeby pozwoliła mu wyjść, bo nie miał już siły, żeby czytać cokolwiek.
- b) Szefer, czy mogłabym sprawdzić repertuar teatrów, bo chciał zaprosić swoją żonę na jakiś spektakl. (ja), żeby poszli lepiej do kina, (ja), że grają bardzo dobry dramat psychologiczny.
- c) Nie chciałem iść do kina, ale moja żona, mnie tak bardzo, że w końcu (ja), że się zgadzam, ale tylko na coś rozrywkowego. (ja), czy może to być coś z Jerzym Stuhrem, bardzo lubię tego aktora, jego obecność gwarantuje dobrą zabawę na ekranie.
- d) Oglądaliśmy telewizję. Mój mąż, żebyśmy zmienili kanał. (ja), dlaczego, w końcu film był interesujący. (ja), czy jest coś innego, co musi oglądać akurat teraz. mnie, żeby pozwoliła mu obejrzeć mecz.

8

Proszę przeczytać fragmenty artykułu *Powrót propagandy* i dopasować podtytuły do części tekstu.

- a) Dla „Gazety” Erik Gandini, włoski dokumentalista mieszkający w Szwecji
- b) Spirala konsumpcji prowadzi donikąd
- c) Język nowego dokumentu
- d) Najbardziej znane filmy „propagandowe”
- e) „Komedia dokumentalne” Michaela Moore’a
- f) Obiektywizm – nie, kontrowersyjność – tak
- g) Film dokumentalny jak spot reklamowy u Erika Gandiniego

lekcja

19

Powrót propagandy

1

Konsumpcja stała się nową ideologią – mówią zagorzali krytycy obecnej cywilizacji, anti- i alterglobaliści. Nowa propaganda wciska przechodniowi wizję szczęścia, której on wcale nie potrzebuje. Antyglobaliści twierdzą, że spirala konsumpcji prowadzi donikąd – niszczy środowisko, nie poprawia bytu ubogiej części świata i demoralizuje bogatą. Rezultatem tego antykonsumpcyjnego fermentu są radykalne filmy dokumentalne, które zaczynają trafiać również do Polski.

2

O tym, że są rozumiane i akceptowane, świadczy powodzenie filmu Erika Gandiniego *Nadprodukcja. Terror konsumpcji* na niedawno zakończonym warszawskim przeglądzie Warsaw Doc Review. Dla Michaela Moore’a, twórcy nagrodzonego Złotą Palmą w Cannes *Fahrenheit 9/11*, przeciwnikiem groźniejszym niż terroryzm i fundamentalizm są wielkie korporacje. To one – przekonuje w swoim filmie – są odpowiedzialne za wojnę w Iraku.

3

(...) Nowy dokument wyraża się językiem gwałtownym. Jest to język propagandy i reklamy użyty przeciw reklamie (jak w przypadku Gandiniego) i przeciw propagandzie (w przypadku Moore’a). Realizatorzy tych filmów stosują komentarz, którego unikali jak ognia dokumentaliści lat 60. i 70. Nie boją się krzyczeń, bo wiedzą, że i tak nie przekręcą mediów. Nie boją się wyrazistości, świadomego uproszczenia, ponieważ jest ono powszechną tendencją. Prowadzą widza za rękę, mając świadomość, że w rzeczywistości jest on również manipulowany, tyle że w inny, subtelniejszy (...) sposób.

(...) Obowiązujący w mediach obiektywizm, niepozwalający na wyrażanie zbyt radykalnych poglądów, nie jest w cenie u autorów tych dokumentów. Michael Moore nie chce uchodzić za kogoś obiektywnego, jego bronią jest kontrowersyjność. W baseballowym kaszkiecie na głowie, wystylizowany na prostego człowieka z Michigan, którym zresztą jest, wkracza z kamerą do zakłamanego świata polityki, korporacji i skorumpowanych mediów, żeby zrobić porządek. Oto bohater nowego dokumentu – człowiek spoza systemu odczuwający nienormalność świata.

4

Swoje filmy nazywa „komediami dokumentalnymi”. Pierwszą nakręcił w 1989 roku. Nazywała się *Roger i ja* i miała podtytuł: *Jak korporacja General Motors niszczy Flint w stanie Michigan*. Roger to imię szefa korporacji, którego Moore przez trzy lata prześladował z kamerą za to, że w jego rodzinnym miasteczku masowo zwalniał ludzi z zakładów. Teraz Moore prześladowuje prezydenta Busha za to, że doprowadził do wojny w Iraku.

„Nie staraj się być realistyczny ani neutralny!” – głosi w manifestie nowego dokumentu Gandini. Gdyby ktoś zniechęca trafił na jego film w telewizji, w pierwszej chwili mógłby pomyśleć, że włączył kanał reklamowy, ofertę zakupów.

Pseudoreklamowe ujęcia zderzone ze scenami walk ulicznych w Genui podczas manifestacji alterglobalistów kojarzą się z rewolucyjnym kinem sprzed 80 lat: *Strajkiem*, *Pancernikiem Potiomkinem* Eisensteina, z sekwencją masakry na schodach odeskich. Oczywiście, Gandini nie wierzy w XX-wieczne krwawe rewolucje – daje tego dowód, włączając do filmu sceny z Kuby, świata bez rynku, gdzie ludzie marzą o McDonalddie.

Nie jestem pustelnikiem, ale nigdy nie znosiłem supermarketów. Ile razy tam wchodzę, skacze mi ciśnienie (...). Przez lata myślałem, że coś ze mną nie tak. Z czasem zrozumiałem, że poczucie wyobcowania w społeczeństwie konsumpcyjnym jest nieuniknione. Myślę, że gniew wobec konsumeryzmu jest czymś zdrowym. Jeżeli będziemy go w sobie podtrzymywać, może się to przyczynić do uratowania świata. W *Nadprodukcji...* chciałem odtworzyć proces emocjonalny, który zachęca ludzi do konsumpcji. Piękne, radosne obrazy mówią mi: kup tę rzecz, ona cię uszczęśliwi – ale ja nie czuję się od tego szczęśliwszy. Używam estetyki reklamy, aby powiedzieć coś odwrotnego. Moja polska przyjaciółka mieszkająca w Szwecji mówi, że to jej przypomina dawną antyzachodnią propagandę. Mój gniew wynika jednak z tego, że większość życia spędziłem w kraju tak bardzo turbokapitalistycznym, hipermaterialistycznym i paranoicznym, jakim są Włochy. Mój główny wróg to nuda kina społecznego, politycznego, humanistycznego. Nie mogę patrzeć, jak o najważniejszych sprawach tego świata opowiada się (...) bez narracyjnego nerwu, a najwyższej artystycznej pomysłowości i profesjonalizmu używa się do tego, żeby sprzedać szampon.

9 Proszę wysłuchać trzech dialogów, a następnie zrelacjonować wypowiedzi poszczególnych osób.

- Sytuacja 1: *Jan zapytał Annę, czy chce pójść z nim do kina. Ona chciała wiedzieć,*

- Sytuacja 2:

- Sytuacja 3:

lekcja 20

Powtarzamy!!!

- 1 Proszę opisać swoje ulubione święto religijne, święto państwowe lub uroczystość, którą pamięta Pan / Pani z dzieciństwa.

Gramatyka

- 2 Proszę zamienić mowę zależną na niezależną.

0. Pola zapytała, czy mam czas.
1. Rodzice powiedzieli, że wyjeżdżamy na weekend.
2. Jaś odpowiedział, że nie może mi pomóc.
3. Karolina poprosiła, żebyśmy przyszli do niej do szpitala.
4. Marek zapytał, dlaczego Kasia jest smutna.
5. Renata życzyła babci, żeby była zawsze zdrowa.
6. Mirek zapytał, jak się bawiłam w Sylwestra.
7. Koledzy zaproponowali, żebyśmy poszli do kina.
8. Koleżanki powiedziały, że muszą już iść.
9. Hania pytała, czy może pożyczyć ode mnie książkę.

..Czy masz jutro czas?.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 3 Proszę uzupełnić zdania za pomocą zaimka który.

0. Chrzcziny to uroczystość,*która*..... zawsze odbywa się w kościele.
1. Pisarz, o niedawno ci mówiłem, właśnie dostał Nagrodę Nike.
2. Gdzie jest ta gazeta, dałem ci wczoraj?
3. Czy ten mężczyzna, spotkaliśmy wczoraj, jest bratem twojego męża?
4. Nie wiem, o filmie mówisz.
5. Czy to jest ta dziewczyna, z byłeś na imprezie?
6. Osoba, ufałam, ostatnio bardzo mnie rozczarowała.
7. Widziałas ten program, w pokazywali nasz uniwersytet?
8. Polityk, wszyscy wierzyli, został wczoraj aresztowany.

4 **Ze czy żeby? Proszę uzupełnić teksty.**

1. Dowiedziałam się, ...że... do naszego miasteczka przyjedzie znany polski aktor. Postanowiłam pójść na ówczes, dostać autograf. Dwie godziny stałam na peronie, go zobaczyć. Wiedziałam, będzie dużo ludzi, ale nie myślałam, aż tyle! Kiedy w końcu udało mi się go zobaczyć, byłam zdziwiona, nie wygląda tak dobrze, jak na ekranie!

2. To skandal, dzieci mają dostęp do Internetu! Uważam, rodzice nie powinni się na to zgadzać. Kiedy moja córka poprosiła, kupić jej komputer, powiedziałem zdecydowanie NIE! Wszyscy wiedzą, Internet jest szkodliwy. Zawsze mówię moim znajomym, uważali na to, co robią ich dzieci. Kiedy moja córka musi czegoś poszukać w sieci, idę z nią do kawiarni internetowej i cały czas ją kontroluję, nie wchodziła na niebezpieczne strony.

5 **Proszę dopasować tytuły do podanych niżej fragmentów artykułów.**

a) **W tym tygodniu polecamy**

b) **Dyskretny urok przedmiotu**

c) **Wesele w sieci**

d) **Jest szansa**

1.

W styczniu ruszył pierwszy w Polsce sklep internetowy z akcesoriami niezbędnymi do tego, aby powiedzieć sobie sakramentalne „tak”. Można więc zamówić suknie, garnitur, kwiaty, tort, a nawet zamówić gości! Nie, to wcale nie żart: za pośrednictwem witryny kontaktujemy się z agencją, która zajmuje się wynajmowaniem znanych artystów na tego typu imprezy. Jeśli młoda para dysponuje odpowiednią sumą pieniędzy, może poprosić o pokrojenie tortu samego sir Eltona Johna!

www.weselewsieci.pl

2.

Szkarłatny habit to kontynuacja znakomitej powieści *Szerokiej drogi, Anat*, sensacyjnego debiutu Irka Grina. Tym razem akcja toczy się równolegle w wieku XVII i współcześnie. W przeszłości dwóch jezuitów zostaje wysłanych przez generała zakonu z tajną misją do Polski. Wiozą tajemniczy podarunek dla polskiego króla.

www.merlin.pl

3.

Okazuje się, że istnieje pewna niewielka szansa na utrzymanie podatku VAT na poziomie 7 procent (ewentualnie na zwolnienie) na usługi internetowe.

www.x86.p

4.

Ostatnio najmłodniejszy jest pewien złoty pierścień – gdy wrzucić go do ognia, jak to czyni Gandalf (Ian McKellen), pojawia się na nim napis w języku Mordoru. „Mój skarbie” – wzdycha do tej błyskotki Gollum. Hobbitt Bilbo Bagins (Ian Holm) nosi go w kieszonce czerwonej kamizelki. Podczas przemowy na swych 111 urodzinach wkłada go na palec i... znika.

www.gazeta.pl

6 **Proszę powiedzieć, który z powyższych artykułów prasowych:**

- a) Informuje o tym, że prawdopodobnie nie trzeba będzie płać więcej za dostęp do Internetu.
- b) Mówi o tym, że ludzie mogą korzystać z usług agencji organizującej śluby.
- c) Opowiada o pewnej popularnej produkcji filmowej.
- d) Zachęca do przeczytania pewnej książki.

7 **Proszę wysłuchać nagrania, a następnie odpowiedzieć na pytania:**

- 1. Kto ma problem z komputerem?
- 2. Które urządzenie nie działa?
- 3. Dlaczego urządzenie nie działa?

lekcja 1

6 Proszę wysłuchać następujących opisów i powiedzieć, czy opinia na temat tych osób jest pozytywna czy negatywna.

- To bardzo sympatyczny chłopak. Miły i koleżeński.
- Nie lubię tych ludzi. Są aroganccy i konfliktowi.
- Każdy ją lubi. Jest inteligentna i pracowita. Zawsze można na nią liczyć.
- Ma charyzmę.
- Są bardzo ambitni. Zawsze przygotowani do lekcji. Dobrze się pracuje z tymi studentami.
- Są trudni i zamknięci w sobie. To nie są ludzie, którzy mnie fascynują.

9 Proszę powtórzyć za lektorem.

- Nie masz racji, to jest naprawdę świetna dziewczyna!
- Masz rację, to jest naprawdę świetna dziewczyna!
- Masz rację, ona jest super!
- Masz rację, ona jest okropna!
- Trudno powiedzieć coś złego o Magdzie, to naprawdę miła dziewczyna.
- Trudno powiedzieć coś dobrego o Magdzie, to bardzo niekoleżeńska dziewczyna.
- Nie rozumiem, dlaczego krytykujesz Pawła, to bardzo niezależny chłopak!
- Rozumiem, dlaczego krytykujesz Pawła, to bardzo niezależny chłopak!
- Adaś wygląda na bardzo inteligentne dziecko.
- Adaś wygląda na mało inteligentne dziecko.
- To bardzo kontrowersyjny artysta.
- To bardzo kontrowersyjny artysta.
- Ta dziewczyna mnie irytuje.
- Ta dziewczyna mnie nie irytuje?
- Denerwuje mnie ten człowiek.
- Denerwuje cię ten człowiek?
- Nie zgadzam się z tobą, on nie jest zarozumiały, chociaż wygląda na osobę pewną siebie.
- Zgadzam się z tobą, on jest zarozumiały, chociaż nie wygląda na osobę pewną siebie.
- Ta dziennikarka rzeczywiście bywa niemiła dla swoich rozmówców.
- Ta dziennikarka rzeczywiście jest niemiła dla swoich rozmówców.

6 Proszę przeczytać tekst z ćwiczenia 2a z podręcznika, następnie wysłuchać wypowiedzi czterech osób i zdecydować, kim są i czy mają podobne opinie o pracy.

1.

Praca Lilki jest stresująca, ale nie monotonna. Musi być punktualna i oczywiście świetnie zorganizowana. Prowadzi mój kalendarz spotkań i korespondencję. To odpowiedzialna praca, jej pomyłka może kosztować firmę dużo pieniędzy. Jest w pracy około 9.00, czyta korespondencję, przygotowuje terminarz spotkań, odpowiada na listy, odbiera telefony i tak dalej. Koło 14.00 ma przerwę na obiad. Kończy pracę o 18.00, a czasem o 20.00 wieczorem. Kawa? Kawę robię ja! Jestem mistrzem cappuccino!

Lilka ma dość niską pensję, ale jest jeszcze młoda. Zwykle ma dwa tygodnie urlopu w lecie i tydzień zimą. Ale terminy musi negocjować dużo, dużo wcześniej. Chyba lubi swoją pracę bo ma kontakt z ludźmi, czasem jeździ za granicę, ma dobrego szefa...

2.

Praca Mateusza jest jego pasją. Ale myślę, że to nie jest normalne, Mateusz jest pracoholikiem, Mateusz pracuje 24 godziny na dobę. Píše programy dla różnych firm, ale nie ma nigdzie etatu. Najczęściej pracuje przez całą noc, a w dzień śpi. Zarabia między 3 tys. a 6 tys. na miesiąc, to zależy od klientów. Niestety na urlop nie jeździmy razem, Mateusz co roku wyjeżdża z kolegami na narty, a my z córką jeździmy nad morze. Święta zawsze spędzamy razem, chociaż wtedy Mateusz też pracuje...

Nie ma jeszcze własnego biura, pracuje w domu i trochę nam to przeszkadza, bo w całym domu leżą jego dokumenty...

3.

Jej praca jest ważna. Pracuje w szpitalu, czasem w nocy, w weekendy, w święta. Ma też prywatną praktykę, codziennie od 16.00 do 20.00.

Zarabia naprawdę nieźle jak na pediatrę i dlatego zawsze jeździliśmy na wakacje 2 razy w roku, w lecie nad wodę i zimą na narty.

Ona naprawdę kocha swoją pracę i my to rozumiemy, chociaż nie było nam łatwo, kiedy byliśmy mali, mamy ciągle nie było w domu.

4.

Jego praca jest chyba trudna – zarabia mało i nie wszyscy uczniowie go lubią, nie wszyscy się uczą systematycznie.

W szkole jest codziennie od 8.00 do 15.00, ale to nie koniec, wieczorami musi pracować w domu, dużo czyta, przygotowuje lekcje, sprawdza zadania.

Ma wakacje w lipcu i sierpniu i ferie w zimie, tak jak my i to jest chyba największa zaleta tej pracy.

Ludzie uważają, że praca nauczyciela jest łatwa, a to nieprawda.

8 Proszę wysłuchać nagrania. Które wypowiedzi odnoszą się do poniższych grup? Proszę wpisać numer.

- Ci ludzie nie muszą wstawać codziennie rano. Pracują na własny rachunek, więc sami decydują, kiedy zaczynają i kiedy kończą pracę. Wszystko zależy od ich kreatywności.

Ale i w tej grupie są przypadki ludzi, którzy codziennie rano siadają do komputera, żeby napisać chociaż kilka linii tekstu.

2. Ci ludzie nie muszą wstawać codziennie rano. Mają zajęcia o różnych godzinach. Często bardzo późno. Niektórzy łączą naukę z pracą.
3. Ci ludzie nie muszą wstawać codziennie rano. Często jednak muszą wstawać w nocy. Zależy to od tego, czy mają wezwanie do pacjentów. Często również pracują w nocy. Pracują na etacie albo, gdy mają swój gabinet, mogą pracować na własny rachunek.

lekcja 3

6 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, czy słyszymy czasowniki w aspekcie dokonanym czy niedokonanym:

- a) Urodziłem się dwadzieścia lat temu w Krakowie.
- b) Nie wiedziałam, że się przeprowadziłem!
- c) Tak wiele razy zmieniałam mieszkanie, że już mam dość!
- d) Pracowałem już w tak wielu miejscach!
- e) Co robiłam w Krakowie? Szukałam pracy.
- f) Zaprosiłam dziś Piotra na kolację.

9 Proszę przeczytać tekst z ćwiczenia 2a z podręcznika, a następnie wysłuchać nagrania. Oba teksty różni 5 szczegółów. Proszę je odnaleźć.

Mój dziadek Antoni urodził się 12 kwietnia 1910 roku koło Wilna. Jego ojciec, znany inżynier i kolekcjoner sztuki, często wyjeżdżał za granicę. Mieszkali w pięknym, dużym domu z ogrodem, gdzie co tydzień matka organizowała bale. W takiej atmosferze wychowywał się mały Antoni.

Mój dziadek chodził do szkoły w Wilnie, ale potem wyjechał do Warszawy, gdzie studiował prawo. Tam poznał moją babcię. W 1936 roku dostał stypendium we Francji. Prawie trzy lata mieszkał w Paryżu u swojej ciotki Wandy, siostry matki. Wrócił do Polski w 1939 roku i w lipcu ożenił się z moją babcią.

Moja babcia Maria urodziła się 4 października 1917 roku w Warszawie. Jej rodzice rozwiedli się kiedy miała 2 lata. 14 lat później jej matka wyszła za mąż za bogatego producenta kapełuszy. Babcia wyprowadziła się z domu. Najpierw była nauczycielką, potem dostała pracę w kancelarii znanego, warszawskiego adwokata. Tam poznała mojego dziadka.

Moi dziadkowie pobrali się w lipcu 1939 roku, zaraz potem wybuchła wojna. Przez całą okupację mieszkali w Warszawie. Babcia uczyła muzyki, a dziadek nie pracował. 8 maja 1945 roku skończyła się wojna. Tego dnia babcia urodziła córeczkę, moją mamę.

Kilka lat po wojnie komuniści aresztowali mojego dziadka. Zmarł w więzieniu wiosną 1955 roku.

Moja babcia i mama zostały same. Przeprowadziły się do Krakowa, gdzie moja babcia dostała pracę jako sprzątaczką w szkole. Było im ciężko, babcia nie zarabiała dużo, mieszkaly w obskurnym pokoiku na ulicy Smoleńsk, ale mama uczyła się dobrze i w 1963 roku zaczęła studiować polonistykę. Po studiach została na uniwersytecie i tam poznała mojego ojca.

Moi rodzice pobrali się w 1970 roku, zaraz potem urodził się mój brat. Oboje zaangażowali się w działalność opozycyjną. Kiedy 13 grudnia 1981 roku zaczął się stan wojenny, mama była w czwartym miesiącu ciąży. Mój ojciec wyjechał za granicę. Moja mama została sama.

Urodziłam się 8 maja 1982 roku, tak jak moja mama, tylko 37 lat później.

Teraz jestem już dorosła. Moja mama nadal pracuje na uniwersytecie, tata nadal angażuje się w politykę, a mój brat ożenił się i ma swoją firmę.

Babcia zmarła dwa lata temu. Nigdy nie wyszła po raz drugi za mąż.

4 lekcja

8 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie zaznaczyć, czy w podanych wypowiedziach słyszymy obawę czy nadzieję:

- a) Boję się, że nie zdam.
- b) Na pewno wszystko pójdzie dobrze.
- c) Nie boję się przyszłości. Jestem optymistą, chyba nie powinienem mieć problemów z pracą.
- d) Może być trudno. Muszę być gotowy na wszystko. Trochę się martwię.
- e) Mój syn jest optymistą, a ja trochę się martwię.
- f) Mam nadzieję, że po maturze wyjadę.

10 Proszę wysłuchać wypowiedzi sześciu osób i uzupełnić tekst brakującymi wyrazami.

Młodzi i ich przyszłość

Piotr, absolwent informatyki: W tym roku skończyłem informatykę. Praca dla informatyków będzie zawsze.

Jan: Mój syn nigdy nie lubił w szkole przedmiotów ścisłych. Zawsze interesował się historią, poezją, językami. Kiedy powiedział mi, co będzie robić w przyszłości, nie protestowałem. Teraz trochę boję się, że będzie miał problemy na rynku pracy.

Marek, absolwent psychologii: Kiedy pięć lat temu przyszedłem do mojego instytutu byłem optymistą. Dzisiaj wiem, że nie jest tak łatwo. Na pewno będę długo szukać pracy. Moi koledzy mówią, że 6 – 8 miesięcy to minimum.

Maria: Moja córka zawsze była bardzo zdolna. Miała dobre oceny, wiedziałam, że będzie chciała studiować. Zawsze mówiłam, że medycyna to prestiż i uznanie. Ewa skończyła medycynę, dzisiaj ma trochę problemów z pracą, ale mam nadzieję, że ta sytuacja jest chwilowa...

Ewa, absolwentka medycyny: Moja mama zawsze chciała mieć córkę lekarkę. Moje studia to realizacja jej ambicji. Ja bardzo bałam się egzaminów, ale kiedy zdałam, byłam szczęśliwa. Dzisiaj próbuję dostać staż w szpitalu, ale jest to bardzo trudne. Boję się, że to początek moich problemów.

Helena: Mój syn zawsze mówił mi, że komputery to przyszłość. Chyba miał rację. Dzisiaj wszyscy pracują na komputerze,

niedługo chyba dzieci w szkołach nie będą pisać długopisem. Nie boję się o to, co mój syn będzie robić. Na pewno praca będzie czekać na niego.

lekcja 5

3 Proszę powtórzyć za lektorem.

- a)
- Lubisz Ewę?
 - Dlaczego nie lubisz Ewy?
 - Czy lubisz ludzi pewnych siebie?
 - Jakich ludzi lubisz?
 - Czy twoi przyjaciele są otwarci?
 - Jacy są twoi przyjaciele?
 - Czy lubisz swoją pracę?
 - Dlaczego nie lubisz swojej pracy?
 - Czy wstajesz wcześniej?
 - O której wstajesz?
 - Czy masz plany na wakacje?
 - Jakie masz plany na wakacje?
 - Byłeś kiedyś w Afryce?
 - Kiedy byłeś w Afryce?
 - Przyjechałeś na kurs?
 - Dlaczego przyjechałeś do Krakowa?
- b)
- Czy lubi pani Ewę?
 - Dlaczego nie lubi pani Ewy?
 - Czy lubią państwo ludzi pewnych siebie?
 - Jakich ludzi państwo lubią?
 - Czy pana przyjaciele są otwarci?
 - Jacy są pana przyjaciele?
 - Czy lubi pani swoją pracę?
 - Dlaczego nie lubi pani swojej pracy?
 - Czy wstaje pan wcześniej?
 - O której pan wstaje?
 - Czy mają państwo plany na wakacje?
 - Jakie mają państwo plany na wakacje?
 - Były panie kiedyś w Afryce?
 - Kiedy były panie w Afryce?
 - Przyjechali panowie na kurs?
 - Dlaczego przyjechali panowie do Krakowa?

lekcja 6

14 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, w której wypowiedzi mówi się o podobieństwie, a w której o różnicy:

- a) On jest taki sam jak jego ojciec.
b) Moje miasto bardzo różni się od typowego miasta przemysłowego.
c) Ten budynek jest wyższy niż tamten.
d) Obydwie są niskie: i matka, i córka.
e) Ta część miasta w ogóle nie jest podobna do reszty.

16 Proszę wysłuchać opisów czterech miast i dopasować do nich nazwy.

- a) 10 tysięcy mieszkańców. Największe centrum sportów zimowych w południowo-wschodniej Polsce. W sercu Bieszczadów. Życie kulturalne i intelektualne koncentruje się w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Pracownicy badają tu bieszczadzką przyrodę, kulturę i tradycję. Miasto ma chaotyczną zabudowę, ale warto zwiedzić synagogę z 1870 i cerkiew greckokatolicką z 1874 roku
- b) Miasto w zachodniej Polsce, nad Wartą, 600 000 mieszkańców. Największy organizator targów w naszym kraju. Międzynarodowe Targi Poznańskie działają od 1931 roku. 15 000 wystawców prezentuje swoją ofertę dla 600 000 zwiedzających.
- c) 260 000 mieszkańców, miasto na południu Polski. Największy w kraju ośrodek kultury religijnej. Sanktuarium Maryjne znajduje się na Jasnej Górze obok klasztoru Paulinów (XIV w.) i bazyliki (XVII w.).
- d) 806 000 mieszkańców. Miasto w centralnej Polsce. Największy w kraju ośrodek przemysłu włókienniczego. Ponadto jest to centrum przemysłu odzieżowego, chemicznego, metalowego, elektrotechnicznego, papierniczego, spożywczego.

7 lekcja

6 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, która wypowiedź zawiera argumenty za, a która przeciw mieszkaniu na wsi:

- a) Na wsi jest lepiej: czyste powietrze, zdrowe jedzenie.
b) Z drugiej strony jest nudno i po dziesiątej nie ma nikogo na ulicy.
c) Wieś, to oczywiście wspaniałe miejsce dla dzieci.
d) Jest wspaniałe, ale nie chcę tu mieszkać. Za daleko do lekarza, do urzędu, do pracy.

8 lekcja

6 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, które wypowiedzi poruszają poniższe problemy: rozwód, kłótnie o pieniądze, problemy z dzieckiem

1. Kiedy urodziłam Mateusza, myślałam, że będę najszczęśliwszą kobietą na świecie. Niestety Mateusz dużo chorował, więc musiałam zrezygnować z pracy. Nie czułam się dobrze w roli żony i matki. Chciałam robić karierę. Mój mąż pracował, jego życie nie zmieniło się tak bardzo jak moje. Byłam sfrustrowana. Klóciłam się z mężem, z moją mamą, z koleżankami. Kiedy Mateusz poszedł do szkoły, myślałam, że to koniec kłopotów. Mówi się, że dziecko w wieku szkolnym przestaje chorować. Tak, racja, ale nikt nie powiedział mi, że zaczynają się prawdziwe problemy z wychowaniem! Ci okropni koledzy, ich zabawy, ich język! Mój Mateusz był zafascynowany tym najgorszym! Zaczęły się złe oceny, telefony ze szkoły.
2. Nie mogę już dłużej żyć z tym człowiekiem. Wszystko, co było między nami, już się skończyło. Gdzie ja miałam oczy?

Co ja w nim widziałam? Jak mogłam wyjść za niego za mąż? Wczoraj powiedziałam mu, że chcę rozwodu. Zapytał tylko, czy jestem pewna. Tak, jestem.

3. Kiedy skończyłam studia, zapytałam Marię, czy będzie moja żoną. Myślałam: znajdę szybko pracę, za kilka lat kupimy mieszkanie, samochód... Niestety rzeczywistość jest bardzo brutalna. Od pół roku jestem bezrobotny, Maria pracuje w szkole na pół etatu. Brakuje nam pieniędzy na wszystko. Klócimy się cały czas. O wszystko. Frustracja z powodu braku pieniędzy wychodzi z nas przy każdej okazji.

7 Proszę powtórzyć za lektorem.

- a)
- Nie chcę żebyś wracał tak późno!
 - Chcę, żebyś wracał wcześniej!
 - Czy chcesz, żebym przyjechała?
 - Nie chcesz, żebym przyjechała?
 - Chciałbym, żeby pani najpierw przeczytała ten list!
 - Nie chciałbym, żeby pani czytała ten list!
 - Proszę, żeby pan stąd wyszedł!
 - Proszę, żeby pan stąd nie wychodził!
 - Chcę, żebyście przyszli!
 - Nie chcę, żebyście przychodzili!
- b)
- Chcę, żebyś był grzeczny!
 - Chciałabym, żebyś był grzeczny!
 - Chcę, żeby państwo obejrzeni ten film!
 - Chciałbym, żeby państwo obejrzeni ten film!
 - Chcę, żebyście mnie przez chwilę posłuchali!
 - Chciałabym, żebyście mnie przez chwilę posłuchali!
 - Chcę, żeby pani to zrozumiała!
 - Chciałbym, żeby pani to zrozumiała!
 - Chcę, żeby on już poszedł!
 - Chciałabym, żeby on już poszedł!
- c)
- Powinieneś rzucić palenie!
 - Nie powinnaś tyle pracować!
 - Powinniście odpocząć!
 - Powinien pan pójść na wystawę!
 - Nie powinna pani tam chodzić sama!
 - Powinniście państwo pojechać z nami!

lekcja 9

8 Proszę wysłuchać opinii o Ewie, a następnie zanotować wypowiedzi, które wyrażają te uczucia.

1. Irena, studentka Ewy

Bardzo lubię panią Ewę, jest świetną nauczycielką i gdyby pojechała do Londynu, byłoby mi naprawdę smutno.

2. Pani Jasia, sąsiadka Ewy

Nie mam o niej zdania. Nie znam jej dobrze. Czasem spotykamy się na schodach, ale nie rozmawiamy.

3. Paweł Kasprzyk, szef Ewy

Jest bardzo zdolną, bardzo ambitną osobą, ale jest mało energiczna. Gdyby była bardziej pewna siebie, zrobiłaby karierę naukową.

4. Wojtek, kolega Ewy

Jest fajną koleżanką, ale nie rozumiem, dlaczego ciągle mieszka z rodzicami. Gdyby wyprowadziła się z domu, miałaby wreszcie spokój.

5. Jacek, student Ewy

Nie znoszę jej, jest zarozumiała. Nie jest kompetentną osobą, jej lekcje są nudne. Powinna od czasu do czasu iść do klubu potańczyć. To pomaga na stres.

6. Julia, ciotka Ewy

To miła dziewczyna, ale bardzo zamknięta w sobie. Nie wiem, dlaczego jeszcze nie wyszła za mąż. Może miałaby wtedy mniej problemów.

7. Zuzia, kuzynka Ewy

Jest moją kuzynką, ale jej nie lubię. Ma do wszystkich pretensje. Nie powinna mieszkać z rodzicami, bo ciągle się z nimi kłóci.

8. Adam, przyjaciel Ewy

Uwielbiam ją, jest bardzo inteligentną osobą. Powinna kupić sobie samochód, miałaby wtedy więcej czasu.

10 Proszę wysłuchać czterech wypowiedzi i zdecydować, co wyrażają.

1. Napiłbym się kawy.
2. Może poszlibyśmy na dyskotekę?
3. Czy mógłbyś zamknąć okno?
4. To byłoby możliwe.

10 lekcja

3 Proszę powtórzyć za lektorem.

- a)
- Czy chciałabyś mieszkać w Krakowie?
 - Gdzie chciałabyś mieszkać?
 - Czy chcielibyście pojechać na wakacje do Indii?
 - Dokąd chcielibyście wyjechać na wakacje?
 - Czy chciałby pan z nami pracować?
 - Gdzie chciałby pan pracować?
 - Czy chciałaby pani pójść z nami na kolację?
 - Dokąd chciałaby pani pójść dzisiaj wieczorem?
 - Czy chciałbyś zwiedzić muzeum Prado?
 - Co chciałbyś obejrzeć w Prado?
 - Czy chciałbyście pójść z nami do zoo?
 - Jakie zwierzę chciałbyście zobaczyć w zoo?
- b)

Chciałbym mieszkać w Krakowie!
Chciałabym mieszkać w Krakowie!

Chciałbym pojechać na wakacje do Indii!
Chciałabym pojechać na wakacje do Indii!

Chciałbym z wami pracować!
 Chciałabym z wami pracować!
 Chciałbym pójść z wami na kolację.
 Chciałabym pójść z wami na kolację.
 Chciałbym zwiedzić muzeum Prado!
 Chciałabym zwiedzić muzeum Prado!
 Chcielibyśmy pójść z wami do zoo!
 Chciałybyśmy pójść z wami do zoo!

lekcja 11

10 Proszę powtórzyć za lektorem.

- a)
- To urządzenie jest naprawdę rewelacyjne!
 - Ta suszarka ma ładny kolor i nowoczesny kształt.
 - Pralka oszczędza czas!
 - Mój robot kuchenny ma dużo różnych funkcji.
 - Warto kupić to urządzenie!
 - To prawdziwa okazja!
 - Nie będziesz żałowała!
 - Nie będziesz żałował!
 - Nie będziecie państwo żałować!
 - To naprawdę dobra inwestycja!
 - To urządzenie nie działa!
 - Lodówka jest chyba zepsuta!
- b)
- Czy mógłbyś otworzyć okno?
 - Czy możesz wyłączyć telewizor?
 - Czy moglibyście poczekać na nas?
 - Czy mogłaby pani wyłączyć telefon komórkowy?
 - Czy mógłby pan teraz nie rozmawiać z kolegą?

12 Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, o jakim przedmiocie mówią wypowiadające się osoby:

1. Używam go, kiedy chcę posprzątać.
2. Nie mogę bez niej normalnie funkcjonować. Myję codziennie włosy przed wyjściem do pracy i muszę zawsze szybko je wysuszyć.
3. Gotuję tu wszystkie posiłki.
4. Mój znajomy Włoch nie rozumie, dlaczego w każdym polskim domu musi być ten przedmiot. Nie rozumie, że wszyscy tu piją herbatę.

lekcja 12

5 Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić dialogi:

- a)
- Dzień dobry. Czy to biuro obsługi klienta?
 - Tak, słucham.
 - Dzień dobry, dzwonię w sprawie mojego laptopa.
 - Co się stało?
 - Nie wiem, nie mogę otworzyć edytora tekstu.
 - Proszę przyjść do nas i przynieść komputer ze sobą.

- b)
- Dzień dobry. Mam problem. Miesiąc temu kupiłem u Państwa komórkę.
 - I co się dzieje?
 - Nie wiem, nie mogę rozmawiać.
 - Proszę do nas przyjść.
 - To niemożliwe. Najbliższy punkt obsługi klienta jest 20 kilometrów stąd. Pracuję intensywnie. Nie mam czasu w tygodniu na przyjazd.
 - To proszę przyjechać w weekend. Biuro jest otwarte do piętnastej.

8 Proszę wysłuchać nagrania i zdecydować, czy rozmówcy są zadowoleni czy nie ze swoich zakupów.

- a)
- Kupiłeś komórkę?
 - Tak, ale nie jestem zadowolony z niej. Była trochę za droga. Widziałem podobne, dużo tańsze.
- b)
- Masz już bilety na samolot?
 - Tak! Dobrze, że kupiłam dzisiaj. Jest specjalna promocja od 16 do 20 lipca! Za lot, który normalnie kosztuje 1000 złotych, zapłaciłam tylko 450!
- c)
- Podobno kupiliście nowy samochód. Jaki?
 - Fiata Stilo. Jest świetny. W dobrej cenie otrzymujesz produkt wysokiej jakości. To był dobry zakup.
- d)
- Macie nowy aparat fotograficzny?
 - Tak, Janek kupił niedawno.
 - Nie wyglądasz na szczęśliwą.
 - Bo nie jestem szczęśliwa! Ja wolałam cyfrowy, ale on nie chciał wydawać za dużo pieniędzy...

9 Proszę powtórzyć za lektorem.

- Jestem bardzo zadowolony z mojego laptopa. Jest wygodny, lekki i mogę z nim podróżować. Jeżeli chcę, mam dostęp do Internetu.
- Jestem bardzo zadowolony z mojego laptopa.
- Mój aparat fotograficzny jest beznadziejny. Trzeba kupować i wywoływać filmy, a to jest bardzo drogie.
- Mój aparat fotograficzny jest beznadziejny.
- To jest bardzo drogie.
- Mam świetne kino domowe. Nie mam czasu, żeby chodzić do kina i mogę oglądać filmy w domu. To jest tanie i wygodne.
- Mam świetne kino domowe.
- To jest tanie i wygodne.
- Mam niezły magnetofon. Jest CD i radio. Jakość jest bardzo dobra. Mój magnetofon jest mały i wygodny.
- Mam niezły magnetofon.
- Jest mały i wygodny.
- Mam nowoczesną kamerę cyfrową, ale nie jestem z niej zadowolona, cały czas się psuje.

- Mam nowoczesną kamerę cyfrową.
- Cały czas się psuje.
- Moja komórka jest O.K. Nie jest super nowoczesna, ale nie dzwonię często, a do moich znajomych wysyłam SMS-y.
- Moja komórka jest O.K.
- Nie jest super nowoczesna, ale nie dzwonię często.

lekcja 13

9 Proszę wysłuchać następujących wypowiedzi i zdecydować, czy chodzi o doradzenie czy odradzenie.

- a) Nie warto tego robić.
- b) Trzeba tam pójść.
- c) Powinnaś tego spróbować. To smaczne i zdrowe.
- d) Nie powinieneś tyle palić.
- e) Nie jedz słodyczy. To puste kalorie.
- f) Napij się herbaty. To nowy smak. Bardzo oryginalny.

13 Proszę powtórzyć za lektorem.

- a)
 - Jak się czujesz?
 - Wszystko w porządku? Czy coś się stało?
 - Źle wyglądasz, jesteś chora?
 - Jesteś blady, źle się czujesz?
- b)
 - Świetnie!
 - Bardzo dobrze!
 - Super!
 - Tak sobie...
 - Średnio.
 - Niezbyt dobrze...
 - Źle...
 - Fatalnie...
- c)
 - Wreszcie się wyspałem!
 - Mam dziś dobry dzień!
 - Jestem szczęśliwy.
 - Jestem szczęśliwa.
 - Czuję się świetnie.
 - Jest mi dobrze.
 - Mam świetny humor.
 - Jestem w humorze.
- d)
 - Jestem nieszczęśliwy.
 - Czuję się źle. Jest mi źle, smutno.
 - Jestem przygnębiona.
 - Nie mam humoru.
 - Mam kiepski nastrój.
 - Boli mnie głowa.
 - Ciągle jestem zmęczona.
 - Chyba będę chory.
 - Nie wyspałam się.
 - Mam dziś fatalne samopoczucie.
 - Nie mogłam zasnąć.

14 lekcja

8 Proszę wysłuchać reklam radiowych i uzupełnić tekst brakującymi słowami:

1. Jaskinia solna

Jest najnowszą oryginalną metodą leczenia za pomocą soli morskiej.

Czyste zjonizowane powietrze działa pozytywnie przy:

- chorobach nosa, gardła, płuc
- chorobach serca
- chorobach żołądka
- chorobach dermatologicznych
- nerwicach, stresie

Zakład przyrodolecznicy „Maria” w Iwoniczu-Zdroju, ul. Zimna 23

Rezerwacja pobytów: 034 576 89 87

Rezerwacja seansów: 034 536 78 76

Zapraszamy przez 7 dni w tygodniu od 7.00 do 19.00

2. Wakacje w Juracie już od 1000 złotych za tydzień!!! Czyste plaże, cisza, spokój, komfortowe warunki, świetna kuchnia. Hotel „Afrodyta” zaprasza przez cały rok!

3. Werlas to miejscowość położona w Bieszczadach, nad jeziorem Solińskim. Kemping na 200 osób zlokalizowany jest w sąsiedztwie Bieszczadzkiego Parku Narodowego, co daje możliwość poznania fauny i flory tego regionu. Zapraszamy miłośników przyrody i wypoczynku.

10a Proszę wysłuchać sześciu wypowiedzi i powiedzieć, czy mówiące osoby zachęcają czy zniechęcają do odwiedzania prezentowanych miejsc.

10b Proszę posłuchać jeszcze raz nagrania i podkreślić właściwą odpowiedź.

1. Ten klub? Neeee, jest już niemożny! Nie warto tam iść.
2. Musisz koniecznie tam pójść! Naprawdę świetna kuchnia!
3. Pływanie na łódce? To nie dla mnie. Radzę Ci spróbować windsurfingu! To jest coś!
4. Ta galeria jest fantastyczna! Musisz zobaczyć ostatnią wystawę rysunków Mleczki.
5. Ta nowa galeria handlowa jest beznadziejna. Nic nowego. Wszystko, co tam jest, można dostać w centrum.
6. Nie lubię multipleksów. Proponuję Ci małe kino na Wąskiej. Jest świetna atmosfera i znakomity wybór filmów.

15 lekcja

6 Proszę powtórzyć za lektorem.

- a)
 - Chce mi się pić.
 - Chcę mi się spać.
 - Chce mi się jeść.
 - Zimno mi.
 - Gorąco mi.
 - Niedobrze mi.

- b)
- Chce ci się pić?
 - Nie chce ci się pić?
 - Chce ci się spać?
 - Nie chce ci się spać?
 - Chce ci się jeść?
 - Nie chce ci się jeść?
 - Zimno ci?
 - Nie jest ci zimno?
 - Gorąco ci?
 - Nie jest ci gorąco?
 - Niedobrze ci?
 - Nie jest ci słabo?

- c)
- Koniecznie jedźcie w góry!
 - Nie jedźcie tego!
 - Niech państwo koniecznie pojedą!
 - Niech pani posłucha!
 - Niech pan usiądzie!
 - Idź już!
 - Chodź tu!
 - Nie jedź jeszcze!
 - Nie wyjeżdżaj!

lekcja 16

10 Proszę wysłuchać wypowiedzi i zdecydować, co mówią przedstawiane osoby. Czy składają życzenia, wyrazy współczucia czy gratulacje? Proszę uzupełnić tabelę.

- a) Kochanie, tak mi przykro, nie wiedziałam, że tata chorował. Nic nie pisałaś, nie dzwoniłaś. Naprawdę, jest nam bardzo smutno.
- b) No, stary, dobra robota!
- c) Ewuniu, życzę Ci Wesołych Świąt. Jedziesz gdzieś, czy zostajesz w Krakowie?
- d) Wiesz, Piotr, naprawdę współczujemy Ci bardzo, gdybyś potrzebował naszej pomocy, dzwoń! Pamiętaj, że jesteśmy z Tobą.
- e) No, to kończę już i życzę Wam miłego urlopu!
- f) Pani Mario, jestem naprawdę z Pani dumny. Pani praca była najlepsza! Była Pani bezkonkurencyjna! Gratuluję.

12 Proszę powtórzyć za lektorem.

- 1.
- To była dla mnie bardzo smutna wiadomość.
 - Nie wiem, za co będą żyć.
 - Prawdę mówiąc, cały czas mam nadzieję, że Kasia zmieni swoją nieodpowiedzialną decyzję.
- 2.
- Nie rozumiem Wojtka, jest jeszcze młody, dlaczego się żeni?
 - Prawdę mówiąc, współczuję mu.
- 3.
- Bardzo żałuję, że Kasia wychodzi za mąż.
 - Cały czas miałem nadzieję, że jeszcze zmieni zdanie.

- Dla mnie ten związek nie ma przyszłości.
 - Przecież to śmieszne!
- 4.
- Bardzo się cieszę, oni naprawdę się kochają, na pewno będą szczęśliwi!
 - Mam nadzieję, że w przyszłości Wojtek będzie mógł wreszcie pójść na studia.
- 5.
- Gratuluję panu!
 - Gratuluję pani!
 - Bardzo się cieszę!
 - Wszystkiego najlepszego!
 - Życzę ci wszystkiego najlepszego!
 - Bardzo ci współczuję!
 - Współczuję panu.
 - Współczuję pani.

17 lekcja

2 Proszę wysłuchać następujących wypowiedzi i zaznaczyć w odpowiednich rubrykach wyrażenia, które Państwo usłyszeli:

- a)
- Nie idę na ten egzamin.
 - Nie żartuj. Całą noc siedziałeś przed komputerem, a teraz nie chcesz iść?
- b)
- Słyszałeś, że już jest to nowe oprogramowanie?
 - Co ty!
- c)
- Już dziś możemy oglądać na ekranach, co robią w danym momencie nasi bliscy!
 - Nie mogę w to uwierzyć!
- d)
- Wierzysz w teleportację?
 - Moim zdaniem, to niemożliwe.
- e)
- Możemy iść na wirtualny spacer na Alaskę.
 - To niesamowite.
- f)
- Czy kupić Ci chleb przez Internet, babciu?
 - Co ty mówisz, kochanie. Jak to chleb przez Internet?

7 Proszę przeczytać tekst z ćwiczenia 2a w podręczniku, następnie wysłuchać nagrania i porównać wypowiedzi. W każdej znajduje się szczegół, który odróżnia tekst i nagranie. Proszę je odnaleźć.

1. Internet, co to takiego? Nie, teraz serio... Jasne, że korzystam z Internetu, kto nie korzysta? Przede wszystkim wysyłam e-maile do kolegów w Polsce, we Francji. To dużo tańsze niż telefon. Czasem czegoś szukam w Internecie.
2. Siedzę w Internecie zwykle po 60 godzin dziennie. To moja pasja i praca. Ostatnio projektuję profesjonalne witryny i strony internetowe. Jest z tego niezła kasa...
3. No, mamy Internet w domu. Oglądam różne strony i siedzę na czacie. Tata cieszy się, bo on myśli, że szukam jakiś tam rzeczy, no nie wiem, co...

4. Wchodzę do Internetu rzadko, tylko po to żeby wysłać czy odebrać e-maile i kupić książki w księgarni internetowej. Ten cały szum informacyjny to chaos i śmieci. Po prostu strata czasu.
5. Ludzie boją się komputerów, tak jak bali się konsekwencji popularyzacji wynalazków Gutenberga czy braci Lumière. Ludzie zawsze będą bali się tego, co nowe i nieznanne. Moim zdaniem ludzie sami wytyczą granice tego, co może i nie powinno być dostępne w Internecie.
6. Siedzę w Internecie po trzy godziny dziennie, głównie na czacie. Są fajne strony. Poznałem sporo ludzi. Szukam roboty na stronach internetowych, które pośredniczą. Ale nic się nie da znaleźć.
7. W domu nie mamy Internetu, chociaż rodziców na to stać, w szkole też nie ma. Chodzę do koleżanki i u niej siedzimy w Internecie. Oglądamy różne strony. Poznałyśmy fajnych Włochów, korespondujemy po angielsku.
8. Córka namówiła nas do zainstalowania Internetu. Przedtem umiałam pisać na komputerze. Mąż nie bardzo chce się uczyć, ale ja siedzę, wysyłam i odbieram e-maile, a poza tym dostaję przez Internet zdjęcia wnuka!

lekcja 18

3a Proszę wysłuchać opinii pięciu osób i zdecydować, co wybiorą:

1. Interesuję się muzyką, ale na rynku jest bardzo mało periodyków poświęconych muzyce, której słucham. Na szczęście jest jeden miesięcznik, w którym jest wiele informacji o rocku.
2. Protestuję przeciw opinii, że gazety dla kobiet są głupie. Może ten miesięcznik nie jest bardzo ambitny, ale nowoczesna kobieta powinna raz na miesiąc przeczytać, co nowego w świecie mody, piękna i co słychać u jej ulubionego aktora czy wokalisty.
3. Za mało jest fachowej publicystyki z dyscypliny, która mnie interesuje. A przecież wokół nas jest tyle brzydkich domów. Może gdyby te periodyki były bardziej popularne, ludzie mieliby lepszy gust? Na szczęście raz na miesiąc wychodzi mój ulubiony magazyn.
4. Muszę codziennie przeczytać, co się dzieje w kraju i na świecie. Dlatego codziennie kupuję w kiosku moją ulubioną gazetę.
5. W mediach dominują złe informacje! Mam już dość. Dlatego nie kupuję gazet codziennych. Ale ponieważ interesuję się sprawami społecznymi, polityką i kulturą, w każdą środę kupuję mój ulubiony tygodnik.

6 Proszę powtórzyć za lektorem.

- a)
- Jestem zbulwersowany tym, co pisze prasa.
 - Byłam oburzona, kiedy dowiedziałam się, co zrobił ten człowiek.
 - To niedopuszczalne, żeby dzieci mogły kupować papierosy!

- Protestuję przeciw takiemu zachowaniu.
- Byłem oburzony, kiedy usłyszałem jego wypowiedź!
- Nie zgadzam się na korupcję!

b)

- Nigdy nie czytam gazet.
- Nie lubię tego pisma.
- Nie znam tego brukowca.
- Nie wiem, co to za czasopismo.

7 Proszę wysłuchać wypowiedzi sześciu osób i zdecydować, przeciwko czemu protestują.

1. Protestuję przeciw pornografii w mediach!
2. Nie zgadzam się na to, żeby można było zalegalizować narkotyki. Narkotyki to śmierć.
3. Nie mogę zaakceptować faktu, że dzieci mogą przed dwudziestą oglądać takie brutalne sceny. Mam dość przemocy w telewizji i w prasie.
4. To skandal, że można kupić artykuł. To niezgodne z etyką dziennikarską.
5. To niedopuszczalne, żeby można było kupić sobie wolność. On powinien siedzieć w więzieniu, ale jego ojciec dużo może, więc spaceruje sobie teraz po mieście.
6. Jestem oburzony tym, że nowa dyrekcja zwolniła tylu pracowników.

19 lekcja

5 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie uzupełnić wypowiedzi:

Adam:

Kino czy telewizja? Zdecydowanie telewizja. Nie mam czasu chodzić do kina. W telewizji jest większy wybór programów: publicystyczne, sportowe, seriale. Lubię oglądać sitcomy i programy informacyjne albo filmy. W telewizji mam wybór. Mogę obejrzeć film ambitny lub komercyjny, mogę też leżeć na kanapie i pić herbatę. W sali kinowej jest zimno.

Bogna:

Kino czy telewizja? Zdecydowanie kino. Nie oglądam telewizji i nie lubię, kiedy mój mąż zmienia ciągle kanały. W telewizji nic nie ma, tylko głupie seriale, albo reality show. Lubię filmy w wersji oryginalnej, z napisami, nie lubię dubbingu ani lektora. Informacje? Programy informacyjne w telewizji nie są dobre, choć czasami można obejrzeć dobre programy publicystyczne. Programy rozrywkowe są na bardzo niskim poziomie. Wolę słuchać informacji w radiu albo czytać gazety.

Cecylia:

Kino czy telewizja? I to, i to. Od czasu do czasu chodzę do kina na dobry film w wersji oryginalnej. Kiedy jestem zmęczona, włączam telewizor i oglądam jakiś lekki film albo serial. Lubię też filmy przyrodnicze. A kiedy program jest nudny, po prostu wyłączam telewizor. Natomiast w kinie wybieram tylko ambitny repertuar, nie znoszę komercji i tandety.

9 Proszę wysłuchać trzech dialogów, a następnie zrelacjonować wypowiedzi poszczególnych osób.

1.
Jan: Chcesz iść ze mną do kina?
Anna: Na co?
Jan: Jest bardzo ciekawy dokument o współczesnej kulturze masowej.
Anna: Nie pamiętasz tytułu?
Jan: Niestety, nie, ale czytałem, że to bardzo dobry, ostry film. Dostał wiele nagród w kraju i za granicą.
Anna: No dobrze, o której?
Jan: O siódmej, w „Panoramie”.
2.
Ewa: To co w końcu robimy, wychodzimy czy zostajemy?
Piotr: Nie mam ochoty nigdzie wychodzić. Może pożyczymy jakiś film i obejrzymy sobie w spokoju w domu?
Ewa: Z Tobą tak zawsze! Nigdy nie masz ochoty na kino. Po co w ogóle pożyczać film, jeśli możemy po prostu włączyć telewizję. Na pewno znajdziemy coś ciekawego.
Piotr: No dobrze, zobaczymy, co można obejrzeć.
3.
Katarzyna: Jestem zmęczona, poszłabym do kina na jakiś melodramat. Nie poszłabyś ze mną?
Edyta: Chętnie! Podobno grają coś takiego w „Arce”. Nie wiesz, co to jest?
Katarzyna: Tak, wiem, chodzi ci o *Miłość nie umiera*?
Edyta: To to! Idziemy?
Katarzyna: Nie wiem, czy to jest to, co chciałam zobaczyć. Ten tytuł... Czy to nie przesada?
Edyta: No, przecież mówiłaś, że chcesz iść na melodramat.
Katarzyna: Dobrze, niech tak będzie.

lekcja 20

7 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie odpowiedzieć na pytania.

- Andrzej: Tak, słucham?
Rafał: Cześć, stary. Masz chwilę czasu?
Andrzej: Mam, a o co chodzi?
Rafał: Mam problem z drukarką. Muszę wydrukować projekt na jutro i nie mogę. Chyba się zepsuła.
Andrzej: A jest włączona?
Rafał: Tak włączyłem ją, ale nie działa.
Andrzej: Ale włączyłeś ją do kontaktu?
Rafał: Poczekaj, zaraz sprawdzę.
Rafał: Hmm... zapomniałem.
Andrzej: To włącz i spróbuj, czy działa.
(Rafał sprawdza. Po chwili...)
Rafał: Teraz działa. Dziękuję, stary.
Andrzej: Nie ma za co. Cześć.

1

1. smutna, 2. roztrzepany, 3. zabawny, 4. nerwowa

2

1. spontaniczny, 2. zamknięta w sobie, 3. otwarty, 4. odważna, 5. pracowity

3

1. Maria jest smutna, chociaż wygląda na wesołą.
2. On jest zdecydowany, chociaż wygląda na niezdecydowanego.
3. Piotr jest nieśmiały, chociaż wygląda na pewnego siebie.
4. Marek jest dobrze zorganizowany, chociaż wygląda na roztrzepanego.
5. Jan jest otwarty, chociaż wygląda na zamkniętego w sobie.
6. Ewa jest interesująca, chociaż wygląda na nieciekawą.
7. Wojtek jest wrażliwy, chociaż wygląda na cynicznego.

4

1. smutni, 2. nieśmiali, 3. zamknięci w sobie, 4. zdecydowani, 5. nerwowi

5

On jest...	Oni są...	On jest...	Oni są...
<i>sympatyczny</i>	<i>sympatyczni</i>	<i>arogancki</i>	<i>arogancy</i>
<i>otwarty</i>	<i>otwarcy</i>	<i>leniwy</i>	<i>leniwi</i>
<i>smutny</i>	<i>smutni</i>	<i>pracowity</i>	<i>pracowici</i>
<i>wesoły</i>	<i>weseli</i>	<i>zdecydowany</i>	<i>zdecydowani</i>
<i>głupi</i>	<i>głupi</i>	<i>zamknięty</i>	<i>zamknięci</i>
<i>mądry</i>	<i>mądrzy</i>	<i>spokojny</i>	<i>spokojni</i>
		<i>towarzyski</i>	<i>towarzyscy</i>

6

opinia pozytywna: a, c, d, e

opinia negatywna: b, f

7

- Nie rozumiem, dlaczego ją krytykujesz... / ... mnie irytuje
- Trudno powiedzieć coś złego o... / ... to bardzo kontrowersyjna osoba
- Denerwuje mnie... / Masz rację... (Zgadzam się...)
- Bardzo lubię... / Masz rację... (Zgadzam się...) / ... jest bardzo towarzyska...
- ... jest super... / Nie zgadzam się z tobą

8a

1. b, 3. a, 4. a, 5. c, 6. a

8b

- To znaczy, że reklamują produkty, do których pasuje ich wizerunek.
- Ponieważ to właśnie ona najbardziej kojarzy się w Polsce z ćwiczeniami fitness i szczupłą sylwetką.
- Konsumenci cenią nie tylko urodę gwiazd, ale także ich inteligencję, talent czy pracowitość.

8c

- ... którego programy..., 2. ... która zdobyła wiele..., 3. ... którego książki czytają..., 4. ... dla którego ważny jest profesjonalizm...

2 lekcja

1

- Malarz to człowiek, który maluje obrazy. Malarze, to ludzie, którzy malują obrazy.
- Pisarz to człowiek, który pisze książki. Pisarze to ludzie, którzy piszą książki.
- Chemik to człowiek, który robi eksperymenty. Chemicy to ludzie, którzy robią eksperymenty.
- Komik to człowiek, który bawi publiczność. Komicy to ludzie, którzy bawią publiczność.
- Aktor to człowiek, który gra w filmie. Aktorzy to ludzie, którzy grają w filmie.
- Klient to człowiek, który robi zakupy. Klienci to ludzie, którzy robią zakupy.
- Policjant to człowiek, który pilnuje porządku. Policjanci to ludzie, którzy pilnują porządku.
- Minister to człowiek, który podejmuje decyzje. Ministrowie to ludzie, którzy podejmują decyzje.
- Inżynier to człowiek, który projektuje drogi. Inżynierowie to ludzie, którzy projektują drogi.
- Pediatra to człowiek, który leczy dzieci. Pediatrzy to ludzie, którzy leczą dzieci.
- Poeta to człowiek, który pisze wiersze. Poeci to ludzie, którzy piszą wiersze.

2

- Nauczyciel ma dużo pracy, ale jego zarobki nie są wysokie.
- Biznesmen często pracuje na własny rachunek.
- Informatyk pisze programy dla firm.
- Fryzjer ma czasem własny salon.
- Taksówkarz ma kontakt z ludźmi.
- Inżynier często prowadzi własną firmę.

3

Dowolnie: dobrzy, profesjonalni, drodzy, pracowici, wymagający, ambitni, cierpliwi

4

Na przykład:

- naukowcy, profesorowie, fizycy, biologowie, 3. lekarze, ministrowie, szefowie, dyrektorzy, 4. kierowcy, taksówkarze

5

- a) zaczynam, przygotować, prowadzę, kończę, zarabiam
- b) etat, rachunek, pracy, wynagrodzenie, średniej, zaufanie
- c) ciekawa, atrakcyjna, stresująca, męcząca, monotonna, odpowiedzialna

6

- 1. szef Lilki
- 2. żona Mateusza
- 3. dzieci o mamie – lekarce
- 4. syn o ojcu – nauczycielu

7

reczowniki: kontakt, zarobek / zarobki, spotkanie, zaufanie, wynagrodzenie, koniec

czasowniki: negocjować, odpowiedzieć, ustalać, zaczynać, przygotować

8

- 1. pisarze, 2. studenci, 3. lekarze

9

- 2. a, 3. d, 4. b, 5. e, 6. g, 7. f

10

- 1. a, 2. c, 3. e, 5. b

lekcja 3

1

mieszkaliśmy, pochodził, dostał, przyjechała, zaczęła, poznała, pobrali się, chodziłem, skończyły, zdawały, dostały się, poszły, wyszły, została, urodziła, chodziłem, trenowałem, biegałem, ćwiczyłem, wyjeżdżaliśmy / wyjeżdżałem, dostałem się, skończyłem, miałem, chciałem, założyliśmy

2

- a) pytała, kupowała, kupiła, zobaczyła, zadzwoniła, dostała
- b) postanowił, kupił, zapraszał, zaczął, poznał

3

- 1. w końcu, 2. co tydzień, 3. co miesiąc, 4. w pewnym momencie, 5. długo, 6. od poniedziałku do piątku, 7. pewnego razu

4

- a) wychowywała, chodziłam, opowiadała, słuchałam, przyjeżdżała, wyjeżdżała, zaczęłam, bywała, wyjechałam, umarła
- b) miałem, wziąłem, jechałem, spóźniłem się, wszedłem, miałem, mogłem, przeprosiłem, opowiedziałem, uwierzyli, była, wyszli

5

- 1. b) pojechałem / pojechałam
- 2. a) przeprowadzałem się / przeprowadzałam się, b) przeprowadziłem się / przeprowadziłam się

- 3. a) otwiera / otwierał, b) otworzył

- 4. a) przyszedł, b) przychodzi / przychodził

- 5. a) przyjechał, b) przyjeżdżał

- 6. a) rozumiałem / rozumiałam, b) zrozumiałem / zrozumiałam

6

aspekt dokonany: b, f

aspekt niedokonany: c, d, e

7

- a) dziewiątego września tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego siódmego, trzeciego kwietnia tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego trzeciego, dwudziestego trzeciego lipca tysiąc osiemset dziewięćdziesiątego czwartego, dwudziestego drugiego listopada tysiąc siedemset osiemdziesiątego trzeciego
- b) od tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego siódmego do tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego trzeciego, od tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego ósmego do tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego czwartego, od tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego ósmego do tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego pierwszego, od dwa tysiące pierwszego do dwa tysiące piątego
- c) kwietniu, marcu, grudniu, czerwcu

8

1989 Życie szkolne i zawodowe: chodziła do konserwatywnego liceum; życie prywatne: chodziła na koncerty, interesowała się muzyką The Cure

1990 – 1995 Życie szkolne i zawodowe: studiowała na Akademii Medycznej we Wrocławiu, dostała stypendium w Belgii, dostała stypendium ministra zdrowia; życie prywatne: skończył się jej związek uczuciowy

po roku 1995 Życie szkolne i zawodowe: znalazła pracę przy badaniach sponsorowanych przez międzynarodowy koncern, została kierownikiem do spraw badań; życie prywatne: urodziła dziecko, ma mieszkanie w Konstancinie i działkę budowlaną pod Warszawą, spędza urlopy w Kenii i Egipcie

9

- 1. zapraszała swoich przyjaciół artystów; 2. jej ojciec, profesor uniwersytetu, zmarł; 3. dziadek pracował nielegalnie, publikował artykuły i uczył studentów podziemnego uniwersytetu, babcia studiowała historię; 4. archiwistka w Bibliotece Jagiellońskiej; 5. został internowany

1

- 1. będzie pracować / pracował
- 2. będzie, będzie szukać / szukała
- 3. będę studiować / studiował / studiowała
- 4. będziemy pracować / pracowali / pracowały

4 lekcja

5. będziesz robić / robił / robiła
6. będzie szukać / szukał, będzie szukać / szukała

2

- a) pójdę, dostanę się, będę studiować / studiowała, zrobię, będę mogła
b) kończę / skończę, zdam, dostanę, wyjadę, będę pracować / pracował / pracowała, nauczę się, zdobędę, wrócę, będę mieć / miał / miała
c) wyjadę, będę studiować / studiował / studiowała, będę zajmować / zajmował / zajmowała, poznam, będę tłumaczyć / tłumaczył / tłumaczyła, będę mógł / mogła, spotkam

3

poznać się, wyjedziecie, pobierzecie się, będziecie, skończy, urodzi, będzie pracować / pracowała, będzie zarabiać / zarabiał, będziecie, pozna, wyjdzie, będzie, wyjedzie, dostanie, zrobi, będzie spotykać / spotykał się, skończy, ożeni się, będziecie, wróci, spotka

4

1. Jeśli zdasz maturę, pójdziesz na studia.
2. Jeśli dostaniemy staż, wyjedziemy do Niemiec.
3. Jeśli będzie miał pieniądze, pojedzie do Afryki.
4. Jeśli skończą medycynę, będą pracowały w szpitalu.
5. Jeśli wyjedziecie na studia do Warszawy, będziecie musieli znaleźć tam mieszkanie.
6. Jeśli zapisze się na kurs komputerowy, zaprojektuje swoją stronę internetową.
7. Jeśli zdadzą egzamin magisterski, dostaną dyplom.
8. Jeśli nie znajdę pracy, będę pracować / pracował / pracowała na własny rachunek.

5

1. wykształcenie podstawowe, 2. świadectwo, 3. wykształcenie wyższe, 4. dyplom, 5. wykształcenie średnie, 6. licencjat

6

a) miałem nadzieję, boję się, b) martwię się, wolę nie myśleć, jestem pesymistą / pesymistką, c) obawiam się

7

1. że, 2. co, 3. że, 4. czy, 5. że, 6. co, 7. że, 8. że, 9. że, 10. co, 11. czy

8

obawa: a, d, e
nadzieja: b, c, f

9

Dzisiejsi 50-latkowie – wizja optymistyczna: Będą rentierami funduszy emerytalnych. Część z nich będzie jeszcze pracować; wizja pesymistyczna: Będą ofiarami katastrofy systemu emerytalnego.

Dzisiejsi 20-latkowie – wizja optymistyczna: Będą bogatym proletariatem; wizja pesymistyczna: Będą generacją sfrustrowanych bezrobociem buntowników.

Dzieci, które urodzą się za 10–20 lat – wizja optymistyczna:

Będą zdrowe i mądre dzięki dobrej edukacji; wizja pesymistyczna: Będą samotne. Będą wychowywać się w zatamizowanych rodzinach.

10

skończyłem, przedmiotów, boję się, optymistą, koledzy, oceny, nadzieję, bałam się, początek, przyszłość, nie boję się

1

1. w Internecie, 2. tak, 3. zna wiele programów komputerowych, projektuje strony internetowe, 4. dynamicznym, kreatywnym, otwartym, 5. tak, koresponduje w języku angielskim przez Internet, 6. uważa, że praca w agencji reklamowej jest bardzo interesująca

2a

Anna Stokłosa – 1, 4, 12, 6, 13, 8; 10
Marta Szumilewicz – 9, 11, 2, 14, 3, 5, 7

2b

Anna Stokłosa – tłumacz w biurze tłumaczeń
Marta Szumilewicz – hostessa

5 lekcja

6 lekcja

1

Instytucje i urzędy: kościół, ambasada, poczta, przedszkole, konsulnat, komisariat, szpital, przychodnia lekarska, uniwersytet, szkoła, urząd miasta, biuro, firma

Sklepy i usługi: kwaciarnia, kiosk, supermarket, fryzjer, apteka, warsztat, księgarnia, dentysta, centrum handlowe, hotel, informacja, sklep

Obiekty rekreacyjne: pub, kawiarnia, basen, park, stadion, kino, teatr, muzeum

Transport i ruch drogowy: przejście dla pieszych, parking, przystanek tramwajowy, przystanek autobusowy, rondo, skrzyżowanie, lotnisko, most, światła, dworzec

2

1. uniwersytet, 2. pub, kawiarnia, basen, park, stadion, kino, teatr, 3. ambasada, poczta, konsulnat, urząd miasta, 4. kwaciarnia, kiosk, supermarket, księgarnia, centrum handlowe, 5. kino, teatr, lotnisko, dworzec, 6. (dowolne)

3

1. przychodni lekarskiej, 2. poczcie, 3. szkole, 4. warsztacie, 5. biurze, 6. firmie, 7. ambasadzie, 8. pubie

4

1. W tym domu jest ładnie. 2. W tym mieście jest brzydko. 3. W tym klubie jest ciekawie. 4. W tej szkole jest nudno. 5. W Krakowie jest sympatycznie.

ale:

6. Na ulicy jest mało samochodów. 7. W tym mieście jest dużo teatrów. 8. W przedszkolu jest mało dzieci. 9. Na uniwersytecie jest dużo sal. 10. W Krakowie jest dużo parkingów.

5

1. nowsza, 2. brzydsze, 3. starszy, 4. nowszy

6

1. łagodniejszy, 2. łatwiejsze, 3. cieplejsza

7

1. niższy / starszy, 2. milsza, 3. starszy / niższy, 4. dłuższa

8

1. brzydsza, 2. wyższy, 3. szybsze, 4. dalszy

9

	liczba pojedyncza		liczba mnoga	
mianownik	miasto	kościół	miasta	kościół
dopełniacz	miasta	kościół	miast	kościół
celownik	miastu	kościół	miastom	kościół
biernik	miasto	kościół	miasta	kościół
narzędnik	miastem	kościół	miastami	kościół
miejsownik	mieście	kościół	miastach	kościół

10

1. miastem, 2. mieście, 3. mieście, 4. miasta, 5. miastu, 6. miastach, 7. miast, 8. miastach, 9. miastami, 10. miasta, 11. miastom

11

1. kościołem, 2. kościoła, 3. kościół, 4. kościele, 5. kościołowi, 6. kościołach, 7. kościoł, 8. kościołami, 9. kościoły

12

1. spokojnie, 2. bogato, 3. cicho, 4. drogo, 5. miło

15

1. N, 2. P, 3. P, 4. N

14

podobieństwo: a, d
różnica: b, c, e

16

1. b, 2. c, 3. a, 4. d

lekcja 7

1

a) długo, mało, długi, trudno, b) trudne, łatwo, nudno, ciekawie, c) ciepło, zimna, ładnie, brzydkie

2

Propozycje zdań przyczynowych:

1. Trzeba segregować śmieci, bo jest ich coraz więcej / zanieczyszczają środowisko.

2. Wolę mieszkać na wsi, ponieważ powietrze jest tam czystsze / życie jest spokojniejsze.

3. Ponieważ mieszkam na wsi / wyprowadziłem się z miasta, mam dużo przestrzeni.

4. Zwierzęta męczą się w zoo, dlatego, że mają za mało przestrzeni / nie mogą żyć na wolności.

3

	liczba pojedyncza		liczba mnoga	
mianownik	wieś	zwierzę	wsie	zwierzęta
dopełniacz	wsi	zwierzęcia	wsi	zwierząt
celownik	wsi	zwierzęciu	wsiom	zwierzętom
biernik	wieś	zwierzę	wsie	zwierzęta
narzędnik	wsią	zwierzęciem	wsiami	zwierzętami
miejsownik	wsi	zwierzęciu	wsiach	zwierzętach

4

1. wieś, 2. wsi, 3. wieś, 4. wieś, 5. wsi, 6. wsią, 7. wsie, 8. wsiach, 9. wsiami, 10. wsi

5

1. zwierzęcia, 2. zwierzęciu, 3. zwierzę, 4. zwierzęciem, 5. zwierzęta, 6. zwierzęta, 7. zwierzętami, 8. zwierzętom, 9. zwierząt

6

argument za: a, c
argument przeciw: b, d

7

1. gospodarstwo rolne, 2. pole, 3. sad, 4. łąka, 5. las

8

1. N, 2. P, 3. N, 4. P

8 lekcja

1

	liczba pojedyncza	liczba mnoga
mianownik	złość	złości
dopełniacz	złości	złości
celownik	złości	złościom
biernik	złość	złości
narzędnik	złością	złociami
miejsownik	złości	złociach

2

1. miłości, 2. miłością, 3. miłości, 4. miłość

3

1. niezgodność, 2. złości, 3. nienawiści, 4. niewierności

4

wierność, samotność, starość, młodość, głębokość, ciekawość, pewność siebie, wrażliwość, spontaniczność, niezależność, wesołość

6

szwód: 2

krotnie o pieniądze: 3

8

1. żebyśmy, 2. żeby, że, 3. żeby

4. że, 5. że, 6. żeby

9

Propozycje zdań:

1. Chcemy, żeby nasze dziecko było szczęśliwe / żeby nasz związek był udany.
2. Prosimy ich, żeby przyszli punktualnie / zawsze dzwonili do nas w weekend.
3. Mówią, że są zmęczeni / mają za mało czasu dla rodziny.
4. Mówię mu, żeby nie pracował tak długo / spędzał więcej czasu z synem.
5. Oczekujemy, że będzie lojalna / przyjdzie na imieniny Marka.
6. Planuje, że wyjedzie, jak tylko dostanie urlop / ożeni się po studiach.
7. Uważa, że żona za mało czasu poświęca rodzinie / za dużo pracuje.
8. Oni chcą, żeby ich rodzice nie kłócili się / żeby ich dzieci były szczęśliwe.
9. Pragniemy, żeby nasi rodzice chcieli być zawsze razem / poświęcali nam więcej czasu.
10. Wolisz, żeby pracował czy siedział w domu / zarabiał więcej / miał satysfakcję z pracy.

10

Życzenie:

Chciałbym, żebyśmy znowu byli razem.

Chcę, żebyś przyszedł.

Nie chcę, żeby rodzice się kłócili.

powinność:

Mówiłem mu, że nie powinien palić.

Muszę z nią porozmawiać.

Czy nie powinieneś iść spać?

Tata mówi mamie, żeby nie pracowała tak dużo.

11

a – f, b – d, c – e, g – h

12

1. b, 2. a, 3. e, 4. d, 5. c, 6. g, 7. f

lekcja 9

1a

	liczba pojedyncza	
mianownik	przyjaciel	przyjaciółka
dopełniacz	przyjaciela	przyjaciółki
celownik	przyjacielowi	przyjaciółce
biernik	przyjaciela	przyjaciółkę
narzędnik	przyjacielem	przyjaciółką
miejszcownik	przyjacielu	przyjaciółce
	liczba mnoga	
mianownik	przyjaciele	przyjaciółki
dopełniacz	przyjaciół	przyjaciódek
celownik	przyjaciołom	przyjaciółkom
biernik	przyjaciół	przyjaciółki
narzędnik	przyjaciółmi	przyjaciółkami
miejszcownik	przyjaciołach	przyjaciółkach

1b

1. przyjaciela, 2. przyjaciela, 3. przyjaciela, 4. przyjaciel,
5. przyjacielowi, 6. przyjacielu, 7. przyjaciele, 8. przyjaciółmi,
9. przyjaciół, 10. przyjaciół, 11. przyjaciołom, 12. przyjaciółach

1c

1. przyjaciółkę, 2. przyjaciółkę, 3. przyjaciółki, 4. przyjaciółka,
5. przyjaciółce, 6. przyjaciółce, 7. przyjaciółki, 8. przyjaciółkami,
9. przyjaciółki, 10. przyjaciódek, 11. przyjaciółkom, 12. przyjaciółkach

2

Propozycje zakończ:

0. Gdybym miał przyjaciela, byłbym szczęśliwy / nie byłbym samotny.
1. Gdybym nie mieszkał z rodzicami, miałbym więcej wolności / płaciłbym więcej za mieszkanie.
2. Gdyby wychodził częściej z domu, poznałby więcej ludzi / miałby więcej przyjaciół.
3. Gdyby wyprowadzili się z domu, nie musieliby słuchać pretensji rodziców / mieliby więcej przestrzeni.
4. Gdybyś nie rozczarował swojej przyjaciółki, byłaby miłsza / miałaby więcej czasu dla ciebie.
5. Gdybyście mieli problemy finansowe, moglibyście zawsze poprosić nas o pożyczkę / moglibyście zawsze liczyć na pomoc rodziców.
6. Gdyby mniej kłócili się ze sobą, atmosfera w domu byłaby lepsza / dzieci nie byłyby nieszczęśliwe.

3

1. b, 2. b, 3. c, 4. a, 5. c, 6. c

4

1. sobie, 2. sobie, 3. siebie, 4. sobą

5

1. na, do, 2. na, u, 3. w, 4. w, 5. nad, 6. nad, 7. z, 8. znad, 9. do, 10. od / do / bez

6

1. opowiadali o, 2. liczyć na, 3. ufasz, 4. szanować, 5. myślałam o, 6. troszczyć się o, 7. mówiła o, 8. rozczarował / rozczaruje

7

1. Gdyby Ewa pojechała do Londynu, Irena byłaby smutna.
2. Gdyby Ewa wyszła za mąż, miałaby mniej problemów.
3. Gdyby Ewa rozmawiała z sąsiadką, sąsiadka znalaby ją lepiej.
4. Gdyby Ewa nie mieszkała z rodzicami, nie kłóciłaby się z nimi.
5. Gdyby Ewa była bardziej pewna siebie, zrobiłaby karierę naukową.

6. Gdyby Ewa chodziła do klubu, byłaby mniej zestresowana.
7. Gdyby Ewa kupiła samochód, miałaby więcej czasu.

8

sympatia: jest fajną koleżanką, uwielbiam ją, to miła dziewczyna

antypatia: jest moją kuzynką, ale jej nie lubię, nie znoszę jej

aprobata: jest bardzo zdolną, bardzo ambitną osobą, jest świetną nauczycielką

dezaprobata: nie jest kompetentną osobą, ma do wszystkich pretensje, jest mało energiczna, jest zarozumiała

10

wypowiedź 1 – życzenie, wypowiedź 2 – propozycja, wypowiedź 3 – prośba, wypowiedź 4 – przypuszczenie

lekcja 10

1

1. 20% Polaków uważa, że przyjaciel powinien być ciepły i serdeczny.
2. 70% Polaków marzy o tym, że przyjaciel będzie dyskretny / o dyskretnym przyjacielu.
3. 60% Polaków ma nadzieję, że przyjaciel będzie zawsze gotów spędzić z nimi czas.
4. 90% Polaków mówi, że przyjaciel powinien mieć poczucie humoru.
5. 65% Polaków oczekuje, że przyjaciel będzie inteligentny.
6. 90% Polaków uważa, że przyjaciel powinien być niezależny.
7. 70% Polaków chciałoby, żeby przyjaciel miał podobne zainteresowania.
8. 60% Polaków chciałoby, żeby przyjaciel był mniej więcej w tym samym wieku.
9. 20% Polaków ma nadzieję, że będzie pomagał im w pracy.
10. 50% Polaków chce, żeby miał podobne wykształcenie.
11. 50% Polaków oczekuje, że będzie miał podobne poglądy polityczne.
12. 35% Polaków myśli, że powinien mieć podobny zawód.
13. 20% Polaków chciałoby, żeby był atrakcyjny fizycznie.
14. 30% Polaków uważa, że powinien zarabiać tyle samo co oni.

lekcja 11

1

1. Kiedyś / dawniej nie można było bez problemu kupić mieszkania. 2. Kiedyś / dawniej nie było zmywarek do naczyń. 3. Kiedyś / dawniej łatwo było znaleźć dobrą pracę. 4. Kiedyś / dawniej nie można było płacić w sklepie kartą. 5. Kiedyś / dawniej trudno było kupić dzinsy.

2

1. W lecie nosi się krótkie spódnice. 2. W szkole uczy się angielskiego. 3. Na uniwersytecie pisze się prace magisterskie. 4. Kiedyś nie jeździło się samochodami. 5. Dawniej nie latało się samolotami. 6. Kiedyś nie rozmawiało się przez telefon.

3

czasownik: kupić, sprzedać, opłacić

4

1. sprząatanie mieszkania, 2. prasowanie bluzki, 3. wysyłanie kartki, 4. odkurzanie pokoju

5

1. przechowywania żywności, 2. odkurzania, 3. zmywania naczyń, 4. gotowania wody

7

1. projektowanie, projektuje, 2. promować, promowanie, 3. kształtowanie, kształtować

8

1. obsługiwać, obsługa, 2. wyglądać, wygląd, 3. manipulować, manipulowanie

9

1. atrakcyjnemu wyglądowi, 2. prasowania, prania, 3. czytania, 4. mówieniem, rozumieniem, 5. projektowaniu

11

a) ... jest ładniejszy, b) ... strategia, sposób podejścia do przedmiotu, c) ... z końca XIX wieku i nowszych, d) ... nasycenie dobrami konsumpcyjnymi i nadmierny wybór

12

suszarka – 2, odkurzacz – 1, kuchenka – 3, czajnik – 4

12 lekcja

1

1. Kopernik opracował teorię heliocentryczną. 2. Hitlerowcy zniszczyli Warszawę w czasie II wojny światowej. 3. Polacy odbudowywali Warszawę blisko 10 lat. 4. Kolumb odkrył Amerykę. 5. Sowieci okupowali Polskę.

2

1. ... został zastosowany..., 2. ... została uruchomiona..., 3. ... została rozpoczęta..., 4. ... zostało zademonstrowane..., 5. ... został zaprojektowany..., 6. ... został zaprezentowany...

3

1. ... został wydrukowany... przez Gutenberga. 2. ... został wynaleziony przez Daimlera. 3. ... został zbudowany przez Benza. 4. ... została założona przez Forda. 5. ... został wynaleziony przez Bella. 6. ... został skonstruowany przez braci Wright. 7. ... został stworzony / została stworzona przez Babbage'a. 8. ... została zrealizowana i został zbudowany przez Aikkena. 9. ... został wyprodukowany przez firmę Philips. 10. ... został wprowadzony przez Goodwina i Eastmana. 11. ... został zade-

monstrum przez braci Lumière. 12. ... została opatentowana przez Lauste'a. 13. ... został zrealizowany przez Engela, Wlaszole'a i Vogta.

4

wzrost, wpływ, turystyki, firmy, zmienił, urządzeniem, dostępny

5

- Dzień dobry, dzwonię w sprawie mojego laptopa.
- - otworzyć edytora tekstu.
- - przyjdź do nas i przynieść komputer ze sobą.

6

- - się dzieje?
- - przyjdź
- - weekend, ... piątnastaj

6

4, 2, 3, 1

7

1. odkładać, 2. zostawiać, 3. podnosić, 4. wybierać

8

osoba zadowolona: b, c; osoba niezadowolona: a, d

lekcja 13

1

Propozycje zakończeń zdań:

1. ... źle reaguje na zmiany pogody.
2. ... jest piękna pogoda i dni są długie.
3. ... nie choruje.
4. ... ale i świeżego powietrza.
5. ... to zrównoważona dieta, bogata w witaminy i mikroelementy.
6. ... dieta bogata w mikroelementy i witaminy.
7. ... mają problemy ze zdrowiem.
8. ... inni ludzie.

2

1. chociaż / ale / jednak, 2. ale, 3. więc, 4. jednak / ale, 5. więc,
6. chociaż, 7. ale / jednak, 8. albo, 9. ale / jednak

3

1. Jeżeli nie lubisz morza, to warto pojechać w góry. 2. Jeżeli boli cię głowa, to musisz rzucić palenie. 3. Jeżeli masz alergię, to nie powinnaś jeździć na wieś. 4. Jeżeli boli cię gardło, to nie powinieneś palić. 5. Jeżeli boli ją żołądek, to powinna jeść mniej. 6. Jeżeli ma zły nastrój, to powinien spotkać się z przyjaciółmi.

4

1. Jeżeli nie lubisz morza, pojedź w góry! 2. Jeżeli boli cię głowa, rzuć palenie! 3. Jeżeli masz alergię, nie wyjeżdżaj na wieś! 4. Jeżeli boli cię gardło, nie pal! 5. Jeżeli boli ją żołądek, niech je mniej! 6. Jeżeli ma zły nastrój, niech spotka się z przyjaciółmi!

5

1. pić, 2. jeść, 3. zjeść, 4. pić, 5. pojechać / jechać

6

1. Nie spotykaj się z nim! 2. Nie rób sobie badań! 3. Nie jedz banana! 4. Nie pij soku! 5. Nie grajmy w tenisa! 6. Nie jedźmy na wieś!

7

1. trzeba / warto, 2. można, 3. warto, 4. można, trzeba

8

Propozycje rad:

1. Powinieneś / powinnaś zmienić pracę. Zmień pracę!
2. Nie powinieneś / powinnaś tak dużo pić. Nie pij tak dużo!
3. Powinieneś / powinnaś wziąć tabletkę. Weź tabletkę!
4. Powinieneś / powinnaś więcej odpoczywać, mniej pracować. Więcej odpoczywaj, mniej pracuj!
5. Powinieneś / powinnaś się bardziej zmobilizować do działania. Zmobilizuj się do działania!
6. Powinieneś / powinnaś mniej jeść. / Mniej jedz!

9

doradzanie: b, c, f

odradzanie: a, d, e

10

2. d, 3. j, 4. h, 5. b, 6. e, 7. g, 8. c, 9. a, 10. f

11

dobre samopoczucie

- Świetnie!
- Super!
- Bardzo dobrze!

złe samopoczucie

- Boli mnie głowa...
- Ciągłe jestem zmęczony / zmęczona.
- Fatalnie się dziś czuję.
- Fatalnie...
- Nie wyspałam się.

12

1. ją, 2. nam, 3. jej, 4. ci, 5. im, 6. wam, 7. wam, 8. im, 9. ci

15

raportcie, przygnębiony, nauki, przyjaciół, komputerowe, cierpi, próby samobójcze, śmiercią, życiowy, alkoholu

16

1. N, 2. P, 3. P, 4. N

lekcja 14

1

dzwoń, pisz, nie wychodź, słuchaj, nie chodź, kładź się, ubieraj się, weź, nie zapomnij, spakuj, pilnuj, nie zgub, wróć

2

1. mojemu dziecku, 2. mojej babci, 3. mojej żonie, 4. mojemu przyjacielowi, 5. mojemu profesorowi, 6. mojemu psu, 7. mojemu koledze

3

1. b) myśl, c) jedź, 2. a) nie bój się, b) zaufaj, c) weź, 3. a) zaproś, b) martw się, c) zgódź się

4

1. góralski kozuch, 2. czapka krakowska, 3. figurka Smoka Wawelskiego, 4. kryształ, 5. album z Tatrami, 6. biżuteria z bursztynu, 7. lalka ludowa, 8. serce z piernika, 9. ciupaga, 10. haftowana serwetka, 11. drewniany anioł, 12. kierzce, 13. żubrówka, 14. krasnal ogrodowy, 15. porcelanowa filiżanka z wzorem kaszubskim

5

formy biernika:

1. góralski kozuch, 2. czapkę krakowską, 3. figurkę Smoka Wawelskiego, 4. kryształ, 5. album z Tatrami, 6. biżuterię z bursztynu, 7. lalkę ludową, 8. serce z piernika, 9. ciupagę, 10. haftowaną serwetkę, 11. drewnianego anioła, 12. kierzce, 13. żubrówkę, 14. krasnalą ogrodowego, 15. porcelanową filiżankę z wzorem kaszubskim

formy celownika:

mamie, tacie, siostrze, bratu, babci, dziadkowi, przyjacielowi, przyjaciółce, żonie, mężowi, dziewczynie, chłopakowi, synowi, córce

6

1. na zachód, 2. na granicy, 3. na południowym wschodzie, 4. na północnym wschodzie, 5. na południu, 6. Pomorzem

7

1. P, 2. P, 3. P, 4. P, 5. N, 6. P, 7. P, 8. P

8

leczenia, gardła, żołądka, stresie, plaże, warunki, zaprasza, jeziozem, Parku, fauny, przyrody i wypoczynku

9

Co znajdzie w Polsce amator:

clubbingu – liczne kluby i dyskoteki
zakupów – kompleksy handlowe, rozrywkowe, sklepy, galerie, butiki

kina – multikina ze światowym repertuarem
muzyki hip-hop – mistrzów gatunku
sportów wodnych – windsurfing w Zatoce Puckiej
dobrej kuchni – liczne restauracje

10a

zachęcanie: 2, 3, 4, 6

zniechęcanie: 1, 5

10b

2. b, 3. b, 4. b, 5. a, 6. a

11

1. b, 2. c, 3. a, 4. d

1

Jestem zdenerwowany. – Uspokój się!
Mam migrenę. – Weź tabletkę!
To co, idziemy? – Uważaj! Jest czerwone światło!
Wychodzę. – Weź czapkę, jest bardzo zimno!
Od kilku dni ciągle boli mnie brzuch. – Idź do lekarza!
Jak myślisz, kupić tę spódnicę? – Nie kupuj jej!
Boję się twojego psa. – Nie bój się!

2

Mąż mówi żonie, żeby wzięła tabletkę.
Mówisz koledze, żeby uważał, bo jest czerwone światło.
Matka mówi synowi, żeby wziął czapkę.
Syn mówi ojcu, żeby poszedł do lekarza.
Córka mówi matce, żeby nie kupowała spódnicy.
Mówisz koleżance, żeby nie bała się twojego psa.

3

1. go, 2. ciebie, 3. wami, 4. nim, 5. nimi, 6. niej, 7. ci, 8. mi, 9. wam, 10. nam

4

proszek do prania
maszyna do szycia
maszyna do robienia lodów
coś do picia
coś do jedzenia
czajnik do gotowania wody
piekarnik do pieczenia
łóżko do spania
krzesło do siedzenia

1

Boże Narodzenie: kolędy, Wigilia, choinka, prezenty, 12 potraw
Wielkanoc: malowanie jajek

2

1. Święto Pracy, 2. Wielkanoc, 3. Święto Niepodległości, 4. Nowy Rok

15 lekcja

16 lekcja

3

1. d, 3, f, 4, b, 5, c, 6, a

4

1. b, 3, c, 4, a, 5, a, 6, a, 7, c

5

1. mu, 2. nam, 3. mi, 4. wam, 5. jej

6

1. kwietniu, 2. dwudziestego trzeciego maja, 3. czternastego lipca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego szóstego roku, 4. pierwszego stycznia

7

zapropował, zgodziła, postanowili, zdecydowali

8

1. Bożego Narodzenia, zdrowia, szczęścia, miłości, 2. imienin, wszystkiego najlepszego, 3. Waszego ślubu, miłości, wytrwałości, dzieci, 4. obrony, znalezienia, wielu sukcesów, 5. dobrych ocen, wielu, 6. najgłębszego współczucia

9

2. g, 3. a, 4. b, 5. c, 6. f, 7. e

10

życzenia: c, e

wyrazy współczucia: a, d

gratulacje: b, f

11

1. N, 2. P, 3. N, 4. P, 5. N, 6. P

lekcja 17

1

1. do czego, 2. czego, 3. z kim, 4. gdzie, 5. dokąd / gdzie / kiedy / z kim, 6. po co / do czego / na kiedy, 7. jak / kiedy / na kiedy, 8. jaki, 9. czy / jaką

2

b) Co ty!, c) Nie mogę w to uwierzyć!, d) To niemożliwe!, e) To niesamowite!, f) Co ty mówisz!

3

1. którą, 2. którym, 3. którą, 4. której

4

2. d, 3. b, 4. e, 5. a

5

1. nagrywarka, 2. wyszukiwarka, 3. edytor tekstu

6

a - c - e - f - g - h - d - b

7

1. partnerów, 2. 16, 3. krzyczy, 4. zamówić książki w bibliotece, 5. komputerów, 6. grupy dyskusyjne, 7. rodziców na to nie stać, 8. na zainstalowanie, nie umiałam

8a

1. b, 2. a, 3. c

8b

2. a, 3. a, 4. b, 5. c, 6. b

18 lekcja

1

a) pracy w niedzielę, oglądaniu meczu, zwolnieniu z pracy, nocnemu wyjściu dziecka, wysokim cenom, alkoholizmowi, centrom handlowym

b) motoryzacji, przyrodzie, edukacji, historii, kulturze, sprawom społecznym, problematyce politycznej

2

2. a, 3. c, 4. b, 5. d, 6. g, 7. f, 8. i, 9. h

3a

1. e, 2. b, 3. c, 5. a

3b

a) dziennik, b) tygodnik, c) miesięcznik, d) kwartalnik

4

1. tak, 2. nie, 3. tak

5

1. P, 2. N, 3. P

7

a) przeciw korupcji – osoba 5

b) przeciw kupowaniu tekstów reklamowych – osoba 4

d) przeciw narkotykom – osoba 2

e) przeciw przemocy w mediach – osoba 3

f) przeciw zwolnieniom z pracy – osoba 6

19 lekcja

1

1. b, 2. a, 3. d

2

1. Z powodu deszczu postanowił nie wychodzić z domu.

2. Z powodu brzydkiej pogody zdecydowali się pójść do kina, a nie na spacer.

3. Z powodu złego humoru chciał obejrzeć jakąś komedię.

4. Z powodu zmęczenia nie poszedł na imprezę.

5. Z powodu gorączki nie chciał wychodzić.

3

ponieważ, bo, dlatego

4

M. – Chodźmy do kina!

J. – Nie mam czasu.

M. – Czy będziesz miała czas w sobotę?

- J. – Tak. A na co pójdziemy?
 M. – Nie martw się, coś znaję.
 J. – Jeśli mam pójść do kina, to muszę wiedzieć, na jaki film.
 M. – Chcesz iść na komedię romantyczną?
 J. – Nie lubię komedii romantycznych.
 M. – Więc na co chciałabyś pójść?
 J. – Chętnie obejrzę jakiś film przygodowy.
 M. – Filmy przygodowe są dla dzieci. Nie znasz się na dobrym kinie.
 J. – Więc ty zdecyduj, na jaki film pójdziemy!
 M. – Może jednak lepiej będzie, jeśli pójdziemy do teatru?
 J. – Teatr jest nudny, wolę kabaret.
 M. – W takim razie sama zdecyduj, gdzie pójdziemy w sobotę!

5

Adam: zdecydowanie, wybór, informacyjne, ambitny, kanapie

Bogna: kanały, seriale, napisami, publicystyczne, poziomie

Cecylia: i to, i to, wersji, włączam, lekki, znoszę

6

1. informacje, 2. program dla dzieci, 3. program publicystyczny, 4. sport, 5. serial, 6. program przyrodniczy, 7. program rozrywkowy

7

a) zapytał, powiedziała, namówiła, poprosił, b) zapytał, powiedziała, słyszałam, c) namawiała, powiedziałem, zapytałem, d) poprosił, zapytałam, zapytałem, poprosił

8

1. b, 2. d, 3. c, 4. f, 5. e, 6. g, 7. a

9

sytuacja 1:

Jan zapytał Annę, czy chce pójść z nim do kina. Ona chciała wiedzieć, na jaki film. Powiedział, że jest bardzo ciekawy dokument o współczesnej kulturze masowej. Anna zapytała, czy pamięta tytuł. Odpowiedział, że nie, ale dodał, że to dobry ostry film. Powiedział też, że dostał wiele nagród. Anna zapytała, o której jest godzinie. Odpowiedział, że o ósmej.

sytuacja 2:

Ewa zapytała, co będą robić. Piotr stwierdził, że nie chce nigdzie wychodzić i zaproponował, żeby pożyczyć film i obejrzeć go w spokoju w domu. Ewa powiedziała, że z nim jest zawsze tak samo, że nigdy nie chce wychodzić i zapytała, czy nie lepiej byłoby włączyć telewizję. Piotr zgodził się.

sytuacja 3:

Katarzyna zapytała Edytę, czy nie poszłyby z nią do kina. Powiedziała, że jest zmęczona i chciałaby obejrzeć jakiś melodramat. Edyta powiedziała, że chętnie pójdzie. Dodała, że grają coś takiego w „Arce”, ale nie wiedziała dokładnie, co to jest. Katarzyna powiedziała, że chodzi o film *Miłość nie umiera*. Edyta zaproponowała, żeby pójść. Katarzyna miała wątpliwości, czy na pewno jest to ten film,

który chciała zobaczyć, bo nie podobał jej się tytuł. Edyta nie zrozumiała koleżanki, więc Katarzyna zgodziła się zobaczyć ten film.

2

1. Wyjeżdżamy na weekend. 2. Nie mogę ci pomóc. 3. Przyjdźcie do mnie do szpitala! 4. Dlaczego Kasia jest smutna? 5. Bądź zawsze zdrowa! 6. Jak się bawiłaś w Sylwestra? 7. Chodźmy do kina! 8. Musimy już iść. 9. Mogę pożyczyć od ciebie książkę?

3

1. którym, 2. którą, 3. którego, 4. którym, 5. którą, 6. której, 7. którym, 8. któremu

4

1. żeby, żeby, że, że, że
 2. że, że, żeby, że, żeby, żeby

5

1. c, 2. a, 3. d, 4. b

6

1. b, 2. d, 3. a, 4. c

7

1. Rafał, 2. drukarka, 3. drukarka nie była włączona do kontaktu

HURRA!!!

1. Skąd pomysł?

W 1994 roku zaczęła działać w Krakowie nowa szkoła językowa PROLOG. Jest to entuzjastyczny, energiczny i otwarty na nowe pomysły zespół nauczycieli Polaków i obcokrajowców – rodziców użytkowników nauuczanych języków. Skoncentrowaliśmy się na nauczaniu trzech języków: języka angielskiego i niemieckiego oraz języka polskiego jako obcego. Od samego początku nasze metody nauczania determinuje podejście komunikacyjne, które od lat dominuje w nauczaniu języków obcych. Pozwala to naszym studentom na równoległy rozwój wszystkich sprawności językowych oraz stwarza im szansę maksymalnej aktywności językowej na każdym poziomie (nie)znajomości języka.

Programy nauczania języka angielskiego i niemieckiego dla poszczególnych poziomów zaawansowania opracowaliśmy, bazując na standardach nauczania i systemach egzaminacyjnych University of Cambridge Local Examinations Syndicate (obecnie Cambridge ESOL) oraz Instytutu Goethego (obecnie Goethe Institut Internationales).

Wybierając podręczniki, szukamy takich materiałów, które pozwalają nam na przygotowanie ramowych programów nauczania dla poszczególnych grup językowych oraz gwarantują ciągłość materiału na kilkunastu poziomach zaawansowania, na których uczymy. Dlatego zdecydowaliśmy się na serie materiałów renomowanych wydawnictw językowych: Longman, Cambridge University Press, LTP oraz Hueber Verlag.

Na tym tle oferta dydaktyczna do nauczania języka polskiego jako obcego była niezwykle skromna i niekompletna. Dominowały w niej pozycje, które nie wykorzystywały podejścia komunikacyjnego jako sposobu nauczania, co w naszym przekonaniu nie gwarantowało efektywnej nauki mówienia i rozumienia, czytania ze zrozumieniem i pisanie w języku polskim. Jednocześnie brak standaryzacji w nauczaniu języka polskiego jako obcego dodatkowo utrudniał jego skuteczne nauczanie.

Korzystając z wieloletnich doświadczeń szkoły w nowoczesnym nauczaniu języków obcych oraz z doświadczeń zebranych przez współpracujących z nami nauczycieli, postanowiliśmy przygotować własne materiały do nauczania języka polskiego jako obcego adresowane do uniwersalnego dorosłego odbiorcy. Taką możliwość dał nam europejski program Socrates / LINGUA 2. Do realizacji w ramach tego programu szkoła PROLOG zgłosiła projekt obejmujący opracowanie koncepcji, napisanie, przetestowanie i wydanie nowoczesnej serii podręczników.

Materiały, które mają Państwo przed sobą, opracowywano przez trzy lata, uwzględniając założenia Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego, jak również zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Seria w obecnym kształcie została opracowana z myślą o uczących się do pierwszego certyfikatowego egzaminu na poziomie PL-B1.

2. Akcja Lingua 2 programu Socrates

wspiera projekty, których celem jest opracowywanie materiałów dydaktycznych do nauki języków obcych. Jej celem jest podniesienie standardów w nauczaniu i uczeniu się języków obcych poprzez podnoszenie jakości nauczania oraz tworzenie narzędzi do oceny nabywanych umiejętności językowych.

Zadaniem programu Socrates jest rozszerzanie współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji, która obejmuje dzieci, młodzież i dorosłych – od przedszkola po uniwersytet. Celem programu

jest kreowanie europejskiego wymiaru w nauczaniu, powiększanie kręgu osobistych doświadczeń o wiedzę na temat innych krajów Wspólnoty, rozwijanie poczucia jedności oraz wspomaganie procesów przystosowywania się do nowych warunków społecznych i ekonomicznych zjednoczonej Europy.

Program edukacyjny Socrates Wspólnota Europejska realizuje w latach 1995-1999 (I faza) oraz 2000-2006 (II faza). Już w roku szkolnym 1996/97 polscy projektodawcy brali w nim udział w ramach działań przygotowawczych. Formalnie Polska przystąpiła do realizacji programu w marcu 1998 roku.

www.socrates.org.pl

3. Autorzy

Autorzy serii to doświadczeni lektorzy języka polskiego współpracujący ze Szkołą Języków Obcych PROLOG i ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Są wykwalifikowanymi nauczycielami, którzy ukończyli studia filologiczne. Ich wieloletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej w Polsce i za granicą stanowi istotny atut wykorzystany w pracy nad przygotowaniem podręczników z niniejszej serii.

Agnieszka Burkat

współautorka PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka romanistyki na Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Od 1996 roku związana ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UJ i Szkołą Języków Obcych PROLOG. Lektorka języka polskiego jako obcego. Studiuje psychologię stosowaną na UJ. Lubi czytać, jeździć na nartach i podróżować. Mama Jędrka.

Agnieszka Jasińska

współautorka PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka filologii romańskiej na Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Od 1995 roku pracuje jako nauczycielka języka francuskiego, włoskiego oraz lektorka języka polskiego jako obcego. Prowadzi zajęcia grupowe dla dorosłych i młodzieży w prywatnych szkołach językowych w Krakowie; współpracowała ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UJ. Prowadzi grupowe i indywidualne kursy języka polskiego dla firm i instytucji publicznych. Jest tłumaczką języka francuskiego i włoskiego. Interesuje się muzyką, literaturą, filmem.

dr Liliana Madelska

autorka „Polnisch entdecken” oraz współautorka „Discovering Polish” i „Odkrywamy język polski”.

Wykładowczyni z dwudziestopięcioletnim doświadczeniem w nauczaniu języka polskiego jako obcego, autorka publikacji naukowych. Pracuje w Instytucie Sławistyki Uniwersytetu Wiedeńskiego. Uprawia sporty wodne i jeździ na nartach.

Małgorzata Matolepsza

współautorka PO POLSKU 1, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim (praca magisterska z zakresu psycholingwistyki); od 1994 roku uczy języka polskiego jako obcego. Na Uniwersytecie ukończyła także

kurs dla lektorów języka polskiego jako obcego. Prowadziła kursy języka polskiego, grupowe i indywidualne kursy specjalistyczne na wszystkich poziomach zaawansowania m.in. w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ, Szkole Języków Obcych PROLOG w Krakowie, GFPS Polska. Od października 2004 roku jest lektorką języka polskiego na Uniwersytecie Georga-Augusta w Getyndze. Interesuje się nowoczesnymi metodami nauczania języków obcych takimi jak NLP i metoda tandemu. Jej pasje to języki obce, psychologia, muzyka, taniec, pływanie, film.

dr Waldemar Martyniuk

autor opracowania testu przykładowego na poziomie PL-B1, ekspert wewnętrzny projektu.

Językoznawca, adiunkt na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie i wykładowca języka polskiego jako obcego oraz autor podręczników, programów nauczania i testów z języka polskiego jako obcego.

Sekretarz Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego (2003–2004); visiting professor i wykładowca języka i kultury polskiej na uniwersytetach w Niemczech, Szwajcarii i w USA; dyrektor Szkoły Języka i Kultury Polskiej UJ (2001–2004). Obecnie (2005–2006) oddelegowany do pracy w Wydziale Polityki Językowej Rady Europy w Strasburgu jako koordynator projektów językowych.

dr Geoffrey Schwartz

współautor „Discovering Polish”.

Uzyskał tytuł doktora slawistyki w 2000 roku na Uniwersytecie Waszyngtońskim. Ma ponad dziesięcioletnie doświadczenie w nauczaniu języków obcych – uczył języka polskiego, rosyjskiego, serbsko-chorwackiego i angielskiego jako obcego.

Od 2002 roku prowadzi zajęcia z języka angielskiego jako visiting professor w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie wykłada fonetykę i fonologię. W swoich badaniach naukowych koncentruje się na zastosowaniu fonetyki akustycznej w nauczaniu języków.

Aneta Szymkiewicz

współautorka PO POLSKU 1, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU - Testu Kwalifikacyjnego.

Od 1998 roku jest lektorką języka polskiego jako obcego i prowadzi zajęcia grupowe i indywidualne na wszystkich poziomach zaawansowania w prywatnych szkołach językowych w Krakowie oraz w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ (w tym także kursy specjalistyczne: ekonomiczne i literaturoznawcze). Absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim (1997), Studium Dziennikarskiego Akademii Pedagogicznej w Krakowie (1997) oraz Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania przy Akademii Ekonomicznej w Krakowie (2003). Współpracowała jako dziennikarka z „Przekrojem”, „Dziennikiem Polskim” i „Gazetą Wyborczą” („Gazeta w Krakowie”). Zna język angielski, rosyjski i niemiecki. Jej zainteresowania to literatura, muzyka, języki obce, fotografia, taniec i jazda na rolkach.

dr Małgorzata Warchoł-Schlottmann

współautorka „Odkrywamy język polski”.

Absolwentka filologii polskiej i filologii romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz filologii germańskiej na Uniwersytecie w Heidelbergu. Pracuje w Instytucie Slawistyki Uniwersytetu

w Wiedniu. Języka polskiego uczyła na uniwersytetach niemieckich w Heidelbergu, Mannheim, Getyndze, Monachium, Regensburgu oraz na Uniwersytecie Stanowym, Columbus Ohio w USA. Interesuje się odmianami funkcjonalnymi i socjolektami współczesnej polszczyzny i zjawiskami dwujęzyczności.

4. Pomysłodawca i kordynator

PROLOG SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH, Kraków, Polska

Szkoła językowa działająca w Krakowie od 1994 roku, uznana placówka edukacyjna oferująca kursy języka polskiego jako obcego oraz języka angielskiego i niemieckiego. Opracowuje także nowoczesne pomoce do nauki języków obcych.

Agata Stępnik-Siara

koordynator projektu i redaktor prowadzący serii. Jest dyrektorem programowym Szkoły Języków Obcych PROLOG, lektorem języka niemieckiego i polskiego jako obcego. Zajmuje się nowoczesnymi metodami uczenia (się) języków obcych. Lubi poznawać inne kultury i języki. Interesuje się medycyną naturalną. Mama Jaśka i Marysi.

5. Partnerzy

UNIWERSYTET WIEDEŃSKI, Instytut Slawistyki, Wiedeń, Austria

W projekcie HURRA!!! recenzent materiałów na różnych etapach ich powstawania, ośrodek testujący i oceniający.

THE BRASSHOUSE LANGUAGE CENTRE, Birmingham, Wielka Brytania

Renomowana szkoła językowa, która prowadzi kursy 25 języków obcych na różnych poziomach zaawansowania.

W projekcie HURRA!!! recenzent materiałów na różnych etapach ich powstawania, ośrodek testujący i oceniający.

SZKOŁA JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ UJ, Kraków, Polska

Znana w świecie instytucja naukowa mająca wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka polskiego jako obcego studentów z całego świata.

W projekcie HURRA!!! ośrodek testujący.

Podziękowania

Szczególne podziękowania pragniemy złożyć na ręce *Pani Profesor Anny Dąbrowskiej* z Uniwersytetu Wrocławskiego. Była silnym wsparciem dla twórców i realizatorów projektu. Jej cenne uwagi oraz sugestie inspirowały nasz zespół, pomagając nam wytrwać do końca w naszych zamiarach i pracować coraz lepiej.

Bardzo serdecznie dziękujemy również *Annie Zinserling* oraz nauczycielom z Kolegium Języka i Kultury Polskiej w Berlinie, którzy testowali pilotażową wersję materiałów.

Dziękujemy gorąco *Pawłowi Poszytkowi*, Koordynatorowi Krajowemu w Agencji Narodowej programu SOCRATES-LINGUA, za instytucjonalne wsparcie oraz wiarę w nasze kompetencje.

Dziękujemy naszym przyjaciołom, *Joasi Czudec* oraz *Magdzie i Robertowi Syposzom*. Dzięki ich wiedzy i doświadczeniu pomysły grupy entuzjastów nabrały realnych kształtów.

Agata i Mariusz Siara

HURRA!!!

Seria do nauki języka polskiego jako obcego

Przedstawiamy Państwu nową serię do nauczania języka polskiego jako obcego opracowaną z uwzględnieniem zasad Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment / CEFR) w zakresie klasyfikacji poziomów językowych, metodyki i treści nauczania.

W skład serii wchodzi:

- „PO POLSKU 1” z materiałem na ok. 120 jednostek lekcyjnych (w tym: podręcznik studenta + Audio CD, zeszyt ćwiczeń + Audio CD, podręcznik nauczyciela) – propozycja programowa na poziom A1,
- „PO POLSKU 2” z materiałem na ok. 120 jednostek lekcyjnych (w tym: podręcznik studenta + 2 Audio CD, zeszyt ćwiczeń + Audio CD, podręcznik nauczyciela) – propozycja programowa na poziom A2,
- „PO POLSKU 3” z materiałem na ok. 120 jednostek lekcyjnych (w tym: podręcznik studenta + Audio CD, zeszyt ćwiczeń + Audio CD, podręcznik nauczyciela) – propozycja programowa na poziom B1

oraz:

- „ODKRYWAMY JĘZYK POLSKI” – kompendium języka polskiego w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej,
- Test kwalifikacyjny (z prawem do wielokrotnego kopiowania).

Części „PO POLSKU” 1, 2 i 3 prowadzą od poziomu A1 do B1 (CEFR) i zostały opracowane z myślą o przygotowaniu kandydatów do egzaminu certyfikатовego z języka polskiego jako obcego na poziomie podstawowym PL-B1.

Część „ODKRYWAMY JĘZYK POLSKI” to systematyczna prezentacja gramatyki języka polskiego.

Seria przeznaczona jest dla dorosłych i młodzieży (od 16 roku życia). Komentarz w języku polskim i konsekwentne stosowanie podejścia komunikacyjnego w nauczaniu języka polskiego jako obcego pozwala na wykorzystanie serii w nauczaniu obcokrajowców bez ograniczania się do konkretnej grupy językowej.

Socrates

www.prolog.edu.pl
www.polishcourses.com

HURRA!!! PO POLSKU 2

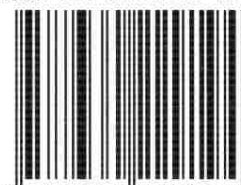
ZESZYT ĆWICZEŃ zawiera:

- ćwiczenia gramatyczne i leksykalne wspomagające aktywne opanowanie słownictwa, a w efekcie swobodną komunikację,
- klucz z rozwiązaniami ćwiczeń,
- płytę Audio CD z nagraniami do każdej lekcji zawierającymi także ćwiczenia wymowy,
- transkrypcje tekstów nagrań.

Zeszyt ćwiczeń pozwala na samodzielną pracę z materiałem leksykalnym i gramatycznym omawianym w podręczniku studenta „PO POLSKU 2”.

www.hurra.edu.pl

ISBN 978-83-60229-19-4

9 788360 229194